

ГОЛОДНІ ІГРИ

СЮЗАННА
КОЛЛІНЗ

СВІТОВИЙ БЕСТСЕЛЕР

Annotation

На руїнах континенту, колись відомого як Північна Америка, блискучий Капітолій об'єднав дванадцять округів у країну Панем. Щоб тримати підлеглих у покорі, Капітолій вигадав жорстоке реаліті-шоу — Голодні ігри, в яких щороку хлопець і дівчина з кожного округу змушені битися на смерть. Під час святкування Жнив шістнадцятирічна Катніс Евердін і її друг Гейл беруть участь у жеребкуванні — це приречення всіх дітей Панему від дванадцяти до вісімнадцяти років. Кілька років поспіль їм щастило — жереб падав на інших, та чи буде прихильною до них доля і на ці Жнива? Ба гірше: а що як зараз неблаганна рука Капітолія роз'єднає Катніс і Гейла назавжди?

- [Сюзанна Коллінз](#)
  -
  - [Частина 1](#)
    - [Розділ 1](#)
    - [Розділ 2](#)
    - [Розділ 3](#)
    - [Розділ 4](#)
    - [Розділ 5](#)
    - [Розділ 6](#)
    - [Розділ 7](#)
    - [Розділ 8](#)
    - [Розділ 9](#)
  - [Частина 2](#)
    - [Розділ 1](#)
    - [Розділ 2](#)
    - [Розділ 3](#)
    - [Розділ 4](#)
    - [Розділ 5](#)
    - [Розділ 6](#)
    - [Розділ 7](#)
    - [Розділ 8](#)

- [Розділ 9](#)
  - [Частина 3](#)
    - [Розділ 1](#)
    - [Розділ 2](#)
    - [Розділ 3](#)
    - [Розділ 4](#)
    - [Розділ 5](#)
    - [Розділ 6](#)
    - [Розділ 7](#)
    - [Розділ 8](#)
    - [Розділ 9](#)
  - [сл.1](#)
  - [сл.2](#)
  - [сл.3](#)
-

ГОЛОДНІ ІГРИ

СЮЗАННА
КОЛЛІНЗ

СВІТОВИЙ БЕСТСЕЛЕР

Сюзанна Коллінз

Голодні ігри

*Присвячую Джеймсу Проймосу.
Автор*

Карколомний роман «Голодні ігри» збурює, приголомшує, тримає в напрузі... Я просто не міг відірватися.

Стівен Кінг

Книжка так поглинула мене, що я не втрималася й продовжувала читати її за обідом, ховаючи під столом. Кілька ночей поспіль я жила цією історією, адже навіть закінчивши читати, ночами я без сну лежала в ліжку й прокручувала її в голові... Роман «Голодні ігри» просто неймовірний.

Стефені Маєр

Частина 1

Трибути

Розділ 1

Коли я прокинулася, місце біля мене було холодне. Пальці інстинктивно потягнулися вперед, шукаючи тепла, яке завжди випромінювало тільки Прим, але не намацали нічого, крім цупкого жорсткого покривала, недбало кинутого на ліжко. Мабуть, сестричці наснився кошмар, і вона перекочувала в постіль до матері. Ну звісно, вона так і вчинила! Адже сьогодні Жнива.

Я підперла голову долонею. У спальні було достатньо світла, щоб усе розгледіти. Моя маленька сестричка Прим лягла на бочок і скрутилася калачиком, ставши схожою на кокон, а її щічка міцно притиснулася до маминої. Мати здавалася молодшою уві сні: вона й зараз на вигляд була страшенно виснажена, але принаймні не цілковито вичавлена. А от обличчя Прим було свіженьке, наче крапля дощу, і таке ж миленьке, мов примула, на честь якої її назвали. Колись матір також була дуже вродливою. В усякому разі так кажуть.

Обіч Прим, охороняючи її, сидить найпотворніший у світі кіт. Ніс його приплюснутий, піввуха бракує, а очі мають барву гнилого кабачка. Прим назвала його Денді, наполягаючи на тому, що шубка в нього не брудно-жовта, а золотиста й франтувата. Він ненавидить мене. Принаймні не довіряє. Хоча збігло вже чимало води, гадаю, він досі пам'ятає, як я намагалася втопити його у відрі, коли сестра принесла додому кощаве котеня з роздутим від глистів черевом, у якого на додачу ще й хутро кишіло блохами. А зрештою, останнє, що мені було потрібно, — це зайвий рот, який просить їсти. Але Прим так благала, вона навіть плакала — тож я не змогла їй відмовити. Проте склалося все добре. Мама вивела паразитів, а кіт виявився природженим мисливцем на мишей. Він ловить навіть поодиноких щурів. Іноді, коли я білую здобич, то підгодовую його тельбухами. Тепер він хоча б не шипить на мене.

Я ділюся тельбухами. Він більше не шипить. Це єдині можливі між нами стосунки, які аж ніяк не назвеш любов'ю.

Я посиділа трохи на краю ліжка, звисивши ноги долі, а тоді ковзнула у свої мисливські черевики з м'якої шкіри, яка уже давно набрала форми моїх підошов. Тоді натягнула штани, сорочку, заховала

свою довгу темну косу під кашкет і міцно стиснула в руці торбу для харчів. На столі під дерев'яною мисчиною (а це єдиний спосіб захиститися від голодних щурів і котів) лежав апетитний шматок козячого сиру, загорнутий у листя базиліка. Подарунок від Прим на честь Жнив. Заховавши сир до кишені, я обережно вислизнула з кімнати.

Наш район Округу 12, який у народі прозвали Скибою, зазвичай переповнений шахтарями, які саме в цю годину поспішають на ранкову зміну. І чоловіки, і жінки — всі з низько опущеними плечима, опухлими суглобами, більшість із них уже давно не вичищають вугільної пилуки з-під обламаних нігтів і не намагаються вимити її зі зморщок на виснажених обличчях із запалими щоками. Але сьогодні темні, вкриті шлаком вулиці порожні, а віконниці на приземкуватих сірих будиночках затулені. Жнива розпочнуться не швидше ніж о другій. Можна ще трохи поспати. Якщо вдасться, звісно.

Наша хата стоїть на околиці Скиби. Тож мені достатньо минути кілька хвіток, щоб опинитися на брудному полі, яке зветься Левада. На межі з Левадою височіє залізний паркан-сітка, увінчаний колючим дротом, — власне, він оточує весь наш Округ 12. Теоретично дріт має перебувати під напругою двадцять чотири години на добу для того, щоб стримувати хижаків — зграї диких собак, поодиноких пум і ведмедів, які навіюють страх на жителів округу. Та оскільки електроенергією нас забезпечують по дві-три години щовечора, то зазвичай торкатися паркана можна цілком спокійно. Проте я завжди нашорощую вуха і якусь мить дослухаюся, чи не долине бува дзижчання, що означатиме: дріт справді під напругою. От зараз, наприклад, він мовчазний мов камінь. Розлогі кущі заступили мене, і я, плазуючи на животі, прослизнула крізь невелику щілину, яку розвідала кілька років тому. У паркані є й інші пристойні щілини, але ця так близько від дому, що я майже завжди вислизаю в ліс крізь неї.

Опинившись поміж дерев, я одразу ж витягнула з порожнистої колоди лук і сагайдак зі стрілами. Паркан — байдуже, під напругою чи ні, — а таки стримує хижаків за межами Округу 12. А от у лісі вони почуваються як удома, а ще слід пам'ятати про отруйних змій, скажених тварин і на додачу — про відсутність протоптаної стежки. Проте в лісі багато їжі, треба тільки знати, як її знайти. Мій батько знав і трохи навчив мене, перш ніж його розірвало на шматки під час

вибуху в копальні. Не було що ховати, останків не залишилося. Тоді мені виповнилося одинадцять. Минуло вже п'ять років, а я досі кричу вві сні, благаючи його тікати...

І хоча пробиратися в ліс заборонено і за браконьєрство можна отримати найсуворіше покарання, чимало людей зважилися б на це, якби мали зброю. Та більшість із них недостатньо відважні й не стали б ризикувати, маючи в руках тільки ніж. Мій лук — справжній раритет, один із тих, що були змайстровані ще моїм батьком, — я надійно заховала всі луки в лісі, обачно загорнувши їх у водонепроникну тканину. Батько міг би непогано заробляти, продаючи луки, але якби про це стало відомо владі, його б публічно стратили, звинувативши у підбурюванні до перевороту. За браконьєрство також можна отримати смертний вирок, проте більшість миротворців заплющують очі на те, що дехто з нас полює, адже вони так само хочуть свіжого м'яса, як і всі інші. Власне, вони — наші найкращі клієнти. Проте м'ясо — це одне, а от поширювати зброю на Скибі ніхто б ніколи не дозволив.

Максимум, чого можна очікувати від мешканців нашого району, — це вилазки в ліс восени по парочку стиглих яблук. Але ніхто ніколи не відходить далеко від Левади. Завжди тримаються близько до паркану, щоб за перших ознак небезпеки одразу ж утекти в наш безпечний Округ 12.

— Округ 12. Місце, де ви можете безпечно здохнути з голоду, — пробурмотіла я. А тоді швидко озирнулася. Навіть тут, бозна-де, діймає страх, що хтось тебе підслухає.

Коли я була молодшою, то бовкала всілякі дурниці про Округ 12, чим до смерті лякала матір: я розводилася про людей, які керують нашим життям із Капітолія — далекої столиці нашої країни, Панему. Врешті-решт я збагнула, що це не приведе ні до чого хорошого, а тільки завдасть зайвих клопотів. Тож я навчилася тримати язика на припоні й надавати своєму обличчю байдужого виразу, щоб ніхто ніколи не здогадався, про що я думаю. В школі я поводжуся непримітно. В публічних місцях розмовляю ввічливо і зовсім мало. Хіба що зроню кілька слів про свою торгівлю на Горні — чорному ринку, де я заробляю майже всі свої гроші. Навіть удома, де я почувуюся набагато вільніше, я уникаю небезпечних тем. Таких як Жнива, або нестача їжі, або Голодні ігри. Прим може повторити мої слова деінде — і що тоді з нами станеться?

У лісі на мене чекала єдина людина, з якою я могла бути сама собою. Гейл. Я відчула, як сторожкий вираз зникає з мого обличчя, я почала рухатися швидше, деручись на пагорб до нашого місця — скелястого виступу, що впирається в галявину. Зарості ягідних кущів захищають його від людського ока. Варто уявити, як Гейл чекає на мене там, і на обличчі сама по собі з'являється усмішка. Якось Гейл сказав, що я ніколи не сміюся, тільки в лісі...

— Привіт, Катніп, — мовив Гейл.

Насправді мене звати Катніс, та коли ми познайомилися, я вимовила своє ім'я так тихо, що він не розчув і почав звертатися до мене Катніп — так у нас називають котовник, від якого дуріють коти. А тоді ще якась скажена рись причепилася до мене на полюванні й ходила назирці, сподіваючись, що і їй щось перепаде. Так до мене й причепилося це прізвисько. Зрештою мені довелося вбити рись, позаяк вона відлякувала всю дичину. Мені було її майже шкода, непогане було з неї товариство. Проте я вторгувала гідну ціну за її хутро.

— Гляди-но, що я підстрелив.

З цими словами Гейл підняв угору буханець хліба, з якого стирчала стріла. І я засміялася. Це був справжній хліб із пекарні, а не ті пласкі глевкі коржі, що їх ми печемо з наших крихітних пайок зерна. Я схопила хліб обома руками, висмикнула з нього стрілу і піднесла буханець до носа, глибоко вдихнувши запах у тому місці, де скоринка була прохромлена. Мій рот одразу ж переповнився слиною. Такий чудовий хліб, як от цей, буває тільки на великі свята.

— М-м... ще теплий, — мовила я.

Мабуть, Гейл іще на світанку збігав у пекарню, щоб його уторгувати.

— І скільки ти заплатив за нього?

— Всього одну білку. Сьогодні старий на диво добрий, — мовив Гейл. — Навіть побажав мені удачі.

— Що ж, сьогодні ми всі почуваємося трохи ближчими одне до одного, еге ж? — сказала я і навіть не закотила при цьому очей. — Прим залишила нам сир, — із цими словами я витягнула пакунок із кишені.

На саму лише згадку про ласощі обличчя Гейла проясніло.

— Дякую, Прим. Сьогодні у нас буде справжнє свято... — І раптом він заговорив із капітолійським акцентом, наслідуючи Еффі Тринькіт

— неймовірно оптимістичну даму, яка завжди приїжджає в Округ 12, щоб оголосити Жнива. — Я ледь не забув! Веселих тобі Голодних ігор! — із цими словами він зірвав кілька ягід із куща ожини. — І нехай везіння...

Коли він підкинув ягоду і вона, описавши широку дугу, долетіла до мене, я зловила її ротом і прокусила делікатну шкірку зубами. Мій язик зацікавився від солодкої терпкості.

— ...завжди буде на твоєму боці! — завершила я не менш оптимістично.

Все, що нам залишалось, то це кепкувати, оскільки була ще альтернатива — вмерти зі страху. Окрім того, капітолійський акцент такий манірний, що геть усе, сказане з такою вимовою, звучить кумедно.

Я уважно спостерігала за Гейлом, поки він виймав ніж і країв хліб. Можна було подумати, що він — мій брат. Пряме чорне волосся, шкіра з оливковим відливом, у нас навіть очі однакового сірого кольору. Але ми не родичі, принаймні не близькі. Більшість сімей, що працюють у копальнях, схожі одна на одну.

Ось чому моя мати і Прим, із їхніми білявими косами і блакитними очима, завжди здавалися на Скибі чужими. А такими вони й були. Мамині батьки належали до невеликого прошарку торгівців, які обслуговують чиновників, миротворців і парочку заможних жителів Скиби. Вони тримали аптеку в престижнішому районі округу. Оскільки послуги лікарів не з нашою кишенею, то єдиний наш порятунок — аптекарі. Мій майбутній тато збирав лікувальні трави під час вилазок на полювання і продавав їх в аптеку, де згодом із них робили ліки. Там мої батьки й познайомилися. Мабуть, мама міцно його покохала, адже погодилася покинути рідну домівку і переїхати на Скибу. Я намагалася згадати той час, коли батько був іще живий, але пам'ятала тільки жінку, яка сидить непорушно, спантеличена й далека, і споглядає, як її діти всихають від голоду, перетворюючись на шкіру й кості. Зараз я намагаюся пробачити їй таку поведінку — заради батька. Хоча, правду кажучи, я не з тих, хто вибачає.

Гейл старанно намастив козячий сир на скибочки хліба й охайно прикрасив листям базилика, а я тим часом обскувала всі ягоди з кущів. Ми мовчки вмостилися в затишному куточку поміж скель. Жодне людське око не помітило б нас тут, зате перед нами відкривався

чудовий краєвид: широка долина, що рясніла зеленню, — тут можна збирати ягоди й копати корінці, а в озері риба переливається всіма кольорами веселки. День був чудесний: блакитне небо, ніжний вітерець. Їжа поживна: м'який сир був намащений на ще теплий хліб, а солодкі ягоди самі вибухали в роті, заливаючи його соком. День міг би бути ідеальним, якби сьогодні й справді було свято, якби Гейл і я мали змогу весь день блукати горами, добуваючи вечерю. Та натомість рівно о другій треба з'явитися на площі й чекати, поки оголосять результати жеребкування.

— Знаєш, а ми б змогли, — мовив Гейл тихо.

— Що? — не зрозуміла я.

— Змогли б покинути округ. Утекти. Жити в лісі. Тільки ти і я, ми б упоралися, — відповів Гейл.

Я й не знала, що казати. Як на мене, ця ідея позбавлена будь-якого глузду.

— Якби у нас не було стільки дітей, — додав Гейл.

Звісно ж, це не наші діти. Але з таким самим успіхом могли би бути й нашими. У Гейла два молодші брати і сестра. У мене Прим. А ще не варто забувати про матерів, адже як вони виживуть без нас? Хто годуватиме роти, які повсякчас просять їсти? І хоча ми з Гейлом полюємо ледь не цілісінькі дні, іноді доводиться жертвувати здобиччю й обмінювати її на смалець, або шнурки для черевиків, або вовну. Тоді наші шлунки залишаються порожніми і бурчать всеньку ніч.

— У мене ніколи не буде дітей, — мовила я.

— А у мене будуть. Якщо я житиму не тут, — відповів Гейл.

— Але ж ти живеш тут, — мовила я роздратовано.

— Гаразд, не бери близько до серця, — огризнувся він у відповідь.

Неправильно все це якось. Утекти? Хіба змогла б я покинути Прим — єдину людину в світі, яку я справді люблю? Та й Гейл також прив'язаний до своєї сім'ї. Ми не можемо втекти, то навіщо про це говорити? А навіть якби змогли б... зробили б це... з ким це він планує народжувати дітей? Між нами з Гейлом ніколи не було й тіні романтики. Коли ми познайомилися, я була худорлявим дванадцятилітнім дівчиськом, а він, хоча й заледве на два роки старший, на вигляд уже був справжнім чоловіком. Друзями також ми стали не зразу. Ми часто сперечалися й торгувалися за здобич, і тільки згодом почали допомагати одне одному.

До того ж, якщо йому спаде на думку одружитися, то йому знайти дівчину до вподоби — раз плюнути. Гейл ставний, уродливий і достатньо дужий для того, щоб працювати в копальні, а ще він управний мисливець. Судячи з того, як дівчата перешіптуються, коли Гейл проходить повз них у школі, він має неабияку популярність. Усе це викликає у мене ревності, але не через те, що ви подумали. В наші дні важко знайти хорошого партнера для полювання.

— Чим займемося? — запитала я. Ще є час полювати, ловити рибу або збирати ягоди.

— Давай порибалимо на озері. Залишимо вудочки, а самі гайда до лісу. Пошукаємо щось смачненьке на вечерю, — мовив він.

Вечеря. По Жнивях — офіційне святкування. Й усі, як правило, святкують, радіють із того, що жорстока доля пощадила їхніх дітей, принаймні цього року. Але щонайменше у двох хатах віконниці та двері будуть щільно зачинені, а їхні мешканці сушитимуть голову над тим, як пережити наступні кілька тижнів.

Сьогодні нам поталанило. Хижаків не звертали на нас уваги, адже ліс кишів набагато доступнішою, а тим паче смачнішою здобиччю. Ще не прийшов обід, а в нас було вже з півдюжини рибин, повна торба зелені, а головне — відерце суниць. Кілька років тому саме я знайшла невеличкий клаптик землі, густо всіяний кущиками суниці, а Гейлу спало на думку обгородити його сіткою, щоб уберегти від тварин.

Дорогою додому ми завернули на Горно — нелегальний ринок на покинутому вугільному складі. Потому як упровадили зручнішу систему транспортування вугілля з копалень одразу на поїзди, тут поступово почала процвітати торгівля. В день Жнив на ринку завжди людно, тож ми легко вторгували буханець хліба за шість рибин, а ще дві обміняли на сіль. Сальна Сей, кістлява жінка, що продає гарячий суп із велетенського казана, виміняла половину нашої зелені на кілька шматків парафіну. Ми б могли збути зелень набагато вигідніше, але з такими людьми, як Сальна Сей, варто підтримувати добрі стосунки. Адже вона єдина, на кого можна розраховувати, якщо в наших руках опиняється тушка дикої собаки. Ми ніколи не полюємо на них навмисне, та коли ті нападають на нас, доводиться їх прикінчувати. А м'ясо диких собак — також м'ясо. «Щойно воно потрапляє в суп, то перетворюється на телятину», — зазвичай підморгує в таких випадках Сальна Сей. Від гарної собачої ніжки ніхто на Скибі носом не

крутитиме. От миротворці перебірливіші, а вони на Скибу також нерідко навідуються.

Закінчивши на ринку, ми подалися до будинку мера, щоб продати йому половину суніць. Він дуже їх любить і завжди пристає на нашу ціну. Двері відчинила Мадж, дочка мера. Ми вчимося з нею в одному класі. І хоча вона дочка мера, вона ніколи не бундючиться, а поводить ся цілком нормально. Просто вона тримається осторонь. Як і я. А оскільки в школі у нас немає друзів, то ми часто опиняємося разом. У їдальні, на зборах, на уроках фізкультури, коли потрібно знайти партнера для вправ. Проте ми майже не розмовляємо, і це влаштовує нас обох.

Сьогодні, в день Жнив, вона була одягнена в дорогу білу сукню замість сірої шкільної, в якій я звикла її бачити, а її русяве волосся перев'язане було рожевою стрічкою.

— Класна сукня, — сказав Гейл.

Мадж скосила на нього оком із підозрою, намагаючись зрозуміти, чи це щирий комплімент, чи просто глузування. Сукня й справді була чарівна, але Мадж ніколи б не одягнула її в звичайний день. Вона міцно стиснула губи, а тоді усміхнулася.

— Що ж, якщо мені доведеться їхати в Капітолій, то я хочу мати гарний вигляд.

Тепер настала черга Гейла сумніватися: чи вона й справді так думає, чи посміялася з нього? Швидше за все, другий варіант.

— Ти не поїдеш у Капітолій, — випалив Гейл. Його погляд зупинився на маленькій круглій золотій брошці, що красувалася на сукні Мадж. — Скільки разів тебе занесуть до списку? П'ять? Мене записували шість разів, щойно мені виповнилося дванадцять.

— Це не її провина, — заступилася я за Мадж.

— Ні, в цьому ніхто не винен. Просто так є, — буркнув Гейл.

Мадж насупилася та пхнула гроші за ягоди мені в руку.

— Щастя тобі, Катніс.

— Тобі також, — мовила я, і двері зачинилися.

Запала мовчанка, і ніхто не порушив її аж до Скиби. Мені не сподобалося, як Гейл уколів Мадж, хоча він має рацію. Жнива проходять несправедливо, і найдужче страждають бідняки. Діти починають брати участь у жеребкуванні, тільки-но їм виповнюється дванадцять. Тоді їхнє ім'я вписують на карточку. У тринадцять років

— на дві карточки, і так далі, аж поки їм не виповниться вісімнадцять, тоді їхнє ім'я пишеться на сімох карточках. Ці правила дійсні для всіх жителів Панему в усіх його дванадцятьох округах.

Та є одна заковика. Припустімо, що ти бідний і помираєш із голоду, як-от ми. Ти можеш попросити, щоб твоє ім'я вписали на карточки більше разів в обмін на кубики, так звані «тесери». Кожен тесер дає право на одержання пайку — певної кількості зерна й олії на одну особу протягом одного року. Можна домовитися про більше тесерів — для кожного члена родини. Тож у дванадцять років моє ім'я було вписане на картки чотири рази. Один раз згідно з правилами — і ще тричі за тесери для мами, Прим і для мене самої. Я чинила так щороку. А оскільки вартість тесерів постійно зростає, то цього року, коли мені виповнилося шістнадцять, моє ім'я внесуть до списку двадцять разів. А Гейлу вісімнадцять, і він уже сім років годує сім'ю з п'ятьох ротів. Його ім'я впишуть на карточки сорок два рази.

Тому зрозуміло, чому такі як Мадж, хто ніколи не торгував своїм життям заради тесерів, так злять його. Шанси, що саме її ім'я витягнуть під час жеребкування на Жнивах, мізерні в порівнянні з шансами тих, хто живе на Скибі. Не нульові, звісно, але все-таки мізерні. Й хоча правила встановлює Капітолій, а не округи, і тим більше не родина Мадж, дуже важко не відчувати образи на тих, кому немає потреби підписуватися на тесери.

Гейл знає, що сердиться не на того, на кого слід. Якось у лісі мені довелося вислухати від нього цілу тираду про те, що тесери тільки примножують бідкування у нашому окрузі. Бо вони сіють ненависть між голодними робітниками зі Скиби — і тими, хто щодня може розраховувати на вечерю на столі; отож ми ніколи не довірятимемо одні одним. «Капітолію вигідно нас роз'єднувати», — сказав би зараз він, якби був певен, що ніхто, крім мене, не почує. Якби сьогодні були не Жнива. Якби дівчина з золотою брошкою, котрій не потрібні тесери, не зронила свого на перший погляд невинного зауваження.

Поки ми йшли, я кілька разів зиркала Гейлові в обличчя, яке під кам'яною маскою і досі кипіло. На мій погляд, його лють безглузда, хоча вголос я цього ніколи не озвучу. Не те щоб я не була з ним згодна. Я згодна. Та який сенс сварити Капітолій у лісовій глушині? Це нічого не змінить. Не зробить життя справедливим. Не наповнить наші

шлунки. Ба більше, це хіба що може відлякати здобич. Проте я Гейла не зупиняю. Ліпше вже патякати в лісі, ніж в окрузі.

Ми з Гейлом розділили навпіл залишки нашої здобичі. Кожен отримав по дві рибини, по кілька буханців хорошого хліба, пучечок зелені, по кілька жменьок суниць, дрібку солі, парафін і зовсім трохи грошей.

— Побачимось на площі, — мовила я.

— Одягни щось гарненьке, — відповів він похмуро.

Коли я прийшла додому, мама і сестра вже зібралися. Мати одягнула одну зі своїх найкращих суконь ще з аптечних часів. Моя блузка з рюшами та спідничка, яку я одягала на свої перші Жнива, були трохи завеликі на Прим і ледь не сповзали долі, але мама обачно закріпила їх шпильками. Але блузка все одно висмикувалася ззаду.

На мене чекала ванна із теплою водою. Я змила з себе піт і пилуку, яку назбирала в лісі, й навіть помила голову. На моє превелике здивування, мама приготувала для мене одну зі своїх найкращих суконь, блакитну, і пару туфель такого ж кольору.

— Ти не жартуєш? — здивувалася я.

Я намагалася не приймати жодної підтримки від матері. Я так злилася на неї, що ні в чому не дозволяла їй мені допомагати. А сьогодні сталося справді щось особливе. Мати ж так берегла одяг зі свого попереднього життя!

— Аж ніяк. А ще зробимо тобі зачіску, — мовила вона.

Я дозволила їй висушити мені волосся рушником, старанно розчесати його, заплести й викласти на потилиці. Глянула на себе у тріснуте дзеркало, підперте до стіни, і заледве впізнала власне відображення.

— Ти прегарна, — мовила Прим, зачаївши подих.

— І зовсім не схожа на себе, — додала я.

З цими словами я міцно пригорнула її: наступні кілька годин будуть для неї пекельними. Її перші Жнива. Вона майже не ризикує, адже її ім'я вписане тільки один раз, відповідно до віку. Я б нізащо не дозволила їй ризикувати заради тесерів. Але вона хвилюється за мене.

Ззаду її блузка знову вибилася зі спіднички.

— Заховай свого хвоста, ти, мале каченя, — засміялася я, запхнувши блузку на місце.

— Кря-кря, — захихикала Прим.

— І тобі кря-кря, — засміялася я у відповідь. — А тепер хутчіш до столу, — мовила я і непомітно чмокнула Прим у маленьку голівку.

Риба й зелень уже апетитно шкварчали в каструлі, але їх ми залишили на вечір. Суниці та свіжий хліб ми також вирішили притримати до вечері, щоб зробити її справді особливою. Ми випили молока (Прим тримає козу на ім'я Леді) й поїли черствого хліба із зерна, отриманого на тесери, бо апетиту ні в кого не було.

О першій годині ми вирушили на площу. Там повинні зібратися всі без винятку жителі нашого округу, присутність обов'язкова, хіба що ви при смерті. Увечері хтось із чиновників перевірить навіть це. Збрешете — вас відправлять до в'язниці.

Мені не подобається, що Жнива проводять на площі — чи не єдиному місці в нашому окрузі, яке можна назвати приємним. Площа оточена крамничками, і в базарні дні, особливо як іще й погода гарна, тут почуваєшся по-святковому. Але сьогодні, попри розвішані прапори, атмосфера гнітюча. А знімальні групи, що, немов стерв'ятники, повмощувалися на дахах, тільки поглиблюють це враження.

Люди мовчки ставали в чергу і записувалися. Таким чином Капітолій має змогу облікувати все населення Панему. Тих, кому від дванадцяти до вісімнадцяти, розставляли на майданчиках, обгороджених канатом, згідно з віком — старші спереду, молодші (такі як Прим) позаду. Родичі розтягувалися по периметру і міцно тримали своїх дітей за руки. Але тут були й інші — ті, кому не було за кого хвилюватися, або ті, кому байдуже, — вони сновигали у натовпі та приймали ставки на дітей, чії імена сьогодні випадуть: якого вони будуть віку, звідки походитимуть, зі Скиби чи з торговців, чи вони плакатимуть і побиватимуться. Більшість людей не воліють мати нічого спільного з цими шахраями, але й поводяться з ними досить стримано. Дуже часто виявляється, що букмекери — інформатори, а хто з нас безгрішний? Мене б уже давно розстріляли за полювання, якби чиновники самі не голодували й не прикривали мене. Та не всі можуть на це розраховувати.

А ми з Гейлом давно вирішили, що ліпше отримати кулю в чоло, ніж померти голодною смертю, — це набагато швидше, а головне, безболісно.

Поступово збиралися люди, стало тісно — не продихнути. Хоча площа була й велика, але все-таки замала, щоб умістити все

багатотисячне населення Округу 12. Тих, хто запізнився, відсилали на сусідні вулиці, де вони мали спостерігати за Жнивами з великих екранів: шоу транслюється по всій країні в прямому ефірі.

Я стала поміж своїх однолітків зі Скиби. Ми обмінялися ледь помітними кивками, а тоді зосередили всю увагу на тимчасовій сцені, яку спорудили перед Будинком Правосуддя. На сцені стояло три крісла, кафедра і дві великі скляні кулі — одна для хлопців, друга для дівчат. Я так і не змогла відвести погляд від білих карток у дівчачій кулі. На двадцятьох із них охайним почерком написано ім'я Катніс Евердін.

Два з трьох крісел були зайняті батьком Мадж — мером Андерсі, високим чоловіком із лисючою головою, та Еффі Тринькіт, куратором нашого округу, яка щороку супроводжує обраних до Капітолія. Ця рожевокоса жіночка в по-весняному зеленому костюмі засліплювала всіх моторошною білозубою посмішкою. Присутні перешіптувалися і час від часу тривожно поглядали на порожнє третє крісло.

Щойно годинник на міській ратуші вибив другу, мер підійшов до кафедри і розпочав промову. Таку ж, як і завжди. Він нагадав нам про історію Панему — країни, що постала з попелу та руїн на тому місці, де колись була Північна Америка. Потім перелічив усі катастрофи — посухи, шторми, пожежі; моря, які вийшли з берегів і поглинули значну частину суходолу; жорстокі війни за мізерні ресурси, які залишились. У результаті виникла країна Панем: блискучий Капітолій, оточений тринадцятьма округами, дарував мир і процвітання своїм жителям. Але згодом настали Чорні Часи, й округи повстали проти Капітолія. Дванадцять із них були підкорені, а тринадцятий — стертий із лиця землі. В бунтівних округах запровадили Закон Зради, який вводив нові правила — як щорічне нагадування і гарантію того, що Чорні Часи більше не повторяться; він запровадив Голодні ігри.

Правила Голодних ігор прості. Кожен із дванадцятьох округів повинен щороку відправляти як данину для участі в Іграх хлопця і дівчину — так званих «трибутів». Двадцятьох чотирьох трибутів ув'язнюють на величезній відкритій арені, де розжарені пустелі сусідять із вічною мерзлотою. Кілька тижнів трибути змагаються між собою до смерті. Останній живий визнається переможцем.

Забираючи дітей з округів і примушуючи їх убивати одне одного, а округи — спостерігати за цим, Капітолій укотре нагадує нам, що всі

ми живі тільки з милості столиці. Що нам не пережити ще одного повстання. Хай якими словами це прикривається, суть незмінна: «Дивіться: ми забираємо ваших дітей, ми приносимо їх у жертву — і ви нічого з цим не вдієте. Якщо ж ворухнете бодай пальцем, ми винищимо вас до ноги. Точнісінько як Округ 13».

А щоб не тільки познущатися з нас, а й поглумитися, Капітолій змушує людей святкувати Голодні ігри як велику подію — як спортивні змагання між округами. Останній живий трибут повертається додому до вільного життя, а на округ сиплються подарунки — здебільшого харчі. Цілісінький рік переможний округ отримує від Капітолія зерно й олію, а іноді — й делікатеси, як-от цукор; решта ж округів голодує.

— Це час каяття і подяки, — мовив мер натхненно.

Тоді він назвав імена переможців Округу 12. За сімдесят чотири роки їх у нас було аж два. І тільки один досі живий. Саме в цей момент на сцені з'явився Геймітч Абернаті, чоловік середнього віку, з невеликим черевцем. Він похитуючись плентався сценою, горланив щось непристойне і з шумом плюхнувся у своє крісло. Він був п'яний. Смертельно п'яний. Публіка привітала його слабкими оплесками, а він щосили намагався обмацати Еффі Тринькіт зусібіч — вона заледве ухилилася від його обіймів.

Мер неабияк нервував. Оскільки подія транслюється в прямому ефірі, то саме зараз Округ 12 перетворився на посміховисько всього Панему, і він це усвідомлював. Намагаючись знову привернути увагу до Жнив, він гарячково оголосив виступ Еффі Тринькіт. Як завжди чарівна й весела, вона стала за кафедру і промовила:

— Вітаю з Голодними іграми! І нехай везіння завжди буде на вашому боці!

Її рожеві локони (мабуть, перука) після зустрічі з Геймітчем збилися набік. Привітавшись, вона виголосила, яка це велика для неї честь перебувати тут, хоча всім навколо було чудово відомо, що вона з нетерпінням чекає, коли її нарешті переведуть до кращого округу — зі справжніми переможцями, а не п'яницями, які лапають тебе перед цілою країною.

Крізь натовп я помітила Гейла. Він також подивився на мене і ледь помітно усміхнувся: ну, хіба під час Жнив колись траплялося щось настільки кумедне? Аж раптом мене пронизала думка: ім'я Гейла

написано аж на сорока двох картках, і везіння зовсім не на його боці. Принаймні у порівнянні з іншими. Мабуть, він подумав те ж саме про мене, бо його обличчя раптом спохмурніло, і він відвернувся. «Але ж там тисячі карток», — прошепотіла я, сподіваючись, що він мене почує. Не все так кепсько.

Час жеребкування. Еффі Тринькіт промовила своє: «Спочатку дами!» — і попрямувала до кулі з дівочими іменами. Вона нахилилася, занурила руку глибоко всередину, покопирсалася там і витягнула картку. Натовп завмер. Запала мертва тиша. Від страху в мене всередині все похололо, а в голові крутилася одна думка: тільки б не я, тільки б не я!

Еффі Тринькіт повернулася на своє місце, розглядила картку і виразно прочитала ім'я. І це була не я.

Це була Прим Евердін.

Розділ 2

Якось у лісі, чекаючи на здобич на дереві, я задрімала і впала вниз із десятифутової висоти просто на спину. Та так упала, що здалося — з мене дух вилетів. Я не могла ані вдихнути, ані видихнути, ані навіть поворухнутися.

Приблизно так я почувалася зараз: дух перехопило, горло здавило, у скронях бамкало, а в голові калатало ім'я сестри. Хтось ухопив мене за руку, якийсь хлопчина зі Скиби, — либонь, я ледь не впала, і він мене підтримав.

Це якась помилка. Цього не могло статися. Ім'я Прим було на одній картці з тисяч! Шанси сестри були настільки мізерними, що я за неї ніскілечки не хвилювалася. Хіба я не зробила всього можливого? Хіба не підписалася на ті клятві тесери, щоб їй не довелося ризикувати? Один клаптик паперу. Один клаптик із тисяч. Хіба можливий кращий розклад? А тепер усе на пси.

Звідкись іздалеку до мене долинав невдоволений гомін натовпу — ну хіба справедливо, коли випадає ім'я дванадцятирічної дитини? А тоді я побачила її, маленьку і зовсім бліду, ручки міцно стиснуті у кулачки, короткими напруженими кроками вона, пройшовши повз мене, прямувала до сцени. Я побачила блузку, яка знову вибилася зі спіднички і звисала долі, немов качиний хвостик. Саме ця деталь повернула мене до реальності.

— Прим! — зойкнула я здавленим голосом, і тіло нарешті почало слухатися мене. — Прим!

Мені не довелося проштовхуватися крізь натовп: люди самі розступилися переді мною, утворивши живий коридор. Я наздогнала Прим біля підніжжя сцени і заштовхала її собі за спину.

— Я — доброволець! — вигукнула я задихано. — Я зголошуюся на трибута!

Люди на сцені були спантеличені. В Окрузі 12 не було добровольців уже кількадесят років, і всі забули, якою має бути процедура. Згідно з правилами, потому як ім'я трибута оголошене, інша дівчина або хлопець (залежно від того, з якої кулі витягнули картку) могли добровільно зголоситися на трибута. В деяких округах,

де перемога в Жнивах вважалася великою честю і люди готові були платити за участь в Іграх власним життям, стати добровольцем не так легко. Але в Окрузі 12, де слово «трибут» асоціюється зі словом «труп», усі добровольці давно вимерли.

— Чарівно! — вигукнула Еффі Тринькіт. — Тільки... мені здається, що спочатку ми повинні представити переможців Жнив... і тільки тоді питати, чи є добровольці, готові посісти їхнє місце... — говорила вона дедалі невпевненіше.

— Та яке це має значення? — сказав мер, а тоді поглянув на мене.

На його обличчі читався біль. Він не знав мене добре, але все-таки ми були знайомі. Я — дівчина, яка приносить ягоди. Дівчина, про яку колись, можливо, згадувала його дочка. Дівчина, яка п'ять років тому, як старша дитина в сім'ї, отримала медаль «За відвагу». Замість свого батька, котрий назавжди залишиться похованим у копальні. Чи пам'ятає він це?

— Яке це має значення? — повторив він похмуро. — Нехай виходить на сцену.

Позаду Прим схопила мене своїми худенькими ручками, немов лещатами, і щосили завокала:

— Ні, Катніс! Ні! Не йди!

— Відпусти мене, Прим, — мало не зашипіла я. Ще трохи — і я була сама ладна розридатися. Тоді інші помітили б мої сльози і вважали б мене слабачкою, а я не з таких. — Відпусти!

Я відчула, як хтось силою відірвав Прим від мене. Обернулася й побачила, як вона щосили борсається в руках Гейла.

— Давай, Катніп, іди, — сказав він напруженим від хвилювання голосом і поніс Прим до матері.

Я збрала рештки своєї рішучості й піднялася на сцену.

— Що ж, браво! — вигукнула Еффі Тринькіт. — Ось що значить справжній дух змагань! — задоволено промовила вона, радіючи з того, що зрештою і в її окрузі сталося щось непередбачуване. — Як тебе звати?

— Катніс Евердін, — ледве вичавила я.

— Закладаюся, то була твоя сестра. А ти не хочеш, щоб уся слава дісталася їй, еге ж? Ну ж бо, давайте всі разом привітаємо нового трибута! — ледь не співала Еффі.

Моя довічна пошана Округу 12: жоден із натовпу не заплескав у долоні. Навіть ті, хто приймав ставки, кому вже давно байдуже. Можливо, тому, що знали мене з Горна, чи товаришували колись із моїм батьком, чи пам'ятали Прим — побачивши раз, її не можна не полюбити. Так я стояла на сцені ні в сих, ні в тих — не могла ані говорити, ані поворухнутися, а багатотисячний натовп висловлював свій протест у єдиний приступний йому спосіб опору — мовчанкою. А це означало, що вони не згідні. Що так не повинно бути. Що це неправильно.

А тоді трапилося щось неймовірне. Принаймні я такого не очікувала, бо ніколи не вважала себе важливою персоною для Округу 12. Але все змінилося в той момент, коли я піднялася на сцену замість Прим — здається, саме тоді моя особа стала щось важити. Спочатку один, тоді ще кілька, а згодом майже кожен житель нашого округу доторкнувся пучками трьох середніх пальців лівої руки до вуст і простягнув їх до мене. Цей давній жест існував тільки в нашому окрузі й використовувався дуже рідко; його можна було побачити на похороні. Він символізував подяку, він символізував повагу, він символізував прощання з тим, кого ти справді любиш.

От тепер я вже мало не плакала. Але, на щастя, Геймітч обрав саме цей момент для того, щоб привітати мене.

— Подивіться на неї! Ну, тільки погляньте на це дівча! — заволав він, обнявши мене за плечі. Як на п'яного в пень, він мав забагато моці в руках. — Вона мені подобається! — від нього добряче тхнуло віскі, й він уже давно не мився. — Дуже подобається... — він замовк на якусь мить, намагаючись підібрати потрібне слово. — Вона відважна! — вигукнув він піднесено. — Не те що ви! — з цими словами він відпустив мене й обернувся до публіки. — Не те що ви! — заволав він, тицяючи пальцем у камеру.

Він звертається до присутніх — чи так допився, аж здатен адресувати ці ущипливі слова Капітолію? Цього я ніколи не дізнаюся, бо щойно Геймітч розтулив рота, аби продовжити тираду, він, втративши рівновагу, гепнувся зі сцени і знепритомнів.

Цей чоловік викликав огиду, але я була йому вдячна. Поки всі камери були жадібно націлені на нього, я мала вдосталь часу, щоб трохи розслабитися, звести дух і зібратися на думці. Я зчепила руки за спиною і подивилася вдалечінь. Там височіли гори, по яких ми з

Гейлом лазили ще сьогодні вранці. На якусь мить мене охопила туга... Ми могли втекти звідси і жити в лісах. Але я знала, що вчинила правильно, залишившись. Хто б тоді зголосився на трибута замість Прим?

Геймітча одразу ж поклали на ноші й винесли геть, а Еффі Тринькіт знову взяла ініціативу в свої руки.

— Який чудовий день! — торохкотіла вона, поправляючи перуку, яка зовсім перекосилася. — Але найцікавіше ще попереду! Саме час дізнатися ім'я хлопця-трибута!

Досі намагаючись виправити неподобство у себе на голові, вона, притримуючи перуку однією рукою, впевнено попрямувала до кулі з хлопчачими іменами і витягнула першу-ліпшу картку. Вона миттю повернулася на своє місце, і я навіть не встигла побажати Гейлу удачі, як вона виголосила:

— Піта Мелларк.

Піта Мелларк!

«О ні! — подумки зойкнула я. — Тільки не він!» Я впізнала це ім'я, хоча ні разу не говорила з його власником. Піта Мелларк.

Сьогодні везіння було зовсім не на моєму боці.

Я добре роздивилася хлопця, поки він ішов до сцени. Середній на зріст, кремезний, попелясте волосся спадало пасмами на чоло. На його обличчі був шок, хоч як він намагався це приховати. Блакитні очі були сповнені тривоги, яку мені так часто доводилося бачити в очах жертви. Але незважаючи ні на що, він мужньо піднявся на сцену і зайняв своє місце.

— Може, є добровольці? — запитала Еффі, але ніхто не зголосився.

У Піти є два брати. Я точно це знаю, бо бачила їх у пекарні, але один із них, мабуть, занадто дорослий для Жнив, а другий нізащо не погодився б стати добровольцем. Звична справа. Як правило, в такий день родинні стосунки не мають ніякого значення. Те, як учинила я, не вкладається в голову.

Мер почав зачитувати довгий, нудний Закон Зради — він робив це щороку, як те вимагається. Але я не чула ні слова.

«Ну чому саме він?» — я ніяк не могла заспокоїтися. Тоді спробувала переконати себе, що це не має жодного значення. Ми не друзі. Ми навіть не сусіди. Ми навіть не перемовилися одне з одним і

словом. Нас нічого не пов'язує... за винятком одного випадку, який стався багато років тому. Піта, мабуть, уже нічого й не пам'ятає. Але я не забула й ніколи не забуду...

То були найгірші часи для моєї сім'ї. Три місяці тому, в січні — найсуворішому з тих, що збереглися в пам'яті жителів Скиби, — під час вибуху в копальні загинув мій батько. Спочатку мене охопило тимчасове заціпеніння від втрати, а тоді нізвідки накотив неймовірний біль — він четвертував мене, розривав зсередини, моє тіло здригалося від ридань.

«Де ти? — лементувала я подумки. — Куди ти зник?» Але відповіді було нікому.

Округ вділив нам невеличку суму грошей як компенсацію за батькову смерть — саме стільки, щоб якось перебитися місяць-другий, поки мати не спроможеться знайти роботу. А вона так і не спромоглася. Вона не робила нічого, просто сиділа в кріслі або лежала в ліжку, скулившись під покривалом, утупивши погляд в одну точку. Час від часу вона схоплювалася, немов згадувала щось неймовірно важливе, а тоді знову впадала в заціпеніння. Жодні благання Прим не могли її розворушити.

Я була до смерті налякана. Тепер я розумію, що матір просто відгородилася від реальності у власному жалобному світі, а тоді мені здавалося, що я втратила не тільки батька, а й матір. На той час мені було одинадцять, Прим заледве виповнилося сім. Я усвідомила, що стала головою сім'ї. У мене не було іншого вибору. Я ходила на ринок по харчі, варила їсти, піклувалася про себе та Прим, бо якби влада дізналася, що мати більше не в змозі дбати про нас, округ забрав би нас від неї і віддав у притулок. У школі я бачила сиріт із притулку — понурі, з синцями під очима, згорблені під важким тягарем безнадії. Я б ніколи не дозволила, щоб таке зробили з Прим. З милою крихітною Прим, яка починала плакати разом зі мною, ще навіть не знаючи причини; яка перед школою розчісувала й заплітала матері коси; яка досі щовечора натирала батькове люстро для гоління, адже він так ненавидів вугільний пил, що укривав геть усе на Скибі. Притулок розчавить її, мов кузьку. Тож я нікому й словом не обмовилася про те, як нам важко.

Але гроші закінчилися, і ми повільно вмирили з голоду. Був тільки один вихід. Я без упину повторювала собі: якщо зможу протриматися

до травня, тільки до восьмого числа, коли мені виповниться дванадцять, то я підпишуся на ті клятві тесери й отримуватиму дорогоцінне зерно й олію, які допоможуть нам вижити. Але до травня було ще кілька тижнів. Ми б не протягнули так довго.

В Окрузі 12 смерть від голоду не рідкість. За прикладами й ходити далеко не треба: старі люди, які вже не можуть працювати; діти з сімей, де забагато ротів просять їсти; чоловіки, скалічені в копальнях. Вони, мов привиди, вештаються вулицями. А тоді одного дня ти проходиш повз — а вони сидять нерухомо, спершись на стіну, або лежать на Леваді, а з якогось будиночка долинають жалібні схлипування; потім викликають миротворців, щоб ті прибрали тіло. В нашому окрузі офіційно від голоду ніхто не помирає. Усьому виною завжди грип, або переохолодження, або запалення легень. Та хто в таке повірить?

У той день, коли ми зустрілися з Пітою Мелларком уперше, падав дощ зі снігом. Я була в місті й намагалася продати на ринку дещо зі старих речей Прим, але ніхто не хотів купувати. Раніше я приходила на Горно з батьком, але йти туди самій було страшно — занадто похмуро і зловісне це місце. Дощ лив безперестанку, батькова мисливська куртка промокла до нитки, і холод пробирав мене до кісток. За останні три дні ми не мали й ріски в роті, а тільки пили кип'ячену воду з кількома листочками сушеної м'яти, яку я випадково знайшла в буфеті. Я простояла на ринку доти, доки він не зачинився. Я тремтіла так, що впустила згорток із дитячими речами в брудну калюжу. Вирішила, що не підніматиму, боялася, що сама впаду — і тоді вже точно не підведуся. До того ж ніхто й так не хотів купувати те лахміття.

Я не могла піти собі додому. Бо там на мене глядітиме своїми порожніми очима мати, та й нема сили дивитися на маленьку сестричку із запалими щічками і порепаними губами. Я просто не могла повернутися туди з порожніми руками, в ту наповнену димом кімнату: потому як у нас скінчилося вугілля, я палила грубку вогким хмизом, який збирала на узліссі.

Якимось чином я опинилася на брудній вузькій вуличці позаду крамниць для багатіїв. Самі крамнички — на першому поверсі, а їхні власники мешкають на другому. Я опинилася на задвірках. Мені запам'яталися порожні грядки (ще не прийшов час їх засіювати),

кілька прив'язаних у сараї кіз і промоклий до кісток скоцублений собака, який стояв посеред калюжі болота.

В Окрузі 12 під страхом смерті заборонено красти. Але раптом мене осяяло — на смітниках могли бути якісь поживні недоїдки. А збирати сміття — це не крадіжка. Можливо, там буде кістка з різниці чи гnilі овочі з бакалії. Те, чого не їв би ніхто, окрім моєї сім'ї... Як на зло, сміття нещодавно вивезли.

Коли я проходила повз пекарню, до мене долинув запах свіжого хліба, і від цього мені аж у голові запаморочилося. В середині пашіла піч, і золоте тепле сяйво, яке вона випромінювала, виливалося на вулицю крізь прочинені двері. Я стояла як укопана, зачарована теплом і яскравим світлом, аж поки крижаний дощ не спіймав мене у свої лабети і не розвіяв чарів. Я зазирнула під покришку смітника біля пекарні — він також виявився безнадійно порожнім.

Аж раптом я почула лемент і підвела очі. На мене розкричалася дружина пекаря: вона вимагала, щоб я забиралася геть, а то вона викличе миротворців, і все повторювала, як їй набридли ці обідранці зі Скиби, що постійно риються у її смітнику. Її слова жорстоко ранили мене; я не знала, що сказати на свій захист. Я обережно опустила покришку і відступила на крок, і саме тоді помітила його — світлочубого хлопчину, який визирав із-за спини матері. Я вже бачила його в школі. Він був одного зі мною віку, але я не знала його імені. У міських дітей своя компанія. Потім жінка, досі пирхаючи від люті, повернулася в пекарню, але хлопець, мабуть, спостерігав за мною і бачив, як я завернула за свинарник і сперлася на яблуню. Зненацька я усвідомила, що мені таки доведеться йти додому з порожніми руками. Коліна підкосилися, і я поволі сповзла на землю. Ось і все. Я була занадто хвора, занадто слабка і втомлена — о, як мені хотілося відпочити! «Нехай викликає миротворців, і нехай нас заберуть до притулку, — подумала я. — А ще ліпше померти просто тут, під дощем».

Раптом із пекарні знову почулися крики — горланила жінка пекаря, — а тоді звук удару. Мене все це мало зацікавило. Тоді, човгаючи по болоті, до мене хтось наблизився, і я встигла подумати: «Ну от, це вона. Зараз вона прожене мене, ще й уперіщить палицею». Але виявилось, що це не вона, а хлопець. У руках він ніс два величезні

буханці хліба, який, судячи з добряче підгорілої скоринки, либонь, упав у вогонь.

— Викинь його свиням, ти, безмозке створіння! Який ідіот купить підгорілий хліб!

Він почав віддирати від хліба чорну скоринку і кидати шматки в корито, аж тут задзеленчав дзвоник, і його мати пішла в крамницю обслужити покупця.

Хлопець жодного разу не глянув у мій бік, зате я спостерігала за ним. Бо в руках він тримав хліб, а на його щоці красувався червоний слід. Чим вона йому зацідила? Як так можна! Мої батьки ніколи нас із Прим не били.

Хлопець крадькома озирнувся на пекарню, немов перевіряючи, чи там порожньо, кинув мені під ноги один буханець хліба, а тоді і другий, і ніби нічого й не трапилося, розвернувся й пішов назад до пекарні, щільно зачинивши по собі двері.

Я з недовірою дивилася на хліб. Він був прекрасний, майже ідеальний, за винятком підгорілих боків. Невже хлопець віддав його мені? Мабуть, що так, адже хліб лежав біля моїх ніг. Злякавшись, що хтось може підгледіти, я миттю підняла обидва буханці, пхнула їх під сорочку і, щільно запнувшись у мисливську куртку, повільно почовгала додому. Хліб зігрівав мене своїм теплом, і я дедалі дужче притискала його до себе.

Поки я добрела до хати, буханці трохи охололи, але всередині досі були теплими. Коли я поставила їх на стіл, Прим жадібно потягнулася до хліба, але я змусила її сісти до столу, тоді посадила матір поруч і налила всім гарячого чаю. Я відшкребла чорну скоринку і покряяла хліб на товсті скибки. Того вечора ми з'їли цілий буханець, шматок по шматку. Це був справжній смачний хліб із родзинками й горіхами.

Тоді я зняла з себе мокрий одяг і, повісивши його біля вогню, залізла в ліжку. Сон без сновидінь миттю окутав мене. І тільки наступного ранку мені спало на думку, що, можливо, хлопчина навмисне спалив хліб, навмисне скинув його у вогонь, знаючи задалегідь, що його покарають. Щоб віддати хліб мені. А може, то все-таки збіг? Навіщо йому це? Він навіть не знав мене. Та бодай і просто кинувши мені підгорілий хліб, він виявив неабияку великодушність; якби мати дізналася про це, йому б добряче влетіло. Я не могла пояснити цього вчинку.

За сніданком ми з'їли ще кілька скибок хліба і пішли до школи. За ніч, здавалося, прийшла весна. Повітря стало теплим і солодким, на небі з'явилися пухнасті хмаринки. В школі я зустріла того хлопчика. Його щока набрякла, а під оком виступив синець. Він був із друзями і не зауважив мене. Та коли ми з Прим верталися додому зі школи, я помітила, що він дивився на нас із протилежного кутка двору. На якусь мить наші погляди зустрілися, і він відвернувся. Я засоромилася й опустила очі долі. Саме тоді я побачила її. Першу кульбабу в цьому році. І мене мов осінило. Я збагнула, що треба робити, аби вижити.

До сьогодні я не можу пояснити зв'язок між цим хлопцем — Пітою Мелларком, хлібом, що подарував мені надію, та кульбабою, яка дала мені ключ до виживання. Потім іще не раз я відчувала на собі погляд Піти, хоч він завжди поспішно відводив очі. І досі я терзаю себе, почувуючись так, немов заборгувала йому, а я ненавиджу бути в боргу. Либонь, якби я йому подякувала, то почувалася б набагато краще. Я неодноразово думала про це, але якось не випадало нагоди. А тепер уже запізно. Нас кинуть на арену, і нам доведеться битися на смерть. І як мені тепер дякувати? Навряд чи моє «спасибі» здаватиметься щирим, коли я водночас намагатимуся перерізати йому горло.

Мер завершив читати неймовірно нудний Закон Зради і жестом наказав нам із Пітою потиснути одне одному руки. Пітина долоня була така ж м'яка й тепла, як буханець хліба. Піта подивився мені в очі й підбадьорливо потиснув долоню. А може, це був просто нервовий спазм?

Під звуки гімну Панему ми повернулися обличчям до натовпу.

«Добре, що нас буде аж двадцять чотири, — подумала я. — Є шанс, що його вб'є хтось інший, а не я».

Хоча останнім часом не схоже, що мені варто покладатися на везіння.

Розділ 3

В ту мить, коли пролунала остання нота гімну, нас оточила охорона. Звісно, ніхто не збирався заковувати нас у кайдани, просто кілька миротворців стали навколо нас і повели через парадний вхід у Будинок Правосуддя. Можливо, в минулому трибути намагалися втекти. Хоча я такого не пригадую.

Мене провели до кімнати і залишили там саму. Це було найрозкішніше місце, де мені коли-небудь випадало побувати: з товстими килимами й оксамитовим диваном та кріслами. Я знала, який оксамит на дотик, бо у мами була колись сукня з оксамитовим комірцем. Присівши на диван, я не могла втриматися, щоб не погладити його. Це хоч трохи заспокоїло мене і додало сил, щоб пережити наступну годину — час, відведений для прощання з рідними. Я не могла дозволити собі таку розкіш — розрюмсатися, щоб потім усі побачили мене із заплаканими очима й червоним носом: на вокзалі натикано безліч камер. Ридання — це не вихід.

Спочатку до кімнати зайшли мама й сестра. Я простягнула руки до Прим, і вона миттю видряпалася мені на коліна. Її рученята обвилися навколо моєї шиї, голівка опустилася мені на плече, зовсім як у малого дитинчати. Мати сіла поруч і мовчки пригорнула нас обох. Ніхто не наважувався порушити тишу. Зрештою, спам'ятавшись, я поквапилася нагадати їм, як вони мають чинити без мене.

Прим не повинна погоджуватися на тесери. Якщо Прим продаватиме козяче молоко і сир, а мама й надалі допомагатиме жителям Скиби лікувальними травами та настоянками, то вони виживуть. Гейл пообіцяв, що приноситьиме матері з лісу трави, яких вона не вирощує сама, — треба тільки детально описувати рослини, адже він не розуміється на них так, як я. А ще він приноситьиме їм м'ясо — ми з ним уклали таку угоду ще рік тому. Він не схоче брати нічого взамін, але по можливості з ним слід якось розраховуватися — ліками чи молоком.

Мені навіть на думку не спало запропонувати Прим полювати. Кілька разів я брала її з собою і намагалася навчити, але кожне полювання оберталось катастрофою. Вона боялася лісу наче вогню, а

щоразу як мені вдавалося підстрелити якогось звіра, починала плакати й молити, щоб ми забрали його додому і вилікували. Але вона добре ходить коло своєї кози. То нехай займається цим і надалі.

Потім я розповіла, де купувати паливо, як торгувати, щоб не обраховували, попросила Прим не кидати школи, а тоді обернулася до матері, міцно взяла її за руку і подивилася в очі.

— Вислухай мене уважно. Ти чуєш мене? — (Вона хутко кивнула у відповідь, стривожена моєю наполегливістю. Вона здогадалася, про що я говоритиму). — Ти не можеш розкиснути вдруге.

Мама опустила погляд.

— Я знаю. Я не розкисну. Минулого разу я не впоралася...

— Цього разу ти повинна впоратися. Ти просто не можеш замкнутися в собі й покинути Прим напризволяще. Тепер у вас немає мене, немає кому піклуватися про вас. І байдуже, що станеться. Чого б ти не побачила на екрані, ти мусиш пообіцяти мені, що боротимешся!

Я заледве не репетувала. В тому крику була вся моя злість, увесь страх, який я пережила через її депресію.

Розізлившись, вона різко висмикнула руку з моїх долонь. Тепер вона сердилася на себе.

— Я була хвора. Я б могла вилікуватися, якби мала трави, які маю зараз.

Можливо, мама має рацію, можливо, вона й справді була хвора. Мені вже траплялося бачити, як вона повертала до життя людей, розчавлених горем. Може, це хвороба, але ми не можемо цього собі дозволити.

— Тоді тримай ті трави біля себе. І потурбуйся про Прим! — мовила я.

— Катніс, зі мною все буде гаразд, — сказала Прим, стиснувши моє обличчя своїми маленькими долоньками. — Але ти також повинна подбати про себе. Ти така метка і відважна. Ти здатна виграти.

Я не виграю. І в глибині душі Прим чудово це розуміє. Такі змагання мені не до снаги. Діти із заможніших округів, де перемога в Іграх вважається за честь, готувалися до них усе своє життя. Мабуть, там будуть хлопці удвічі-тричі дужчі за мене. І дівчата, які знають двадцять різних способів, як убити людину за допомогою самого лише ножа. Звісно, там будуть і такі як я. Для розминки, поки не почнуться справжні веселощі.

— Все можливо, — мовила я, бо яке я мала право наказувати матері боротися, коли сама вже давно здалася? — І тоді ми забагатіємо, як Геймітч.

— Мені байдуже, багаті ми чи ні. Я просто хочу, щоб ти повернулася додому. Ти постарася, правда? По-справжньому постарася?

— По-справжньому. Обіцяю, — відповіла я.

А тоді у дверях з'явився миротворець — наш час збіг. Ми міцно обійнялися, і я тільки й спромоглася вичавити з себе:

— Я люблю вас. Я люблю вас обох.

Вони сказали те саме у відповідь, а миротворець уже наказав їм вийти і зачинив двері. Я зарилася головою в подушку, немов сподіваючись, що це відгородить мене від реальності.

Зайшов іще хтось. Я здивовано підвела очі й побачила, що на порозі стоїть пекар, батько Піти Мелларка. Я не могла повірити своїм очам — він прийшов попрощатися зі мною. Адже зовсім скоро я намагатимуся вбити його сина. Ми трохи знайомі, та й зрештою, він добре знає Прим. Продаючи сир на Горні, вона завжди залишає йому кілька шматків, за які він щедро платить хлібом. Ми здебільшого домовляємося з ним, коли його відьми-дружини немає поруч. Він зовсім не погана людина. Я впевнена, що він ніколи б не вдарив сина за підгорілий хліб, як це зробила колись його дружина. Але це все одно не пояснює, чому він прийшов до мене.

Пекар, ніяковіючи, присів на краєчок оксамитового крісла. Величезний широкоплечий мужчина з численними шрамами від опіків — це результат багаторічної роботи біля печі. Мабуть, він щойно попрощався з сином.

Він мовчки вийняв із пазухи пакетик і простягнув його мені. Я розгорнула його — там було печиво. Ми ніколи не могли дозволити собі таких ласощів.

— Дякую, — мовила я.

Пекар був не дуже говіркий і в кращі часи, а сьогодні йому взагалі заціпило.

— Сьогодні я їла ваш хліб. Мій друг Гейл обміняв його на білку. Він кивнув, згадавши про білку.

— Цього разу ви щось трохи продешевили, — мовила я.

Він ледь помітно знизав плечима у відповідь, немов хотів сказати, що це неважливо.

Я також не знала, що сказати. Тож ми сиділи мовчки, аж поки його не покликав миротворець. Пекар підвівся й прокашлявся.

— Я наглядатиму за малою. Потурбуюсь про те, щоб вона не голодувала.

Від його слів мені немов камінь із душі скотився. Зі мною люди згоджуються мати справу, але Прим просто обожнюють. Можливо, цього буде достатньо, щоб зберегти їй життя.

Мій наступний гість також неочікуваний. Упевненим кроком до мене наблизилася Мадж. Вона не плакала і не відводила погляду, а голос її звучав чітко й наполегливо.

— На арену дозволяють узяти одну річ зі свого округу. Річ, яка нагадуватиме про дім. Візьмеш оце?

І з цими словами вона простягнула мені золоту брошку, яка зранку була пристебнута до її сукні. Я ще не мала нагоди роздивитися її як слід, аж тепер побачила, що це пташка в польоті.

— Твою брошку? — перепитала я. Бо ніколи не здогадалася б узяти з собою щось на згадку про наш округ.

— Я пристебну її тобі до сукні, гаразд?

І не чекаючи відповіді, Мадж нахилилася й причепила пташку до моєї сукні.

— Пообіцяй, що візьмеш її з собою на арену, Катніс, — благала вона. — Пообіцяй мені.

— Добре, обіцяю, — відповіла я.

Спочатку печиво, потім брошка — стільки подарунків! А ще, виходячи, Мадж поцілувала мене в щоку. Можливо, Мадж завжди була мені єдиною справжньою подругою?

Нарешті до мене прийшов Гейл. І хоча ми ніколи не плекали одне до одного романтичних почуттів, коли він широко розвів руки, я, ні секунди не вагаючись, кинулася йому в обійми. Все в ньому мені добре знайоме — рухи тіла, аромат просякнутої запахом лісу шкіри. На полюванні я інколи слухала, як б'ється його серце. Але вперше відчула, як його струнке мускулисте тіло притискається до мене.

— Послухай, гадаю, дістати ножа буде зовсім не важко, але краще б ти роздобула лук. Із ним у тебе більше шансів.

— Там не завжди є луки, — мовила я.

У пам'яті сплигло, як кілька років тому трибутам кинули тільки жахливі шпичасті булави, якими вони забивали одне одного до смерті.

— Тоді зроби сама, — сказав Гейл. — Навіть поганий лук краще, ніж ніякого.

Якось я пробувала змайструвати лук на взірець батькових, та мої старання не мали успіху. Це не так легко, як здається. Навіть батько іноді псував заготовки.

— Може, там і дерев не буде, — зауважила я.

Одного року трибути опинились у місцевості, де не було нічого, крім піску, валунів і колючих чагарників. Тоді багато учасників померли від укусів отруйних змій або збожеволіли від спраги.

— Дерева є майже завжди, — заперечив Гейл. — Кому ж цікаво спостерігати, як половина учасників просто вмирає від холоду.

І то правда. В один із сезонів ми бачили, як ночами гравці просто замерзають на смерть. Їх неможливо було роздивитися, так вони зіщулювалися, і не було жодного дерева, щоб розпалити вогонь чи зробити факел. Мабуть, у Капітолії вирішили, що така смерть — не дуже видовищне дійство, і відтоді дерева зазвичай бували.

— Так, здебільшого дерева є, — погодилася я.

— Катніс, це просто полювання, а ти — найкращий мисливець, що мені траплявся, — підбадьорював Гейл.

— Це не просто полювання. Суперники озброєні. І вони мають голову на в'язах, — заперечила я.

— Так, як і ти. Тільки в тебе більше практики, справжньої практики, — мовив він. — Ти вмєш убивати.

— Не людей! — мало не скрикнула я.

— Гадаєш, є відмінність? — буркнув Гейл похмуро.

Найстрашніше те, що відмінності таки немає: слід просто забути, що перед тобою люди.

Миротворці повернулися зарано, і Гейл попросив іще трохи часу, але його повели геть. І мені стало страшно.

— Не дай їм померти з голоду! — гукнула я, хапаючи Гейла за руку.

— Не дам! Ти ж знаєш, що не дам! Катніс, пам'ятай, що я...

Але миротворці розштовхали нас, двері гучно гримнули, і я так і не дізналася, що він хотів сказати.

Від Будинку Правосуддя до вокзалу рукою кинути, особливо на машині. Я ще ніколи не їздила машиною. Хіба возом, і то рідко. А на Скибі ми взагалі ходимо пішки.

Я добре зробила, що не заплакала. На вокзалі аж роїлося пронирливими репортерами з їхніми набридливими камерами. Вони так і пхали їх просто мені в обличчя. Взагалі-то я звикла приховувати свої почуття. І зробити це тепер було також зовсім не важко. Я підвела очі й подивилася на екран, де в прямому ефірі показували наш від'їзд, і залишилася цілком задоволена: у мене був такий вид, немов мені страшенно нудно.

А от Піта Мелларк плакав, а що найдивніше, він зовсім не намагався приховати сльози. Цікаво, може, така в нього стратегія: спочатку продемонструвати, який ти слабкий і наляканий, запевнити інших трибутів, що ти їм не суперник, а тоді в найменш очікувану мить атакувати? Кілька років тому так учинила Джоанна Мейсон з Округу 7. Вона здавалася такою безневинною заляканою дурепою, що ніхто не звертав на неї уваги, аж поки не залишилося всього кілька учасників. Виявилося, що вона — віртуозний убивця. Гарно придумано — нічого не скажеш. Але Піта Мелларк цієї не поспіває, він же син пекаря. Голодним він ніколи не був, та й лотків із хлібом не один десяток за своє життя перетягав — дужий широкоплечий хлопчина. Йому доведеться не один день плакати, щоб на нього перестали зважати.

Кілька хвилин ми простояли в дверях вагона, поки телекамери впивалися в нас своїми жадібними об'єктивами. Тоді нам дозволили зайти всередину, і двері милосердно зачинилися. Поїзд рушив.

Спочатку від такої шаленої швидкості мені аж дух перехопило. Звісно, я ніколи не їздила поїздом, оскільки перетинати кордони округів заборонено, за винятком деяких спеціально обумовлених випадків. Для нашого округу — це перевезення вугілля. Але зараз я їхала не у звичайному вантажному поїзді, а у високошвидкісному капітолійському експресі, який набирає швидкість до 250 миль на годину. Наша подорож до Капітолія триватиме менш ніж добу.

В школі нам розповідали, що Капітолій побудований у горах, які колись називалися Скелястими. А Округ 12 розташований у місцевості, що раніше називалася Аппалачі, й сотню років тому там уже видобували вугілля. Ось чому нам доводиться копати так глибоко.

У школі нам що не розказують, усе зводиться до вугілля. Ще трохи вчать читати й рахувати, і щотижня читають лекцію з історії Панему. Здебільшого це — пустопорожні балачки про те, як сильно ми завдячуємо Капітолію. Я усвідомлюю, що на лекціях з історії чимало фактів замовчують: ніхто не розповідає, що ж насправді сталося під час повстання округів. Проте я не надто на цьому застановляюся. Хай якою є правда, а з неї ситий не будеш.

Поїзд, призначений для трибутів, був іще розкішніший, ніж кімната у Будинку Правосуддя. Кожному з нас виділили окреме купе, де була спальня, гардероб і ванна з душем і теплою водою. Вдома у нас немає теплої води, доводиться гріти.

Всі шафи й шухляди були натоптані розкішним одягом, і Еффі сказала, що я можу одягати все що заманеться, бо це тепер мої речі. За годину треба буде вийти до вечері. Я повільно зняла мамину блакитну сукню і прийняла душ — вперше в житті. Це мов стояти під літнім дощем, тільки ще тепліше. Тоді я одягнула темно-зелену сорочку і брюки.

В останню мить я згадала про маленьку золоту брошку — подарунок Мадж. Вперше я уважно роздивилася її. Здавалося, ніби хтось спочатку зробив маленьку золоту пташку, а вже потім прикріпив її до кільця. Пташка трималася на кільці лише кінчиками крилець. Раптом я впізнала її — це переспівниця.

Кумедна пташка, такий собі ляпас Капітолію. Під мас серії повстань Капітолій вивів кілька видів генетично модифікованих птахів і використовував їх як зброю. Їх називали мутантами. Одним із видів були сойкотуни, наділені вмінням запам'ятовувати й відтворювати цілі людські розмови. Це були домашні птахи, виключно самці. Їх завозили в регіони, які вважалися ворожими Капітолію. Птахи збирали плітки й верталися назад в дослідницькі центри, де без упину сокотали все, що почули, а їхні балачки записували на плівки. Спочатку ніхто не міг збагнути, як у Капітолії дізнаються, про що говорять люди у приватних розмовах. А потім повстанці здогадалися — і засипали Капітолій брехливими свідченнями. Коли все відкрилося, дослідницькі центри позачинялися, а сойкотунів відпустили в ліс, де вони мали загинути — всі ж бо вони були самцями.

От тільки птахи не вимерли. Натомість самці спарувалися з самками пересмішника, і в результаті утворився абсолютно новий

підвид птахів — переспівники, здатні відтворювати і пташині співи, і людські. Потомство втратило вміння копіювати людську мову, але досі могло повторити мелодійні звуки — від дитячого писку до могутнього басу. Вони переспівували пісні. Не якісь простенькі звуки, а цілі пісні від першого куплета і до останнього, тільки треба спочатку людині заспівати цілу пісню, і якщо пташці сподобається голос, вона її переспівуватиме.

Мій тато просто обожнював переспівниць. Під час полювання він насвистував чи наспівував їм складні мелодії, і після невеликої паузи вони завжди співали йому у відповідь. Далеко не кожен може сподіватися на таке пошанування. Та коли співав мій батько, всі птахи поблизу замовкали і слухали його. Відтоді як батько загинув, я зовсім забула про переспівниць. А тепер, тримаючи цю маленьку пташку в руці, я почувалася набагато спокійніше. Так ніби батько тут, ніби він захищає мене. Я пристебнула брошку до сорочки, і на темно-зеленому тлі здавалося, наче пташка летить поміж зазеленілих дерев.

Прийшла Еффі Тринькіт, щоб провести мене на вечерю. Я підвелася й рушила за нею вузьким коридором до їдальні, обшитої полірованими панелями. Посеред кімнати красувався величезний стіл, сервірований дорогим вишуканим посудом. Піта був уже там, чекав на нас. Поруч із ним стояв порожній стілець.

— Де Геймітч? — запитала Еффі весело.

— Сказав, що хоче подрімати, — відповів Піта.

— Що ж, день був не з легких, — мовила Еффі, але, здається, вона тільки зраділа тому, що Геймітч не прийшов.

Вечеря, складалася з кількох страв: спочатку густий морквяний суп, салат, потім баранячі котлети з картопляним пюре, тоді сир, фрукти і шоколадний торт. Еффі постійно нагадувала нам, щоб ми занадто не наїдалися і приберігали трохи місця для наступної страви. Але я зовсім не звертала на неї уваги — їла, скільки влізло. Я ще ніколи не бачила так багато смачної їжі одночасно, та й набрати кілька зайвих кілограмів перед Голодними іграми мені не завадить.

— Принаймні ви вмієте поводитися за столом, — мовила Еффі, коли ми впоралися з головними стравами. — Минулорічна пара їла руками, немов якісь дикуни.

Минулого року в Іграх брали участь двійко дітей зі Скиби. Вони ніколи, жодного дня у своєму житті не наїдалися досхочу, а коли перед

ними поставили таке розмаїття страв, певна річ, останнє, що їм спало на гадку, то це дбати про гарні манери. Піта — син пекаря. Нас із Прим поводитися за столом навчила мама, тому я вмію тримати в руках ножа й виделку. Але мені так не сподобалися слова Еффі, що до кінця вечері я їла виключно руками. А тоді витерла пальці об скатертину. У відповідь Еффі тільки міцно стиснула губи.

З'їла я, скільки влізло, тепер треба було ще втримати все це у шлунку. Судячи з зеленуватої барви Пітиної шкіри, йому також було зле. Наші шлунки не звикли до такої поживної їжі. Але якщо мій шлунок справлявся зі стравами Сальної Сей, що переважно складалися з мишачого м'яса та свинячих кишок, а зимою не відмовлявся навіть від кори дерев, то напевно впорається і з цим.

Попоївши, ми перейшли в інше купе, щоб подивитися огляд Жнив. У різних округах їх проводили протягом дня у різний час, щоб усі мали змогу побачити жеребкування у прямому ефірі, хоча насправді тільки жителі Капітолія могли на це розраховувати, адже самі вони не брали участі в змаганнях.

Одну по одній показали всі церемонії, називали імена. Іноді на Ігри зголошувалися добровольці, але здебільшого таких не було. Ми уважно вивчали обличчя дітей — наших суперників. Деякі з них особливо врзалися мені в пам'ять. Здоровенний хлопець з Округу 2 ледь не вистрибнув на сцену, коли спитали про добровольців. Руда дівчина з Округу 5 — із прилизаним волоссям і хитрим, як у лисиці, виразом обличчя. Кульгавий хлопчина з Округу 10. Я ніяк не могла викинути з голови дванадцятирічну дівчинку з Округу 11, карооку, зі смаглявою шкірою, неймовірно схожу на Прим зростом і манерами. От тільки коли вона піднялася на сцену, у відповідь на запитання про добровольців почулося хіба завивання вітру поміж хитких будиночків за її спиною. Ніхто не бажав посісти її місце.

Останнім показали Округ 12. Ось назвали ім'я Прим потім я вискочила вперед із криком, що хочу бути добровольцем. У моєму голосі лунав розпач, немов я боялася, що мене ніхто не почує і Прим усе одно заберуть. Але мене почули. Тоді я побачила, як Гейл відірвав від мене сестру, і я вийшла на сцену. У відповідь — тиша. Люди одне по одному підняли руки у жесті вдячності й поваги. Коментатори не знали, що й казати. Один з них зауважив, що Округ 12 завжди був трохи консервативним, але в таких милих звичаях є свій шарм. Тоді

немов на замовлення, зі сцени впав Геймітч, і з динаміків вибухнув дружній регіт. Потім назвали ім'я Піти, і він мовчки зайняв своє місце на сцені. Ми потиснули одне одному руки. Тоді пролунав гімн, і програма закінчилася.

Здається, Еффі була не зовсім задоволена тим, який вигляд мала її перука.

— Вашому ментору не завадило б навчитися поводитися на офіційних церемоніях. Особливо якщо це показують по телевізору в прямому ефірі.

Несподівано Піта засміявся.

— Він був п'яний, — мовив Піта. — Зрештою, як і щороку.

— Як і щодня, — додала я.

І також не змогла втриматися, щоб не посміхнутися. Зі слів Еффі виходило, що Геймітч був просто трохи неотесаний, і це можна легко виправити, якщо вона дасть йому кілька порад.

— Он як! — зашипіла вона. — Дивно, що вам усе це здається таким смішним. Ви ж знаєте, що в нашому шоу ментор — ваш єдиний зв'язок зі світом. Він — той, хто дає вам вказівки, шукає спонсорів і домовляється про подарунки. Від Геймітча може залежати, житимете ви чи загинете!

Саме в цей момент у купе ввалився Геймітч.

— Я прогавив вечерю? — запитав він.

Його язик заплітався. Він виблював на дорогий килим і впав на своє ж блювотиння.

— Що ж, смійтеся скільки завгодно! — випалила Еффі й, обережно переступивши калюжу своїми гостроносими черевичками, вилетіла з купе.

Розділ 4

Кілька секунд ми з Пітою пильно спостерігали за нашим ментором, який намагався підвестися з огидно слизької калюжі, але знову і знову плюхкався на живіт. Сморід блювотиння і перегару перебив усі інші запахи в кімнаті — мене саму ледь не вивернуло. Ми презирнулися. Так, із Геймітча багато не візьмеш, от тільки в одному Еффі Тринькіт мала рацію — він єдине, що в нас є. Не зронивши й слова, ми з Пітою підхопили його під руки й допомогли звестися на ноги.

— Я спіткнувся? — запитав Геймітч. — Пхе, як тхне!

Він затулив носа долонею і тепер вимастив блювотиною все обличчя.

— Давайте ми відведемо вас назад у купе, — запропонував Піта. — Вам краще помитися.

Ми ледве зтягнули Геймітча назад у його купе. Не могли ж ми так просто кинути цю брудну свиню на вишите покривало, тож просто заштовхали його у ванну й відкрили воду. Він цього навіть не помітив.

— Дякую, — мовив мені Піта. — З твого дозволу далі я сам.

Мене переповнила вдячність до нього. Останнє чого мені хотілося, — це роздягати Геймітча, змивати блювотину з його волохатих грудей і вкладати його в ліжку. Можливо, Піта хотів справити на нього хороше враження, щоб стати улюбленцем. Але судячи з того в якому стані перебував Геймітч, завтра він навряд чи це пам'ятатиме.

— Гаразд, — відповіла я. — Можу прислати на підмогу когось із капітолійців.

Їх тут багато. Вони куховарять для нас, обслуговують, прибирають. Піклуватися про нас входить у їхні обов'язки.

— Ні, не потрібно, — мовив Піта.

Я кивнула і мовчки рушила до свого купе. Нічого дивного, що Піта відмовився. Я й сама на дух не переносжу жителів Капітолія. Хоча возитися з п'яним Геймітчем — саме те, чого б я їм побажала. Така собі маленька помста. Цікаво, чому Піта сам вирішив потурбуватися

про Геймітча? Раптом мене осяяла думка: бо він добрий, просто добрий. Тому й хліба мені тоді дав.

Ця здогадка приголомшила мене. Добрий Піта Мелларк набагато небезпечніший ворог для мене, аніж злий Піта Мелларк. Добрі люди завжди знаходять дорогу до мого серця. А я не можу дозволити, щоб це сталося. Не зараз, не там, куди ми прямуємо. Тож саме тієї миті я вирішила, що триматимуся він сина пекаря якнайдалі.

Коли я повернулася до свого купе, поїзд зупинився на платформі, щоб заправитися. Я швидко відчинила вікно і викинула пакет із печивом, яке дав мені батько Піти, і захряснула шибку. Не хочу. Мені нічого не потрібно від них.

На жаль, пакет упав на клаптик землі, вкритий кульбабами. Поїзд уже рушив далі, і я тільки краєм ока побачила печиво, розсипане поміж квітів, але й цього було достатньо. Достатньо, щоб згадати кульбабу на шкільному дворі...

Я саме відвела погляд від синця на обличчі Піти Мелларка, як одразу ж побачила кульбабу і зрозуміла: ще не все втрачено. Я обережно зірвала її і поквапилася додому. Вдома я миттю схопила відро, взяла Прим за руку, і ми побігли на Леваду, — так, галявина була просто всіяна жовтоголовими кульбабами. Ми зривали їх разом із листочками й стеблами, зривали, аж поки не натовкли повне відро, хоча нам і довелося сходити всю галявину вздовж і впоперек. Проте на вечерю у нас було достатньо салату з кульбабок. А ще Пітин хліб.

Вечері Прим запитала:

— А що ми їстимемо потім? Яку ще їжу ми здатні назбирати?

— Всіляку, — пообіцяла я. — Ми обов'язково щось придумаємо.

У матері була книжка, яку вона привезла з собою з аптеки. На сотнях пергаментних сторінок були намальовані рослини, а під малюнками акуратно виведені тушшю їхні назви, вказані місця, де їх шукати, період цвітіння і проти яких хвороб вони помічні. На кількох порожніх сторінках мій батько дописав від себе перелік їстівних рослин. Кульбаба, лаконос, дика цибуля, соснова кора. Ми з Прим просиділи над книжкою до глибокої ночі.

Наступного дня у школі не було занять. Я покрутилася трохи на краю Левади, а тоді набралася зрештою відваги й ковзнула під паркан. Вперше я опинилася там сама, без батька, без його чарівного лука, який завжди захищав мене. Я хутко відшукала нашу схованку і

витагнула маленький лук, який він змайстрував для мене. Того дня я зайшла в ліс не далі як на півсотні кроків. Час я провела в очікуванні здобичі, вмовившись на розлогих гілках старого дуба. За кілька годин мені вдалося підстрелити зайця. Я робила це й раніше — під чітким керівництвом батька. Але цього зайця я підстрелила самотужки.

Ми не їли м'яса от уже кілька місяців. Коли мама побачила зайця, здається, вона прийшла до тями. Підвелася, оббілувала тушку і поставила м'ясо тушитися з зеленню, яку назбирала Прим. Потім вона знову впала в заціпеніння й лягла, та коли м'ясо зготувалося, ми з Прим змусили її поїсти.

Ліс став нашим рятівником, і що не день, то далі я заглиблювалася в нього. Спочатку боялася, але потім твердо вирішила, що ми більше не голодуватимемо, і на зміну страху прийшла рішучість. Я крапа яйця з гнізд, сіткою ловила рибу, іноді мені вдавалося підстрелити білку чи зайця, а ще я збирала різноманітні трави й корінці, що росли у мене під ногами. Хоча з рослинами треба бути обачним. Звісно, більшість із них їстівні, але достатньо раз помилитися — і тобі гаплик. Я двічі перевіряла кожну рослину, перш ніж з'їсти її.

І ми вижили.

Спершу за найменших ознак небезпеки — віддаленого виття чи хрускоту гілки — я миттю мчала назад до паркана. Потім почала рятуватися на деревах — диким собакам швидко набридає чекати внизу й вони забираються геть, а ведмеді й пуми живуть у дрімучих хащах: мабуть, їм не до вподоби кіптявий сморід нашого округу.

Восьмого травня я пішла до Будинку Правосуддя й підписалася на тесери. Я притягнула додому свій перший пайок зерна й олії в дитячому візочку Прим. Тепер щомісяця восьмого числа я мала право на пайок. Звісно, я не припиняла полювати і збирати трави. Зерна було недостатньо для того, щоб вижити, а треба ж було купувати ще й інші речі — мило, молоко, нитки. Те, без чого ми могли обійтися, я продавала на Горні. Спочатку було страшно йти туди без батька, але люди поважали його і тому прийняли мене. Зрештою, дичина — це м'ясо, і байдуже, хто її вполював. Також я почала ходити до будинків багатих містян і продавати їм упольоване. Я намагалася згадати все, чого навчив мене батько, дещо тямила сама. Різник, наприклад, купує тільки зайців, із білками до нього не ходи. А от пекар любить білок, але він купує їх тільки тоді, коли його дружини немає поруч. Старший

миротворець обожнює диких індиків. А от у мера пристрасть до суниць.

Якось наприкінці літа я купалася в озері, й мою увагу привернули високі рослини, що стирчали з води навколо мене. Їхні листочки були подібні до наконечників стріл, і цвіли вони білими квітками з трьох пелюсток. Я пірнула під воду і стала навколішки, мої пальці швиденько перебирали м'яку глину, що вкривала дно озера, і раптом знайшли жменьку бульбинок. Маленьких блакитнуватих бульбинок: якщо зварити їх або спекти, то вони не гірші, ніж картопля. «Катніс», — мовила я вголос. Рослина, на честь якої мене назвали. Це стрілолист, а «катніс» — стара індіанська назва. Я немов знову почула веселий голос батька: «Якщо тобі вдасться знайти себе, ти ніколи не помреш із голоду». Наступні кілька годин я копирсалася на дні озера тичкою і пальцями ніг, аж поки не назбирала достатньо бульбин. Увечері в нас було справжнє свято — риба з бульбинами стрілолиста. Й уперше за останні кілька місяців ми всі по-справжньому наїлися.

Потроху мама оговталася. Вона почала прибирати, куховарити, консервувала на зиму дещо з того, що я приносила. Потім люди почали приходити до неї по ліки. Вони приносили щось навзамін або платили грошима. Одного дня я почула, як вона співає.

Прим мало не збожеволіла від щастя, що з мамою знову все гаразд, а я тільки спостерігала: чекала, коли вона знову відвернеться від нас. Я їй не довіряла. І десь у глибині душі ненавиділа її за виявлену слабкість, байдужість, за всі місяці, коли ми були змушені дбати про себе самі, коли ми ледь не померли з голоду. Прим пробачила їй, а я ні. Я відгородилася від матері, звела між нами високий мур, щоб захиститися від неї. Ніколи не буде так, як раніше.

Що ж, скоро я помру, і вже нічого не змінити. Я згадала, як кричала сьогодні на неї в Будинку Правосуддя. Хоча потім я сказала, що люблю її. Може, одне врівноважило друге?

Я ще трохи постояла біля вікна: хотіла знову відчинити його, але не була певна, чи можна це робити на такій високій швидкості. Десь далеко блимали вогні іншого округу. Сьомого? Десятого? Я не знала; я думала про людей у далеких будинках, про те, як вони вкладаються спати. Тоді уявила свій дім із міцно затуленими віконницями. Що зараз роблять Прим і мама? Чи поїли вони? На вечерю ми залишили тушковану рибу й суниці. А може, вони дивилися огляд Жнив по

старенькому телевізору, що стояв під стіною? Звісно ж, вони плакали. Чи зможе мама тримати себе в руках, бути сильною заради Прим? А може, вона уже здалася, скинувши увесь тягар на делікатні плечі моєї сестрички?

Понад усякий сумнів, сьогодні Прим спатиме з мамою. На саму тільки думку про нашого старого нечесаного кота Денді, який охоронятиме її, я заспокоїлася. Якщо вона плакатиме, він притиснеться до неї носом і заспокоїть. Тоді вона точно засне. Я була така рада, що не втопила його!

Від згадок про дім мені стало ще самотніше. Нинішній день тривав безмежно довго. Невже ще сьогодні вранці ми з Гейлом їли ожину? Здається, минула ціла вічність. Це немов довгий сон, який перетворився на нічний кошмар. Можливо, якщо я засну, то прокинуся у своєму рідному Окрузі 12.

У шухлядах, напевно, десятки піжам, але я просто стягнула штани й сорочку і залізла в ліжку. Простирадла з ніжного шовку pestили шкіру, а м'яка пухнаста ковдра ніжно огорнула тіло, зігріваючи його.

Якщо я збираюся поплакати, то кращого моменту, ніж зараз, не знайти. До ранку й сліду не залишиться від сліз. Але сліз не було. Я була занадто втомлена, щоб плакати. Єдине, чого мені хотілося, — опинитися деінде. Тож я дозволила поїзду заколихати себе.

Мене збудив стукіт у двері. Надворі був ранок, крізь фіранки в купе просочилося сірувате світло. До мене долинув голос Еффі Тринькіт:

— Прокидайся, вставай! Сьогодні в тебе важливий, важливий, важливий день!

Цікаво, що діється в голові цієї жінки? Про що вона думає, збудившись? Що сниться їй уночі? Гадки не маю.

Я знову одягнула зелені штани й сорочку, адже вони зовсім чисті, хіба що трохи пом'ялися, провалявшись усю ніч на підлозі. Пальці намацали кільце навколо маленької золотої переспівниці. І я одразу почала думати про ліс, про свого батька, про маму й Прим, які вже, мабуть, прокинулися. Тепер їм доведеться дбати про себе самотужки. Я не розплітала кіс, так і спала з зачіскою, яку мама старанно виклала на честь Жнив. Зачіска досі мала непоганий вигляд, тож я вирішила нічого не міняти. Яке це має значення! Ми вже недалеко від Капітолія. Коли ми приїдемо в місто, за мене все вирішуватиме стиліст. Мені

залишалося єдине: сподіватися, що він не вважатиме останнім пискком моди голе тіло.

Коли я зайшла до вагона-ресторану, повз мене проскочила Еффі Тринькіт із філіжанкою кави в руці, бурмочучи щось непристойне собі під носа. Натомість Геймітч, запухлий і червоний після вчорашнього, гиготів. Поруч із ним сидів Піта з булочкою в руках. І мені здалося, що вид у нього трохи збентежений.

— Сідай! Сідай! — мовив Геймітч, махаючи мені рукою.

Щойно я сіла до столу, як переді мною поставили величезний таріль із їжею. Яйця, шинка, гора смаженої картоплі. На столі — ваза з фруктами на льоду. Кошик із булочками, яких би вистачило моїй сім'ї на тиждень. Поруч вишукана склянка апельсинового соку. Принаймні так мені здалося. Я куштувала апельсин тільки раз, коли батькові вдалося роздобути його в подарунок на Новий рік. Філіжанка кави. Моя мама обожнює каву, якої ми ніколи не могли собі дозволити. Мені ж вона здалася гіркою. Поруч іще одна коричнева чашка, а в ній щось незнайоме.

— Це гарячий шоколад, — мовив Піта. — Він смачний.

Я ковтнула гарячу солодку рідину, і по тілу побігли мурашки. І хоч як вабили мене інші страви, я не торкнулася їх, поки не випила увесь шоколад до останньої краплі. Потім почала запихати в себе все, що бачила, але не налягала на масне. Їжі й так було навалом. Колись мама сказала, що я завжди їм так, ніби більше ніколи не побачу харчів. На що я відповіла: «А я й не побачу, якщо сама не принесу їх додому». Після цього вона більше ніколи не дорікала мені.

Наївшись досхочу, я відкинулася на спинку крісла і почала спостерігати за іншими. Піта досі їв, він відламував невеличкі шматочки булочки й занурював їх у гарячий шоколад. Геймітч майже нічого не взяв зі своєї тарілки, але одну по одній спорожнив із десяток маленьких скляночок із якимось червоним соком, розбавленим прозорою рідиною з пляшки — судячи із запаху, алкоголем. Досі ми з Геймітчем не були знайомі, але я часто бачила його на Горні, де він жменями жбурляв монети на прилавок жінці, що продає самогон. Поки ми доїдемо до Капітолія, він знову відключиться.

Саме в цей момент я усвідомила, що ненавиджу Геймітча. Тепер зовсім не дивно, що трибути з Округу 12 ніколи не мали бодай найменшого шансу. Справа не тільки в тому, що вони все життя

недоїдали і зовсім не тренувалися. Деякі з наших трибутів були достатньо дужими, щоб дати відсіч суперникам. Просто їм рідко вдавалося завоювати увагу спонсорів, і єдиною причиною цього був наш ментор — ну хто захоче вести переговори з п'яницею?

— Значить ви даватимете нам поради? — мовила я до Геймітча.

— Ось тобі порада: виживи, — відповів Геймітч і гучно розреготався.

Я кинула погляд у бік Піти, перш ніж згадала, що не хочу мати з ним нічого спільного. Дивно, але в його очах читалася жорстокість.

— Дуже смішно, — мовив Піта й несподівано вибив скляночку із руки Геймітча. Та розлетілася на дрібні уламки, а її вміст розлився на підлозі червоними патьоками. — Тільки не нам.

На якусь мить Геймітч заціпенів, а потім зацідив Піті в щелепу, збивши його на підлогу. А тоді, ніби нічого не сталося, потягнувся по нову порцію спиртного. Саме тоді я метнула ніж: він уп'явся у стіл просто біля пляшки, мало не обрубавши ментору пальців. Я приготувалася, щоб відбити удар, але нічого не сталося. Геймітч мовчки відкинувся на спинку крісла й подивився на нас спідлоба.

— Отакої! — буркнув він. — Невже цього року мені дісталася парочка справжніх бійців?

Тим часом Піта підвівся і витягнув кілька шматочків льоду з-під вази з фруктами. Він саме хотів прикласти лід до червоного сліду на щоці, коли Геймітч зупинив його:

— Ні. Нехай залишиться синець. Тоді публіка подумає, що ти побився з іншим трибутом ще до того, як потрапив на арену.

— Але ж це проти правил, — заперечив Піта.

— Тільки якщо тебе зловили. Синець підтвердить, що ти бився і тебе не зловили, а це ще краще, — сказав Геймітч, а тоді обернувся до мене. — Ану, покажи, що ти ще вмієш робити ножем.

Моя зброя — лук і стріли. Хоча метати ножа мені також випадало. Іноді, поранивши тварину стрілою, ліпше добити її ножем, перш ніж наблизитися... Отож я зрозуміла: якщо хочу привернути увагу Геймітча, то кращого моменту, щоб справити на нього враження, не буде. Я мовчки витягнула ніж зі стола, взяла його за лезо і жбурнула в протилежну стіну. Насправді я сподівалася, що він глибоко засяде в деревині, але ніж поцілів у шов між двома панелями. Це тільки зіграло мені на руку: я вдала, що так і планувалося.

— Станьте он там. Обоє, — мовив Геймітч і кивком голови наказав нам стати в центрі кімнати. Ми послухались. Геймітч почав ходити навколо нас, роздивляючись, наче коней на ярмарку, перевіряючи час від часу наші м'язи й вивчаючи обличчя. — Що ж, принаймні ви не цілком безнадійні. Не хиряки. А як над вами стилісти попрацюють, то взагалі красунчиками станете.

Ми з Пітою добре усвідомлювали, що Голодні ігри — не конкурс краси, але ніде правди діти — найсимпатичніші трибути завжди привертають увагу спонсорів.

— Гарзд, укладімо угоду. Ви не заважатимете мені пиячити, а я залишатимуся достатньо тверезим, щоб не втрачати здатності допомагати вам, — мовив Геймітч. — Але ви мусите робити все, що я звелю.

Не зовсім те, чого хотілося б, але в порівнянні з останніми десятима хвилинами відчувалося значне зрушення.

— По руках, — сказав Піта.

— Тоді починайте допомагати нам, — підхопила я. — Коли ми потрапимо на арену, як нам краще діяти біля Рогу достатку, якщо хтось...

— Не все зразу. За кілька хвилин ми прибудемо на станцію, і вас віддадуть у руки стилістам. Вам не сподобається те, що вони робитимуть, але ось вам моя перша порада: не опирайтеся, — сказав Геймітч.

— Але... — почала була я.

— Ніяких «але». Не опирайтеся, — повторив Геймітч.

Тоді він узяв пляшку зі спиртним і вийшов із купе. Тільки-но по ньому зачинилися двері, у вагоні стало темно. В середині ще можна було дещо розгледіти, але зовні було темно, немов уночі. Я вирішила, що ми, мабуть, заїхали в тунель у горах, які відділяють Капітолій від східних округів. Зі сходу майже неможливо потрапити до Капітолія якимось іншим шляхом. Ця географічна перевага була єдиною причиною того, що округи програли війну, а отже, й виною того, що я опинилася тут. Повітряні сили Капітолія з легкістю розстріляли повстанців, коли ті почали дертися на гори.

Ми з Пітою стояли мовчки, поки поїзд мчав темним нескінченним тунелем. На саму тільки думку про тонни каміння, які відділяли мене від неба, мої груди стислися. Я ненавиджу отакі кам'яні в'язниці. Це

нагадує мені про копальні та про батька, який потрапив у їхню пастку, який не зміг повернутися до сонячного світла і був заживо похований у темряві.

Нарешті поїзд почав скидати швидкість, і несподівано купе залило яскраве сяйво. Ми з Пітою не змогли стриматися — обоє кинулися до вікна подивитися на те, що досі бачити тільки по телевізору, — на прекрасний і могутній Капітолій, столицю Панему. Телекамери анітрохи не перебільшили його величі. Радше навпаки. Хіба можливо передати всю красу і велич скляних будівель, що переливаються всіма кольорами веселки й здіймаються високо в небо; блискучих машин, які роз'їжджають широкими асфальтованими вулицями; незвично одягнених людей із дивними зачісками й намальованими обличчями, — цим людям жодного разу не доводилося пропускати обід. Всі кольори здавалися несправжніми — ну хіба буває такий чистий рожевий, такий яскравий зелений, такий ясний жовтий, аж очам боляче дивитися! Як оті круглі пласкі льодяники у цукерні в Окрузі 12, про які нам і мріяти було годі, такі вони були дорогі.

Впізнавши поїзд, який перевозить трибутів, люди почали збуджено тицяти пальцями в наш бік. Я одразу ж відсахнулася од вікна, мені стало не по собі на саму тільки думку про те, з яким нетерпінням вони чекають нашої смерті. Але Піта не тільки залишився стояти на місці, він почав усміхатися й кивати натовпу, аж поки поїзд не заїхав на станцію і не заховав людей від наших очей.

Піта помітив, як я дивилася на нього, і тільки знизав плечима.

— Хтозна? — мовив він. — Серед них можуть бути багаті спонсори.

Здається, я недооцінювала Піту. Я проаналізувала всі його дії з самого початку Жнив. Дружній потиск руки. Потім його батько приніс мені печиво і пообіцяв, що підгодовуватиме Прим... невже саме Піта змусив його так учинити? Потім його сльози на вокзалі. Вчорашнє піклування про Геймітча й абсолютна зміна поведінки сьогодні вранці, коли з'ясувалося, що гра в хорошого хлопчика не пройде. А тепер іще й ці знаки уваги, бажання одразу ж сподобатися капітолійцям.

Усе стало на свої місця: це — частина його плану. Піта не збирається здаватися просто так. Він уже почав боротися за своє життя. А це означає, що добрий син пекаря, який колись дав мені хліб, щосили намагатиметься вбити мене.

Розділ 5

До-по-мо-жі-ть! Я мало не скреготіла зубами, поки Лавінія (скорочено Вінія), жінка з блакитним волоссям і золотим татуюванням на лобі, здирала тонку смужку пластиру з моїх ніг, висмикуючи разом із ним усе волосся.

— Вибач! — підспівувала вона зі своїм кумедним капітолійським акцентом. — Просто ти така волохата!

Чому ці люди кривляються такими тоненькими голосочками? Чому вони ледве рухають щелепами, коли розмовляють? Чому завжди говорять із такою інтонацією, ніби щось запитують? У їхній мові забагато голосних, слова зливаються в одну суцільну й нечленоподільну масу, а вимовляючи літеру «с», вони завжди шиплять... Зовсім не дивно, що їх просто неможливо не перекривляти!

Вінія намагалася зробити з мене симпатичну ляльку.

— Чудові новини! Залишилася одна смужка. Ти готова?

У відповідь я міцніше вчепилася за край столу, на якому сиділа, і мовчки кивнула. Ну ось, різким болючим ривком видерто останню смужку волосся.

Я провела в салоні краси під назвою «Ремейк» понад три години, але досі не познайомилася зі своїм стилістом. Мабуть, він не має жодної охоти бачити мене, поки підготовча команда не усуне всіх видимих дефектів з мого тіла. Спершу мене натерли милом, що збивалося на густу піну, і, здається, змили не тільки пилу, а й ще, як мінімум, три шари шкіри. Тоді взялися до моїх нігтів, надавши їм рівної форми; але перш за все видалили з тіла все волосся. Мені обскубали геть усе: ноги, руки, пахви, не пощадили й брів — тож я почувалася, немов обпатрана курка, яку збираються запікати. Мені це зовсім не подобалося. Через сильне подразнення шкіра почала неабияк свербіти. Але я дотримала слова, як і обіцяла Геймітчу, і з моїх уст не зірвалося жодного звуку протесту.

— А ти добре тримаєшся, — мовив Флавій. Із цими словами він трусонув своїми оранжевими кучерями й намастив собі губи ще одним шаром помади. — Терпіти не можу рюмс. Натріть її лосьйоном!

Вінія й Октавія, пухкенька жінка, все тіло чиє було пофарбоване світло-гороховою барвою, почали втирати мені в тіло лосьйон, який спочатку обпik, а тоді заспокоїв мою бiдолашну шкіру. Тоді мене зіпхнули зі столу і наказали скинути тонкий халатик — останню одежину, яку мені досі дозволяли не знімати. Ось так я стояла посеред кімнати абсолютно гола, а ці троє диваків обступили мене зусібіч, тримаючи наготові пінцети, щоб у будь-яку мить висмикнути останні волоски з мого тіла, якщо такі ще залишилися. Знаю, що я повинна була б зняковіти, але це чудернацьке тріо, яке вертілося навколо мене, з людьми мало спільного менше, аніж із дурненькими різнобарвними пташками.

Всі троє відступили на кілька кроків і замилювалися своєю роботою.

— Чарівно! Тепер ти маєш майже людський вигляд! — мовив Флавій, і всі засміялися.

Я також вичавила з себе слабку посмішку, щоб хоч якось продемонструвати вдячність.

— Дякую, — сказала я солодко. — В Окрузі 12 нам і на думку не спадає, що можна мати такий гарний вигляд.

Завдяки цим словам я остаточно завоювала їхні серця.

— Ну звісно. Бідненька! — вигукнула Октавія, співчутливо простягнувши до мене долоні.

— Але не хвилюйся, — мовила Вінія. — Коли з тобою попрацює Цинна, ти матимеш розкішний вигляд!

— Обіцяємо! А знаєш, тепер, коли ми позбулися волосся і бруду, ти зовсім не здаєшся мені страшненькою! — мовив Флавій, підбадьорюючи мене. — Гадаю, можна вже кликати Цинну!

Всі троє схвильовано вибігли з кімнати. Ну, хіба можна їх ненавидіти? Вони такі дурники! І водночас щиро намагаються допомогти мені.

Я обвела поглядом холодні білі стіни, підлогу — і спробувала опиратися своєму першому імпульсу — одягнутися. Який у цьому сенс, якщо той Цинна, мій стиліст, обов'язково змусить мене знову зняти халат. Натомість пальці ковзнули до зачіски — єдиної частини тіла, якої підготовчій команді було суворо заборонено торкатися. Мої пальці повільно перебирали шовковисті пасма, які так старанно виклала мама. Моя мама. Я залишила її блакитну сукню й туфлі на

підлозі в поїзді. Мені навіть на думку не спало забрати їх із собою, зберегти як згадку про дім і про неї. Тепер я вельми жалкувала через це.

Раптом відчинилися двері, й до кімнати увійшов парубок — мабуть, Цинна. Я була просто приголомшена: він мав цілком нормальний вигляд. Більшість стилістів, яких показують по телевізору, скидаються на птахів, розмальованих і пострижених по шаблону, а їхні обличчя такі підтягнуті, що здаються карикатурними. Але коротко підстрижене волосся Цинни було природної каштанової барви. Й одягнутий він був у простеньку чорну сорочку й штани. Єдине, що вирізнялося на тлі такого консервативного образу, це тоненькі золоті стрілочки, акуратно виведені навколо очей. Завдяки ним його зелені очі виблискували золотавим відтінком. І незважаючи на мою відразу до Капітолія з його огидною модою, я не могла не визнати, що має він цілком привабливий вигляд.

— Привіт, Катніс. Я — Цинна, твій стиліст, — тихо мовив він голосом, позбавленим капітолійської афектації.

— Привіт, — відповіла я обережно.

— Дай-но мені кілька секунд, гаразд? — мовив він, а тоді обійшов кілька разів навколо мого оголеного тіла, не торкаючись його, а тільки міряючи поглядом, поки я щосили протистояла неймовірному бажанню схрестити руки на грудях. — Хто робив тобі зачіску?

— Мама, — відповіла я.

— Вона прегарна. Справжня класика. І майже ідеально гармоніює з твоїм профілем. У твоєї матері дуже вмілі пальчики, — сказав він.

В уяві я вже давно намалювала образ свого майбутнього стиліста: це мусив бути хтось яскравий, набагато старший, який відчайдушно намагається видаватися молодшим, хтось, хто дивився б на мене, як на шматок м'яса, що треба гарно подати до столу. Але Цинна зовсім не пасував під цей опис.

— Ви новенький, правда? Я вас раніше не бачила, — сказала я.

Більшість стилістів я знала в лице: у швидкоплинному потоці трибутів вони залишалися незмінними. Деяких я пам'ятала ще з дитинства.

— Так, я вперше беру участь в Іграх, — відповів Цинна.

— Отже, на вас повісили Округ 12, — мовила я. Новачкам, як правило, підсовують нас — найгірший округ.

— Я сам захотів працювати з Округом 12, — сказав він. — Чому б тобі не одягнути халат? А тоді побалакаємо.

Натягнувши на себе халат, я рушила за Цинною у вітальню. Два червоні диванчики стояли один навпроти одного, а між ними тулився низенький столик. Три стіни цегляні, четверта — із суцільного скла. Через неї відкривався чудовий краєвид на місто. Схоже, була вже майже обідня пора, хоча небо й затягнулося хмарами, і тільки де-не-де прозирало сонячне проміння. Цинна жестом показав на один із диванчиків, а сам уместився навпроти. Він непомітно натиснув на гудзик, стільниця розсунулася — і зсередини виїхав іще один столик. На ньому стояв наш обід. Курча і великі дольки апельсинів, приготовлені у вершковому соусі й охайно викладені на білосніжному ложі з перлинок-зернинок. Дрібненький зелений горошок і цибуля, булочки у формі квітів, а на десерт — медовий пудинг.

Щоб зготувати таку багату страву вдома, мені неабияк довелося б потрудитися. Кури занадто дорогі, але я змогла б замінити їх на індиче м'ясо. Довелося б підстрелити ще одну індичку, щоб виміняти її на апельсин. Козяче молоко послужило б вершками, горошок ми б виростили на городі, а цибулю б я принесла з лісу. Я так і не змогла визначити, що це за біле зерно, бо коли ми варили те, що отримували на тесери, воно перетворювалося на непривабливу коричневу мішанину. Щоб дістати булочки, довелося б поторгуватися з пекарем: можливо, це обійшлося б у дві, ба навіть три білки. А що ж до пудингу, то мені навіть важко уявити, з чого він зроблений. Щоб приготувати таку страву вдома, довелося б полювати не один день, і то вона б тільки віддалено нагадувала капітолійську версію.

Цікаво, як це жити в світі, де їжа з'являється за одним лише помахом руки? Куди б я дівала увесь той час, який витрачаю на прочісування лісу, полювання, рибалку, збирання? Що ці люди роблять цілісні дні, окрім як оздоблюють власні тіла і чекають на нову партію трибутів, що вмирають заради їхньої розваги?

На якусь мить я відірвалася від своїх думок і підвела погляд. Цинна уважно стежив за моїм обличчям.

— Мабуть, ти вважаєш усіх нас нікчемами, — мовив він.

Невже він здогадався з виразу мого обличчя, а може, заліз мені у голову і прочитав думки? Хай як він це зробив, головне, що він має рацію. Всі вони нікчеми. Але їжа божественна. Тож я відкусила

шматок апельсина і відчула, як солодкий і водночас терпкий присмак переповнив мій рот і паралізував язик.

— Байдуже, що ти думаєш, — мовив Цинна. — Отже, Катніс, щодо твого вбрання на церемонії відкриття. Моя партнерка Порція — стиліст другого трибута з вашого округу, твого друга Піти. Нам спало на думку одягнути вас у костюми, які б доповнювали один одного, — сказав Цинна. — Як тобі відомо, ваше вбрання повинно символізувати ваш округ, якусь його особливість...

На церемонії відкриття кожен костюм має символізувати головну галузь промисловості округу. Округ 11 — сільське господарство. Округ 4 — риболовство. Округ 3 — важка промисловість. А це означає, що вихідці з Округу 12, тобто ми з Пітою, повинні одягнути якесь шахтарське лахміття. Але оскільки шахтарські роби не зовсім годяться для величної церемонії, то зазвичай наші трибути постають перед публікою в якійсь скупій одежині й касках із ліхтариком на лобі. Одного року наші трибути були зовсім голі, щоправда, обсипані чорною пудрою, що символізувало вугільний порох. Проте ще нікому не вдалося завоювати прихильність публіки в такий спосіб. Тож я приготувалася до найгіршого.

— Я буду в робі шахтаря? — запитала я, сподіваючись, що мої слова прозвучать абсолютно безневинно.

— Не зовсім. Розумієш, ми з Порцією вважаємо, що такий підхід приречений на поразку. Жодна жива душа не запам'ятає тебе в такому вбранні. А наше завдання — зробити так, щоб трибути Округу 12 мали незабутній вигляд, — сказав Цинна.

«Тепер усе ясно: понад усякий сумнів, мене змусять вийти на сцену голою», — подумала я.

— Ми не хочемо зосереджуватися на видобуванні вугілля, натомість ми сфокусуємося на самому вугіллі, — додав Цинна.

«Гола й притрушена попелом», — подумала я.

— А що ми робимо з вугіллям? Палимо його, — промовив Цинна. — Катніс, ти ж не боїшся вогню?

Побачивши вираз мого обличчя, він розреготався.

За кілька годин мене вбрали в костюм, який стане або справжньою сенсацією, або найганебнішим провалом, що траплявся на церемонії відкриття за всю історію Ігор. Мене вдягнули у простий чорний комбінезон, який огортав мене з ніг до шиї, та взули у блискучі шкіряні

черевики, зашнуровані аж до колін. На плечі накинули плащ із жовтогарячих, золотих і червоних стрічок, який маятиме на вітрі, а на голову, в доповнення до костюму, надягли яскравий капелюх. Але це ще не все. Цинна планував підпалити нас за кілька секунд до того, як наша колісниця викотиться на вулицю.

— Звісно, це не справжнє полум'я, просто трохи штучного вогню. Це ми з Порцією вигадали. Полум'я абсолютно безпечне, — запевнив він.

Але чомусь мені здавалося, що, не доїхавши до центру міста, я перетворюся на шматок ідеально просмаженого шашлику.

Моє обличчя було практично чисте, мені зовсім не робили макіяжу, хіба що додали трохи тону де-не-де. Волосся ретельно вичесали й заплели в косу. Я залишилася сама собою.

— Я хочу, щоб публіка впізнала тебе, коли ти вийдеш на арену, — мовив Цинна задумливо. — Катніс, дівчина у вогні.

І саме тоді я подумала, що за спокоєм, я б навіть сказала, за маскою нормальності Цинни ховався божевільний.

Сьогодні вранці те, як поведився Піта, стало для мене справжнім відкриттям, але незважаючи на це, я неймовірно зраділа і навіть відчула значне полегшення, коли він зайшов до кімнати, одягнений у такий самий костюм, як і в мене. Він — син пекаря, про вогонь йому відомо все. На п'яти йому насідала Порція, його стиліст, і вся її команда. Всі вони були абсолютно переконані в тому, що ми здіймемо тут справжню бурю. Всі, окрім Цинни. Здається, він приймав вітання зовсім не охоче.

Ми спустилися на перший поверх салону краси «Ремейк», який насправді являв собою величезний манеж. Церемонія відкриття мала ось-ось розпочатися. Трибутів попарно ставили на колісниці, кожна з яких була запряжена четвериком коней. Наша колісниця була цілком чорна. Коні були такі слухняні, що навіть не доводилося тримати їх за віжки. Цинна й Порція провели нас до колісниці й змусили прибрати певні пози, поправили наші плащі та відійшли, щоб порадитися.

— Що ти думаєш? — прошепотіла я до Піти. — Маю на увазі вогонь.

— У разі чого я зірву твій плащ, якщо ти зірвеш мій, — мовив він крізь зуби.

— Згода, — відповіла я.

Можливо, якщо нам вдасться позбутися плащів достатньо швидко, то ми уникнемо серйозних опіків. Все одно, мені це дуже не подобалося. Нас однаково кинуть на арену, незалежно від того, в якому ми будемо стані.

— А де Геймітч? Хіба він не мусить захищати нас від такого неподобства? — мовив Піта.

— Він наскрізь просяк алкоголем. Не думаю, що йому варто підходити до відкритого вогню, — відповіла я.

І раптом ми обоє засміялися — якимось невпевнено, нервово. Я б назвала це істеричним сміхом. А чого ще можна чекати від двох трибутів, приречених на загибель в Іграх, які до того ж ризикують згоріти живцем іще до офіційного відкриття змагань?

Почулися перші ноти гімну, поступово вони набрали сили й лунали на повну гучність по всьому Капітолію. Масивні дерев'яні двері відчинилися, відкривши нашим очам переповнені людьми вулиці. Подорож зазвичай триває хвилин двадцять, потім колісниця заїжджають у Столичне Кільце й зупиняються, де розпочинається офіційна церемонія, грає гімн і трибутів запрошують до Тренувального Центру, який служить їм домом-в'язницею, аж поки не розпочнуться Голодні ігри.

На колісниці, запряженій сніжно-білим четвериком, викотила пара з Округу 1. Вони мали просто неперевершений вигляд: із ніг до голови вкриті срібною фарбою, у вишуканих туніках, всіяних блискучими коштовностями. Округ 1 постачає Капітолію предмети розкоші. У відповідь на появу першої пари з натовпу долинули схвальні вигуки й гучні оплески. Округ 1 завжди був у фаворитах.

Слідом виїхала колісниця з трибутами з Округу 2. А за кілька секунд підійшла і наша черга готуватися до виходу. Наблизившись до дверей, я побачила, що надворі смеркло і небо посіріло. Щойно трибути з Округу 11 виїхали на вулицю на своїй колісниці, як біля нас опинився Цинна з факелом у руці.

— Що ж, удачі, — і перш ніж ми встигли хоч якимось відреагувати, він підпалив наші плащі.

Я набрала повні груди повітря й очікувала, що ось-ось мене охопить невимовний біль, а натомість відчула лише слабкий лоскіт. Я не встигла й оком змигнути, як Цинна виліз на колісницю і підпалив наші капелюхи. Потім зачекав кілька секунд і полегшено зітхнув.

— Спрацювало!

Тоді він ніжно взяв мене за підборіддя й мовив:

— Не забувай, голову слід тримати високо. Й усміхайся. Публіка обов'язково тебе полюбить!

Цинна прудко зіскочив із колісниці, й раптом його осінила нова ідея. Він загорлав, намагаючись щось нам пояснити, але гучна музика заглушила його. Проте він не здавався, він знову і знову кричав і нетерпляче жестикулював.

— Що він каже? — запитала я в Піти.

Коли я поглянула на нього, мене осліпило яскраве полум'я — він мав приголомшливий вигляд. Мабуть, я також.

— Здається, він хоче, щоб ми трималися за руки, — відповів Піта і з цими словами взяв мене за руку. Тоді ми обоє обернулися до Цинни, щоб поглянути на його реакцію. Він кивнув і задер великий палець — це було останнє, що я побачила, перш ніж ми виїхали на запружені глядачами вулиці.

Незначне сум'яття, яке прокотилося натовпом після того, як оголосили наш округ, швидко змінилося пожвавленням і схвальними вигуками «Округ 12!». Геть усі камери були спрямовані в наш бік, обминаючи увагою три попередні колісниці. Спочатку я не могла поворухнутися, а тоді подивилася на великий екран, на якому транслювали церемонію відкриття, і побачила нас із Пітою. Я була просто шокована — ми мали справді приголомшливий вигляд. Надворі сутеніло, і яскраве полум'я вдало підкреслювало і виділяло наші обличчя. Плащі тріпотіли на вітрі, й ми залишали по собі вогненний слід. Цинна мав рацію, наполігши на тому, що ми повинні використати мінімум макіяжу. Так ми маємо привабливий вигляд, а головне, нас легко запам'ятати.

«Не забувай, голову слід тримати високо. Й усміхайся. Публіка обов'язково тебе полюбить!» — пролунало в моїй голові.

І я задерла підборіддя вище, одягнула на обличчя свою найкращу посмішку й почала махати натовпу вільною долонею. Я навіть зраділа, що Піта тримає мене за руку, він непохитний і твердий мов камінь — із ним мені легше втримати рівновагу. Отямившись і набравшись відваги, я послала кілька повітряних поцілунків у напрямку ревучого натовпу. Після цього жителі Капітолія, здається, остаточно оскаженіли:

вони засипали нас квітами і вигукували наші імена, які не полінувалися вичитати в програмках.

Велична музика, схвальні вигуки, захват публіки — все це сильно вплинуло на мене, і я вже не могла приховати азарту. Цинна зробив мені подарунок. Тепер ніхто не забуде мене. Ні мого обличчя, ні мого імені. Катніс. Дівчина у вогні.

Саме в ту мить я відчула, як у мені прокинулася надія. Гадаю, що тепер знайдеться принаймні один спонсор, який захоче опікуватися мною! А якщо мені бодай трохи допомагатимуть харчами, хорошою зброєю, то може, ще зарано здаватися?

Хтось кинув мені червону троянду. Я зловила її, повільно вдихнула ніжний аромат і послала повітряний поцілунок у тому напрямку, звідки прилетіла квітка. Сотні рук одностайно здійнялися догори, мов намагаючись упіймати мій поцілунок.

Зусібіч долинали схвильоване: «Катніс! Катніс!» Усі прагли моїх поцілунків.

Поки ми не доїхали до Столичного Кільця, я й не помічала, як міцно стискаю долоню Піти — так, що вона аж посиніла. Тоді я подивилася на наші сплетені пальці й легенько відсмикнула руку, але він утримав мене.

— Ні, не відпускай мене, — мовив він. Яскраві язички полум'я весело палахкотіли й відбивалися в його очах. — Будь ласка. Я не хочу гримнутися з цього воза.

— Гаразд, — відповіла я.

Тож я не забрала долоні, але тепер мені менш за все хотілося, щоб нас уявляли разом, як одне ціле. Хіба це чесно — спочатку демонструвати нас як одну команду, а тоді кидати на арену, щоб там ми одне одного повбивали?

Дванадцять колісниць вишикувалися колом усередині Столичного Кільця. У всіх вікнах будинків, які оточують центральну площу, було напхом напхано люду — найзаможніших жителів Капітолія. Наша колісниця зупинилася біля особняка президента Снігоу. Пролунали останні звуки величної музики.

Президент Снігоу, невисокий худорлявий мужчина із сивим волоссям, виголосив промову і привітав усіх із балкона, розташованого над нашими головами. Традиційно під час промови на екрані показують по черзі обличчя всіх трибутів. Але я помітила, що нам

вділили значно більше часу в прямому ефірі, ніж іншим. Що сильніше згущувалися сутінки, то важче було відірвати погляд від нашого яскравого полум'я. Під час традиційного гімну на екрані швиденько одна по одній з'являлися інші пари, але камера знову невідривно стежила за Округом 12, поки всі колісничі повільно котилися навколо площі, перш ніж зникнути за ворітьми Тренувального Центру.

Щойно за нашими спинами зачинилися двері, як зусібч нас оточила підготовча команда і почала вихваляти всіма можливими улесливими словами. Я роззирнулася й зауважила, що інші трибути свердлять нас ображеними поглядами. А значить, я не помилилася: ми буквально їх затьмарили. Тоді до нас наблизилися Цинна й Порція та допомогли злізти з колісничі. Вони обережно зняли палаючі плащі й капелюхи, і Порція загасила їх рідиною з балончика.

Я усвідомила, що досі тримаюся за Піту. Мовчки розігнула свої заціпенілі пальці й почала масажувати долоню. Піта вчинив так само.

— Дякую, що тримала мене. Я боявся, що не встою і впаду, — мовив Піта.

— Справді? — здивувалася я. — Упевнена, що ніхто нічого не помітив.

— А я упевнений, що вони не помітили нічого й нікого, крім тебе. Тобі варто частіше вбиратись у полум'я, — сказав він. — Вогонь тобі личить.

А тоді він подарував мені усмішку, таку привітну та щиру, з легким відтінком сором'язливості, що я відчула прилив теплоти й прихильності до цього хлопця.

Але в думках крутилося застереження. «Не будь дурненькою. Піта планує, як тебе вбити, — нагадала я собі. — Він просто відвертає твою увагу, щоб ти стала легкою здобиччю. Що він люб'язніший, то небезпечніший для тебе».

Але не він один уміє грати в такі ігри. Саме тому я стала навшпиньки й поцілувала його в щоку. Просто в синець.

Розділ 6

У Тренувальному Центрі споруджена спеціальна башта для трибутів та їхніх команд. Саме вона стане нашою домівкою аж до початку Ігор. Кожному округу виділено окремий поверх. Треба тільки зайти в ліфт і натиснути номер свого округу. Зовсім не важко запам'ятати.

Я вже їздила ліфтом у Будинку Правосуддя. Аж двічі. Перший раз тоді, коли отримувала медаль по смерті батька, а другий — учора, коли прощалася зі своїми друзями й рідними. Але той ліфт був схожий на темну рипучу коробку, що повзла мов слимак і смерділа кислим молоком. Стіни ж цього ліфта були зроблені з прозорого скла, тож я могла спостерігати, як люди внизу все віддалялися й віддалялися, аж поки не стали завбільшки з мурах. Це так захопило мене, що я мало не попросила в Еффі дозволу прокататися ще раз, але в останній момент передумала. Не час для дитячих забаганок.

Очевидячки, Еффі Тринькіт іще не припинила виконувати свої обов'язки. Вони з Геймітчем повинні наглядати за нами, аж поки ми не опинимося на арені. Хоча я й недолюблюю Еффі, але зараз не відмовилася б від її підтримки. Принаймні вона підказуватиме нам, куди йти і що робити, оскільки ми не бачили Геймітча відтоді, як він у поїзді погодився допомагати нам і ми уклали з ним пакт. І де його чорти носять? Натомість Еффі Тринькіт здавалася цілком задоволеною і охоче виконувала свої обов'язки. Ми — перша команда в її практиці, яка здійняла таку бучу на церемонії відкриття. А вона ж бо відповідальна не тільки за наші костюми, але й за те, як ми поводитимемося й надалі. Еффі знала всіх у Капітолії й цілісінський день без упину торохкотіла про нас знайомим, шукаючи нам спонсорів.

— Ви чимало від мене приховали, — сказала вона, примружившись. — Геймітч, звісно, надто не переобтяжував себе й не поділився зі мною інформацією про вашу стратегію в Голодних іграх. Але я все одно зробила все можливе. Я розповідала, як Катніс пожертвувала собою заради молодшої сестри. І як швидко ви всього навчилися й зуміли викоринити зі своєї поведінки варварство, притаманне вашому округу...

Варварство? І це каже жінка, яка допомагає приготувати нас до участі в масовій різанині. І чому це, на її думку, ми змінилися? Через наші манери за столом?

— Певна річ, люди мають упередження. Адже ви із шахтарського округу. Але я сказала одну дуже розумну річ: «Якщо вугілля сильно стиснути, то воно перетвориться на перли!» — мовила Еффі й уся аж проясніла; вона так засліпила нас своєю широкою усмішкою, що ми не мали іншого вибору, як схвально кивати головами, хоча вона й бовкнула дурницю.

Вугілля не можна перетворити на перли. Бо перли виростають у мушлях. Можливо, вона мала на увазі, що вугілля перетворюється на діаманти, але це також неправда. Подейкують, що в Окрузі 1 є спеціальна машина, яка перетворює графіт на діаманти. Але в Окрузі 12 не видобувається графіт. Це входило в обов'язки Округу 13, поки його не стерли з лиця землі.

Проте сумніваюся, що ті люди, яким вона цілі дні нас рекламує, зважатимуть на це.

— На жаль, я не маю права підписувати угоди зі спонсорами. Це завдання Геймітча, — мовила Еффі насупившись. — Але не переживайте, якщо треба буде, я посаджу його за стіл переговорів під дулом пістолета.

Мушу визнати, хоча Еффі багато чого бракує, та від її рішучості я була в захваті.

Моя кімната виявилася більшою за весь наш будинок удома. Своєю довгастою формою вона трохи нагадувала вагон поїзда і була так нашпигована технічними новинками, що я засумнівалася, чи матиму достатньо часу, аби понатискати на всі кнопки. В одній лише душовій кабіні не менш як сто функцій — регулятор температури, тиску, різні види мила, шампуні, пахучі ароматизатори й олії, а ще масажні мочалки. Вийшовши з душа, опиняєшся на килимку, який за принципом фена висушує тіло за лічені секунди. Розчісувати мокре запутане волосся — що може бути гірше! А тут варто тільки покласти руку на прилад, що посилає на шкіру голови електричні імпульси, і коси миттю висушуються, зовсім не плутаючись і не збиваючись у гудзі. Тепер моє волосся спадало на спину блискучим покривалом.

Потім я попрямувала до шафи й запрограмувала її на одяг, який був мені до смаку. Краєвиди Капітолія за вікном наближалися й

віддалялися на мою команду. Варто було тільки вибрати страву на свій смак із гігантського меню і прошепотіти її назву — і та з'явилася перед тобою менш як за хвилину. Я саме ходила кімнатою і куштувала гусячу печінку з м'яким хлібом, коли в двері постукали. Еффі покликала мене до вечері.

Чудово. Я просто вмираю з голоду.

Коли я зайшла до їдальні, Піта, Цинна й Порція стояли на балконі, який виходив на прекрасний Капітолій. Я вельми зраділа, що стилісти вечерятимуть із нами, а надто коли почула, що Геймітч також до нас приєднається. Щоразу, коли вони з Еффі сходилися за одним столом, вечеря закінчувалася сваркою. Крім того, вечеря не для того, щоб натоптати шлунок, це нагода спланувати нашу стратегію, а Цинна й Порція вже довели, якими цінними можуть виявитися їхні ідеї.

Мовчазний юнак у білій туніці подав нам вино. У мене виникло бажання негайно спорожнити склянку, але я ще ніколи не куштувала вина, хіба що пила трохи домашньої настоянки, яку мама давала нам від кашлю. Зрештою, може, в мене більше не буде шансу скуштувати його. Тож я обережно пригубила терпкої рідини і подумала, що до неї не завадило б додати кілька ложок меду.

Геймітч прийшов майже вчасно. Він мав такий вигляд, наче у нього з'явився власний стиліст, — він був чистий і охайний, та й таким тверезим я його ще зроду не бачила. Він не відмовився від вина, та коли почав їсти суп, я усвідомила, що вперше бачу, як він їсть. Можливо, він і справді триматиме себе в руках, щоб допомогти нам.

Присутність Цинни і Порції якимсь дивним чином вплинула на поведінку Геймітча й Еффі. Вони навіть обмінялися кількома репліками. Їм не залишалось нічого, як хором хвалити наших стилістів. Поки тривала бесіда, я зосередилася на їжі. Грибний суп, кислувата зелень із помідорами завбільшки з горошок, тоненько накраяна яловичина з кров'ю, локшина в зеленому соусі, солодкий синій виноград із сиром, що миттю танув на язиці. Офіціанти — всі молоді, одягнені в білі туніки, як той юнак, що подавав нам вино. Вони мовчки ходили туди-сюди, пропонуючи страви й наповнюючи наші келихи.

Випивши півсклянки вина, я усвідомила, що в голові почало паморочитися, тож я перейшла на воду. Мені зовсім не подобалося те,

як я почувалася, і я сподівалася, що скоро все минеться. І як тільки Геймітч може повсякчас перебувати в такому стані?

Далі я спробувала зосередитися на розмові про наші костюми для інтерв'ю. Саме тоді дівчина в білій туніці поставила на стіл розкішний торт і спритно його підпалила. Він яскраво спалахнув спочатку згори, а тоді полум'я повільно сповзло донизу і згасло. Якусь мить я вагалася, а потім поглянула на дівчину й запитала:

— Як він горить? Він просочений алкоголем? Щось мені не хо... Ой! Я тебе знаю!

Я не пригадувала її імені чи за яких обставин ми зустрічалися. Але була впевнена, що десь її бачила. Темно-руде волосся, виразні риси обличчя, біла, немов порцелянова, шкіра. І хоча я не могла згадати нічого, пов'язаного з нею, я мов нутром упізнала її, мене переповнило відчуття тривоги й провини. Якимсь дивним чином я збагнула, що з дівчиною в мене пов'язані погані спогади. Її перекошене від жаху обличчя тільки підтвердило мої здогадки. Вона різко похитала головою на знак заперечення й поквапилася відійти від столу.

Коли я розвернулася обличчям до решти присутніх, на мене витріщалися чотири пари насторожених очей.

— Цього не може бути, Катніс. Де ти могла запізнатися з авоксом? — випалила Еффі. — Це неможливо.

— А що таке авокс? — запитала я розгублено.

— Без'язика. Вона вчинила злочин, і їй втяли язика, тож тепер вона не здатна розмовляти, — пояснив Геймітч. — Мабуть, вона зрадниця. Не думаю, що ви з нею знайомі.

— А навіть якби ви й були знайомі, ти не маєш права з нею говорити, тільки віддавати накази, — сказала Еффі. — Але я впевнена, що ти її не знаєш.

Але я її знала. Потому як Геймітч назвав її зрадницею, я навіть згадала, за яких обставин ми зустрілися. Але тепер уже точно нікому не зізнаюся.

— Ні, певно, я помилилася. Просто... — я не знала, що сказати, і вино не допомагало.

Аж раптом утрутився Піта:

— Деллі Картрайт. Ось у чому справа. Спочатку я також подумав, що звідкись знаю цю дівчину. А тоді збагнув, що вона як дві краплі

води схожа на Деллі.

Деллі Картрайт, блідолиця опецькувата дівчина з жовтуватим ріденьким волоссячком, була так схожа на нашу офіціантку, як жук на метелика. Деллі, мабуть, найлюб'язніша людина на планеті — вона усміхається завжди і всім у нашій школі, навіть мені. А наша рудокоса офіціантка не усміхнулася жодного разу. Але незважаючи на це, я охоче вхопилася за соломинку, яку мені простягнув Піта.

— Ну звісно! Саме її я й мала на увазі. Справа, мабуть, у волоссі, — мовила я.

— А ще у них схожі очі, — підтвердив Піта.

Напружена атмосфера за столом трохи розвіялася.

— Ну ось, усе з'ясувалося, — мовив Цинна. — Так, у торті є алкоголь, але він увесь вигорів. Я навмисно замовив цей торт на честь вашого полум'яного дебюту.

Попоївши смачного торта, ми перейшли до вітальні, щоб подивитися повтор церемонії відкриття. Кілька інших пар також справили гарне враження, але до нас не дорівнявся ніхто. Ніхто з нашої команди не втримався без захоплених «Ах!» і «Ох!», коли ми виїхали на нашій колісниці.

— Чиєю ідеєю було триматися за руки? — запитав Геймітч.

— Цинни, — відповіла Порція.

— Маленький натяк на спротив, — мовив Геймітч. — Чудово!

Спротив? Спочатку я не зрозуміла, що все це означає, а тоді згадала інші пари, які стояли нарізно, не торкаючись і не визнаючи одне одного, так наче їхнього напарника не існувало, наче Ігри вже розпочалися. І я збагнула, що саме мав Геймітч на увазі. З'явившись на публіці в ролі друзів, а не ворогів, ми привернули до себе більше уваги, ніж наші полум'яні костюми.

— Завтра вранці відбудеться перше тренування. Зустрінемося за сніданком, і я розкажу вам, як поводитися, — мовив Геймітч до нас із Пітою. — А тепер ідіть і поспіть, дайте дорослим побалакати наодинці.

Ми з Пітою рушили коридором у свої кімнати. Коли ми наблизилися до дверей моєї спальні, Піта зупинився й зіперся на лутку. Не те щоб він загородив мені дорогу, просто хотів, щоб я звернула на нього увагу.

— Отже, Деллі Картрайт. Уявляєш її тут?

Він вимагає пояснень, і прохання його цілком виправдане. Нам обом чудово відомо, що сьогодні він прикрив мене. Тож я знову йому заборгувала. Якби я розказала йому все, що знаю про дівчину-авокса, ми були б квити. Хіба це може завдати шкоди? Навіть якби він переповів комусь мою історію, навряд чи б це сильно мені зашкодило. Я ні до чого не причетна — просто побачила те, чого не повинна була бачити. А він збрехав про Деллі Картрайт так само, як і я.

Раптом я збагнула, що хочу поділитися з кимсь своєю таємницею. З кимсь, на кого можна покластися. Звісно, вибір припав би на Гейла, але зовсім не схоже на те, що ми ще коли-небудь побачимося знову. Тоді я обміркувала, чи може це дати Піті бодай найменшу перевагу наді мною, і вирішила, що ні. Можливо, коли я йому звірюся, він ставитиметься до мене, як до друга.

Крім того, думка про дівчину з відтятим язиком лякала мене. Це нагадало мені, чому я тут. Не для того, щоб демонструвати яскраві костюми і куштувати делікатеси. А для того, щоб померти кривавою смертю, а поки я вмиратиму, натовп заохочуватиме мого вбивцю.

Сказати чи ні? Вино досі притуплювало мої відчуття, і мозок працював повільно. Я подивилася в кінець порожнього коридору, так наче могла знайти там вирішення своєї дилеми.

Піта помітив мої вагання.

— А ти вже була на даху?

Я заперечно похитала головою.

— А мене Цинна вже туди водив. Звідти видно майже все місто. Хоча там трохи вітряно, я б навіть сказав, шумно.

Я зрозуміла його слова як: «Ніхто нас там не зможе підслухати». А оскільки у мене було відчуття, що тут ми під повсякчасним наглядом, я погодилася.

— І туди можна просто так піднятися?

— Звісно. Ходімо, — відповів Піта.

Я мовчки рушила за ним сходами, що вели нагору. За кілька секунд ми були у невеличкій склепінчастій кімнаті, що виходила на дах. Опинившись зовні, я набрала повні груди свіжого повітря, але так і не змогла його видихнути: Капітолій був таким прекрасним, що мені аж дух перехопило. Він миготів, немов безмежне поле, всіяне тисячами світлячків. У Окрузі 12 електрику вмикають на кілька годин на день. Не один вечір я провела при світлі свічки. Хоча коли

трансляють Голодні ігри або якісь інші важливі урядові повідомлення, обов'язкові для перегляду, світло є завжди. Але в столиці ніколи не буває нестачі електроенергії. Ніколи.

Ми з Пітою мовчки підійшли до поруччя на краю даху. Внизу виднілися широкі вулиці, переповнені сотнями людей. Час від часу до нас долинав шум машин, якісь вигуки або дивне металеве цокання. В Окрузі 12 у цей час уже давно всі сплять.

— Я запитав Цинну, чому нам дозволено сюди виходити. Невже влада не хвилюється, що дехто з трибутів може накласти на себе руки? — мовив Піта.

— І що він відповів? — запитала я.

— Звідси не можна стрибнути, — мовив Піта, а тоді випростав руку. Почувся противний тріск, і його рука відскочила назад. — Будівля оточена таким собі електричним полем, яке відкидає тебе назад на дах.

— Яка турбота про нашу безпеку! — мовила я. Хоча Цинна й показав Піті дах, я не була певна, чи маємо ми право тут з'являтися так пізно, та ще й самі. Я ніколи не бачила, щоб хтось із трибутів виходив на дах Тренувального Центру. До того ж, певно, ведеться відеозйомка. — Думаєш, зараз за нами стежать?

— Можливо, — відповів він. — Ходімо поглянемо на сад.

З другого боку купола був прегарний сад із квітковими клумбами й деревами. З гілочок звисали сотні маленьких дзвіночків, які весело дзеленчали з кожним подувом вітру. Цього було достатньо, щоб заховати двох людей, які не хотіли, щоб їх підслухали. Піта нетерпляче зиркнув на мене.

Я вдала, що роздивляюся квітку.

— Одного дня ми полювали в лісі. Ми заховалися, вистежуючи здобич, — прошепотіла я.

— З батьком? — прошепотів він у відповідь.

— Ні, з моїм другом Гейлом. Раптом усі пташки перестали співати. За винятком однієї. Її тьохкання було схоже на сигнал тривоги. А тоді ми побачили дівчину. Не саму, з нею був хлопець. У подертому одязі, а під очима в них залягли чорні круги — мабуть, вони не спали чимало ночей. Вони бігли так прудко, ніби від цього залежало життя, — сказала я.

Побачивши цю дивну пару, яка точно не належала до Округу 12, я застигла мов укопана. Пізніше ми неодноразово ставили собі запитання, чи мали змогу допомогти їм утекти. Може бути. Заховати, захистити їх. Так, якби ми зреагували швидше. Все сталося так несподівано, що ми з Гейлом були спантеличені. Але ж ми — мисливці. Нам відомо, який вигляд мають загнані звірі, тому ми зразу втямили, що в цієї парочки великі неприємності. Але ми не зробили нічого, ми просто спостерігали.

— Вертоліт з'явився нізвідки. Я маю на увазі, щойно нічого не було — і раптом він затьмарив усе небо. Він летів беззвучно, але втікачі угледіли його. Несподівано на дівчину впала сітка і смикнула її нагору так швидко, що я й оком не встигла кліпнути. Хлопця протягли списом, до якого був прив'язаний шнур, і також підняли нагору. Я впевнена, що хлопець був уже мертвий. Ми чули, як дівчина зойкнула. Тільки раз — гадаю, це було ім'я хлопця. А тоді вертоліт зник. Він немов розчинився у повітрі. Пташки знову заспівали, наче нічого й не сталося.

— Вони вас бачили? — запитав Піта.

— Не знаю. Ми заховалися поміж скель, — відповіла я.

Але насправді все було не так. Я певна, що втікачі нас бачили. Після тривожного крику птахи, ще перед тим як з'явився вертоліт, була мить, коли дівчина подивилася на мене — і наші погляди зустрілися. Я прочитала в її очах відчай і мольбу про допомогу. Але ні я, ні Гейл не відгукнулися на її прохання.

— Ти тремтиш, — зауважив Піта.

Холодний вітер, а головним чином моторошні спогади — ось що змусило мене тремтіти. І той зойк. Може, він був останній?

Піта зняв куртку, накинув її мені на плечі й застебнув на верхній гудзик.

— Вони були звідси? — запитав він.

Я мовчки кивнула. У них на обличчях було написано, що вони з Капітолія. Ті хлопець і дівчина.

— Як ти гадаєш, куди вони бігли? — запитав Піта.

— Не знаю, — відповіла я. Округ 12 — це немов край світу, далі — незаймана природа, гори й пустелі. Якщо, звісно, не брати до уваги руїн Округу 13, який досі тліє і парує отруйними газами, — це результат не таких уже й давніх бомбардувань. Час від часу нам

показують його по телевізору, просто щоб ми пам'ятали. — Не уявляю, з якого дива їм тікати звідси?

Геймітч назвав авоксів зрадниками. Кого чи що вони зрадили? Відповідь одна — Капітолій. Але тут вони мали все. Навіщо їм повставати?

— Я б утік звідси, — ляпнув Піта ні сіло ні впало. А тоді нервово озирнувся. Він промовив останні слова достатньо голосно, і дзенькіт дзвіночків не зміг їх заглушити. А тоді Піта гучно засміявся. — Я б радо поїхав додому, якби мене відпустили. Але ти не можеш не погодитися, що харчі тут першокласні.

Ну от, викрутився. Тепер його слова можна сприйняти за лепет наляканого трибута, а не за сумніви щодо бездоганності Капітолія.

— Стає прохолодно. Краще нам повернутися всередину, — мовив він. Під куполом було тепло і ясно. Здається, і Піта був налаштований дружньо. — Твій друг Гейл. Це той хлопець, що під час жеребкування забрав від тебе сестру?

— Так. Ти його знаєш? — запитала я.

— Не зовсім. Чув, як дівчата гомоніли про нього. Я гадав, що він — твій двоюрідний брат чи щось таке. Може, ви зустрічаєтесь? — мовив він.

— Ні, ми просто друзі, — відповіла я.

Піта кивнув, його обличчя залишилося незворушним.

— Він приходив з тобою попрощатися?

— Приходив. Так само, як і твій батько, — мовила я, уважно вивчаючи його реакцію, — який приніс мені печиво.

Піта зніяковів, потім його брови поповзли вгору, так наче це стало для нього несподіванкою. Але я вже бачила, як легко він бреше, тож не зважала.

— Справді? Що ж, він любить тебе і твою сестру. Думаю, він шкодує, що в нього немає дочки, а натомість повна хата хлопців.

Моє тіло здригнулося на саму тільки думку про те, що вони з батьком обговорювали мене — за обіднім столом, чи в пекарні, чи деінде. Мабуть, таки обговорювали, коли Пітиної матері не було в хаті.

— Батько знайомий із твоєю матір'ю ще змалечку, — сказав Піта.

Ще одна несподіванка. Але скидалося на те, що це правда.

— Ну звісно, вона виросла в місті, — відповіла я.

Я не хотіла, щоб він здогадався, що моя мати ніколи не згадувала про пекаря, хіба що хвалила його чудовий хліб.

Тим часом ми наблизилися до моєї кімнати, і я віддала Піті його куртку.

— Побачимося вранці.

— До зустрічі, — сказав він і пішов до себе. Переступивши поріг спальні, я побачила рудокосу дівчину. Вона саме піднімала мій комбінезон і чоботи з підлоги, де я їх кинула. Я хотіла вибачитися за те, що поставила її у незручне становище. Але згадала, що не повинна говорити з нею, тільки віддавати накази.

— Вибач, — пролепетала я. — Я повинна була віддати костюм Цинні. Мені так шкода. Можеш віднести йому?

Вона явно уникала мого погляду, тільки поспіхом кивнула й рушила до дверей.

Я хотіла вибачитися за те, що сталося під час обіду. Але десь глибоко всередині я знала, що мої вибачення стосуються дечого набагато серйознішого. Мені було страшенно соромно, що я навіть не спробувала врятувати її тоді, в лісі. Що я дозволила Капітолію вбити хлопця й понівечити дівчину, а сама й пальцем не поворухнула.

Наче дивилася Голодні ігри по телевізору.

Я зняла черевики й залізла під покривало, навіть не роздягнувшись. Мене ще більше почало трусити. Може, дівчина вже й не пам'ятає мене. Але ж я певна, що це не так. Вона пам'ятає. Неможливо забути лице того, хто був твоєю останньою надією. Я накрилася з головою, ніби сподівалася, що покривало захистить мене від рудокосої дівчини, яка не може говорити. Відчуття було, що вона й досі дивиться на мене, просвердлює своїм поглядом стіни і двері.

Цікаво, чи отримає вона задоволення, спостерігаючи за моєю смертю в прямому ефірі?

Розділ 7

Вночі мені снилися кошмари. Обличчя рудокосої дівчини, криваві сцени з попередніх Голодних ігор, моя мати, знову розгублена і замкнута в собі, маленька Прим, голодна, виснажена і нажахана до смерті. А тоді я щодуху мчала назустріч батькові й гукала, щоб він утікав, але шахта вибухнула, осліпивши мене мільйонами маленьких промінчиків.

Коли я прокинулася, за вікном уже зяснів світанок. Над Капітолієм повисла зловісна димка. Голова просто розколювалася від болю, і вночі я вкусила себе за щоку. Язык торкнувся рани, і я відчула смак крові.

Я повільно виборсалася з ліжка і попленталася у ванну, щоб прийняти душ. Навмання натиснула кілька кнопок на панелі, в результаті чого мене з ніг до голови облило спершу крижаною водою, а тоді окропом. Далі мене затопила пухка піна з запахом лимона, яку довелося змивати важкою ворсистю щіткою. Що ж, принаймні кров забігала по тілу.

Потому як розумні машини висушили моє тіло та зволожили його лосьйоном, я підійшла до шафи й побачила, що там для мене приготовлений новий костюм. Вузькі чорні штани, бордова туніка на довгий рукав і шкіряні черевики. Я заплела косу й подивилася на себе в дзеркало. Вперше відтоді, як почалися Жнива, я схожа сама на себе. Ніяких модних зачісок та одягу, ніяких вогненних плащів. Просто я. Так наче я зібралася в ліс на полювання. Це трохи мене заспокоїло.

Геймітч не давав нам чітких вказівок щодо того, коли ми повинні з'явитися на сніданок, і я не знала, що робити. Але голод узяв гору над усіма іншими відчуттями, тож я попрямувала до їдальні, сподіваючись, що там буде їжа. І мій нюх не підвів мене. Хоча стіл посередині кімнати був порожній, на вузькій стойці вздовж стіни виставили щонайменше двадцять різноманітних страв. Поруч стояв хлопець-авокс, готовий будь-якої миті обслужити мене. Я запитала, чи можу обслужити себе сама, і він ствердно кивнув у відповідь. Я взяла величезну тарілку й поскладала на неї яйця, сосиски, тістечка з товстим шаром апельсинового джему, а ще кілька скибок ясно-

червоного кавуна. Жадібно поглинаючи їжу, я спостерігала за сонцем, що повільно піднімалося над Капітолієм. Покінчивши з першою стравою, я перейшла до другої — цього разу прикінчила тарілку гарячої тушкованої яловичини. Зрештою я сіла до столу й узялася до гарячих булочок. Я ламала їх шматочок по шматочку і вмочала в гарячий шоколад, як це в поїзді робив Піта.

Мої думки були не тут — вони мандрували ген-ген далеко. Я думала про матір і про Прим. Мабуть, вони вже прокинулися, і саме зараз мати варить кашу на сніданок. Зараз Прим подоїть козу, а потім піде до школи. Спливло тільки два дні відтоді, як я покинула рідну домівку. Невже це можливо? Так, лишень два дні. Цікаво, як вони відреагували на мій полум'яний дебют на церемонії відкриття? Може, це вселило в них надію, а може, навпаки — вбило останні залишки тієї, що була? Нелегко бачити двадцять чотири трибути, вишикувані колом, і усвідомлювати, що тільки один із них виживе.

До кімнати увійшли Геймітч і Піта, обоє побажали мені доброго ранку і наповнили свої тарілки їжею. Я помітила, що Піта одягнений у такий самий костюм, як і я, і це не на жарт мене розізлило. Треба буде сказати кілька «ласкавих» слів Цинні. Коли почнуться справжні Ігри, це явно не зіграє нам на руку. І стилісти мають усвідомлювати це. А тоді я згадала, як Геймітч наказував мені робити все, що звелять стилісти. Якби моїм стилістом був не Цинна, я би просто його ігнорувала. Але після вчорашнього тріумфу в мене не було причин для критики.

Перед тренуванням я неабияк нервувала. Як правило, протягом трьох днів усі трибути тренуються разом, а на четвертий день кожен із них отримує можливість продемонструвати свої вміння перед продюсерами. Але думка про те, що сьогодні я повинна зустрітися зі всіма іншими трибутами, викликала в мене страх. Я почала вертїти в руках булочку, яку щойно взяла з кошика, але апетиту ніби й не було.

Прикінчивши кілька порцій м'яса, Геймітч важко зітхнув і відставив тарілку вбік. Тоді запустив руку за пазуху й витягнув звідки флягу, зробив кілька ковтків і зіперся ліктями на стіл.

— Що ж, перейдімо до справи. Тренування. Перш за все, якщо ви волієте, то я розпоряджуся, щоб вас тренували нарізно. Вирішити треба зараз.

— А навіщо нам тренуватися нарізно? — запитала я.

— У когось із вас може бути якийсь особливе вміння, а ви ж не хочете, щоб про це дізналися інші, — мовив Геймітч.

Ми з Пітою коротко обмінялися поглядами.

— Я не вмію нічого особливого, — відповів Піта. — А твоє вміння для мене не таємниця, еге ж? Ну, я маю на увазі, що за життя з'їв чимало твоїх білок.

Мені ніколи не спадало на думку, що Піта їв моїх білок. Чомусь я завжди уявляла собі, як пекар, ховаючись, готує тих білок і з'їдає так, щоб ніхто не бачив. Не через жадібність. А тому, що зазвичай міські сім'ї їдять дороге м'ясо, придбане у м'ясника. Телятину, курятину або конятину.

— Ми можемо тренуватися разом, — мовила я до Геймітча. Піта кивнув на згоду.

— Гарзд, а тепер розкажіть мені, що ви вмієте, — сказав Геймітч.

— Я не вмію геть нічого, — відповів Піта. — Адже пекти хліб — в Іграх це навряд чи рахується.

— Вибач, це справді не рахується... Катніс, мені уже відомо, що ти добре вправляєшся з ножем, — мовив Геймітч.

— Не дуже добре. Але я мисливець, — сказала я. — Моя зброя — лук і стріли.

— Ти справді влучний стрілець? — запитав Геймітч.

Мені знадобилося кілька секунд на роздуми. Я годувала свою сім'ю п'ять років. А це зовсім не просто. Я, певна річ, стріляю не так добре, як батько, але в нього було більше практики. Я стріляю краще, ніж Гейл, адже практики більше в мене, ніж у нього. А що ж до пасток і силець, то тут Гейлу немає рівних.

— Я радше...

— Вона стріляє ідеально, — перебив мене Піта. — Тато часто купує в неї білок. І постійно каже, що стріла Катніс ніколи не псує м'яса, завжди поціляє в око. Так само і з зайцями, яких Катніс продає м'яснику. Підстрелити оленя — це їй також до снаги.

Така похвала з вуст Піти заскочила мене зненацька. Дивно, що він узагалі бодай зрідка звертав на мене увагу. А ще дивніше, що він мене так хвалить.

— Що це ти робиш? — запитала я, і в моєму голосі пролунали нотки підозри.

— А що це ти робиш? — відгукнувся він. — Якщо хочеш, щоб Геймітч тобі допоміг, мусиш розказати йому все, що вмієш. Не слід недооцінювати себе, — сказав Піта.

Не знаю чому, але його слова мене розізлили.

— А чому ти не розповіси про себе? Я бачила тебе на ринку. Ти здатен тягати мішки сто фунтів вагою, — випалила я. — Розкажи йому про це. Хіба це не особливе вміння?

— Ну звісно, це особливе вміння. І на арені будуть сотні натоптаних борошном лантухів. Спеціально для мене, щоб я мав можливість чавити ними людей. Мішки — це не зброя. І тобі це добре відомо, — гаркнув він у відповідь.

— Він управний у боротьбі, — сказала я Геймітчу. — Минулого року в школі він посів друге місце у змаганнях із боротьби. Перше посів його брат.

— Ну, і що з того? Часто тобі доводилося бачити, як двоє супротивників на арені забивали один одного до смерті? — сказав Піта з відразою.

— Завжди хтось із кимсь б'ється. Все, що тобі потрібно, — це роздобути ніж, і в тебе принаймні з'явиться шанс. Якщо ж у бійку влізу я, мені кінець! — мене переповнювала злість, і я мало не кричала.

— Не влізеш ти в бійку. Ти замешкаєш десь високо на дереві, їстимеш сирих білок і одного по одному вбиватимеш конкурентів своїми стрілами. Знаєш, що сказала мені мати, коли прийшла зі мною попрощатися? Що, можливо, цього року Округ 12 нарешті матиме переможця. Спочатку я подумав, що вона хотіла підбадьорити мене, а тоді втямив, що вона мала на увазі не мене, а тебе! — випалив Піта.

— Ні, вона мала на увазі тебе, — відмахнулася я.

— Мама сказала: «О, вона вміє виживати». Вона, — мовив Піта.

Я зовсім не чекала цього. Невже його мати й справді сказала таке про мене? Невже вона вважає, що в мене більше шансів, ніж у її сина? Але біль, який я побачила в очах Піти, свідчив про те, що він каже правду.

Раптом я знову опинилася на задньому дворі пекарні, й дощ стікав холодними струмками по моїй спині. Мене привів туди голод. Я почувалася так, ніби мені знову одинадцять.

— Тільки тому, що колись мені допомогли.

Погляд Піти ковзнув на булочку в моїх руках, і я зрозуміла, що він також пам'ятає той день. Але Піта тільки знизав плечима й мовив:

— На арені тобі також допомагатимуть. Люди шикуватимуться в чергу, щоб тільки отримати можливість спонсорувати тебе.

— Так само, як і тебе, — сказала я.

Піта лише закотив очі й подивився на Геймітча.

— Вона й не уявляє, яке справляє враження, — мовив він і відвів погляд.

Що в дідька він верзе? Хтось допомагатиме мені? Коли ми помирали з голоду, ніхто мені не допоміг! Ніхто, крім Піти. І тільки тоді, коли в мене з'явився товар на обмін, усе змінилося. Я вмію торгуватися. Чи ні? Яке враження я справляю? Слабкої і нужденної? І люди згоджуються на мої пропозиції з жалю? Невже це правда? Так, іноді торговці бувають занадто щедрими зі мною, але я завжди пояснювала це тим, що вони знали мого батька. До того ж мій товар завжди першокласний. Ніхто не жаліє мене!

Я пильно подивилася на булочку, яку тримала в руці, й вирішила, що Піта просто хотів мене образити.

Мої роздуми перебив Геймітч:

— Що ж. Добре, добре. Катніс, ніхто не може гарантувати, що на арені буде лук зі стрілами, але під час показового виступу перед продюсерами продемонструй їм усе, на що здатна. До того часу краще зовсім не підходь до лука. Ти щось тямиш у пастках?

— Я знаю кілька основних силець, — пробурмотіла я.

— Це може вельми допомогти, коли доведеться здобувати їжу, — мовив Геймітч. — Піта, вона має рацію: не слід недооцінювати себе, коли ти на арені. Дуже часто фізична сила дає гравцеві неабияку перевагу. У Тренувальному Центрі будуть різноманітні тягарі, тож не демонструй іншим трибутам, наскільки ти дужий. Отже, ви обоє відвідуватимете тренування разом зі всіма. Намагайтеся навчитися чогось нового. Кидайте спис. Вправляйтеся з булавою. Вчіться правильно в'язати вузли, але в жодному разі не демонструйте те, що вмієте робити найкраще, до показового виступу перед продюсерами. Зрозуміло? — запитав Геймітч.

Ми з Пітою одноставно кивнули.

— І ще одне. Я хочу, щоб на публіці ви завжди були разом, — додав Геймітч.

Ми синхронно запротестували, але Геймітч грюкнув кулаком по столу.

— Завжди! І це не обговорюється! Ви пообіцяли, що робитимете все, як я звелю. Я хочу, щоб ви завжди були разом, виявляли дружні почуття. А тепер вимітайтесь звідси. О десятій біля ліфта на вас чекатиме Еффі. Приємного тренування.

Я закусила губу й попрямувала до своєї кімнати. Демонстративно грюкнула дверима, попередньо переконавшись, що Піта почує. Сіла на ліжку; я була не на жарт розлючена. Я ненавиділа Геймітча, ненавиділа Піту, ненавиділа себе за те, що згадала про той дощовий день і про хліб.

Це просто смішно! Ми з Пітою повинні вдавати друзів! Вихваляти вміння одне одного, підбадьорювати. Тоді як насправді ми супротивники, і в певну мить нам доведеться забути про гру в друзів. І можливо, я би просто зараз почала звикати до суперництва, якби не Геймітч зі своїми дурними ідеями. Сама винна: я ж бо сказала Геймітчу, щоб тренував нас разом. Але ж я не мала на увазі, що хочу весь час бути з Пітою. А він, до речі, теж не бачить у мені партнера.

В голові знову і знову лунали слова Піти: «Вона й не уявляє, яке справляє враження». Він явно хотів мене принизити. Правда ж? Але якась крихітна часточка мене сприйняла це як комплімент. А може, він вважає мене привабливою? Ні, це неможливо. Я не відчувала до Піти нічого схожого. Дивно, що він так багато знає про моє полювання. Але і я не забувала про нього. Мішки з борошном. Боротьба. Я також стежила за хлопцем із хлібом.

Уже майже десята. Я почистила зуби і ще раз гладко зачесала волосся. На якийсь час злість поглинула мене, і я зовсім перестала хвилюватися через зустріч з іншими трибутами, але тепер знову відчула, як мене охоплює тривога. Дорогою до ліфта, де на мене чекали Еффі й Піта, я зловила себе на тому, що нервово гризу нігті. Й одразу ж припинила.

Залу для тренування обладнали в підземній частині будинку. На швидкісному ліфті ми доїхали туди менш ніж за хвилину. Коли двері ліфта роз'їхалися, ми опинились у велетенському спортзалі, заповненому різноманітною зброєю і спортивними знаряддями. Хоча до десятої було ще кілька хвилин, ми прибули останніми. Всі інші трибути вже зібралися й стали в коло. До сорочки кожного

прикріплений був клаптик тканини з номером округу. Поки хтось чіпляв цифру «12» до моєї спини, я швидко оцінила ситуацію. Ми з Пітою єдині були вдягнені однаково.

Тільки-но ми зайняли свої місця в колі, головний тренер, висока ставна жінка на ім'я Атала, зробила крок уперед і ознайомила нас із розкладом тренувань. Тренери з різних видів спорту залишатимуться на своїх місцях, а ми можемо пересуватися з однієї зони в іншу на своє бажання чи згідно з настановами нашого ментора. В деяких зонах нас навчатимуть, як виживати, в інших — як битися. Нам заборонено лізти в бійку з іншими трибутами, навіть якщо основна мета цього — тренування. Якщо ж нам буде потрібен партнер для вправ, то під рукою завжди знайдеться кілька асистентів.

Атала почала зачитувати список зон і знарядь, а я тим часом не могла втриматися, щоб не роздивитися інших трибутів. Вперше нас звели разом як рівних, у простому одязі. Тут усі були справжні, без макіяжу і зачісок, у буденному вбранні. Моє серце тенькнуло. Майже всі хлопці та щонайменше половина дівчат були значно більші за мене, хоча тільки одиниці з них у своїх округах мали достатньо харчів. Про це свідчили кістки, які випиналися з-під шкіри, і порожній погляд очей. Можливо, я й менша від них, але всій нашій сім'ї притаманна винахідливість, а це дає мені значну перевагу. Тож я не занепала духом: хоч я худа, я міцненька. М'ясо і трави з лісу, плюс зусилля, докладені для того, щоб їх роздобути, забезпечили мені здоровіше тіло, ніж у більшості з тих, хто стояв навколо мене.

Винятками були діти із заможніших округів, добровольці — ті, кого спеціально годували й тренували все їхнє життя заради Ігор. Як правило, це були трибути з Округів 1, 2 й 4. Теоретично тренувати трибутів до того, як вони потраплять до Капітолія, суворо заборонено, але так буває щороку. В Окрузі 12 ми називаємо їх трибутами-кар'єристами або просто кар'єристами. І подобається вам чи ні, а саме хтось із них стане переможцем.

Моя єдина перевага над ними — увага глядачів, прикута до мого полум'яного костюма, — розчинилася в повітрі, тільки-но я зайшла до Тренувального Центру. Кожен із кар'єристів був важчий від мене як мінімум на п'ятдесят фунтів, а дехто і на всі сто. Вони випромінювали самовпевненість і жорстокість. Коли Атала дозволила нам розійтися,

вони кинулися до найстрашнішої зброї, яка тільки була в залі, а головне — вони легко з нею вправлялися.

Я саме думала, як мені поталанило, що я швидко бігаю, коли Піта легенько підштовхнув мене ліктем, і я підскочила. Він досі був поруч. Як і наказував Геймітч. На обличчі Піти читався сумнів, він над чимось міркував.

— З чого б ти хотіла почати?

Спочатку я поглянула на кар'єристів, які зі шкіри пнулися, щоб похизуватися один перед одним і залякати решту. Тоді на інших, худих, зовсім не підготовлених, які вперше в житті тримали в руках ніж чи сокиру, і сказала:

— Почнімо із зав'язування вузлів.

— Правильно, — відповів Піта.

Ми обоє рушили до зони, де вчили в'язати вузли. Здається, тренер неабияк зрадів аж двом учням. Вузли — це не основне, що потрібно знати на Голодних іграх. Коли тренер збагнув, що я трохи тямлю в сильцях, то показав нам простий, але дуже дієвий вузол, за допомогою якого можна за ногу підвісити супротивника на дереві. За годину ми обоє опанували це вміння. Перейшовши до наступної зони, ми почали опановувати всі хитрощі маскування. Здається, Піті тут сподобалося найбільше, він охоче зміщував болото з глиною і з ягідним соком, а тоді мастив тою барвою свою бліду шкіру, маскуючи її узорами з виноградної лози й різних листочків. Здається, тренер був також у захваті від такого учня, як Піта.

— Я прикрашав торти, — зізнався Піта.

— Торти? — перепитала я. В цей момент мою увагу привернув хлопець з Округу 2, який метнув спис і влучив з відстані п'ятнадцяти кроків просто в серце манекена. — Які торти?

— Глазуровані. Я прикрашав торти в пекарні.

Він мав на увазі випічку, яку завжди виставляють у вітрині. Прегарні торти з квіточками й милими кремовими узорами. Вони призначаються для днів народження і святкування Нового року. Коли ми з Прим гуляли площею, вона завжди тягнула мене до вітрини, щоб подивитися на торти, хоча й знала, що ми ніколи не зможемо дозволити собі таку розкіш. В Окрузі 12 так мало красивого, що я просто не могла заборонити їй милуватися на торти.

Я з цікавістю роздивилася малюнок на Пітиній руці. Світлі й темні кольори, нанесені на шкіру по черзі, були дуже схожі на сонячне проміння, що пробивається крізь густе листя у лісі. Цікаво, звідки він знає, який вигляд має сонячне проміння у лісі, — сумніваюся, що він бодай колись виходив за межі Округу 12. Невже його уява почерпнула цей узор зі старої сухої яблуні у дворі? Якимсь дивним чином усе це — його вміння, похвала тренера, ті недоступні торти — розізлило мене.

— Гарненько. Якби ти міг заглазурувати когось до смерті... — мовила я.

— Не знущайся. Ніколи не знаєш, що тебе чекатиме на арені. Уявімо, що це буде просто гігантський торт... — почав Піта.

— Немає часу уявляти. Треба рухатися далі, — перебила я його.

Тож наступні три дні ми з Пітою поступово пересувалися з однієї тренувальної зони в іншу. За цей час ми навчилися багато корисного: як розкласти вогнище, як метати ножі, як знаходити сховок. Незважаючи на наказ Геймітча демонструвати тільки малу частину своїх навичок, Піта відзначився в рукопашному бою, а я, не докладаючи жодних зусиль, здала тест на знання отруйних рослин. Але ми не демонстрували всіх своїх вмінь, коли черга доходила до стрільби з лука чи піднімання тягарів. Ми приберегли це для показових виступів перед продюсерами.

Продюсери з'явилися рано-вранці вже першого дня. Приблизно двадцять чоловіків і жінок, одягнені в темно-червоні туніки. Вони вместилися на підвищенні по периметру спортзалу, час від часу поглядаючи в наш бік і щось собі занотовуючи. Але здебільшого вони їли: їхній бенкет тривав вічно. А ще вони відкрито ігнорували багатьох із нас. Проте мені здалося, що вони придивляються до трибунів з Округу 12. Кілька разів я поглядала вгору — і зустрічалася очима з кимось із них. Поки ми обідали, вони консультувалися з тренерами; коли ми повернулися, вони всі стояли колом і щось обговорювали.

Сніданки й вечері нам подавали на наших поверхах, але під час обіду всі двадцять чотири трибути збиралися за одним столом у ідальні спортзалу. Їжу ставили на візочки по периметру кімнати, і кожен трибут сам себе обслуговував. Трибути-кар'єристи збиралися навколо одного зі столиків, ніби воліючи продемонструвати свою вищість і показати, що вони не бояться одне одного і не вважають нас

гідними супротивниками. Більшість інших трибутів сиділи поодиноці, немов вівці, що відбилися від стада. Ми з Пітою їли разом і намагалися підтримувати дружню розмову, як того вимагав Геймітч.

Часом знайти тему для розмови було зовсім не легко. Говорити про домівку — боляче. Про теперішнє — нестерпно. Одного дня Піта висипав увесь хліб із кошика на стіл і заходився пояснювати мені, що різні сорти хліба символізують різні округи. Рибоподібний буханець із зеленуватими морськими водоростями — з Округу 4. Булочка-півмісяць, поцяткована дрібними зернами, випікається в Окрузі 11. І хоча весь цей хліб був спечений із того-таки борошна, яке ми використовуємо вдома, вигляд він мав набагато апетитніший.

— Ось так, — закінчив Піта, згрібаючи хліб назад до кошика.

— А ти багато чого знаєш, — мовила я.

— Тільки те, що пов'язане з хлібом, — відповів Піта. — Гаразд, а тепер порегочи, наче я сказав щось смішне.

Ми обоє більш-менш переконливо засміялися і проігнорували пильні погляди, які, мов стріли, полетіли в нас із різних кінців кімнати.

— Що ж, продовжуй говорити, а я всміхатимусь у відповідь, — сказав Піта.

Постійні нагадування Геймітча стосовно того, як поводитися, зовсім нас виснажили. Відтоді як я щосили грюкнула дверима своєї кімнати, між нами з Пітою встановилися прохолодні стосунки. Але ж ми змушені виконувати накази.

— Я уже розповідала тобі історію про те, як мене переслідував велетенський ведмідь? — запитала я.

— Ні, але звучить захопливо, — відповів Піта.

Розказуючи правдиву історію, я намагалася імітувати той вираз, який був на моєму обличчі, коли я кинула виклик великому чорному ведмедю у боротьбі за бджолиний вулик. Піта сміявся від щирого серця й ставив безліч запитань. Як легко йому це вдавалося!

Наступного дня, під час занять із метання списа, Піта прошепотів мені на вухо:

— Здається, у нас з'явилася тінь.

Я метнула спис — до речі, у мене виходило зовсім не погано, якби ж тільки не треба було кидати ще й далеко, — і побачила, що трохи позаду стоїть маленька дівчинка з Округу 11 і уважно нас вивчає. Їй було всього дванадцять років, хоча зблизька не даси й десятих, і

поставою вона так нагадувала Прим! Її темні блискучі очі переливалися на тлі смаглявої атласної шкіри. Вона стояла рівно, трохи звівшись на пальчиках і розкинувши руки на два боки, немов приготувавшись будь-якої миті схопитися з місця. Все в ній нагадувало мені сполохану пташку.

Поки Піта метав спис, я потягнулася ще по один.

— Гадаю, її звуть Рута, — мовив Піта.

Я промовчала, тільки сильно вкусила себе за губу. Рута — маленька жовта квіточка, яка росте на Леваді. Рута. Прим. Жодній із них навіть не під силу підняти відерце з водою.

— І що нам робити зараз? — запитала я, і мої слова прозвучали різкіше, ніж я того бажала.

— Нічого, — відповів він. — Давай просто підтримуватимемо розмову.

Але тепер, коли я знала, що позаду стоїть ця дитина, я просто не могла її ігнорувати. Вона непомітно скрадалася за нами, і з часом справді перетворилася на нашу тінь. Мені здалося, що вона дуже схожа на мене: вона добре тямилася в рослинах, спритно лазила по деревах, а головне — мала чітку мету. Вона чудово вправлялася з рогаткою, але хіба це зброя, коли твоїм супротивником буде хлопець велетенських розмірів із залізним мечем у руках?

Під час сніданків та вечер, які нам зазвичай подавали на нашому рідному дванадцятому поверсі, Еффі та Геймітч засипали нас запитаннями і вимагали детального опису всього, що з нами сталося протягом дня. Що ми робили, хто за нами спостерігав, які, на нашу думку, шанси в інших трибутів. Хоча Цинна й Порція більше не їли з нами, Геймітч та Еффі поводитися в присутності одне одного досить спокійно і, як б сказала, навіть розсудливо. Здається, тепер їх об'єднувала єдина мета — якнайкраще підготувати нас до Ігор. Вони без упину годували нас настановами й інструкціями, що робити можна, а чого ні. На відміну від Піти, який досить спокійно сприймав їхню балаканину, мене це починало не на жарт дратувати.

Коли на другий день по вечері нам вдалося вислизнути з їдальні, Піта прошепотів:

— Хто б це напоїв Геймітча...

У відповідь я чи то фиркнула, чи то засміялася. А тоді вчасно спам'яталася. Як це важко — тримати себе в руках, коли ми начебто

вдаємо, що друзі, а насправді такими не є! Та принаймні коли ми опинимося на арені, між нами все буде ясно.

— Не треба. Не треба прикидатися, коли поруч нікого немає.

— Гарзд, Катніс, — відповів він понуро. І після того ми розмовляли між собою тільки на людях.

На третій день тренувань нас почали викликати по одному в сусідню кімнату — для показових виступів перед продюсерами. Округ по округу, спочатку хлопця, далі дівчину-трибута. Як завжди, Округ 12 був останнім у переліку. Тож чекаючи своєї черги, ми не знали, де себе подіти. Трибутів викликали одного по одному з їдальні, й назад вони не поверталися. В кімнаті ставало дедалі менше люду, тому не було потреби вдавати дружні стосунки. Коли покликали Руту, ми залишилися самі. Жоден із нас не зронив і слова, аж поки не викликали Піту. Він підвівся.

— Пам'ятай слова Геймітча: піднімай тягарі впевнено, — слова зірвалися з моїх вуст самі по собі.

— Дякую, так і зроблю, — мовив він. — А ти стріляй... влучно.

Я кивнула у відповідь. Не знаю, чому я взагалі обізвалася до нього. А зрештою, якщо програю я, то нехай переможе Піта. Так буде краще для нашого округу, а значить, і для моєї матері та Прим.

Приблизно за п'ятнадцять хвилин покликали й мене. Я глибоко вдихнула, пригладила волосся, розпрямила плечі й рушила до спортзалу. І раптом усвідомила, що в мене неабиякі неприємності. Продюсери провели тут забагато часу. Вони переглянули вже двадцять три виступи, випили забагато вина, принаймні дехто з них. І найбільше вони бажають піти нарешті додому.

Але в мене не було вибору, тож я діяла згідно з планом. Я підійшла до луків і стріл. Ох, моя зброя! Я мріяла про неї усі ці довгі три дні! Луки були зроблені з дерева, пластику й металу, і ще з якогось матеріалу, назви якого я не знала. Стріли з гострими наконечниками й рівненько підстриженим пір'ям. Я вибрала один із луків, натягнула тятиву, тоді взяла сагайдак із годящими стрілами й закинула його за спину. У спортзалі передбачене місце для стрільби з лука, але дальність, на жаль, надто обмежена. За цілі правлять стандартні мішені й людські силуети. Я стала посеред залу й обрала свою першу мішень — манекен, який використовували для метання ножів. Натягнувши тятиву лука, я збагнула, що тут щось не так, — вона була

набагато тугіша, ніж та, яку я використовувала вдома. А стріли жорсткіші. Але дороги назад не було, я вистрелила і промахнулася. Стріла пролетіла на кілька дюймів лівіше від манекена, і я втратила ту незначну увагу, яку приділило мені журі. На якусь мить я почувалася приниженою, а тоді подалася до стандартних мішеней і випустила з десяток стріл, поки не призвичаїлася до нової зброї.

Після цього я повернулася на своє місце посеред залу, зайняла початкову позицію та легко влучила манекену в саме серце. Далі я поцілила в канат, на якому висів мішок із піском для боксу. Не зволікаючи, я стала на одне коліно, закинула лук на плече й пустила стрілу в один зі світильників високо на стелі. На мене посипався дощ з іскор.

Я перевершила саму себе. Я стріляла чудово. Але обернувшись лицем до продюсерів, я побачила, що тільки деякі з них схвально кивають головами. Увагу решти поглинуло смажене поросся, яке щойно подали на стіл.

Раптом я оскаженіла. На кону моє життя, а вони навіть не звертають на мене уваги! Я на другому місці — після смаженого пороссяти! Моє серце почало шалено калатати, обличчя палало. Недовго думаючи, я натягнула тятиву й послала стрілу в напрямку столу, за яким сиділи продюсери. Нагло здійнявся галас, дехто мало не кинувся тікати, а всі решта ошелешено витріщилися на мене. Стріла протяла яблуко, що його тримало в роті мертве поросся, й пришпилила його до стіни.

— Дякую за увагу, — мовила я, а тоді ледь помітно кивнула і вийшла, хоча ніхто мене ще не відпустив.

Розділ 8

Дорогою до ліфта я жбурнула лук в один бік, а сагайдак зі стрілами в другий. Тоді мовчки прослизнула повз авоксів, які охороняли ліфти, й гепнула кулаком на кнопку «12». Двері ліфта зачинилися, і я поїхала нагору. Понад усе я хотіла опинитися на своєму поверсі, перш ніж з очей хлинуть сльози. Всі вже зібралися у вітальні; вони закликали мене, але я побігла коридором до своєї кімнати, не звертаючи на них уваги. І тільки зачинивши по собі двері, впала на ліжку й розридалася.

Ось так! Я все зіпсувала! Якщо в мене й був бодай найменший шанс, то тепер він зник, щез саме в ту мить, коли я випустила стрілу в продюсерів. Що зі мною зроблять? Арештують? Стратять? Відріжуть язика й перетворять на авокса, щоб прислужувати трибунам, які приїдуть сюди наступного року? І про що я тільки думала? Стріляти в продюсерів?! Звісно, я стріляла не в них, а в те кляте яблуко. Я вважала, що тільки так зможу привернути їхню увагу. В мене й на гадці не було когось убивати. Бо якби я справді цього схотіла, зараз цей хтось був би мертвий!

Та яке це має значення? Я б так і так не перемогла в Іграх. Кому яке діло, що зі мною буде? Єдине, що справді мене лякало, це те, що влада може зробити з мамою і з Прим. Чи постраждає моя сім'я через мою імпульсивність? Може, в них заберуть всі їхні скупі пожитки, або кинуть матір до в'язниці, а Прим відішлють до сирітського притулку, або просто стратять обох? Ні, їх не стратять, правда ж? А чому б і ні? Владі на все плювати.

Мені варто було затриматись і вибачитися. Або засміятися, так ніби то був жарт. Можливо, тоді б до мене поставилися поблажливо. Але ж ні, натомість я просто вийшла, продемонструвавши цим неповагу.

Геймітч та Еффі наполегливо стукали в двері, але я накричала на них і прогнала геть. Я плакала щонайменше годину, а тоді просто лежала, скрутившись калачиком на ліжку, перебираючи пальцями шовкові простирадла й спостерігаючи за заходом сонця.

Спочатку я думала, що по мене прийде охорона. Але час минав, а ніхто не приходив, тож я трохи заспокоїлася. Капітолію досі потрібна дівчина-трибут з Округу 12, чи не так? Якщо продюсери захочуть мене покарати, то можуть зробити це публічно. Наприклад, дочекатися моменту, коли я опинюся на арені, й нацькувати на мене голодних хижаків. А ще вони обов'язково потурбуються, щоб до моїх рук не потрапили лук і стріли, якими я зможу захиститися.

Але спочатку мені поставлять такий низький бал, що жодна людина зі здоровим глуздом не погодиться стати моїм спонсором. Ось що трапиться сьогодні ввечері. Оскільки показові виступи приховані від глядачів, щороку продюсери просто оголошують бали, які отримав кожен учасник. За цими результатами публіка починає робити ставки на гравців. Мінімальний бал від продюсерів — одиниця, максимальний — дванадцять; один бал — це дуже мало, тоді як дванадцять — недосяжно багато. Таким чином продюсери демонструють, який трибут, на їхню думку, найперспективніший. Проте це не гарантія того, що учасник обов'язково виграє. Таким чином вимірюється потенціал кожного трибута. Іноді такий метод виявлявся зовсім не дієвим, і опинившись на арені, трибут із найвищим балом вмирав найпершим. А от минулого року хлопчина, який виграв Ігри, отримав за показовий виступ усього три бали. Та хай там як, а бали можуть нашкодити трибутові або допомогти зі спонсорами. Я сподівалася, що стрільба з лука принесе мені шість або сім балів, а тепер була на всі сто відсотків переконана, що отримаю найнижчу оцінку з-поміж усіх двадцятьох чотирьох учасників.

Коли Еффі знову постукала в двері та запросила мене на вечерю, я вирішила вийти з кімнати. Сьогодні ввечері по телевізору оголосять бали, та й зрештою, якщо мене шукатимуть, навряд чи мені вдасться сховатися у своїй спальні. Тож я підвелася й рушила до ванної кімнати. Вмила червоне заплакане обличчя холодною водою, але це не допомогло. Ну то й що? Ніхто з трибутів мене не побачить. Хіба що Піта. А ми з ним не тримаємо одне від одного ніяких таємниць.

Всі чекали на мене за столом, навіть Цинна й Порція. Присутність стилістів трохи мене засмутила, з однієї тільки причини — мені дуже не хотілося розчаровувати їх. Мені здавалося, що я зіпсувала геть усе, що вони зробили для мене на церемонії відкриття. Тож я наполегливо

уникала їхніх поглядів, повільно сьорбаючи рибний суп. Його солоний присмак нагадав мені про сльози.

Щойно я приєдналася до компанії, почалися балачки про всілякі тривіальні речі, такі як прогноз погоди тощо. Мої очі мимовільно зустрілися з поглядом Піти. Його брови полізли вгору. В очах читалося запитання: що трапилось? У відповідь я ледь помітно хитнула головою. Коли подали головну страву, Геймітч урешті сказав:

— Добре, достатньо вже цієї балаканини. Ви сьогодні провалилися?

Піта відповів першим:

— Я й не знаю, чи має це якесь значення. Коли я з'явився в залі, ніхто навіть не подивився на мене. Вони були зайняті іншим — гадаю, співали якусь застільну пісню. Тож я жбурнув туди-сюди кілька тягарів, поки мене не відпустили.

Тепер я почувалася трохи краще. Звісно, Піта не напав на продюсерів, як я, але принаймні його вони теж вивели з себе.

— А що в тебе, люба? — запитав Геймітч.

Від такого теплого звертання мені стало трохи легше, і я спромоглася вичавити з себе бодай кілька слів.

— Я вистрілила в продюсерів.

У кімнаті повисла тиша. Ніхто не зронив і слова, ніхто навіть не їв.

— Що ти зробила?! — нотки тривоги в голосі Еффі підтвердили всі мої найгірші сподівання.

— Я пустила в них стрілу. Ну, не в них. А туди, де вони сиділи. Як і казав Піта, я собі стріляла, а вони просто ігнорували мене, не звертали на мене уваги, і я оскаженіла, я втратила контроль над собою і поцілила в яблуко, що було в роті у печеного поросяти! — випалила я зухвало.

— І як вони відреагували? Що сказали? — запитав Цинна обережно.

— Нічого. Точніше, я не знаю. Я вийшла геть, — мовила я.

— Ти пішла, не дочекавшись, поки тебе відпустять? — Еффі аж рота роззявила від здивування.

— Я сама себе відпустила, — відповіла я.

Раптом я згадала, як обіцяла Прим, що боротимусь за перемогу по-справжньому. Мене мов тонна вугілля причавила.

— Що ж, вороття немає, — сказав Геймітч, повільно намащуючи булочку маслом.

— Гадаєте, мене заарештують? — запитала я.

— Сумніваюся. Нелегко замінити тебе на цьому етапі, коли все уже зайшло так далеко, — відповів Геймітч.

— А що з моєю сім'єю? Її можуть покарати? — мовила я.

— Не думаю. Який у цьому сенс? Гадаю, усе, що трапилося в Тренувальному Центрі, просто приховують. Бо в іншому разі люди захочуть знати подробиці, а це заборонено правилами. Твій показовий виступ повинен триматися в секреті. Отже, не бачу в цьому сенсу, — мовив Геймітч. — Швидше за все, твоє життя перетворять на пекло на арені.

— Що ж, нам і так це вже пообіцяли, — сказав Піта.

— І то правда, — відповів Геймітч.

І раптом я усвідомила, що сталося неможливе. Їм вдалося мене підбадьорити. Геймітч відірвав шматок відбивної і загіготів, у відповідь на що Еффі тільки насупилася.

— Який вираз був на їхніх обличчях? — запитав Геймітч, спокійно поглинаючи м'ясо.

Я відчула, як кутики моїх губ полізли вгору і на обличчі з'явилася ледь помітна посмішка.

— Шок. Жах. Гм, деякі мали досить кумедний вигляд... — у голові один по одному пролітали образи. — Якийсь чоловік оступився і впав у чашу з пуншем.

Геймітч гучно зареготав, і всі ми також засміялися, за винятком Еффі, хоча навіть вона ледве стримувалася.

— Так їм і треба. Їхнє завдання — приділяти вам увагу. І якщо ви з Округу 12, то це не причина, щоб вас ігнорувати, — мовила Еффі, а тоді її очі забігали туди-сюди, ніби вона сказала щось крамольне. — Вибачте, але саме так я вважаю, — сказала вона сама до себе.

— Я отримаю найнижчий бал, — мовила я.

— Бали мають значення тільки тоді, коли вони високі, ніхто не звертає уваги на низькі або середні. Ти ж бо могла свідомо приховати свої таланти і навмисне отримати низьку оцінку. Іноді трибути використовують таку стратегію, — сказала Порція.

— Сподіваюся, що саме так публіка сприйме ту четвірку, яку я отримаю, — мовив Піта. — Якщо отримаю. Ну, хіба є щось особливе в

тому, що я піднімаю важезну кулю і жбурляю її на кілька кроків? Одна мало не скалічила мені ногу.

Я усміхнулася йому і зрозуміла, що насправді голодна як вовк. Відрізала шматок відбивної, вмокнула її у картопляне пюре й заходилася їсти. Все гаразд. Моїй родині нічого не загрожує. А якщо вона в безпеці, то мені нема чого хвилюватися.

По вечері ми перейшли до вітальні, щоб дізнатися бали, які отримав кожен учасник. Спочатку на екрані з'являлося фото трибута, а під ним оцінка. Трибути-кар'єристи зазвичай отримують від вісьмох до десятиох балів. Інші гравці в середньому п'ять. На диво, маленька Рута набрала аж сім. Не знаю, що вона показала продюсерам, але вона така крихітна, що все, чого б вона не зробила, мало вразити.

Округ 12 був, як завжди, останній. Піта отримав вісім балів, тож принаймні кілька продюсерів таки звернули на нього увагу. Ну ось, настала моя черга. Я щосили стиснула кулаки, нігті боляче вп'ялися в долоні. А тоді на екрані спалахнула цифра одинадцять.

Одинадцять!

Еффі Тринькіт заверещала від радості, а інші плескали мене по спині, підбадьорювали й вітали. Але я не могла повірити, що все відбувається насправді.

— Це якась помилка. Як... як це могло статися? — розгублено запитала я в Геймітча.

— Мабуть, їм сподобалася твоя рішучість, — відповів він. — Це ж шоу! І на арені потрібні гарячі голови.

— Катніс, дівчина у вогні, — мовив Цинна і пригорнув мене. — Зажди, ти ще не бачила сукні, яку я приготував тобі для інтерв'ю.

— Знову вогонь? — запитала я.

— Не зовсім, — зронив він пустотливо.

Ми з Пітою привітали одне одного — ще один незручний момент. Ми обоє виступили добре, але яке це має значення? При першій же нагоді я втекла до своєї кімнати і залізла під ковдру. Нелегкий видався день: стрес, а особливо сльози остаточно мене виснажили. Я розслабилася, помалу поринаючи в сон, а цифра одинадцять досі стояла перед очима.

Вранці я трохи повалюлася в ліжку, спостерігаючи за тим, як сонячний світанок перетворюється на прегарний день. Сьогодні неділя. Вдома вихідний. Цікаво, що робить Гейл? Може, він уже в лісі?

Зазвичай у неділю ми проводимо там цілий день, щоб заpastися харчами на тиждень наперед. Ми прокидаємося вдосвіта, полюємо й збираємо дари лісу, а тоді торгуємо на Горні. Як там Гейл без мене? Кожен із нас здатен полювати й самотужки, та коли ми об'єднуємося, нам немає рівних. Тоді з'являється шанс підстрелити велику здобич. Хоча навіть у незначних справах мати партнера — це добре. Поряд із ним навіть виснажлива робота приносить задоволення.

До того як ми з Гейлом перестрілися в лісі, я вже шість місяців полювала сама. Це сталося в жовтні, у неділю. Було холодно, і зі здобиччю щось зовсім не клеїлося. Весь ранок я змагалася з білками за горішки, а по обіді порпалася у ставку, шукаючи бульбини стрілолиста. Єдина дичина, яку мені вдалося підстрелити, — білка — сама наскочила на мене у пошуках жолудів. Радувало тільки, що тварини й надалі бігатимуть у лісі, коли густий сніг засипле інші джерела харчів. Забрівши трохи далі, ніж зазвичай, я поспіхом верталася додому, тягнучи за собою пузату торбу, коли натрапила на мертвого зайця. Він звисав із дерева на тонкому мідному дроті. За п'ятнадцять кроків висів іще один. Я одразу впізнала сильце-петлю, бо батько теж використовував таке. Коли здобич утрапляє в пастку, її одразу смикає вгору, щоб голодні хижакі не змогли поласувати мертвечиною. Я ціле літо намагалася зрозуміти принцип роботи цих пасток, але марно. Тому не змогла втриматися, щоб не зупинитися і не роздивитися сильце, на яке наскочила. Я вже майже торкнулася дроту, коли позаду пролунало:

— Це небезпечно.

З переляку я аж підскочила. З-за одного з дерев показався Гейл. Мабуть, він увесь час спостерігав за мною. На той момент йому було тільки чотирнадцять, але він був такий височенний, що здавався мені дорослим. Час від часу мені траплялося бачити його то біля Скиби, то в школі. Його батько загинув тоді ж, коли й мій. У січні в Будинку Правосуддя ми обоє отримали медаль «За відвагу» як старші діти в сім'ях, що втратили годувальника. Я добре запам'ятала двох його молодших братів, які тулилися до матері, низенької жінки, чий роздутий живіт свідчив про те, що за кілька днів вона народить іще одну дитину.

— Як тебе звати? — запитав він, наблизившись і витягнувши зайця з сильця.

— Катніс, — відповіла я ледь чутно.

— Що ж, Катніп, крадіжка карається на горло, хіба ти про це не чула? — зауважив він.

— Я — Катніс, — промовила я голосніше. — І я не збиралася нічого красти. Я просто хотіла подивитися на твоє сильце. Я ще ні разу нічого не зловила у своє.

Гадаю, мої слова його не переконали, і він подивився на мене спідлоба.

— Тоді звідки в тебе білка?

— Я її підстрелила.

З цими словами я витягнула з-за спини лук. Я досі використовувала свій дитячий лук, який батько зробив навмисно для мене, але вже почала практикуватися і з великим. Я сподівалася, що весною вже зможу полювати на здобич більших розмірів.

Забачивши лук, очі Гейла спалахнули.

— Можна мені подивитися?

— Тільки пам'ятай, крадіжка карається на горло, — мовила я й подала йому лук.

Саме тоді я побачила його усмішку вперше. З небезпечного незнайомця він одразу перетворився на друга. Але щоб змусити його всміхнутися вдруге, мені знадобилося кілька місяців.

Того дня ми гомоніли про полювання. Я сказала, що зможу дістати йому лук, якщо він дасть мені дещо навзамін. Не їжу. Мені потрібні були знання. Я хотіла сама розставляти пастки, в які б ловилися великі жирні зайці. Він пристав на мої умови. Тож ми почали полювати разом, ділитися досвідом, зброєю, нашими секретними місцями, де ростуть дикі сливки чи водиться багато індичок. Він навчив мене ставити пастки і рибалити. Я показала йому їстівні рослини, а згодом подарувала один із моїх дорогоцінних луків. А тоді одного дня, без слів, ми стали однією командою. Ми ділилися роботою і здобиччю. Це давало хоч якусь гарантію того, що наші сім'ї завжди матимуть що їсти.

Гейл подарував мені те відчуття захищеності, якого так бракувало по смерті батька. Його товариство скрасило довгі нудні години, які доводилося проводити в лісі. Я стала вправнішим мисливцем, коли зникла потреба постійно озиратися, коли хтось прикривав мою спину. Але він став для мене кимось значно більшим, ніж просто партнер на

полюванні. Я звирялася йому, з ним я могла поділися думками, які б ніколи не наважилася промовити вголос потойбіч паркана, в межах Округу 12. Коли ми з Гейлом вирушали в ліс... іноді я почувалася посправжньому щасливою.

Я завжди називала його другом. Але протягом останнього року наші стосунки стали якісь дивні, і «друг» не зовсім годяще слово, щоб описати, ким для мене став Гейл. На саму тільки згадку про нього моє серце затіпалося. Якби він зараз був зі мною!.. Ні, ні, насправді я цього не хочу. Він зовсім не потрібен мені тут, на арені, де за кілька днів його можуть убити. Я просто... просто скучила за ним. Я ненавиджу самотність. Цікаво, чи він сумує за мною? Напевно.

Тоді я переключила думки на одинадцятку, яка вчора блимала попід моєю світлиною. Я знала напевно, що сказав би Гейл.

«Що ж, є ще куди рости».

А тоді він би всміхнувся мені, і я, ні хвили не вагаючись, усміхнулася б у відповідь.

Несамохіть я взялася порівнювати свою дружбу з Гейлом із тими стосунками, які ми вдаємо з Пітою. Я ніколи не сумнівалася в Гейлі — їй не можу уникнути сумнівів щодо прихованих мотивів Піти. Ми з Гейлом об'єдналися за мовчазної згоди, щоб мати змогу вижити. З Пітою зовсім не так: ми обоє знаємо, що виживання одного означатиме смерть другого. Як на це можна не зважати?

У двері постукала Еффі й нагадала мені, що сьогодні ще один «важливий, важливий, важливий день!» чекає на мене. Завтра ввечері ми повинні дати інтерв'ю в прямому ефірі. Гадаю, сьогодні над нами працюватиме вся команда.

Я неохоче вилізла з ліжка та прийняла душ; цього разу я обережніше тиснула на кнопки. Привівши себе до ладу, я попрямувала до їдальні. Піта, Еффі та Геймітч скупчилися навколо столу й про щось шепотілися. Мені це видалося дивним, але голод узяв верх над цікавістю, і перш ніж підійти до них, я наклала повно їжі на тарілку.

Цього разу тушковане м'ясо — це великі апетитні шматки ягнятини з чорносливом. А на гарнір — ідеальна гірка дикого рису. Я проковтнула вже майже половину порції, коли усвідомила, що всі замовкли. Я випила трохи соку і втерла рот.

— Що відбувається? Ви ж готуватимете нас до сьогоднішнього інтерв'ю, правильно?

— Правильно, — відповів Геймітч.

— Не чекайте, поки я закінчу. Я здатна їсти і слухати одночасно,
— мовила я.

— Справа в тому, що плани змінилися. Нам слід поміняти тактику,
— відповів Геймітч.

— Тобто? — запитала я.

Я й не знала, що в нас є тактика. Прикидатися бездарними на тлі інших трибутів — хіба не такий наш план?

Геймітч знизав плечима.

— Піта попросив готувати його окремо.

Розділ 9

Зрада. Це перше, що спало мені на думку. Але ж це просто смішно! Щоб була зрада, їй повинна передувати довіра. Між мною і Пітою. А довіра не входила в пункти нашої домовленості. Ми трибути. Він — хлопець, який ризикував дістати стусанів, кинувши мені хліб; який був мені опорою на колісниці, який прикрив мене в історії з дівчиною-авоксом, який наполіг на тому, що Геймітчу варто знати все про мої мисливські навички... Невже якась часточка мене справді йому довіряла?

Тепер це не мало жодного значення. Які б стосунки нас не поєднували, тепер вони розсипалися. Мушу визнати, що сталося це саме вчасно. За два дні розпочнуться Ігри, і будь-які стосунки стали б нам на заваді. Що б не було причиною Пітиного рішення, — а я впевнена, він образився через те, що я отримала вищий бал за показовий виступ, — я була йому невимовно вдячна.

— Добре, — мовила я. — То який у нас графік?

— Кожен із вас проведе чотири години з Еффі, яка подбає про те, як ви відповідатимете на питання, тоді як я чотири години вчитиму вас, що відповідати, — мовив Геймітч. — Катніс, ти починаєш з Еффі.

Я не могла уявити, чого Еффі вчитиме мене аж чотири години, але Еффі тримала мене до останньої хвилини. Ми повернулися до моєї кімнати, де вона змусила мене вбрати довгу сукню й туфлі на високих підборах і вчила мене на них ходити. Туфлі — це найважче. Я ніколи не ходила на високих підборах, і мені було важко звикнути до них. Але ж Еффі ціліснітькі дні бігає в таких самих, тож я вирішила: якщо може вона, то і в мене вийде. З сукнею теж не все так просто. Вона довга й чіпляється за туфлі, і звісно, я раз у раз підтягувала її, через що Еффі шулікою кидалася на мене і репетувала:

— Тільки не вище кісточки!

Коли я врешті подужала всі премудрості ходіння на підборах, довелося ще навчитися правильно сидіти, тримати поставу — виявилось, що у мене погана звичка втягувати голову в плечі, — а ще встановлювати зоровий контакт, тренувати жестикуляцію, міміку і навчитися правильно усміхатися. У нашому разі правильно означало

якнайбільше. Тоді Еффі змусила мене вимовити сотні банальних фраз, які починалися з усмішки і закінчувалися нею. До обіду м'язи на моєму обличчі сіпалися від перевантаження.

— Я зробила все, що могла, — зітхнула Еффі. — Просто пам'ятай, Катніс, тобі треба, щоб публіка тебе полюбила.

— Але ви сумніваєтеся, що це можливо? — зронила я.

— Якщо ти весь час дивитимешся на них такими очима, як от зараз на мене, то нема жодних шансів. Чому б тобі не приберегти цей погляд для арени? А на сцені уявляй, що ти між друзів, — мовила Еффі.

— Вони роблять ставки на те, скільки я протягну! — випалила я. — Вони мені не друзі!

— Ну то прикинься! — огризнулася Еффі, а тоді взяла себе в руки й усміхнулася мені. — Бачиш, ось так. Я усміхаюся до тебе, хоча ти мене й дратуєш.

— Так, дуже переконливо, — мовила я. — Я йду їсти.

Жбурнувши вбік туфлі й задерши сукню вище колін, я подалася до їдальні.

Піта й Геймітч були в гарному гуморі; що ж, мабуть, із Геймітча не такий суворий учитель, як з Еффі. Хоча я можу й помилятися. По обіді Геймітч провів мене до вітальні, всадовив на канапу і на якусь мить насупився.

— Що? — запитала я врешті.

— Я намагаюся вгадати, що з тобою робити, — мовив він. — Як тебе подати? Зіграти чарівність? Байдужість? Або лють? Поки що ти сяєш як зірка. Ти стала добровольцем, щоб захистити сестру. Цинна подарував тобі незабутній образ. Ти отримала найвищий бал за показовий виступ. Люди заінтриговані, але ніхто не знає, яка ти насправді. Враження, яке ти справиш на них завтра, остаточно вплине на те, чи зможу я знайти тобі спонсорів, — сказав Геймітч.

Я не раз бачила по телевізору інтерв'ю з трибутами і знала, що Геймітч щойно сказав чистісіньку правду. Якщо вдасться зацікавити натовп, байдуже чим — почуттям гумору, брутальністю чи ексцентричністю, — то обов'язково отримаєш підтримку у вигляді спонсорів.

— Яку тактику обрав Піта? Чи мені не можна цього знати? — запитала я.

— Він гратиме симпатичного, я б навіть сказав, привабливого хлопця. У нього вроджене почуття гумору, — відповів Геймітч. — Коли ж ти розтуляєш рота, складається враження, що ти нікому не довіряєш, а ще ти якась вічно похмура.

— Неправда! — відреагувала я.

— Я тебе прошу! Не знаю, з яких глибин свого нутра ти виштовхала наверх ту щиру радісну дівчину, яка їхала на колісниці, але після того вона більше не з'являлася, — сказав Геймітч.

— А ви дали мені безліч приводів для радості! — не вгавала я.

— Ти маєш догодити не мені. Не я буду твоїм спонсором. Тож уявімо, що я — публіка, — мовив Геймітч. — Потіш мене.

— Добре! — гаркнула я.

Отож Геймітч узяв на себе роль ведучого, а я спробувала відповідати на його запитання так, щоб мати якомога привабливіший вигляд. У мене не вийшло. Я була занадто люта на Геймітча через його слова і взагалі через те, що змушена відповідати на якісь там запитання. Єдине, про що я була здатна думати, то це про несправедливість Голодних ігор. Чому я маю скакати на задніх лапках, немов дресирований собачка, щоб догодити людям, яких я насправді ненавиджу? Що більше запитань ставив мені Геймітч, то менше я контролювала свою злість, яка ледь-ледь не вихлюпувалася назовні.

— Гаразд, достатньо, — сказав Геймітч. — Треба знайти інший підхід. Ти не тільки ставишся вороже до інших, ти нічого не можеш розповісти про себе. Я поставив тобі п'ятдесят запитань — і все одно не маю найменшої гадки про твоє життя, сім'ю і друзів. Катніс, люди хочуть знати про тебе якнайбільше!

— Але я цього не хочу! Вони вже й так забрали моє майбутнє! Вони не можуть отримати ще й моє минуле! — ледь не заволала я.

— Тоді збреши! Вигадай щось! — відповів Геймітч.

— Я не вмію брехати, — мовила я.

— Тоді раджу тобі навчитися чимшвидше. У тобі стільки ж чарівності, як у мертвому слимакові, — огризнувся Геймітч.

Ой. А це було неприємно. Мабуть, Геймітч також усвідомив, що нагрубів мені, тому наступні його слова прозвучали лагідніше:

— У мене є ідея. Спробуй поводитися скромно.

— Скромно, — луною повторила я.

— Скажи, що такі серйозні Ігри зовсім не до снаги маленькій дівчинці з Округу 12. Що все зовсім не так, як ти уявляла. Похвали Цинну і його костюм. Зроби кілька компліментів на адресу столичних жителів. Зроби пару слів про те, як тобі подобається місто. Якщо не хочеш говорити про себе, то принаймні роби компліменти публіці. Просто балакай. Фантазуй.

Наступні кілька годин були неймовірно болісними. Виявилось, що я абсолютно позбавлена фантазії. Я пробувала зіграти роль зухвалої, але мені не вистачало самовпевненості. Я маю занадто вразливий вигляд, щоб удавати жорстокість. А ще я не кмітлива. Не смішна. Не сексуальна. І тим паче не загадкова.

Зрештою з'ясувалося, що я взагалі ніяка. Геймітч почав прикладатися до пляшки десь поміж моїми спробами вдати кмітливості і сексуальності, і це явно відчувалося в його голосі:

— Люба, я здаюся. Просто відповідай на запитання і спробуй зробити так, щоб глядачі не помітили, як сильно ти їх зневажаєш.

Того вечора я їла у своїй кімнаті. Замовила неймовірну кількість делікатесів і ум'яла, скільки влізло, а тоді почала троцити посуд, зганяючи таким чином усю свою лють і образу на Геймітча, на Голодні ігри і на Капітолій. Коли рудоволоса дівчина-авокс увійшла до кімнати, щоб розстелити ліжко, від побаченого її очі округлилися.

— Облиш! — крикнула я на неї. — Просто облиш мене!

Я ненавиділа її, ненавиділа ті всезнаючі докірливі очі, які так і волали до мене: «Боягузка! Чудовисько! Маріонетка Капітолія!» Нарешті правосуддя звершиться. Принаймні моя загибель не буде марною, вона стане відплатою за смерть хлопця тоді, у лісі.

Але дівчина не вийшла, натомість вона зачинила двері в кімнату і пішла у ванну. За кілька секунд вона повернулася з мокрим рушником, лагідно витерла моє обличчя і змила з руки засохлу кров. Навіщо вона так учинила? Чому я дозволила їй це зробити?

— Я мусила хоча б спробувати вас урятувати, — прошепотіла я.

У відповідь вона похитала головою. Може, вона мала на увазі, що ми вчинили правильно, не втрутившись? Що вона мені пробачила?

— Ні, я вчинила ганебно, — відповіла я.

Спершу вона торкнулася пальцями вуст, а тоді моїх грудей. Думаю, вона хотіла сказати, що для мене все закінчилося б так само,

як для неї. Що мене чекала доля авокса. Можливо. Без'язикість — або смерть.

Наступну годину я допомагала рудокосій дівчині прибирати в кімнаті. Коли ми визбирали все сміття, а сліди їжі відмили, вона врешті розстелила ліжко. І я залізла в постіль, немов п'ятирічна дитина, і дозволила їй заправити ковдру. А тоді вона пішла. Я хотіла, щоб вона залишилася, поки я не засну. Щоб вона була поруч, коли я прокинуся. Я хотіла, щоб вона захистила мене, хоча я свого часу навіть не спробувала захистити її.

Розплющивши очі вранці, я побачила не дівчину, а мою підготовчу команду. Мої заняття з Еффі та Геймітчем закінчилися, тож сьогоднішній день повністю належав Цинні. Він був моєю останньою надією. Можливо, з його легкої руки я буду такою вродливицею, що всім стане байдуже, що я лепетатиму?

Команда стилістів працювала наді мною аж до обіду: моя шкіра стала на дотик як атлас, на руках з'явилися узорі, а всі мої двадцять ідеальних нігтів вкрилися язиками полум'я. Вінія чаклувала над моєю зачіскою: над лівим вухом вона почала заплітати червоні пасма в косу, яка короною прикрашала голову, а потім спадала на праве плече. Тоді моє обличчя притрусили блідою пудрою і заново намалювали велетенські чорні очі, повні червоні губи і довжелезні вії, які кидали тінь на обличчя щоразу, як я кліпала. І нарешті моє тіло повністю вкрили золотистою пудрою, від якої я вся засвітилася.

Тільки тоді до кімнати увійшов Цинна. Гадаю, в руках він тримав сукню, але вона була в чохлі.

— Заплющ очі, — звелів він.

Спочатку по моєму оголеному тілу ковзнуло щось шовкове, а тоді я відчула тягар. Моя сукня важила щонайменше сорок фунтів. Тримаючись за руку Октавії, я навпомацки взула туфлі. На щастя, виявилось, що підбори принаймні на два дюйми нижчі за ті, в яких мене тренувала Еффі. Ще кілька останніх штрихів. І всі замовкли.

— Можна мені розплющити очі? — запитала я.

— Так, — відповів Цинна. — Розплющуй.

Істота, яка дивилася на мене з величезного дзеркала, прийшла з іншого світу. Звідти, де шкіра світиться, очі блищать, а одяг там роблять із коштовностей. Тому що моя сукня була повністю вкрита блискучими камінцями — червоними, жовтими й білими, і де-не-де

блакитними, які вдало гармоніювали з узорами на руках. Варто було тільки трохи поворухнутися, як виникало враження, що мене охоплюють тисячі полум'яних язиків.

Я була не просто симпатична. Не просто вродлива. Я сяяла мов сонце.

Якусь мить ми всі просто дивилися на моє віддзеркалення.

— О Цинна, — зрештою прошепотіла я. — Дякую.

— Покрутися для мене, — мовив він.

І я мовчки покрутилася. Вся команда не могла дібрати слів, щоб висловити захват.

Цинна відпустив своїх помічників і попросив, щоб я трохи походила перед ним у сукні й туфлях. О, ці туфлі були набагато зручніші, ніж ті, що давала Еффі. І сукня спадала так, що не доводилося задирати поділ під час ходьби. Тепер у мене ще на одну гризоту менше.

— Що ж, усе готово до інтерв'ю? — запитав Цинна.

З його виразу я зрозуміла, що він уже встиг перемовитися з Геймітчем. Тож йому все відомо.

— Я нездара. Геймітч обізвав мене мертвим слимаком. Що б ми не пробували, в мене нічого не виходило. Я просто не здатна бути такою, як він хоче, — мовила я.

Цинна замислився на якусь мить.

— А чому б тобі просто не бути собою?

— Собою? Це також не годиться. Геймітч каже, що я вічно похмура і нікому не довіряю, — відповіла я.

— Так воно і є... коли Геймітч поблизу, — сказав Цинна й усміхнувся. — А мені ти такою не здаєшся. Вся моя команда просто в захваті від тебе. Ти підкорила навіть продюсерів. А що ж до жителів Капітолія, то вони без упину теревеняють про тебе. Всі просто обожнюють тебе за відвагу.

Відвага. Це щось новеньке. Я не була цілком упевнена, що це означає, але, мабуть, мене вважають борцем. Сміливицею. І не така вже я й недовірлива та похмура. Гаразд, може, мені до вподоби не всі, кого я знаю, може, я рідко всміхаюся, але мені справді дорогі деякі люди.

Цинна нахилився до мене і стиснув мої крижані пальці своєю теплою долонею.

— Уяви, що, відповідаючи на запитання, ти звертаєшся до друга, який залишився там, удома. Хто твій найкращий друг? — запитав Цинна.

— Гейл, — мовила я не вагаючись. — От тільки все це якось нелогічно. Я б ніколи не розказувала такого Гейлу. Він і так знає про мене все.

— А як щодо мене? Чи можеш ти вважати своїм другом мене? — запитав Цинна.

З усіх людей, яких я зустріла тут, Цинна був, понад усякий сумнів, моїм улюбленцем. Він подобався мені й поки що жодного разу не розчарував.

— Гадаю, що так. Але...

— Я сидітиму в першому ряду поряд з іншими стилістами. Ти одразу мене помітиш. Коли тобі ставитимуть запитання, просто дивися на мене і відповідай правду, — мовив Цинна.

— Навіть якщо правда буде жахливою? — запитала я. Бо я й на таке здатна.

— Особливо якщо правда буде жахливою, — мовив Цинна. — Спробуєш?

Я кивнула. Це вже схоже на план. Чи принаймні на соломинку, за яку можна вхопитися.

Скоро мій вихід. Інтерв'ю відбуваються на сцені, спеціально зведений навпроти Тренувального Центру. Ще кілька секунд — і я опинюся перед величезним натовпом, перед сотнями камер і перед усім Панемом.

Тільки-но Цинна потягнувся до дверної ручки, я вхопила його за руку.

— Цинно... — мовила я тремтячим голосом. Мене повністю скував страх перед сценою.

— Пам'ятай, вони вже тебе полюбили, — сказав він ніжно. — Просто будь собою.

Біля ліфта ми зустрілися з рештою команди, відповідальною за Округ 12. Порція зі своїми помічниками потрудилася на славу. Піта мав просто приголомшливий вигляд у темному костюмі та яскраво-червоній краватці. Я трохи розслабилася, зрозумівши, що ми одягнені неоднаково. Геймітч та Еффі також причепурилися на честь такої події. Я намагалася уникати Геймітча, але радо приймала компліменти Еффі.

Вона могла бути прикрою і нав'язливою, але після розмови з нею я ніколи не почувалася спустошеною. З Геймітчем усе було зовсім по-іншому.

Коли двері ліфта відчинилися, я побачила інших трибутів, вишикуваних у чергу і готових до виходу на сцену. Усі двадцять чотири трибути мають сидіти на сцені у великій ніші та слухати всі інтерв'ю від першого до останнього. Я буду останньою, тобто передостанньою, оскільки з кожного округу спочатку виступає дівчина-трибут, а тоді хлопець. Як мені хотілося виступити першою і скинути тягар із пліч! А натомість мені доведеться вислухати безліч дотепних, смішних, скромних, лютих і чарівних відповідей інших трибутів. До того ж публіці все набридне, точно як і продюсерам. От тільки я не зможу пустити стрілу в натовп, щоб привернути увагу.

За мить перед нашим із Пітою виходом на сцену до нас наблизився Геймітч і буркнув:

— Пам'ятайте, ви досі — щаслива пара. Тож поведіться відповідно.

Що? Я гадала, ми покінчили з цією комедією, коли Піта попросив тренувати його окремо. Але, мабуть, для публіки нічого не змінилося. Добре хоч, що на сцені у нас не буде часу для спілкування, та й виходитимемо ми по одному.

Щойно я ступила на сцену, як дихання пришвидшилося, а у скронях закалатало. Я полегшено опустилася на крісло: на щастя, мої тремтячі ноги на високих підборах донесли мене до нього. Хоча надворі згущувалися сутінки, на площі було ясно, немов сонячної літньої днини. Посеред глядацької зали на підвищенні сиділи важливі гості, а також стилісти. Камери почергово зупинялися на кожному з них, коли зал реагував на витвір їхніх рук. Місця праворуч на великому балконі були зарезервовані для продюсерів. Всі інші балкони окупували знімальні групи. Але площа і прилеглі до неї вулиці були напхотом напхані простими людьми, яким доводилося вдовольнятися стоячими місцями. В такі дні, як сьогодні, уся країна і кожен її житель сидять перед телевізором і спостерігають за перебігом шоу. Сьогодні ніде не буде перебоїв з електроенергією.

На сцену стрибнув Цезар Флікермен, який ось уже сорок років проводить інтерв'ю. Було якось моторошно дивитися на нього: за всі ці роки його зовнішність зовсім не змінилася. Попід густим шаром блідої

пудри та іншої косметики — те саме обличчя. Незмінною залишалася і зачіска, от тільки волосся він перефарбовував щороку до кожних Голодних ігор. Той самий парадний костюм темно-синього кольору, всіяний тисячами маленьких електричних лампочок, які миготіли, немов зірочки. Він витримав не одну пластичну операцію, щоб здаватися таким молодим і струнким. В Окрузі 12 старість цінується як великий набуток, бо далеко не кожному щастить дожити до неї. Коли тобі зустрічається літня людина, кортить привітати її, запитати про секрет довголіття. Їй огрядним завжди заздять, адже вони не голодують так, як інші. Але в Капітолії все інакше: зморшкувата шкіра тут небажана, а кругленький животик не вважається за ознаку успіху.

Цього року волосся Цезаря було пофарбоване у блакитний колір, повіки й губи — такого самого відтінку. Він мав придуркуватий вигляд, але все одно не такий моторошний, як минулого року, коли обрав багрянний колір. Тоді здавалося, що голова його в крові... Спочатку Цезар кинув кілька жартів, щоб підігріти публіку, а далі взявся до справи.

Дівчина з Округу 1 у своїй золотистій напівпрозорій сукні була дуже спокусливою. Вона вийшла на середину сцени і приєдналася до Цезаря. Я впевнена, що у її ментора не було з нею жодних проблем. Висока струнка білявка зі смарагдово-зеленими очима... вона була сексуальна від природи.

Кожне інтерв'ю тривало всього три хвилини. Тоді лунав гонг — і на сцену запрошували наступного трибута. Мушу визнати, що Цезар справлявся зі своїм завданням блискуче. З кожним трибутом він говорив дружнім тоном, намагався заспокоїти, сміявся із невдалих жартів і своєю реакцією кожному непримітну відповідь міг перетворити на незабутню.

Я сиділа, як справжня леді, саме так, як вчила мене Еффі, а округи проминали один по одному. Другий, третій, четвертий. Здавалося, що кожен трибут грає якусь обрану ним роль. Велетенський хлопець з Округу 2 — ніщо як машина для вбивств... Підступна дівчина з Округу 5... її хитре обличчя чимось нагадувало мені морду лисиці... Я одразу ж відшукала в натовпі Цинну, але навіть його присутність не могла мене заспокоїти. Восьмий, дев'ятий, десятий округи. Кульгавий хлопчина з Округу 10 тримався дуже тихо і непримітно... Мої долоні

змокли, і сукня з коштовностей тільки драгувала: долоні марно ковзали нею... Одинадцятий округ.

Рута, одягнена в легеньку сукню, тріпочучи прозорими крилами, наблизилася до Цезаря. Побачивши такого маленького чарівного ельфа, публіка заохкала й заохкала. Цезар розмовляв із Рутою дуже привітно, похвалив за сім балів, отримані на показовому виступі. Зовсім не погано, як на таку маленьку дівчинку. Коли він запитав Руту, в чому її основна перевага на арені, вона, ні на хвилину не замислюючись, відповіла:

— Мене дуже важко зловити. А якщо мене не зможуть зловити, значить, не зможуть убити. Тож не скидайте мене з рахунку.

— А ніхто й не збирається, — сказав Цезар підбадьорливо.

У хлопця-трибута з Округу 11, Трача, була така сама смаглява шкіра, як і в Руди, але це, мабуть, єдина їхня схожість. Він був просто велетенський, заввишки не менш як шість із половиною футів, і дужий як буйвіл. Я зауважила, що він не прийняв запрошення кар'єристів і завжди тримався осторонь. Він був самотником, ні з ким не говорив і не виявляв жодного інтересу до тренувань. Ба більше, він отримав десять балів за показовий виступ, і було зовсім не важко здогадатися, що він чимось вразив продюсерів. Він абсолютно ігнорував добродушне кепкування Цезаря і відповідав коротко «так» або «ні», а здебільшого взагалі мовчав.

Якби я була такого розміру, як він, то роль похмурого лютого трибута була б мені до лиця! Готова битися об заклад, що половина спонсорів стануть на його бік. Якби у мене були бодай якісь заощадження, я б і сама поставила на нього.

Раптом оголосили Катніс Евердін, і я, немов уві сні, підвелася й рушила на середину сцени. Мовчки потиснула простягнуту руку Цезаря і побачила, як він непомітно витер долоню об костюм.

— Що ж, Катніс, мабуть, Капітолій сильно відрізняється від Округу 12? Що вразило тебе тут найбільше? — запитав Цезар.

Що? Що він сказав? Я нічого не втямила.

У роті пересохло, немов там повно тирси. Я швидко відшукала Цинну в натовпі й у відчаї подивилася на нього. Я уявила, ніби це він поставив мені запитання: «Що вразило тебе тут найбільше?» Я напружено міркувала над тим, що мене тут радувало. «Будь відвертою, — подумала я. — Кажі правду».

— Тушкована ягнятина, — вичавила я з себе.

У відповідь Цезар засміявся, і мені здалося, що залом також прокотився сміх.

— Із чорносливом? — запитав Цезар, і я кивнула у відповідь. — Ох, я поїдаю її відрами, — з цими словами він обернувся до публіки і погладив живіт, — а по мені й не скажеш, правда?

Із зали пролунали ствердні вигуки й гучні оплески. Ось що я мала на увазі, сказавши, що Цезар завжди намагається допомогти.

— А тепер, Катніс, — прошепотів він, ніби по секрету, — на церемонії відкриття, коли ти виїхала на своїй колісниці, моє серце мало не зупинилося. Що ти думаєш про свій костюм?

Цинна вигнув одну брову. Будь відвертою.

— Ви маєте на увазі, що я почала про нього думати, подолавши страх згоріти живцем? — запитала я.

Публіка захлиснулася від сміху.

— Так, саме тоді, — провадив Цезар.

Цинна — мій друг, і я повинна йому зізнатися.

— Я думаю, Цинна перевершив сам себе: це був найрозкішніший костюм у моєму житті, і я ще й досі не можу повірити, що таки вбирала його. Мені важко також повірити, що зараз я одягнена в цю сукню, — з цими словами я трохи задерла спідницю і розправила її. — Тільки подивіться на неї!

Поки публіка охкала й ахкала, я побачила, як Цинна зробив ледь помітний круговий жест пальцем. Але я одразу зрозуміла, що він має на увазі. «Покрутись для мене».

Я крутнулася раз — і реакція не забарилася.

— О, зроби це ще раз! — вигукнув Цезар, тож я підняла руки й крутнулася знову і знову, дозволивши сукні то злітати вгору, то падати вниз, охоплюючи мене полум'ям. Публіка аплодувала й кричала «Ура!». Я ледве зупинилася й одразу ж ухопилася за руку Цезаря.

— Не припиняй! — мовив Цезар.

— Більше не можу, в мене у голові паморочиться! Дивно, але далі я зробила щось таке, чого раніше ніколи не робила, — я також захихикала. Мабуть, то просто нерви.

Цезар підтримав мене.

— Не хвилюйся. Я тебе тримаю. З тобою не станеться так, як із твоїм ментором.

Натовп почав свистіти, і всі оператори спрямували камери на Геймітча, який уславився завдяки мертвій петлі на церемонії жеребкування. Проте Геймітч зовсім не образився на таку реакцію публіки, він тільки добродушно махнув рукою і кивнув у мій бік.

— Усе гаразд, — запевнив Цезар публіку. — Зі мною вона в безпеці. А тепер розкажи нам, як ти отримала такий високий бал за показовий виступ. О-ди-на-дцять. Бодай натякни, що там сталося?

Я крадькома зиркнула на продюсерів, які злегка напружилися, й прикусила губу.

— Гм... гадаю, таке сталося вперше. Це все, що я можу вам сказати.

Камери одразу ж спрямували на продюсерів, які хихикали та вдоволено кивали.

— Ти просто мучиш нас, — у голосі Цезаря лунали нотки болю.
— Ми прагнемо подробиць. Подробиць.

Я обернулася лицем до балкона.

— Я не маю права розповідати про те, що сталося, правда ж?

Продюсер, який гепнувся у вазу з пуншем, голосно закричав:

— Ні, вона не має права!

— Дякую, — відповіла я. — Жодне слово не зірветься з моїх вуст.

— Що ж, тоді повернімося до того моменту, коли під час жеребкування назвали ім'я твоєї сестри, — мовив Цезар. Тепер його голос був не такий веселий. — І ти добровільно посіла її місце. Розкажи нам про свою сестру.

Ні. Я не розказуватиму вам про неї, не всім. Можливо, тільки Цинні. Я подивилася на нього і, здається, побачила в його очах смуток.

— Її звати Прим. Їй тільки дванадцять років. І я люблю її дужче, ніж ви можете собі уявити.

Натовп на площі завмер, ніхто навіть не дихав.

— Що вона тобі сказала? Після Жнив? — запитав Цезар.

Будь відвертою. Говори правду. Я проковтнула клубок, який застряг у горлі, й ледве видавила з себе:

— Вона попросила, щоб я постаралася... Щоб я виграла.

Ніхто не поворухнувся. Публіка ловила кожне моє слово.

— І що ти їй відповіла? — підказав мені Цезар.

Але замість теплоти по моєму тілу поповз холод. Мною оволоділа жорстокість, м'язи напружилися, мов перед убивством. А тоді я

промовила:

— Я присягнула, що виграю.

— Я й хвилини не сумнівався в цьому, — мовив Цезар і ніжно стиснув моє плече.

Саме тоді пролунав гонг.

— Шкода, але наш час вичерпався. Удачі тобі, Катніс Евердін, трибут з Округу 12.

Оплески не вщухали ще довго після того, як я сіла на місце. Я подивилася на Цинну, щоб переконатися, чи все минулося добре. І він ледь помітно кивнув у відповідь.

Занурившись у роздуми, я зовсім проґавила першу частину Пітиного інтерв'ю. Але, здається, йому вдалося розвеселити публіку, люди то сміялися, то щось вигукували. Він грав роль сина пекаря, порівнюючи трибутів із різними сортами хліба з різних округів. Тоді він розповів смішний анекдот про те, як небезпечно приймати душ у Капітолії.

— Скажіть мені, Цезарю, я досі пахну трояндами? — запитав він, після чого вони почали обнюхувати один одного, що остаточно розвеселило публіку.

Наступне запитання Цезаря повернуло мене до реальності:

— Піто, а в тебе є подружка?

Якусь мить Піта вагався, а тоді невпевнено похитав головою.

— Такий симпатичний хлопець — і не маєш подружки? Повинен же ж бути хтось особливий. Ну ж бо, як її звати?

Піта важко зітхнув.

— Ну, є одна дівчина. Я закоханий у неї, скільки себе пам'ятаю. Але гадаю, що до Жнив вона взагалі не здогадувалася про моє існування.

З наговпу долинуло кілька співчутливих реплік. Нерозділене кохання — це всі розуміють.

— У неї є інший? — запитав Цезар.

— Не знаю, але вона подобається багатьом хлопцям, — мовив Піта.

— От чому ти тут. Ти переможеш, повернешся додому, і вона не зможе встояти перед тобою, еге ж? — мовив Цезар бадьорим тоном.

— Не думаю, що цей план спрацює. Перемога... у моєму разі це не допоможе, — мовив Піта.

— Чому ж ні? — запитав Цезар заінтриговано.
Щоки Піти стали червоні мов буряк, і він насилу вичавив із себе:
— Тому що... тому що... вона приїхала сюди разом зі мною.

Частина 2

Ігри

Розділ 1

На якусь мить камери ніби прикипіли до обличчя Піти, оператори не відривали об'єктивів від його опущених долі очей. А тоді на всіх великих екранах я побачила себе, на виду застиг змішаний вираз здивування й протесту, а нижня щелепа повільно відвисла, щойно я усвідомила, що це я, що Піта говорить про мене. Я одразу ж міцно стиснула губи й потупила погляд, сподіваючись, що ніхто не помітив емоцій, які вирували всередині.

— Оце так невезіння, — мовив Цезар, і цього разу в його голосі відчувався справжній непідробний біль. Натовпом прокотилася хвиля співчуття, хтось навіть застогнав.

— Так, везінням не назвеш, — погодився Піта.

— Що ж, не дивно. Важко встояти перед такою прегарною юною леді, — мовив Цезар. — Вона не здогадувалась?

Піта похитав головою.

— Ні, до цього моменту вона нічого не знала.

Я боязко підвела погляд на екран і побачила, що мені гаряче не просто так: щоки палають густим рум'янцем.

— Може, покличмо її назад на сцену і поспитаймо, що вона про все це думає? — цього разу Цезар адресував своє запитання публіці. Натовп заволав на знак згоди. — Сумно, але правила є правила. Катніс Евердін вичерпала свій час на сцені. Що ж, удачі тобі, Піто Мелларк. Гадаю, що зараз до моїх слів приєднається увесь Панем, наші серця будуть завжди з вами.

Натовп скаженів і лементував. Своїм щирим зізнанням Піта привернув усю увагу до себе й засліпив своїм блиском інших трибунів. Коли публіка врешті заспокоїлася, він зніяковіло подякував і повернувся на своє місце. Заграв гімн, і ми всі підвелися. Я підняла голову — не могла вчинити інакше, це б означало неповагу — і побачила, що майже на кожному екрані показують нас із Пітою. Між нами всього кілька кроків. Як трагічно.

Але мене не обдуриш.

По закінченні гімну всі трибути повернулися назад у Тренувальний Центр і рушили до ліфтів. Я заскочила у перший-

ліпший ліфт, попередньо переконавшись, що там немає Піти. Наше численне оточення зі стилістів, менторів і помічників досі було в залі, тож ми залишилися самі. Ніхто не говорив. Мій ліфт зупинявся чотири рази, перш ніж я дісталася дванадцятого поверху. Піта саме виходив зі свого ліфта, коли я накинулася на нього. Я штовхнула його в груди, він заточився і впав на потворну вазу зі штучними квітами. Ваза розлетілася на тисячі малесеньких друзок. Піта приземлився саме на них і поранив руку.

— За що? — запитав він приголомшено.

— Як ти міг! Як ти смів говорити таке про мене! — я не просто кричала, я верещала на нього.

Саме в цю мить із ліфта вийшла решта команди: Еффі, Геймітч, Цинна й Порція.

— Що тут діється? — запитала Еффі. В її голосі лунали істеричні нотки. — Ти впав?

— Потому як вона мене штовхнула, — відповів Піта й підвівся, опираючись на Еффі та Цинну.

Геймітч обернувся до мене:

— Ти його штовхнула?

— То була ваша ідея, правда ж? Виставити мене дурепою перед цілою країною? — запитала я.

— Це була моя ідея, — відповів Піта, і його обличчя скривилося від болю, поки він витягав уламки скла з долонь. — Геймітч тільки допомагав мені.

— Звісно, Геймітч завжди готовий допомогти. Тобі! — сказала я.

— Ти дурепа, — мовив Геймітч із відразою. — Ти гадаєш, він нашкодив тобі? Цей хлопець дав тобі те, на що ти б ніколи не спромоглася сама.

— Тепер я для всіх — слабачка! — заволатала я.

— Тепер ти для всіх — жадана! Будьмо відверті, в тобі було романтичної аури не більше, ніж у мені, поки Піта не сказав, що хоче тебе. Тепер усі хочуть тебе. Вони говорять тільки про тебе. Закохані Ромео і Джульєтта з Округу 12! — мовив Геймітч.

— Але ми не закохані! — заперечила я.

Раптом Геймітч схопив мене за плечі й щосили притиснув до стіни.

— А кого це хвилює? Це просто велике шоу. Головне — правильно себе подати. Після інтерв'ю ти здалася мені досить симпатичною дівчиною, що уже саме по собі є чудом із чудес. Але тепер ти ще й серцеїдка. Ох, ти тільки уяви: тепер хлопці ладні зробити заради тебе все. Як гадаєш, чи забезпечить це тобі спонсорів?

Від його перегару мені стало зле. Я вивільнилася з його дужих рук і відступила на кілька кроків, намагаючись привести до ладу свої думки.

Я не знала, що й казати.

— Треба було попередити мене, щоб я не справляла враження такої дурепа.

— Ні, твоя реакція була просто чудова. Якби ти знала, то все б зіпсувала, — сказала Порція.

— Вона просто хвилюється, що все чув її хлопець, — сказав Піта похмуро і витягнув іще один кривавий осколок із долоні.

На згадку про Гейла мої щоки знову спалахнули рум'янцем.

— У мене немає хлопця.

— Байдуже, — мовив Піта. — Але я впевнений, що він достатньо кмітливий, щоб відрізнити блеф від правди. До того ж ти не казала, що любиш мене. Тож просто забудьмо.

Його слова потроху доходили до мене. Мій гнів ущухав. Я не знала, що й думати: мене використали чи навпаки — зробили мені користь? Геймітч мав рацію. Я добре впоралася з інтерв'ю, але ким я видалася зі сцени? Дурним дівчиськом, яке тішилося своєю блискучою сукнею. І гиготіло. Тільки розповідаючи про Прим, я була собою. Але що ці кілька секунд у порівнянні з мовчазною смертельною силою Трача! Такою я і є — дурненька, блискуча й зовсім не виразна. Хоча ні, мої одинадцять балів за виступ перед продюсерами зробили свою справу.

Але тепер, завдяки Піті, я стала жаданою. Якщо вірити його словам, то я скорила не тільки його — я мала багато шанувальників. А якщо публіка справді вважатиме, що ми закохані... Я пам'ятаю, як тепло вони прийняли зізнання Піти. Нещасні Ромео і Джульєтта!.. Геймітч правий: Капітолію потрібно саме це. Раптом я злякалася, що моя реакція була недостатньо переконливою.

— Потому як Піта зізнався, що закоханий у мене, можна було сказати про мене те саме? — запитала я.

— Так, — відповіла Порція. — Ти наполегливо намагалася уникнути об'єктивів камер. Спалахнула рум'янцем. Усе було просто ідеально.

Решта збуджено вертіли головами на знак згоди.

— Тепер ти на вагу золота, люба. Спонсори до тебе в чергу ставатимуть, — сказав Геймітч.

Мені стало соромно за те, як я вчинила з Пітою.

— Вибач, що штовхнула тебе.

— Нічого страшного, — знизав Піта плечима. — Хоча технічно ти порушила правила.

— Як твої руки? — захвилювалася я.

— Скоро загояться, — відповів він.

З їдальні прилинули апетитні запахи, сповіщаючи, що вечеря на столі.

— Ходімо, час їсти, — мовив Геймітч.

Ми всі рушили за ним і розсілися за столом. Проте рука Піти не припиняла кривавитися, й Порція вивела його з їдальні, щоб надати першу допомогу. Суп із трояндових пелюсток ми з'їли без них. За кілька хвилин вони повернулися, Пітина долоня була обмотана бинтом. На мої плечі ліг важкий тягар провини. Завтра ми опинимося на арені. Піта зробив мені послугу, а я відплатила йому травмою. Скільки ще разів він виручатиме мене?

По вечері ми перебралися до вітальні й подивилися повтор інтерв'ю. Мені здалося, що я була схожа на легковажну пустоголову дурепу, яка вертілася й хихикала, але всі запевнили мене, що я мала просто чарівний вигляд. Піта і так тримався досить непогано, але його останній хід — зізнання у щирому коханні — став абсолютно виграшним. А тоді крупним планом показали мене, заскочену зненацька й рум'яну. Завдяки вмілим рукам Цинни я була досить симпатичною, Пітине зізнання зробило мене жаданою, обставини, що склалися, додали моєму образу трагічності, й усе це разом зробило мене незабутньою.

Коли пролунали останні ноти гімну й екран перетворився на суцільну чорну пляму, ніхто не проронив і слова. Завтра на світанку нас розбудять і готуватимуть до появи на арені. Ігри почнуться не раніш як о десятій, адже жителі Капітолія ніколи не прокидаються так

рано. Але ми з Пітою встанемо на світанні. Хтозна, як далеко їхати до арени, яку приготували для цьогорічних Ігор.

Я знала, що Геймітч та Еффі не поїдуть із нами, вони залишаться в Штабі та, сподіваюся, підписуватимуть контракти зі спонсорами, розроблятимуть стратегії і вирішуватимуть, коли і як посилати нам подарунки. Цинна й Порція супроводжуватимуть нас до останньої миті, аж до арени. Але все-таки попрощатись ми повинні саме зараз.

Еффі взяла нас обох за руки, на її очах виступили сльози, й вона побажала нам удачі. А також подякувала за те, що ми такі хороші трибути, найкращі, з якими їй випадало працювати. Але ж Еффі — це Еффі, вона не могла втриматися, щоб не бовкнути:

— Тепер я зовсім не здивуюся, коли наступного року мене нарешті переведуть у пристойніший округ.

Тоді вона поцілувала кожного з нас у щоку і поквапилася вийти з кімнати, абсолютно поглинута чи то емоціями, чи то думкою про можливе підвищення.

Геймітч схрестив руки на грудях і подивився на нас.

— Може, скажете кілька слів на прощання? Дасте пораду? — запитав Піта.

— Коли пролунає гонг, мчіть подалі що є духу. Жоден із вас не годиться для різанини біля Рогу достатку. Просто вшивайтеся звідти, якнайдалі від інших, а ще шукайте воду, — мовив він. — Зрозуміли?

— А потім? — запитала я.

— Виживайте, — відповів Геймітч.

Цю-таки пораду він дав нам у поїзді, але цього разу він не був п'яний і не сміявся. У відповідь ми тільки кивнули. А що тут ще скажеш?

Коли я виходила з кімнати, Піта затримався, щоб поговорити з Порцією. Я неабияк цьому зраділа. Хоча мені було не уникнути прощання з Пітою, ліпше я зроблю це завтра. Я побачила, що ліжко у моїй кімнаті розстелене, хоча не було й сліду рудокосої дівчини-авокса. Якби я знала її ім'я! Треба було спитати. Вона могла б його написати. Чи показати жестами. Але, напевно, її б за це покарали.

Я прийняла душ і змила золоту фарбу, макіяж і запах краси зі свого тіла. Єдине, чого я не змила, то це яскравих вогників на нігтях. Вирішила залишити їх як нагадування. Катніс — дівчина у вогні. Можливо, це додасть мені сили і впевненості в собі на арені.

Я одягнула товсту пухнасту піжаму і залізла в ліжко. Приблизно за п'ять секунд я усвідомила, що не засну. А мені необхідно хоч трохи поспати, бо на арені кожна секунда втоми дорівнює смерті.

Це недобре. Спливла година, дві, три, а я так і не склепила очей. Я все уявляла, куди закинуть нас продюсери. В пустелю? На болото? Чи в холодне пустище? Моя єдина надія була на дерева: вони могли стати для мене сховищем, джерелом їжі та притулком. Деревя були майже завжди, адже пустельні краєвиди нудні, та й Ігри тоді закінчуються занадто швидко. Хоча при поганому кліматі й дерева не допоможуть. Цікаво, які пастки підготували продюсери, щоб оживити занадто нудні години? А ще не варто забувати про інших трибутів...

Що дужче я хотіла заснути, то далі втікав сон. Зрештою мені стало зовсім незатишно в ліжку. Я злізла на підлогу й почала дибати кімнатою туди-сюди. Серце калатало, мов навіжене, дихання прискорилося. Кімната перетворилася для мене на тюремну камеру. Повітря! Вийти на свіже повітря. Інакше я знову почну все троцити. Я вислизнула в коридор і попрямувала до дверей, що вели на дах. Виявилось, що вони не тільки не замкнені, але й прохилені. Напевно, хтось забув зачинити їх, та яке це має значення! Енергетичне поле, яке оточує будівлю, не дозволить утекти жодному відчайдухові. А я й не планую втікати, мені потрібно всього кілька ковтків свіжого повітря. Я волю побачити небо й місяць, насолодитися останньою ніччю, коли ніхто не полюватиме на мене.

Вночі дах не освітлювався, але тільки-но мої босі ноги ступили на кахляну підлогу, я одразу побачила силует, високий і темний на тлі яскравого сьйва, яким повсякчас світиться Панем. На вулицях був справжній гамір: музика, співи, гудки машин, а крізь товсті шиби в кімнаті я не чула жодного звуку. Я б могла непомітно позадкувати — через увесь цей галас Піта би й не помітив. Але нічне повітря було настільки солодке, що я просто не змогла повернутись у свою задушливу спальню-клітку. Та й хіба це щось змінить? Хіба наша розмова на щось уплине?

Я беззвучно наблизилася до нього і сказала:

— Ти маєш хоч трохи поспати.

Він здригнувся, але не обернувся. Тільки ледь помітно кивнув.

— Я не хотів прогавити гулянку. Зрештою, вона на нашу честь.

Я підійшла й перекилася через бильце. Широкі вулиці були напхот напхані людьми, які танцювали та співали. Я примружилася, щоб роздивитися їхні маленькі фігурки.

— Це маскарад?

— А хто їх знає? — відповів Піта. — Тут щодня вбираються у дивакуватий одяг. Також не змогла заснути?

— Не можу відгородитися від думок, — мовила я.

— Думаєш про сім'ю? — запитав він.

— Ні, — відповіла я трохи винувато. — Про завтрашній день. Хоч думками тут і не зарадиш.

У блідому світлі я роздивилася Пітине обличчя, а ще побачила, що він якось дивно стискає поранену долоню.

— Мені справді дуже шкода, що через мене ти поранив собі руку.

— Байдуже, Катніс, — мовив він. — Я ніколи не був реальним претендентом на перемогу в цих Іграх.

— Не можна так казати, — відповіла я.

— Чому ні? Це ж правда. Єдине, чого я хочу, — не зганьбитися і... — він вагався.

— І що? — наполягала я.

— Не можу підібрати влучні слова. Просто... коли я помиратиму, я хочу залишитися самим собою. Ну, хіба в цьому є здоровий глузд? — запитав він.

Я похитала головою. Як іще можна померти, окрім як собою?

— Я не хочу, щоб Ігри змінили мене. Перетворили на чудовисько, яким я не є.

Я прикусила губу. Отже, поки я міркувала над тим, як можна використати дерева, Піта складав плани, як грати так, щоб зберегти своє «я». Своє чисте, незаплямоване «я».

— Ти хочеш сказати, що взагалі нікого не вбиватимеш? — запитала я.

— Та ні. Я впевнений, коли прийде час, я зможу вбити, як і будь-хто інший. Я не здамся без бою. Просто я б волів знайти спосіб показати Капітолію, що я йому не належу. Що я не якийсь пішак в Іграх, — сказав Піта.

— Але насправді це не так, — мовила я. — Ми всі — пішаки. Такі правила гри.

— Гаразд, я все розумію. Але подивись на це з іншого боку: все одно я — це я, а ти — це ти, — наполягав він. — Розумієш?

— Та начебто. Не ображайся, Піто... але всім начхати, — сказала я.

— Мені не начхати. А що ще мені лишається? — буркнув він, і його блакитні очі зустрілися з моїми, настійливо вимагаючи відповіді.

Я відступила на крок.

— Лишається пам'ятати пораду Геймітча. Виживати.

Піта усміхнувся мені, в його очах майнули біль і насмішка.

— Що ж, дякую за пораду, люба.

Це був удар нижче пояса. Те, як він, перекривлюючи Геймітча, зверхньо й лагідно звернувся до мене.

— Слухай, якщо ти хочеш провести останні години життя, міркуючи, як померти на арені благородною смертю, то будь ласка. Це твій вибір. Я ж хочу дожити останні дні в Окрузі 12.

— Чомусь мене це зовсім не дивує, — мовив Піта. — Передай привіт моїй мамі, коли повернешся додому, гаразд?

— Звісно, — відповіла я, розвернулася й пішла геть.

Решту ночі я провела у напівдрімоті, уявляючи, як уранці приголовшу Піту Мелларка кількома влучними фразами. Піта Мелларк. Побачимо, як високо він носитиме себе, коли погляне в обличчя смерті. Напевно, він перетвориться на одну з тих жорстоких тварюк — трибутів, які, прикінчивши супротивника, рвуться зжерти його серце. Кілька років тому хлопець на ім'я Тит з Округу 6 геть оскаженив. Продюсери були змушені оглушати його електрошоком, щоб встигати прибрати тіла його жертв, перш ніж він їх зжере. На арені не існувало ніяких правил, але канібалізм не схвалювався Капітолієм, тож більшість сцен вирізали. Врешті Тит загинув, потрапивши під сніговий обвал. Ходили чутки, що це було зроблено навмисне, аби вберегти Капітолій від божевільного переможця.

Але вранці мені не вдалося побачити Піту. На світанку до моєї кімнати увійшов Цинна, одягнув мене у простий костюм і провів на дах. Остаточно мене мали вбрати й приготувати в катакомбах під ареною. Нізвідки з'явився вертоліт — точно як тоді, в лісі, коли я вперше побачила рудоволосу дівчину-авокса, — і нам опустили драбину. Щойно я ступила на нижній щабель, як руки й ноги немов прикипіли до драбини, і якась невидима сила потягнула мене вгору.

Я гадала, що, опинившись усередині, одразу ж звільнюся, але помилилася. До мене підійшла жінка в білому халаті та зі шприцом у руках.

— Це просто маячок, Катніс. Що менше ти будеш борсатися, то швидше я введу його тобі під шкіру, — мовила вона.

Борсатися? Та я була непорушна мов статуя. Проте біль від уколу був цілком реальний. Я відчувала, як гостра голка проколола мені шкіру і маячок засів у передпліччі. Тепер продюсери завжди зможуть дізнатися про моє місцезнаходження на арені. Аякже: бояться загубити трибута.

Щойно болючу процедуру закінчили, драбина одразу ж мене відпустила. Жінка кудись зникла, а з даху почали піднімати Цинну. Хлопець-авокс указав нам шлях до їдальні, де на нас чекав сніданок. Незважаючи на нервовий клубок у животі, я з'їла, скільки влізло, хоча як завжди чудова їжа сьогодні мені не смакувала. Нерви потроху здавали, і з таким самим успіхом я б могла жувати вугілля. Єдине, що зацікавило мене, то це краєвид із вікна: спочатку ми повільно пливли над містом, а тоді відкрилася панорама незайманої природи. Ось що бачать птахи у польоті. Тільки вони вільні й у безпеці. На відміну від мене.

Подорож тривала приблизно півгодини, перш ніж вікна затемнили: це означало, що арена вже недалечко. Вертоліт приземлився, і ми з Цинною знову скористалися драбиною, тільки цього разу вона спустила нас у підземелля, де були катакомби. Ми мовчки пройшли до приміщення, призначеного для останніх приготувань. У Капітолії його називають Стартовим комплексом. В округах його величають Скотобазою. Саме туди звозять товар перед забоєм.

Усе тут було абсолютно новеньке, я — перший і останній трибут, який скористається саме цим Стартовим комплексом. Усі арени — історичні пам'ятки, які дбайливо зберігаються після закінчення Ігор. Усі вони згодом стають популярним місцем відпочинку для жителів Капітолія. Туди можна заїхати на місяць, переглянути уривки Ігор, здійснити екскурсію в катакомби, відвідати місця, де гинули трибути. Можна навіть узяти участь у реконструкції подій.

Подейкують, що годують там просто чудово.

Приймаючи душ і чистячи зуби, я насилу втрималася, щоб не виблювати сніданок. Цинна зробив мені звичну зачіску, заплівши косу. Тоді принесли одяг, однаковий для всіх трибутів. Цинна не брав участі в розробці цього костюма, він навіть не знав, що в пакеті, але допоміг мені одягнути нижню білизну, прості плямисті штани, легеньку зелену блузку, твердий коричневий пояс і тоненьку чорну куртку до стегон і з каптуром.

— Вона з особливого матеріалу, який відбиває тепло тіла. Отже, чекай холодних ночей, — мовив він.

На шкарпетки, які щільно облягали ноги, я взула чоботи. Мушу визнати, вони були набагато кращі, ніж я сподівалася: з м'якої шкіри (набагато м'якшої, ніж мої вдома) і з прошитою гнучкою підошвою з гуми. В таких добре бігати.

Я гадала, що вже закінчила, коли Цинна витягнув із кишені маленьку золоту переспівницю. Я зовсім про неї забула.

— Звідки вона у вас? — запитала я.

— Я відстебнув її від зеленої сорочки, яку ти залишила в поїзді, — відповів він.

Тепер я згадала, як відщепила її від маминої сукні й пришпилила до сорочки.

— Це ж символ твого округу, правда?

Я кивнула, і він пристебнув брошку до моєї сорочки.

— Комісія спершу не давала дозволу. Дехто думав, що ти зможеш використати брошку як зброю, і це дасть тобі нечесну перевагу. Але зрештою дозвіл дали, — мовив Цинна. — А от у дівчини з Округу 1 перстень вилучили. Варто крутнути дорогоцінний камінчик — і з персня вискакує отруйна голка. Дівчина запевняла, що не знала про це, і ніхто не зміг довести протилежного. Але талісман усе одно забрали... Ну, ось ти й готова. Переконайся, що тобі зручно.

Я походила туди-сюди, побігала, помахала руками.

— Все чудово. Пасує ідеально.

— Тоді не залишається нічого, як чекати на сигнал, — сказав Цинна. — Хіба що ти ще не наїлася.

Я відмовилася від їжі, але взяла склянку води, яку поволі сьорбала маленькими ковточками. Я старалася не гризти нігтів й не кусати губ, а натомість почала кусати щоку зсередини. Вона досі не загоїлася, тому скоро у роті з'явився присмак крові.

Коли я зрештою усвідомила, що станеться незабаром, моя нервозність переросла у переляк. Можливо, мене не буде серед живих уже за годину. Якщо не менше. Пальці інтуїтивно потягнулися до передпліччя, куди жінка зі шприцом всадила маячок. Рука досі боліла, але я почала нервово натискати на місце уколу, аж поки там не проступив синець.

— Може, хочеш поговорити, Катніс? — запитав Цинна.

Я похитала головою, але за мить моя рука потягнулася до нього. Цинна мовчки обняв її своїми долонями. Ось так ми сиділи, поки приємний жіночий голос не повідомив, що вже час готуватися до старту.

Досі тримаючи Цинну за руку, я підійшла до металевого люка й ступила на нього.

— Пам'ятай, що казав Геймітч. Тікай, шукай воду. Все інше потім... — (Я кивнула). — І знай. Мені заборонено робити ставки, але якби я міг, то обов'язково поставив би на тебе.

— Справді? — прошепотіла я.

— Справді, — відповів Цинна, а тоді нахилився і поцілував мене в чоло. — Удачі тобі, дівчино у вогні.

Раптом на мене опустився скляний циліндр, він розірвав наші руки і розділив нас. Цинна легенько вдарив пальцями під підборіддя. Тримай голову високо.

Я задерла підборіддя й виструнчилася. Циліндр почав підніматися. Протягом п'ятнадцяти секунд мене оточувала абсолютна темрява, а тоді металевий люк виштовхнув мене на поле просто неба. На якусь мить мене осліпило яскраве сонце, подув сильний вітер, і я радо відмітила, що до мене долинає приємний запах сосон.

А тоді легендарний ведучий Клавдій Темплсміт оголосив:

— Пані та панове, оголошую сімдесят четверті Голодні ігри відкритими!

Розділ 2

Шістдесят секунд. Саме стільки часу ми повинні стояти на металевому диску й чекати на гонг. Якщо ослухатися і зійти з диска швидше ніж за хвилину, вмонтована міна підривається — і трибут залишається без ніг. Шістдесят секунд, щоб роздивитися всіх трибутів, які стоять колом на однаковій відстані від Рогу достатку — велетенського золотого рогу із закрученим хвостом. Верхній отвір розташований приблизно на висоті двадцятьох футів, а з нього визирає все, необхідне на арені. Харчі, пляшки з водою, зброя, ліки, білизна, сірники. Навколо Рогу достатку розкидані інші речі, і що далі вони лежать від Рогу, то менша їхня цінність. Наприклад, за кілька кроків від моїх ніг лежить плівка. Можливо, вона б стала у пригоді під час зливи, і тільки. А от із самого Рогу достатку вистромлюється намет, який зміг би захистити за будь-якої погоди. Якби ж я була достатньо сильною, щоб змагатися з іншими двадцятьма трьома трибутами... Але я отримала чітку вказівку навіть не намагатися.

Ми стояли на відкритій рівнині, під ногами був пересохлий твердий ґрунт. За спинами трибутів навпроти мене не виднілося нічого: жодного пагорба чи скелі. Праворуч виблискувало озеро. Ліворуч і позаду простягнулися густі соснові ліси. Ось куди мені треба бігти. Негайно.

Але щедрі дари перед очима були такі спокусливі, що втриматися буде зовсім не легко. А головне, я знала: якщо не я, то хтось інший їх отримає. Трибути-кар'єристи, яким удасться вижити у кривавій різанині, розділять між собою всі ці життєво важливі запаси. Раптом щось привернуло мою увагу. На купі акуратно складених вовняних ковдр лежав срібний сагайдак зі стрілами і лук. Вони ніби чекали на мене.

«Це моє, — подумала я. — Це призначалося мені».

Я прудка. Я бігаю швидше за всіх дівчат у школі, принаймні на короткі дистанції. А тут усього сорок кроків, відстань саме для мене. Я знала, що добіжу, що схоплю лук першою. Але питання в тому, як швидко я зможу забратися геть. Поки я вилізу нагору та схоплю зброю, інші добіжать до Рогу. З одним чи двома я би ще впоралася, але якщо

їх буде дюжина і вони наблизяться впритул... Тоді мене просто заб'ють списами й битками. Або дужими кулаками.

Хоча, з другого боку, я не єдина ціль. Ладна битися об заклад, що інші трибути випустять з уваги невеличку дівчину, хай вона й отримала одинадцять балів за показовий виступ, і кинуться знешкоджувати куди небезпечніших суперників.

Геймітч наказав мені не бігти до Рогу, але він ніколи не бачив, як я бігаю. Можливо, якби побачив, то порадив би вчинити саме так. Дістати зброю. Вона — мій єдиний порятунок... Лук був тільки один. Я усвідомлювала, що хвилина майже спливла, а я досі так і не вирішила, що діяти. Ноги приготувалися бігти до лука, а не до лісу. Але раптом я помітила Піту. Він стояв досить далеко, через п'ять трибутів від мене, але мені здалося, що я побачила, як він заперечливо хитає головою. Проте яскраве сонце осліпило мене, і поки я вагалася, пролунав гонг.

І я прогавила! Прогавила свій єдиний шанс! Кількох секунд затримки виявилось достатньо, щоб змінити стратегію. Якусь мить мої ноги топталися на місці, поки мозок вирішував, у якому напрямку бігти, а тоді я кинулася вперед й ухопила плівку і буханець хліба. Плівка виявилася зовсім легкою, і я так розізлилася на Піту за те, що він відвернув мою увагу, аж пробігла зо двадцять кроків, аби прихопити ще й жовтогарячий наплічник. Не можу ж я втекти ні з чим!

Якийсь хлопець, здається, з Округу 9, підбіг до наплічника водночас зі мною, і кілька секунд ми тягали його туди-сюди, аж раптом хлопець закашлявся кров'ю і забризкав моє обличчя теплою липкою рідиною. Я бридливо відступила на крок. А тоді хлопець упав на землю. З його спини між лопатками стирчав ніж. Значить, інші трибути вже добралися до Рогу достатку, й розпочалася різанина. І справді: дівчина з Округу 2 підхопила з півдюжини ножів і тепер щодуху бігла до мене. На тренуваннях я бачила, як вона метає ножі. Вона завжди влучала в ціль. І я — її наступна мішень.

Розмитий жах сконденсувався в цілком конкретний страх перед дівчиною-хижачкою, яка от-от мене прикінчить. Адреналін шугнув у кров, я закинула наплічник за спину і чимдуж помчала до лісу. У повітрі почувся свист, і я здогадалася, що вона таки метнула в мене ніж. Я інтуїтивно підняла наплічник, щоб захистити голову. І гостре лезо увійшло саме в рюкзак. Пропихаючи руки в ремінці наплічника, я зникла в густих деревах. Я відчувала, що дівчина не переслідуватиме

мене. Що вона повернеться назад до Рогу достатку, поки ще решта трибутів не розхапали найнеобхідніших речей. На моєму обличчі з'явилася посмішка.

«Дякую за ніж», — подумала я.

Добігши до лісу, я розвернулася і якусь мить дивилася на поле. Приблизно з дюжину трибутів безжально вбивали одне одного біля Рогу. Ще кілька лежали непорушно на землі. Ті, хто вирішив утікати, зникли в лісі чи саме перетинали пустир, прямуючи у протилежний від мене бік. Я бігла щодуху, аж поки густий ліс повністю не сховав мене від інших трибутів, і тільки тоді трохи пригальмувала. Наступні кілька годин я то йшла, то бігла, тікаючи якнайдалі від своїх можливих переслідувачів. Під час сутички з хлопцем з Округу 9 я загубила хліб, але, на щастя, мені вдалося вберегти плівку, яку я заховала в рукаві, а тепер дбайливо поклала до кишені. Також я витягнула ніж, який засів у наплічнику, — це був хороший ніж, із гострим довгим лезом, зубчастий біля ручки, ним можна буде ще й пиляти, — і запхала його за шкіряний пояс. Я досі не наслідувалася зупинитися, щоб вивчити вміст наплічника. Я просто йшла вперед, озираючись час від часу, щоб перевірити, чи нема переслідувачів.

Я здатна ходити без перепочинку дуже довго. Я навчилася цьому в лісі. Але мені знадобиться вода. До того ж така була друга вказівка Геймітча: «Знайди воду». Тож я боялася схибити, тому дуже уважно шукала бодай найменші ознаки води. На жаль, марно.

Ліс почав змінюватися: окрім сосон, з'явилися інші дерева, деякі з них були мені знайомі, інші я бачила вперше. Раптом до мене долинув шум, і я витягнула ножа, готова захищатися. Але виявилось, що це заєць.

— Рада тебе бачити, — прошепотіла я.

Якщо є один заєць, то поблизу повинно бути ще з сотню, треба просто їх зловити.

Рівнинна місцевість почала поступово спускатися вниз. І мені це зовсім не сподобалося. У межигір'ях я завжди почувуюся, немов у пастці. Я надаю перевагу висоті, як в Окрузі 12, оточеному високими пагорбами. Так я можу бачити, коли наближається ворог. Але в мене не було іншого вибору, як іти далі.

Дивно, але я почувалася зовсім не погано. Звісно, ті кілька днів, коли я жадібно поглинала їжу, далися взнаки. Сили не покинули мене,

хоча вночі я майже не спала. У лісі завжди відчуваєш приплив сил. А ще я насолоджувалася самотністю, хоча насправді це була ілюзія: можливо, саме зараз на мене дивиться увесь Панем. Хоча навряд чи. Як правило, у перший день стається стільки смертей біля Рогу достатку, що це спостерігати набагато цікавіше, ніж витріщатися на трибута, який біжить лісом. Проте мене все одно покажуть, щоб люди знали, що я жива, не поранена і продовжую рухатися. Для букмекерів один із найжаркіших днів — відкриття Ігор, адже частина трибутів виходить із гри. Але ставки дедалі ростуть, коли на арені залишається жменька учасників.

Надвечір почали лунати гарматні постріли. Один постріл — один мертвий трибут. Напевно, битва біля Рогу достатку нарешті закінчилася. Тіла ніколи не забирають, перш ніж убивці не відійдуть на безпечну відстань. У перший день постріли лунають пізно вночі, коли різанина закінчується, адже важко встежити за такою купою смертей. Зрештою я вирішила зупинитися й віддихатися, а ще порахувати постріли. Один... два... три... ще, і ще, і ще... одинадцять. Одинадцять смертей. Отже, тринадцять трибутів у гри. Мої пальці потягнулися до обличчя й почали зішкрібати засохлу кров хлопця з Округу 9. Він мертвий, це точно. Цікаво, що з Пітою. Чи вижив він? За кілька годин я знатиму. Пізно ввечері на небі з'являться світлини загиблих.

Раптом мене приголомшила думка про те, що, можливо, Піти вже немає серед живих, що він стік кров'ю і його знекровлене тіло забрали до Капітолія, помили, переодягнули і відправили у простій дерев'яній труні в Округ 12. Може, він більше не тут. Може, він у дорозі додому. Я напружила пам'ять і спробувала згадати, коли бачила його востаннє. Ще до того, як ударив гонг, — коли Піта заперечно хитав мені головою.

Якщо його вже немає серед живих, може, це й на краще. Він зовсім не вірив у свою перемогу. А мені не доведеться його вбивати. Можливо, для нього ліпше вибути з гри саме так.

Раптом я відчула неймовірну втому й сіла на землю. Все одно мені слід подивитися, що в наплічнику, перш ніж стемніє. Цікаво, що мені дісталось? Розшнуровуючи рюкзак, я зауважила, що він зроблений із цупкої тканини, але ж цей жовтогарячий колір! Він видаватиме мене

здалеку. І я подумала: найперше, що я зроблю завтра вранці, — замаскую його.

Я зазирнула всередину. В цю мить мені найбільше хотілося води. Геймітч радив одразу шукати воду, і він не помилився. Без неї я довго не протягну. Ще кілька днів я зможу рухатися, хоча мене переслідуватимуть неприємні симптоми зневоднення, але максимум за тиждень я помру. Я обережно розклала на землі всі свої здобутки. Тоненький чорний спальний мішок, який відбиває тепло тіла. Пачка крекерів. Пачка сушеного бекону, нарізаного смужками. Пляшечка йоду. Коробка сірників. Маленька котушка дроту. Темні окуляри. Пластиково фляга для води — порожнісінька.

Без води. Невже було так важко наповнити флягу? Раптом я усвідомила, що в роті й горлі пересохло, а губи потріскалися. Я йшла цілий день. Було жарко, і я сильно упріла. Я ніколи не зважала на це вдома, адже там кругом струмки, з яких можна напиться, або сніг, який тане у роті, перетворюючись на воду.

Я почала складати свої пожитки назад у наплічник, коли раптом мене вразила жахлива думка. Озеро! Те, яке я побачила, чекаючи на гонг. А що як це — єдине джерело води на арені? Тоді це стовідсоткова гарантія того, що ми постійно вертатимемося й битимемося між собою. До озера йти цілий день, а витримати ще один такий напружений день без води буде нелегко. Але навіть якщо я дістануся туди, понад усякий сумнів, хтось із трибутів-кар'єристів обов'язково зачаїться поблизу. Я мало не запанікувала — аж тут згадала про зайця. Йому також потрібна вода. Залишається тільки з'ясувати, де він її бере.

Поступово сутінки згущувалися, а сили полишали мене. Деревя були занадто молоді, щоб забезпечити надійний притулок. Товстий шар соснових голочок, з одного боку, заглушував мої кроки, але з другого, приховував сліди тварин, за допомогою яких я сподівалася знайти воду. А ще я й далі спускалася вниз, заглиблюючись у безкінечне межигір'я.

Я вже добряче зголодніла, але мені навіть на думку не спало розпаковувати свої дорогоцінні запаси — крекери та бекон. Натомість я витягнула ножа й рушила до сосни. Зрізавши верхній шар кори, я настругала жменьку м'якої деревини і почала повільно її жувати. Звісно, це ніщо супроти вишуканої їжі, якою мене годували в

Капітолії. Але раніше мені неодноразово доводилося їсти соснову кору. Гадаю, я швидко звикну.

За годину стало зрозуміло — пора шукати місце, щоб отаборитися. Темніло, і нічні хижаки почали виходити на полювання; час від часу до мене долинали крики сови й завивання — перша ознака того, що у змаганні за зайців у мене буде багато суперників. Чи стануть хижаки загрозою для мене — важко сказати. Хтозна, які тут водяться тварини.

Та в першу чергу я вирішила застерегтися від наглої зустрічі з іншими хижаками — трибутами. Впевнена, багато з них продовжать полювати вночі. Ті, хто залишився біля Рогу достатку, мають доволі їжі, вдосталь води з озера, ліхтарики й факели, а ще зброю, якій вони так прагнуть знайти застосування. Я ж можу сподіватися тільки на те, що втекла від них достатньо далеко.

Перш ніж умотитися на ніч, я зробила з дроту два сильця-петлі й заховала їх у кущах. Я знала, що ризикую, розставляючи пастки, але мені потрібна їжа. Не розставляти ж пастки на ходу! Однак я все-таки відійшла на безпечну відстань, перш ніж отаборитися.

Я довго підшукувала годяще дерево. І вибрала вербу, не дуже високу, але добре сховану між інших дерев. Її довгі коси забезпечать мені надійний захист. Я подерлася вгору, тримаючись за стовбур і обережно ступаючи та товстіші гілки, і зрештою знайшла хороше місце для лігвиська. Довго вовтузилася зі спальним мішком, намагаючись обрати якомога зручнішу позицію. Зрештою я запхала наплічник у ноги спального мішка й сама ковзнула всередину. Останнім штрихом став мій шкіряний пояс, яким я пристебнула до гілки спальний мішок і себе разом із ним. Що ж, якщо я крутитимусь уві сні, то принаймні не впаду з дерева. Мішок був достатньо великий, тож я склала його верхню частину в кілька шарів і використовувала її як подушку. Щойно стемніло, повітря одразу охолонуло. Хоча я вельми ризикувала біля Рогу, щоб дістати спальний мішок, але тепер переконалася, що вчинила правильно. Цей спальний мішок, який відбиває тепло мого тіла, — безцінний. Я знала, що просто зараз принаймні кілька трибутів наразилися на серйозну проблему — як зігрітися. А в мене з'явилося кілька годин для сну. Якби тільки не спрага...

Щойно я вмостилася, як заграв гімн, який передує оголошенню загиблих. У небі поплив офіційний герб Капітолія. Власне, те, що я бачу поміж гілля, це величезний екран, який тримає один із безшумних вертольотів. Коли пролунали останні ноти гімну, небо на мить стемніло. В округах по телебаченню показують детальний повтор кожної смерті, але нам на арені не можна цього бачити: вважається, що це може дати несправедливу перевагу живим трибутам. Наприклад, якби я роздобула лук і пристрелила когось з учасників, мою таємницю було б розкрито. Ні, на арені нам показують звичайні світлини — ті самі, що й під час оголошення балів за показовий виступ. Обличчя. А замість оцінок — номер округу. Коли почали показувати фотографії, я затримала подих і заходилася загинати пальці, рахуючи мертвих.

Першою з'явилася дівчина з Округу 3. Це означало, що всі трибути-кар'єристи з Округів 1 і 2 вижили. Нічого дивного. Тоді показали фотографію хлопця з Округу 4. А це була несподіванка. Як правило, кар'єристи не вмирають у перший день. Далі хлопець з Округу 5... Гадаю, його вбила дівчина з лисячою мордою. Потім обоє трибутів з Округів 6 і 7. Хлопець з Округу 8. Обоє з Округу 9. Так, саме з хлопцем з Округу 9 я змагалася за наплічник. Я швидко порахувала загнуті пальці; залишився ще один трибут. Невже Піта? Ні, це дівчина з Округу 10. На сьогодні все. На небі знову з'явився герб Капітолія і заграла велична музика. Тоді небо стемніло й стало знову тихо.

Я заспокоїлася, дізнавшись, що Піта живий. Я не раз говорила собі: «Якщо мене вб'ють, то нехай виграє він. Так буде краще для Прим і мами». Саме так я намагалася пояснити ті змішані почуття, що переповнювали мене, коли я думала про Піту. Вдячність за те, що він дав мені перевагу над іншими трибутами, коли під час інтерв'ю освідчився в коханні. Злість на його красиві слова на даху. Страх через те, що незабаром ми можемо зіткнутися око в око на арені...

Одинадцять мертвих, але жодного з Округу 12. Я намагалася згадати, хто залишився. П'ять трибутів-кар'єристів. Лисяча Морда. Трач і Рута. Рута... отже, в перший день вона вижила. Я не могла приховати своєї радості. Разом десять. Таким чином, залишилося ще три. Я згадаю їх завтра вранці. Тепер, коли на землю опустилася ніч, коли я на безпечній відстані від інших і зручно вмостилася на дереві, саме час відпочити.

Я майже не спала два дні, а тоді була ще довга виснажлива подорож до арени. Повільно мої м'язи розслабилися, а повіки поповзли вниз. Останнє, про що я подумала, — добре, що я не хроплю...

Хрусь! Мене розбудив тріск гілки. Скільки часу я проспала? Чотири години? П'ять? Кінчик носа холодний як лід... Хрусь! Хрусь! Що відбувається? Коли ступити на гілку, вона тріщить зовсім не так... її радше ламають. Хрусь! Хрусь! Судячи зі звуку, це відбувається десь за кількасот кроків праворуч од мене. Повільно, не видавши жодного звуку, я обернулася туди. Але не побачила нічого, крім темряви, і не почула нічого, крім легенького човгання. Проте згодом угледіла іскру: спалахнув маленький вогник, до якого потягнулася пара рук.

Я прикусила язика, щоб не скрикнути. І що за дурноверхість? Розпалити вогонь увечері — це одне. Тоді трибути ще тільки оговтувалися після різанини біля Рогу достатку, відновлювали сили і навряд чи звернули б увагу на маленький димок. Але тепер вони остаточно отямилися й, мабуть, прочісують ліс, шукаючи жертв. Розгнітати багаття зараз — те саме, що махати білим прапором і кричати: «Агов, ходіть сюди, вбийте мене!»

Я була за кілька кроків від найбільшого ідіота в Іграх. Прив'язана до дерева. Я боялася поверухнутися, а про те, щоб утікати, не могло бути й мови. Скоро на полум'я збіжаться трибути, а до мене їм рукою кинути. Я чудово усвідомлювала, що надворі холодно і не в кожного є спальний мішок. Але в такому разі треба зціпити зуби й чекати до ранку!

Наступні кілька годин я пролежала в своєму мішку, міркуючи над тим, що можу легко злізти з дерева й без проблем знищити супротивника. Але мої інстинкти підказувати мені тікати, а не нападати. Цей трибут міг виявитися небезпечним. Усі дурні небезпечні. Хоча в цього, здається, немає зброї, а в мене є гострий ніж...

Небо досі було темне, але я відчувала наближення світанку. Я почала думати, що нас — я мала на увазі трибута, над чиєю смертю щойно міркувала, і себе — нас можуть не помітити. А тоді до мене долинув тупіт кількох пар ніг, що бігли лісом. Трибут біля вогню, мабуть, задрімав. Нападники наскочили, не давши жертві шансу втекти. Тепер я зрозуміла, що це була дівчина: вона благала, а тоді

голосно зойкнула. Потім почувся грубий сміх, і кілька трибутів привітали одне одного. Хтось крикнув:

— Дванадцять готові, одинадцять на черзі!

У відповідь пролунали схвальні вигуки.

Отже, вони об'єдналися у зграю. Я зовсім не здивувалася. Часто на ранніх стадіях Ігор утворюють такі собі співдружності. Сильніші об'єднуються, щоб винищити слабших, а тоді напруга зростає, і вони повстають одне проти одного. Зовсім не важко здогадатися, хто входив у цю зграю. Понад усякий сумнів, це трибути-кар'єристи з Округів 1, 2 і 4. Два хлопці й три дівчини. Ті, що в спортзалі завжди обідали за одним столом.

Кілька секунд вони обшукували дівчину, сподіваючись знайти щось цінне. Але судячи з їхніх коментарів, не знайшли нічого. Не здивуюся, якщо жертвою стала Рута. Хоча ні, вона занадто кмітлива, щоб розпалювати вогонь у такому місці й у такий час.

— Краще зразу забратися звідси, щоб тіло прибрали ще до того, як воно засмердиться, — я була майже впевнена, що це сказав брутальний хлопець з Округу 2.

Всі інші, здається, погодилися з ним, і згряя рушила у моєму напрямку. Та вони ж не знають, що я тут. Звідки їм знати? Я добре заховалася між гілля. Принаймні поки не встане сонце. Бо тоді мій чорний спальний мішок із засобу маскування перетвориться на приманку. Якщо кар'єристи не зупиняться, то за кілька секунд проминуть мене.

Але вони стали на галявині за десять кроків од мене. У них були ліхтарі й факели. Крізь прогалини в листі я де-не-де бачила чийось руку, чийось ногу. Я закам'яніла, не сміючи навіть дихнути. Невже мене помітили? Ні, ще ні. Судячи з розмови, їхні думки далеко звідси.

— Чому досі не пролунав постріл?

— Справді, час уже. Ніщо не заважає забирати тіло.

— Хіба що вона не мертва.

— Вона мертва. Я сам її придушив.

— Тоді де ж гармата?

— Хтось має повернутись і переконатися, що робота зроблена чисто.

— Ага, ми ж не хочемо вистежувати її вдруге.

— Я сказав, що вона мертва!

Сварка тривала кілька хвилин, поки не втрутився інший трибут:
— Ми марнуємо дорогоцінний час! Я піду її прикінчу, і тоді
рушимо далі!

Я мало не впала з дерева. Це був голос Піти.

Розділ 3

На щастя, я була достатньо передбачливою і прив'язалася до дерева паском. Тепер я скотилася набік і висіла лицем до землі, обхопивши ногами грубу гілку. Зсуваючись униз, я спричинила незначний шум, але кар'єристи були занадто поглинуті своїми проблемами, щоб помітити це.

— Тоді вперед, Ромео ти наш, — мовив хлопець з Округу 2. — Переконайся на власні очі.

Я лише краєм ока розрізнила Піту, освітленого полум'ям факела. Він рушив назад до дівчини. Його обличчя було все в синцях, на руці красувалася закривавлена пов'язка, а судячи з ходи, він накульгував. Я згадала, як він хитав головою, наполягаючи, щоб я не кидалася в бій, а сам тим часом планував залишитися й поборотися за харчі. Наперекір Геймітчу.

Гаразд, таке я ще могла перетравити. Гора запасів, яких вистачить на кілька тижнів, — це, звісно, спокусливо. Але тут... тут зовсім інше. Навіщо він приєднався до цієї вовчої зграї кар'єристів, яка полює на решту трибутів? Жоден трибут з Округу 12 ніколи б так не вчинив! Кар'єристи жорстокі й самовпевнені, вони ліпше харчуються, ці кімнатні психики Капітолія. Їх зневажають усі, окрім жителів їхніх власних округів. Що тепер думатимуть наші люди про Піту? І він іще мав совість говорити зі мною про ганьбу й безчестя?!

Очевидячки, шляхетний хлопчик на даху був іще однією роллю, зіграною для мене. Але це було востаннє. Я з нетерпінням чекатиму, щоб на нічному небі з'явилася його світлина, якщо сама його не вб'ю.

Трибути-кар'єристи мовчали, поки Піта не відійшов достатньо далеко, а тоді почали перешіптуватись.

— Може, вбити його просто зараз і покінчити з цим раз і назавжди?

— Нехай іще трохи потягається за нами. Чому б ні? Він так уміло орудує ножем...

Невже? Це щось новеньке. Скільки нового я сьогодні дізналася про свого друга Піту!

— До того ж він наш найкращий шанс, щоб вистежити її.

Мені знадобилася заледве секунда, щоб здогадатися, що під «нею» вони мали на увазі мене.

— Чому? Гадаєш, вона купилася на ту романтичну дурню?

— Все можливо. Мені здалося, вона досить дурненька. Щоразу, коли я згадую, як вона кружляла у тій сукні, мені хочеться виблювати.

— Якби ж ми знали, як вона отримала одинадцять балів!

— Ладен побитися об заклад, що Ромео знає як.

Почулися Пітині кроки, і вони замовкли.

— Ну що, була мертва? — запитав хлопець з Округу 2.

— Ні. Але зараз мертва, — відповів Піта. Саме в цю мить пролунав гарматний постріл. — Готові рухатися далі?

Щойно згряя кар'єристів зникла, як зайнявся світанок і повітря наповнилося пташиним співом. Я досі висіла лицем вниз, м'язи тремтіли від надмірного напруження, слід було якнайшвидше вилізти назад на гілку або спуститися вниз. Треба йти далі. Але я не могла повернутися. Я намагалася перетравити те, що почула. Піта не тільки приєднався до кар'єристів, він допомагає їм знайти мене, дурненьку дівчинку, яку варто сприймати серйозно тільки тому, що вона отримала одинадцять балів. Тому, що вона вміє стріляти з лука. І Піта це знає.

Але поки що він їм не сказав. Може, він приховує цю інформацію, бо усвідомлює, що це — його єдиний шанс на життя? Цікаво, чи він досі вдає, що кохає мене? Працює на публіку? Що коїться в його голові?

Раптом пташки замовкли. Котрась із них тривожно зойкнула. Один-єдиний раз. Це був той самий звук, який нам із Гейлом уже випадало чути. Тоді, коли впіймали рудокосу дівчину-авокса. Приблизно в тому місці, де палахкотіло вогнище, з'явився вертоліт. Униз спустилися великі залізні ноші й повільно, я б сказала, ніжно підняли мертве тіло на борт. А тоді вертоліт зник, і пташки знову почали співати, так ніби нічого не сталося.

«Ворушись», — звеліла я собі, а тоді вилізла зі спального мішка, склала його, заховала в наплічник і глибоко вдихнула. Темрява, спальний мішок і густі вербові гілки дали мені надійний притулок не тільки від ворогів, але й від телекамер. А зараз вони, мабуть, саме націлились на мене зусібіч. Щойно я торкнуся землі, мене гарантовано покажуть крупним планом.

Глядачі самі здогадаються, що, сидячи на дереві, я підслухала розмову кар'єристів і дізналася: Піта з ними заодно. Поки я ще не вирішила, як поводитися далі, краще вдавати, що я повністю володію ситуацією. Що я не розгубилася. А тим паче не злякалася.

Ні, я повинна завжди бути на крок попереду.

Зіскочивши з дерева, я обернулася до яскравого світла і на мить завмерла, дозволивши камерам сфокусуватися на моєму обличчі. А тоді ледь помітно схилила голову набік і багатозначно усміхнулася. Ось так! Нехай тепер сушать голови, що це означає!

Я вже збиралася рушити далі, коли раптом згадала про свої пастки. Мабуть, нерозсудливо перевіряти їх, коли суперники так близько. Але я мушу це зробити. Напевно, взнаки далася багаторічна мисливська практика. А ще спокуса вполювати дичину. Я не помилилася — й отримала у винагороду великого жирного зайця. Поспіхом оббілувала і випатрала тушку, завбачливо залишивши голову, лапки, хвіст, шкірку та нутроці під великою купою листя. Мені так і кортіло розпалити вогонь, — з'ївши сирого м'яса, можна підхопити заячу лихоманку, — але спогад про мертву дівчину-трибута одразу відбив охоту. Раптом мені спало на думку, що попіл у вогнищі ще може бути теплим, тож я поспішила до її табору. Накраяла м'ясо на тоненькі смужки, нахромилла на загострену гілку й поставила на попіл.

Тепер я була рада камерам. Хотіла-бо, щоб спонсори бачили: я вмю полювати, і тому на мене варто ставити: у мене небагато шансів потрапити в пастку через голод. Поки м'ясо пеклося, я подрібнила шматок обвугленої гілки й почала маскувати свій жовтогарячий наплічник. Чорний попіл трохи приглушив яскравий колір, але шар болота явно не завадив би. Звісно, щоб отримати болото, треба знайти воду...

Я забрала свою здобич, притрусилла землею жар у вогнищі й рушила в бік, протилежний тому, який обрали кар'єристи. Дорогою я з'їла половину зайчатини, решту завернула в плівку — на потім. Завдяки м'ясу в животі припинило бурчати, але спрага тільки посилилася. Тепер моя головна ціль — вода.

Скрадаючись лісом, я міркувала над тим, що, мабуть, просто зараз мене показують на екрані, тож я старанно продовжувала приховувати свої емоції. Для Клавдія Темплсмита тепер зоряний час. Уявляю, як він з іншими коментаторами перемиває кісточки Піті, намагається

пояснити його поведінку, мою реакцію. Як усе це розуміти? Невже Піта показав свою справжню натуру? Як це вплине на ставки? Чи втратимо ми спонсорів? І чи є вони в нас узагалі?.. Ні, я напевно відчуваю, що є... принаймні були.

Звісно, Піта кинув тінь на наше зоряне кохання. Чи ні? Оскільки він не видав мене, можливо, ще не все втрачено. Може, якщо я вдаватиму веселість, люди подумают, що ми спланували все разом.

На небі з'явилося сонце, і навіть крізь густу завісу гілок воно здавалося надто яскравим. Я намастила губи заячим лосем і намагалася не збиватися з дихання, але все марно. Минув усього один день, а мій організм повністю зневоднився. Я напружила мозок і силкувалася пригадати все, що мені відомо про пошуки води. Вода завжди тече вниз, отож рухатися вниз — не так уже й погано. Якби ж я натрапила на якусь стежину чи наскочила на буйну зелень, це б обов'язково допомогло. Але час минав, а нічого не мінялося: похилий спуск, ті самі птахи, ті самі дерева.

День котився до вечора, і я визнала, що в мене неприємності. Ті три краплі сечі, які я спромоглася вичавити з себе, мали темно-брунатне забарвлення, голова просто розколювалася, а язик пересох і відмовлявся зволожуватися. Яскраве сонце засліплювало, тож я одягнула темні окуляри, але зрозумівши, що від них тільки гірше, заховала їх назад у наплічник.

Десь по обіді мені здалося, що я врятована. Я натрапила на куці з ягодами і поквапилася зірвати смачні соковиті плоди, але, підносячи їх до губ, встигла уважно роздивитися. Я думала, що це чорниці, але вони були іншої форми, і коли я розчавила одну з ягід, із неї потік криваво-червоний сік. Я не знала цих ягід, можливо, вони і їстівні, але швидше за все, це якийсь підступний трюк продюсерів. Навіть інструктор із рослин у Тренувальному Центрі вчив нас не їсти ніяких ягід, поки ми на сто відсотків не переконаємося, що вони безпечні. Я й сама чудово це знала, але спрага позбавила мене сили волі.

На мене почала навалюватися втома, але не та, що зазвичай настає після довгого ходіння. Я відчула нагальну потребу зупинитися й негайно відпочити, хоча й знала, що єдині ліки від цього, — продовжувати пошуки. Я вирішила спробувати нову тактику — вилізти якнайвище на дерево й роззирнутися навкруги. Може, десь є ознаки

води. На жаль, в усіх напрямках було одне й те саме — нескінченні ліси.

Я вирішила рухатися, аж поки не стемніє, і йшла і йшла, доки не стала перечіплюватися через власні ноги.

Цілковито виснажена, я знову залізла на дерево і пристебнулася паском. Апетит пропав, але я смоктала заячу кісточку просто так, щоб щось робити. Настала ніч, заграв гімн, і високо в небі з'явилася фотографія дівчини, вочевидь, з Округу 8. Тієї, котру добив Піта.

Страх перед зграєю кар'єристів — мізерний у порівнянні з пекучою спрагою. Окрім того, кар'єристи пішли в протилежний бік, та і їм також треба колись відпочивати. З такою нестачею води їм доведеться вертатися до озера, щоб наповнювати фляги.

Можливо, це єдиний вихід і для мене.

Настав ранок, але я зовсім не відпочила. В голові бамкало з кожним ударом серця. Найпростіші рухи спричиняли біль у суглобах. Я радше впала, ніж зіскочила з дерева. Кілька хвилин пакувала свої пожитки. Десь глибоко в підсвідомості я знала, що чиню неправильно. Треба рухатися швидше й сторожкіше. Але в голові стояв туман, мені було важко думати. Я зіперлася на дерево й обережно помацала шершаву поверхню язика. Який у мене вибір? Де дістати воду?

Повернутися до озера. Не вийде. Це мені не до снаги.

Сподіватися на дощ. У небі жодної хмаринки.

Продовжувати пошуки. Так, це мій єдиний шанс. Аж раптом я дещо згадала — і напад люті повернув мене до життя.

Геймітч! Він міг би прислати мені воду! Натиснути на кнопчку — і за кілька хвилин мені б спустили воду на срібному парашуті. Я певна, що в мене мають бути спонсори. Принаймні один чи два. Невже вони не можуть скинутися і прислати мені кухоль води? Так, це недешево, але ж ці люди купаються в грошах! А ще вони зробили на мене ставки. Можливо, Геймітч не усвідомлює, наскільки сильна моя потреба...

— Вода, — мовила я якомога голосніше, сподіваючись, що з неба ось-ось упаде парашут із подарунком. Але дарма.

Щось не так. Невже я помилилася щодо спонсорів? А може, вони відмовилися від мене через Пітину поведінку? Ні, це неможливо. Швидше за все, вони не проти допомогти мені з водою, але Геймітч їм не дозволяє. Як мій ментор, він має право контролювати потік

подарунків від спонсорів. А він ненавидить мене, і навіть не намагався цього приховати. Але невже його ненависть така сильна, щоб бажати мені смерті? Від спраги? Він не здатен на таке, еге ж? Якщо ментор публічно зневажає свого трибута, він відповідатиме за це перед глядачами і жителями свого округу. Навіть Геймітч не ризикував би так, правда? Якби він дозволив мені померти такою смертю, то навіть торговці з Горна зневажали б його і ніколи нічого йому більше не продавали б. А де тоді йому поповнювати свої запаси спиртного? Отже... Невже це помста за те, що я відверто його не слухала? Може, він скеровує всі подарунки Піті? А може, просто не вилазить із пляшки і йому геть на все начхати? Проте якесь внутрішнє чуття підказувало мені, що це не так і що Геймітч не намагається мене позбутися. Перед початком Ігор він щиро готував мене до випробувань. Що ж тоді діється?

Я зарилася обличчям у долоні. Нічого тепер ховатися — з очей і так не скотиться ні сльозинки. Цікаво, що зараз робить Геймітч? Попри гнів, злість і підозри, ледь чутний голос у моїй голові прошепотів, немов у відповідь на запитання: «Можливо, цим він хоче щось тобі сказати. Передати послання».

Послання. Яке послання? А тоді мене осяяло. Геймітч не посилає мені воду з однієї-єдиної причини — він знає, що я вже майже її знайшла.

Я зціпила зуби та звелася на рівні ноги. Здавалося, що мій наплічник став удвічі важчий. Я підбрала зламану гілку й, опираючись на неї, як на патерицю, рушила далі. Сонце пекло нещадно, ще сильніше, ніж попередні два дні. Я почувалася, немов стара шкіра, яка висохла і потріскалася від жару. Кожен крок — це неймовірне зусилля, але я не мала наміру зупинятися. Не хотіла навіть сідати. Якби я сіла, то цілком можливо, уже б не підвелася і забула, що шукаю.

Якою легкою здобиччю була я зараз! Будь-хто, навіть крихітна Рута, натрапивши на мене в цю мить, міг би штовхнути мене на землю й зарізати моїм же ж ножом. А мені забракло б сил опиратися. Але якщо хтось і спостерігав за мною, то цілковито ігнорував. Я почувалася так, наче в радіусі тисячі миль від мене не було жодної живої душі.

Хоча я була не зовсім сама. Ні, саме зараз на мене спрямовані сотні камер. І я згадала, як по телевізору показували трибутів, які

згасали з голоду, замерзали, стікали кров'ю чи помирили від зневоднення. Хоча якщо деінде точиться смертельна битва, показують радше її, а не мене.

Раптом я подумала про Прим. Швидше за все, вона не побачить мене в прямому ефірі, але в школі під час обіду все одно покажуть короткий огляд. Заради неї я намагалася приховати свій відчай і здаватися мужньою.

Але по обіді я зрозуміла, що кінець уже не за горами. Ноги трусилися, а серце шалено калатало. Я почала забувати, де я і що тут роблю. Кілька разів спотикалася, але зуміла втриматися на ногах, коли раптом моя патериця висковзнула з рук і я зрештою впала на землю, не в змозі підвестися. Я дозволила очам заплющитися.

Я помилялася щодо Геймітча. У нього й на думці не було допомагати мені.

«Все гаразд, — подумала я. — Тут зовсім не погано».

Повітря не таке жарке, а значить, уже насувається вечір. Навколо витає ледь відчутний солодкавий запах, який нагадав мені про лілії. Пальці ковзнули по гладенькій землі.

«В такому місці приємно вмирати», — подумала я.

Пучки моїх пальців намалювали кілька завитків на слизькій поверхні.

«Обожнюю болото», — подумала я.

Скільки разів на болотистій землі мені вдавалося вистежити здобич по слідах! А ще болото допомагало при бджолиних укусах. Болото. Болото. Болото! Мої очі широко розплющилися, і я занурила пальці в землю. Це болото! Мій ніс втягнув повітря. Лілії! Водяні лілії!

Я почала повзти на животі по болоті, тягнучись до запаху. За п'ять кроків від того місця, де я впала, була вода. Ставок, а на його поверхні жовті квіти — прегарні лілії.

Я ледве втрималася: мені кортіло занурити обличчя у воду й пити, пити досхочу. Але в мене залишилося достатньо глузду, щоб схаменутися. Тремтячими руками я витягнула флягу, наповнила її водою й додала кілька крапель йоду. Півгодинне очікування завдало мені чималих мук, але я трималася. Я прочекала півгодини, принаймні доти, доки змогла витерпіти.

«Без поспіху», — вмовляла я себе.

Зробила маленький ковток і змусила себе зачекати. Тоді ще один. Протягом наступних кількох годин я випила півгалона води. А потім іще пів. Лізучи на дерево, я прихопила з собою ще трохи води і безперестанку посьорбувала її, я навіть з'їла трохи зайчати й один із моїх дорогоцінних крекерів. До того часу як пролунав гімн, я почувалася набагато краще. На небі не з'явилося жодної фотографії, ніхто з трибутів сьогодні не помер. Я вирішила, що завтра залишуся тут, відпочину, для маскування вимащу наплічник болотом, зловлю кілька маленьких рибин, що їх я бачила в озері, накопаю цибулинок водяних лілій і приготую смачну страву. А сьогодні слід трохи поспати. Я ковзнула у спальний мішок, щосили притискаючи до себе флягу з водою.

За кілька годин я прокинулася від тупоту ніг. Я розгублено роззирнулася. Світанок іще не заяснів, але мої запалені очі й так усе бачили.

Важко не помітити вогненну стіну, яка мчить на тебе зі швидкістю вітру.

Розділ 4

Моїм першим імпульсом було злізти з дерева, але як зробити це, коли ти пристебнута до гілки? Якимсь дивним чином мої пальці намацали на ремені застібку, і я впала на землю, досі борсаючись у спальному мішку. Часу на збори не залишилося. На щастя, і наплічник, і фляга з водою були в мішку. Я підхопила пояс, пристебнула мішок до плечей і щодуху помчала геть.

Усе довкола перетворилося на суцільне полум'я і дим. Палаючі гілки з тріском відламувалися й падали мені до ніг, розсипаючись іскрами. Все, що мені залишалось, — бігти туди, куди й інші: зайці, олені, я навіть помітила зграю диких вовків. Я повністю довірилася їм у виборі напрямку, бо їхні інстинкти значно гостріші, ніж мої. Але звірі й набагато прудкіші: вони так граційно оминали кущі й перескакували через повалені стовбури, що мені було годі їх наздогнати.

Жар був просто нестерпний, але дим — іще гірший. Я щомиті ризикувала задихнутися. Тож я затулила обличчя сорочкою, радо відмітивши, що вона просякла потом і хоч так-сяк мене захищає. Я бігла, задихаючись від кашлю, мішок калатав по спині, по обличчю хльоскали тоненькі гілочки, які нагло з'являлися з сірого туману. Але я бігла, бо знала, що повинна бігти.

Це було зовсім не схоже на випадковість, сумніваюся, що хтось із трибутів забув загасити вогонь. Полум'я, яке гнало мене геть, було неприродно високе й однорідне, а значить, рукотворне, машинотворне — одним словом, створене продюсерами. День був занадто спокійний. Жодної смерті, можливо, жодної бійки. Публіка в Капітолії може занудьгувати: мовляв, ці Ігри геть не цікаві. А продюсери не повинні такого допустити.

Було зовсім не важко здогадатися, для чого все робиться. Зараз на арені зграя кар'єристів протистоїть усім іншим, які, мабуть, розпорошилися по всій території. Вогонь придумали для того, щоб викурити нас зі схованок і зігнати разом. Не дуже оригінальний метод, проте дієвий.

Я перестрибнула через палаючу колоду. На щастя, полум'я було не дуже високе. Але низ моєї куртки зайнявся, і я була змушена зупинитися, щоб загасити вогонь. Проте я не збиралася викидати куртку, а вирішила ризикнути: обпалену і досі тліючу, я запхала її у спальний мішок, сподіваючись, що нестача кисню придушить полум'я. У мене більше нічого немає, окрім того, що я ношу з собою, а треба ще якось виживати й надалі.

За лічені секунди ніс і горло просто палали. Я душилася від кашлю, а легені, здається, зварилися. Кожен подих завдавав пекучого болю, який пронизував груди. На щастя, я встигла заховатися за камінь, перш ніж почалася блювота. Я позбулася своєї убогої вечері та всієї води, яку випила. Лізучи рачки, я блювала доти, доки в шлунку не залишилося нічого.

Я знала, що слід рухатися, але не могла, мене трусило, і я жадібно ковтала повітря. Я дозволила собі витратити ковток дорогоцінної води з пляги, щоб сполоснути рот, а тоді кілька ковтків випила.

«У тебе одна хвилина, — мовила я сама до себе. — Одна хвилина, щоб перепочити».

Я витратила цю хвилину на те, щоб спакувати свої пожитки: змотала спальний мішок і запхнула його, а також усе інше, в наплічник. Ось моя хвилина й спливла. Я знала, що час рухатися далі, але дим затуманив думки. Звірі, на яких я орієнтувалася, давно втекли й залишили мене саму. Я ще ніколи не була в цій частині лісу, про це свідчив величезний камінь, за яким я ховалася, — раніше я таких не бачила. Куди мене хочуть загнати продюсери? Назад до озера? На невідому територію, сповнену небезпек? Я провела біля ставка всього кілька годин, коли раптом почалася пожежа. Чи існує до нього інший шлях? Можливо, рухаючись паралельно вогню, я принаймні змогла б повернутися назад до ставка, до джерела води? Ця вогненна стіна повинна десь закінчуватися і вона не може горіти вічно. Не тому, що продюсери не здатні підтримувати полум'я, а знову ж таки, це може набриднути публіці. Якби я змогла потрапити за вогненну стіну, повернутися назад, то напевно б unikнула зустрічі з кар'єристами. Щойно я вирішила спробувати й обігнути стіну, хоча це й вимагало багато часу і передбачало довгий шлях назад, перша вогняна куля поцілила в камінь, пролетівши всього за два фути від моєї голови. З переляку я сіпнулася й одразу ж відмовилася від своєї ідеї.

Ось вам новий розвиток подій. За допомогою вогню нас не просто змусили рухатися, але й розважили публіку. Знову почувши сичання, я впала на землю, навіть не оглянувшись. Цього разу вогняна куля поцілила в дерево ліворуч від мене, і воно одразу ж спалахнуло. Не рухатись означало померти. Я ледве встигла підвестися на ноги, як третя куля поцілила в те місце, де я лежала, — позаду мене в небо здійнявся вогненний стовп. Тепер час не мав ніякого значення, я просто щосили намагалася ухилитися від куль. Я не бачила, звідки їх випускають, але точно не з вертольотів: кут приземлення був не такий. Можливо, ця частина лісу напхана пусковими установками, які ховаються в деревах і камінні. А десь у прохолодному чистенькому приміщенні за пультом сидить один із продюсерів і натискає на спусковий гачок. І все, що йому потрібно, — це нерухома ціль.

Тож я вмить забула про свій попередній план повернення до ставка. Натомість у мене виник інший: робити зигзаги, нахилитися й підстрибувати. Це був єдиний спосіб уникнути вогняних куль. Кожна з них була не більша за яблуко, але, досягнувши цілі, вибухала з неймовірною потужністю. Не було часу, щоб міркувати над правильністю маршруту: чуєш шипіння — ворухися, щоб не померти.

Моє внутрішнє чуття підказувало мені бігти далі. Я все своє життя дивилася Голодні ігри і знала, що певні секції арени оснащені різними видами зброї. І якщо мені вдасться переміститися в іншу секцію, то я опинюся в зоні недосяжності. Звичайно, я можу одразу ж упасти в яму з гадюками, але не варто хвилюватися про це зараз.

Важко сказати, скільки часу я боролася з вогняними кулями, але зрештою стрільба почала потроху вщухати. Що, безумовно, було добре, бо мене знову почало нудити. Цього разу виною всьому були випари кислоти, які почали проникати в горло і ніс. Я була змушена зупинитися, адже тіло здригалося від конвульсій, відчайдушно намагаючись позбутися отрути, якої я надихалася під час вогняної атаки. Я прислухалася, чекаючи на шипіння — сигнал близької атаки. Але стояла тиша. Очі пекло, від блювання вони зовсім пересохли. Одяг просяк потом. Хоча сморід диму й блювотиння перебив усі інші, якимсь дивним чином я вловила запах паленого волосся. Пальці потягнулися до коси, і я зрозуміла, що вогняна куля вкоротила її щонайменше на шість дюймів. Пасма почорнілого волосся просто

розсипалися, щойно я торкалася їх пучками. Я здивовано дивилася на свою косу, коли знову почулося шипіння.

Мої м'язи відреагували інстинктивно, хоча цього разу недостатньо швидко. Вогняна куля пролетіла зовсім поруч і зачепила мене за литку. Побачивши, що штани палають, я запанікувала, впала на землю й почала качатися з боку на бік і верещати. Зрештою я взяла себе в руки та, притиснувши ногу до землі, загасила вогонь, а тоді, не вагаючись, відірвала руками залишки тліючої тканини.

Я сиділа на землі всього за кілька кроків од місця, куди поцілила вогняна куля. Моя литка палала, а руки вкрилися червоними пухирцями. Мене трусило так, що я не могла ступити й кроку. Якщо продюсери хочуть прикінчити мене, то кращої миті, ніж зараз, не знайти.

Я немов знову почула голос Цинни і побачила свої пишні вогненні наряди.

«Катніс, дівчина у вогні».

Ото вже продюсери насміються з мене! Можливо, саме костюми, які придумав мені Цинна, накликали на мене такі муки. Він, звісно, не міг передбачити цього і, мабуть, зараз хвилювався за мене, адже я вірила, що йому не байдуже. Проте, ніде правди діти, якби я виїхала на тій клятій колісниці голяка, це було б значно безпечніше.

Атака закінчилася. Продюсери не мали на меті мене вбити. Принаймні не зараз. Усім відомо, що нас могли б знищити за кілька секунд після початку Ігор. Але це було б нецікаво, справжня розвага — дивитися, як трибути самі вбивають одне одного. Час від часу продюсери можуть убити трибута, щоб продемонструвати свою силу, але здебільшого їхнє завдання зводиться до того, щоб маніпулювати нами, нацьковувати одне на одного. Отож якщо мене більше не обстрілюють, це означає, що поблизу є принаймні ще один трибут.

Я б радо вилізла на дерево й заховалася там, якби могла, але дим був занадто густий і ядучий — так можна і вчадіти. Я змусила себе підвестися й пошкутильгала геть від вогню. Здається, він уже не переслідував мене, хіба що нагадував про себе чорними смердючими хмарами.

Зайнявся світанок. Крізь густий дим пробилося сонячне проміння. Але далі як на п'ятнадцять кроків від себе я не бачила нічого. Будь-який трибут міг би легко причаїтися й напасти на мене. Тож я

витагнула ножа, але була зовсім не впевнена, що втримаю його в руці. Хоча біль у долонях не міг навіть приблизно зрівнятися з болем у литці. Я ненавиджу опіки, завжди ненавиділа їх, навіть зовсім незначні пухирці, які з'являлися, коли я діставала гарячий хліб із печі. Годі уявити гірший біль, але ніколи ще мені не було так зле, як зараз.

Я була така стомлена, що навіть не помітила, як опинилася по кісточки у воді. Це було невеличке джерельце, яке витікало з тріщини у камінні й дарувало блаженну прохолоду. Я занурила руки у воду, й мені одразу стало легше. Хіба не так говорила мама: «Найкращі ліки від опіків — студена вода. Вона охолоджує обпечене місце»... Але мама мала на увазі маленькі опіки. Цікаво, до яких належить опік на моїй литці? Хоча я ще не набралася сміливості оглянути його, було зовсім не важко здогадатися, що це поранення зовсім іншої категорії.

Я лягла на живіт й опустила руки у воду, роздивляючись на нігтях лаковані вогники, які вже почали кришитися. От і добре. Гадаю, вогню з мене достатньо.

Я змила з обличчя кров і попіл та спробувала згадати все, що мені було відомо про опіки. На Скибі опіки не рідкість, адже ми варимо їсти й обігріваємо помешкання за допомогою вугілля. А ще бувають нещасні випадки у копальнях... Якось до нас додому принесли безтямного парубка, благаючи мою матір допомогти. Лікар, який відповідав за шахтарів, сказав, що в пацієнта немає жодного шансу, й виписав додому помирати. Але його рідні не могли з цим змиритися. Він лежав на нашому кухонному столі, нерухомий, ніби мертвий. Краєм ока я побачила зяючу рану на його стегні, обвуглену плоть, випалену так, що аж виднілася кістка. Я не витримала і вибігла на вулицю. Я подалася в ліс і полювала цілісінький день, і весь час мене переслідувала та жахлива нога, яка викликала спогади про батькову смерть. Найцікавіше, що Прим, яка лякалася власної тіні, залишилася допомагати матері. Мама казала, що цілителями народжуються, а не стають. Вони з Прим зробили все, що змогли, але парубок помер...

З моєю ногою треба було щось діяти, а я досі не могла змусити себе її оглянути. А що як я поранена так сильно, як той парубок, що як я побачу кістку? А тоді я згадала: мама казала, коли поранення дуже серйозне, людина не відчуває болю, тому що всі нерви знищені. Підбадьоривши себе, я сіла оглядати ногу.

Роздивившись литку, я мало не зомліла. Яскраво-червона плоть вкрилася численними пухирцями. Я дихала повільно й глибоко, впевнена, що камери саме націлені на моє обличчя. Я не повинна показувати, що злякалася поранення. Особливо якщо сподіваюся на допомогу. Співчуття глядачів не допоможе, а от захват від мого небажання здаватися — так. Я відрізала залишки тканини на коліні й уважно оглянула рану. Постраждала ділянка шкіри завбільшки з мою долоню. Жодного почорніння. Гадаю, холодна вода не завдасть ніякої шкоди. Я повільно опустила ногу у воду, впершись черевиком — щоб не намочити його — в камінь навпроти, і полегшено зітхнула. Якби тільки я могла знайти трави, що допомагають загоювати опіки! Але я не знала, що шукати. Виходить, що вода і час — мої єдині ліки.

Чи варто мені рухатися далі? Дим поволі розсмоктувався, але все одно був іще занадто густим і шкідливим. Якщо я надалі рухатимуся геть від вогню, чи не наскочу просто на озброєних кар'єристів? До того ж щоразу, виймаючи ногу з води, я скрикувала від болю — й занурювала литку назад. З руками було легше, час від часу я могла витягнути їх із води. Я привела до ладу свої речі, наповнила флягу, знезаразила воду і, коли сплигло достатньо часу, випила всю до останньої краплі. За деякий час я змусила себе з'їсти один крекер, щоб дати поживу шлунку. Оглянула спальний мішок: за винятком кількох чорних цяток, він був зовсім неушкоджений. На відміну від моєї куртки. Смердюча й обпалена, вона вже не надавалася до ремонту. Я обрізала пошкоджену тканину, і куртка вкоротилася десь до середини ребер. Зате каптур був цілий, а це набагато краще, ніж нічого.

Незважаючи на біль, мене почала огортати дрімота. Я б радо вилізла на дерево і відпочила, якби знайшла годяще місце. А залишати потічок ой як не хотілось! Охайно склавши речі в наплічник, я закинула його за спину, але й досі не могла зрушити з місця. Я знайшла кілька водяних рослин із їстівними цибулинами і з'їла їх разом із залишками зайчатини. Посьорбала води. Тоді кілька годин дивилася на сонце, яке повільно описало дугу через усе небо. Де ще могло бути безпечніше, ніж тут? Я зіперлася на рюкзак, дрімота брала гору.

«Якщо я потрібна кар'єристам, то нехай знайдуть мене, — подумала я, перш ніж задрімати. — Нехай спершу знайдуть мене».

І вони таки знайшли. У мене була хвилина на збори, не більше, але, на щастя, я заздалегідь спакувалася й була готова рухатися далі. Вечоріло. Прокинувшись, я одразу підскочила й побігла, хлюпаючи по воді й натикаючись на кущі. Хвора нога сповільнювала пересування, але я відчувала, що мої переслідувачі також не такі швидкі, як до пожежі. Чутно було, як вони кашляють і перегукуються розлюченими голосами.

Але вони наближалися, немов згряя диких собак, і я зробила те, що й завжди за таких обставин — обрала високе дерево й вилізла на нього. Якщо бігти було просто боляче, то лізти на дерево — нестерпно боляче. Це вимагало не тільки чималих зусиль, але й прямого контакту долонь із корою. Але я впоралася досить швидко, тож поки кар'єристи наблизилися, я уже була на висоті двадцятьох футів. На якусь мить ми завмерли й презирнулися. Я сподівалася, що вони не чують, як калатає моє налякане серце.

«Невже це кінець?» — подумала я. Які в мене шанси проти них? Унизу зібралися всі шестеро — п'ятеро кар'єристів і Піта. І моєю єдиною втіхою було те, що їм також добряче дісталось. Але ви тільки погляньте на їхню зброю! Погляньте на їхні обличчя — вони реготали й гарчали до мене, своєї певної здобичі. Ситуація була безнадійна. Хоча... я дещо згадала. Кар'єристи дужчі й більші проти мене, але й важчі. Чомусь не Гейл, а саме я завжди дряпаюся на найвищі дерева, щоб зривати фрукти чи красти пташині яйця. А справа у моїй вазі: я мінімум на п'ятдесят-шістдесят фунтів легша, ніж найменший із кар'єристів.

Сміється той, хто сміється останній.

— Як у вас справи? — запитала я весело.

Це спантеличило їх, але публіці має сподобатися.

— Непогано, — відповів хлопець з Округу 2. — А в тебе?

— Як на мене, то сьогодні було трохи спекотно, — відповіла я. І майже почула, як у відповідь на мою репліку загиготів увесь Капітолій. — А тут повітря набагато чистіше. Чому б вам не приєднатися до мене?

— Гадаю, ми так і зробимо, — сказав той самий хлопець.

— Ось, візьми це, Катоне, — мовила дівчина з Округу 1 і простягнула йому срібний лук і сагайдак зі стрілами.

Мій лук! Мої стріли! Побачивши їх, я не на жарт розізлилася і мало не висварилася — на себе, на зрадника Піту, через якого я втратила свій чи не єдиний шанс заволодіти зброєю.

— Ні, — сказів Катон, відштовхнувши лук. — З мечем я краще впораюся.

Я добре роздивилася його зброю — короткий важкий меч, прикріплений до пояса.

Я дала Катону трохи часу, щоб він заліз на дерево, і тільки тоді видряпалася ще вище. Гейл завжди казав, що я нагадую йому білку: так прудко я здатна видертися на вершечок дерева по найтонших гілочках. Частково я завдячую своїй вазі, а частково — багаторічній практиці. Треба знати, куди ставити руки й ноги. Я здолала ще тридцять футів, коли почула хрускіт і побачила, як Катон гепнувся на землю. Він заліз уже достатньо високо, тож я сподівалася, що він скрутить собі в'язи... Але ні. Він звівся на ноги й брудно вилаявся.

Дівчина зі стрілами (я чула, як хтось назвав її Глорія — кумедно, які пишні імена дають дітям в Окрузі 1) також почала дертися на дерево, але їй вистачило здорового глузду зупинитися, коли гілки затріщали і під нею. Я була на висоті щонайменше вісімдесятьох футів. Вона спробувала підстрелити мене з лука, й одразу стало зрозуміло, що тримає його в руках вона вперше. Одна зі стріл уп'ялася в сусіднє дерево, і я зуміла до неї дотягнутися. Я помахала стрілою, мов діставала її тільки для того, щоб подразнити дівчину, хоча насправді я збиралася скористатися стрілою, якщо у мене випаде така нагода. Я б могла повбивати їх усіх до ноги, якби срібний лук був у моїх руках.

Кар'єристи перегрупувалися, і до мене долинули їхні приглушені голоси. Я їх не просто розізлила — я виставила їх на посміховисько перед усім Капітолієм. Але на землю спускалися сутінки, і вони були змушені відкласти атаку. Зрештою Піта сказав:

— Нехай сидить нагорі. Нікуди вона не втече. А вранці ми щось придумаємо.

Що ж, в одному він був абсолютно правий. Я нікуди не втечу. І тут немає холодної води, тож я на повну силу відчула біль від опіків. Я знайшла годящу гілку і почала вмоцуватися на ніч. Одягнула куртку. Розгорнула спальний мішок. Пристебнулася паском і намагалася не стогнати. Хворій нозі було занадто парко в мішку. Тому я зробила

розріз і вистромила ногу назовні. Тоді скропила водою рану і пухирі на руках.

Від бравади не лишилось і сліду. Біль і голод ослабили мене, але я не могла їсти. Навіть якщо я протримаюся цю ніч, що принесе з собою ранок? Я дивилася на зелене листя і намагалася розслабитися, але опіки стали на заваді. Пташки також вкладалися на ніч, співаючи колискові своїм пташеняткам. Повилазили нічні хижаки. Десь ухнула сова. Крізь дим прорізався невиразний сморід скунса. З сусіднього дерева на мене дивилися очі якоїсь тварини — можливо, опосума — і поблискували у світлі факелів, які запалили кар'єристи. Раптом я сперлася на лікоть. Здається, очі належали не тварині. В останніх тьмяних променях світла я таки розгледіла її, мовчазну і непорушну, вона також втупилася в мене.

Рута.

Скільки часу вона провела тут? Мабуть, стільки, скільки і я. Ніким не помічена, вона сиділа на своєму дереві. Напевно, зачувши наближення зграї, вона вилізла на нього ще до моєї появи.

Якийсь час ми дивилися одна на одну. А тоді, не зачепивши й листочка, вона простягнула свою маленьку руку вгору і вказала на щось у мене над головою.

Розділ 5

Очима я простежила за Рутиним пальцем — наді мною тріпотіло листя. Спочатку я нічого не могла розрізнити, але згодом у тьмяному світлі роздивилася якусь невиразну пляму приблизно за п'ятнадцять футів у мене над головою. Але що... що це таке? Якась тварина завбільшки з єнота? Це щось звисало з самого краєчка гілки й повільно розхитувалося. Ні, це не єнот. І раптом поміж добре знайомих звуків нічного лісу мої вуха вловили ледь чутне дзижчання. Нарешті я втямила: там осине гніздо.

Мене паралізував страх, але мені вистачило здорового глузду не зойкнути й не вертітися. Зрештою, звідки мені знати, що то за оси. Там могли бути звичайнісінькі безневинні комахи, на зразок залиште-нас-у-спокої-і-ми-вас-не-чіпатимемо. Але ж це Голодні ігри, і тут нічого не буває просто так. Швидше за все, це ще одні мутанти, вирощені Капітолієм, — мисливці-вбивці. Їх вивели в лабораторії і під час війни з округами використовували осині гнізда як міни. Мисливці-вбивці більші, ніж звичайні оси, менш вразливі, а від їхнього укусу з'являються набряки завбільшки зі сливу. Як правило, після кількох таких укусів людина помирає. Дехто помирає одразу. Ті, кому поталанило менше, з'їжджають із глузду від галюцинацій, викликаних отрутою. І ще одне: ці оси до останнього полюють на того, хто зачепив їхнє гніздо і порушив спокій. Ось чому їх назвали мисливцями-вбивцями.

По війні Капітолій знищив усі гнізда неподалік столиці, але навмисне залишив ті, що розміщувалися навколо округів, — як іще одне нагадування про свою силу і нашу слабкість. Гадаю, Голодні ігри були придумані з цією-таки метою. Ще одна причина, з якої не варто потикатися за межі Округу 12. Коли ми з Гейлом натрапляли на гніздо мисливців-убивць, одразу ж розверталися й тікали геть.

То що зараз висіло наді мною? Гніздо мисливців-убивць? Я подивилася на Руту, шукаючи в її очах допомоги й підтримки, але вона зникла в густому листі.

А хіба, беручи до уваги обставини, в яких я опинилася, не байдуже, які це оси? Я поранена й загнана в пастку. Темрява дала мені

незначну перевагу, але заки настане світанок, у кар'єристів з'явиться план, як мене вбити. Вони просто не можуть учинити інакше, потому як я пошила їх у дурні перед цілою країною. Можливо, осине гніздо — моя єдина надія. Якщо б мені вдалося кинути його на моїх переслідувачів, то у мене б з'явився шанс на втечу. Звісно, без ризику тут не обійдеться.

Певна річ, мені нізащо не наблизитися до гнізда впритул. Щоб скинути його, доведеться пиляти цілу гілку біля самого стовбура. Гадаю, що зубчастому лезу мого ножа це до снаги. А чи до снаги це моїм рукам? Чи може вібрація сполошити мисливців-убивць і змусити їх атакувати? А що як кар'єристи розгадають мій план і отаборяться в іншому місці? Тоді все пропало.

Поміркувавши, я вирішила, що пиляти найкраще тоді, коли лунатиме гімн. А він може початися будь-якої миті. Тож я повільно вилізла зі свого спального мішка, переконалася, що ніж надійно закріплений за поясом, і подерлася вгору. Це саме по собі було небезпечно, бо що далі, то гілки ставали тонші, але ж я терпляча і витривала... Коли я наблизилася до потрібної гілки, дзиччання стало виразнішим. Проте все-таки недостатньо гучним, як на мисливців-убивць.

«Це все дим, — подумала я. — Він їх ошелешив».

Дим — це єдиний спосіб, за допомогою якого повстанці боролися з осами.

Раптом на небі з'явився герб Капітолія, і пролунали перші ноти гімну.

«Зараз або ніколи», — подумала я і заходилася пиляти.

Пухирі на правій долоні почали лускати, тільки-но я взялася до справи. Щойно на гілці утворилася неглибока западинка, стало набагато легше, але все одно заледве мені під силу. Я міцно зціпила зуби й продовжила пиляти, не випустивши з уваги, що на небі не з'явилося жодної світлини. Отже, сьогодні ніхто не помер, і публіці доведеться задовольнитися сценою моєї втечі від вогняних куль і поранення й тим, як мене загнала на дерево розлючена згряя кар'єристів. Гімн уже майже закінчився, а я виконала тільки три чверті роботи. Музика стихла, небо почорніло, і я була змушена зупинитися.

І що тепер? Мені б, схоже, таки вистачило сил, щоб допиляти ту кляту гілку, але тепер цей план здавався далеко не найкмітливішим. А

що як оси задурманені, що як гніздо застряне десь між гілками — або я в темряві не зможу втекти? Тоді це марна трата часу. Ліпше я підкрадуся сюди на світанку й скину осине гніздо на своїх ворогів.

У тьмяному світлі факелів я повернулася назад до свого мішка, де на мене чекав найкращий у світі сюрприз. На спальному мішку стояла маленька пластикова баночка, прикріплена до срібного парашута. Мій перший подарунок від спонсорів! Мабуть, Геймітч прислав його під час гімну. Баночка була така маленька, що легко вмістилася на долоні. Що це? Не харчі, це точно. Я зняла кришечку і по запаху зрозуміла, що це ліки. Я обережно торкнулася пальцем однорідної маси — і свербіння в пучці одразу ж минулося.

— О Геймітч, — прошепотіла я. — Дякую.

Він не зрадив мене, не кинув напризволяще. Ціна цієї мазі астрономічна. Мабуть, не один спонсор виклав кругленьку суму, щоб прислати мені цю малесеньку баночку. А для мене вона безцінна.

Я опустила два пальці в мазь і ніжно розмастила її по литці. Ефект був не просто неочікуваний — мазь мала магічну дію. Біль одразу ж зник, а на шкірі залишилося приємне відчуття прохолоди. Це була не звичайна мазь на травах, яку готувала моя мама, а сучасні ліки, винайдені в лабораторіях Капітолія. Змастивши литку, я вкрила тонким шаром мазі пошкоджені долоні. А тоді, обережно замотавши баночку в парашут, заховала її в рюкзак. Тепер, коли біль ущух, я зручно вмостилася в спальному мішку й заснула.

Пташка сіла на гілку за кілька футів од мене і своїм співом сповістила про те, що уже світає. В тьмяному ранковому світлі я ретельно оглянула долоні. Завдяки лікам усі почервонілі ділянки набрали рожевого відтінку і стали ніжні, мов шкіра немовляти. Нога досі пекла, але й рана там була набагато серйозніша. Я намастила на литку ще один шар мазі й тихо спакувала свої пожитки. Що б не трапилося, мені доведеться рухатися, і то швидко. А також змусила себе з'їсти один крекер і смужку бекону й випити кілька ковтків води. Після вчорашнього у моєму шлунку не залишилося майже нічого, і голод не забарився.

Я поглянула вниз: згряя кар'єристів і Піта досі спали. Судячи з пози, в якій заснула Глорія, я здогадалася, що вона була на варті, але втома взяла гору.

Я напружила зір, намагаючись роздивитися Руту, але марно. Оскільки вона попередила мене про небезпеку, гадаю, тепер було б чесно попередити її. До того ж, якщо я помру сьогодні, то нехай виграє Рута. Я тихо покликала її на ім'я, й у відповідь на мене подивилися широко розплющені, сповнені тривоги очі. Вона знову показала пальцем на гніздо. Я підняла вгору ніж і провела ним туди-сюди, так ніби щось пиляю. Вона тільки кивнула та зникла в густому листі. На сусідньому дереві почулося тихеньке шелестіння. А тоді почало віддалятися. Аж раптом я усвідомила, що це було. Рута стрибала з дерева на дерево. Я ледве втрималася, щоб не розсміятися вголос. Невже вона саме це демонструвала продюсерам? І я уявила, як у спортзалі вона скакала з одного каната на інший, не торкаючись підлоги. Їй просто мушили поставити щонайменше десятку.

На сході з'явилися перші сонячні промені. Я не могла більше чекати. Порівняно з учорашнім днем, коли кожен рух завдавав невимовного болю, сьогодні дряпатися вгору було мало не розвагою. Діставшись гілки, на якій висіло гніздо, я вставила ніж у щілину і вже майже взялася до роботи, коли вловила якийсь рух. Там, на гнізді. Золотисте тільце мисливця-вбивці ліниво пересувалося по сірій поверхні вулика. Оса рухалася повільно й неохоче, але все-таки рухалася, а це означало, що решта також скоро прокинуться. З-під густого шару мазі на моїх долонях виступили великі краплі поту, і я ретельно витерла їх об сорочку. У мене залишилося щонайбільше кілька секунд: ще трохи — і цілий рій розлючених ос атакує мене.

Немає сенсу зволікати. Я глибоко вдихнула, стиснула рукоятку ножа й почала пиляти. Туди-сюди, туди-сюди! Мисливці-вбивці задзижчали гучніше й почали вилазити з гнізда. Туди-сюди, туди-сюди! Раптом пекучий біль пронизав коліно, і я збагнула, що одна з ос устромила в мене гостре жало, а решта не забаряться. Туди-сюди, туди-сюди! Щойно ніж розпиляв гілку, я щосили відштовхнула її від себе. Осине гніздо впало вниз, ненадовго затримавшись на нижніх гілках, і з тріскотом ударилось об землю. Воно одразу ж розколалося навпіл, немов яйце, і в повітря здійнявся рій скажених мисливців-убивць.

Я відчула, як друга оса вкусила мене в щоку, ще одна в шию, і від отрути голова негайно зробилася важкою. Я міцно вчепилася однією рукою за дерево і заходилася витягувати жала з тіла. На щастя, мене

помітили тільки три оси, перш ніж гніздо впало вниз. Решта мисливців-убивць напали на ворогів на землі.

Оце була несподіванка! Не встигли кар'єристи розплющити очі, як на них накинулися оси. Піта й решта зірвалися на ноги та кинулися врозтіч. До мене долинули їхні крики:

— До озера! До озера!

І я збагнула, що вони збираються рятуватись у воді. Мабуть, озеро зовсім близько, якщо вони розраховують дістатися його неушкодженими. А от Глорії та ще одній дівчині з Округу 4 пощастило менше. Їх одразу ж атакувало безліч ос, і вони отримали численні укуси. Глорія немов збожеволіла: вона лементувала, стрибала й відбивалася від ос луком, та марно. Кликнула інших на допомогу, але, звісно, ніхто по неї не повернувся. Дівчина з Округу 4 зникла з поля зору, хоча я не була певна, що вона добіжить до озера. Глорія впала на землю й почала корчитися, а за кілька хвилин затихла.

У гнізді не залишилося жодної оси, всі до одної переслідували втікачів. Було малоймовірно, що вони повернуться, але все одно я не хотіла ризикувати. Я зіскочила з дерева й побігла в протилежний від озера бік. Від отрути, що потрапила в моє тіло з жалами, мене трохи похитувало, але я зуміла дістатися свого маленького ставка і про всяк випадок плюхнулась у воду — а раптом мене досі переслідують оси. Приблизно за п'ять хвилин явилася з води та присіла на камінь. Люди анітрохи не перебільшують ефекту від укусів мисливців-убивць. На одному з колін виросла гуля завбільшки з апельсин, а не сливу. А з отворів, із яких я витягнула жала, сочилася смердюча зелена рідина.

Набряки. Біль. Липка зеленувата рідина. До того ж я стала свідком страшної смерті Глорії. Чи не занадто як на світанок, коли ще й сонце не встигло вистромитися? Найменше мені хотілося думати про те, який вигляд зараз має Глорія. Її покорчене тіло. Її опухлі пальці, які заціпеніли навколо лука...

Лук! Мій затуманений мозок працював повільно, але нарешті думки склалися до купи: я миттю підвелася на ноги й похитуючись рушила туди, де лежала Глорія. Лук. Стріли. Я повинна їх забрати. Здається, я ще не чула гарматного пострілу. Мабуть, Глорія ще не померла, а просто в комі, її серце досі бореться з осиною отрутою. Але щойно воно припинить битися, як постріл сповістить про її смерть і

вертоліт забере її тіло, прихопивши з собою єдиний лук і сагайдак зі стрілами. А я не хочу втратити їх удруге!

Тільки-но я підбігла до Глорії, пролунав постріл. Мисливці-вбивці зникли. Дівчина, під час інтерв'ю така приголомшливо вродлива у своїй золотій сукні, змінилася до невпізнанності. Її обличчя було спотворене, кінцівки скрючені. Набряки від укусів почали лускати, розбризкуючи навколо смердючу зелену рідину. Щоб отримати лук, мені довелося розбити каменем її пальці, вірніше те, що від них залишилося. Сагайдак зі стрілами вона причавила спиною до землі. Я спробувала перекотити її тіло на бік, але щойно торкнулася пальцями її шкіри, як та злізла і відділилася від тіла. Я зойкнула і впала на землю.

Невже все це відбувається насправді? А може, в мене почалися галюцинації? Я заплющила очі й почала дихати ротом, щоб бува не виблювати. Мій сніданок повинен залишитися в шлунку: хтозна, скільки часу мине, поки я знову зможу полювати. Пролунав другий постріл, і я здогадалася, що він сповістив про смерть дівчини з Округу 4. Потім птахи замовкли, тільки одна з них видала довгий тривожний звук — знак наближення вертольота. Я розгубилася, бо подумала, що він прилетів по Глорію, хоча це було абсолютно безглуздо, адже я досі поруч і намагаюся забрати в неї лук. Я стала навколішки — й дерева навколо закрутилися вихором. Посеред неба кружляв велетенський вертоліт. Я затулила собою тіло Глорії, мов намагаючись захистити його, а тоді побачила, як вертоліт забрав тіло дівчини з Округу 4 і зник.

«Давай!» — звеліла я собі.

Міцно стиснувши зуби, я запустила руки під мертве тіло Глорії, вхопилася за те місце, де колись були ребра, й спробувала перевернути її на живіт. Але мені це було не до снаги. Я починала марити, все пливло перед очима, ніби в нічному кошмарі, я не могла провести чітку межу між маренням і реальністю. Я вхопила срібний сагайдак зі стрілами, але він за щось зачепився — за плече. Зрештою я щосили сіпнула і вивільнила його. Щойно лук і стріли опинилися в моїх руках, як до мене долинув тупіт кількох пар ніг, і я збагнула, що це кар'єристи. Вони поверталися назад по мою душу або по свою зброю, а швидше за все, і по те, і по те.

Я прогавила свій шанс, було запізно для втечі. Я витягнула одну зі стріл й піднесла до тятиви, але виявилось, що замість однієї тятиви

перед очима пливе аж три, а сморід від розкладеного тіла такий сильний, що я просто не можу. Не можу. Не можу.

Й ось так безпомічно я стояла навколішках, коли з кущів вискочив перший трибут і над моєю головою завис гострий спис. Обличчя Піти перекошилося від шоку, хоча це й було безглуздо. Я напружилася, приготувавшись до удару, але натомість Піта опустив руки.

— Чому ти досі тут? — прошипів він до мене.

Мої очі округлилися, я розгублено дивилася, як великі краплі води повільно котяться опухлим вухом Піти. Все його тіло блищало, немов зарошене.

— Ти збожеволіла? — він підштовхнув мене списом. — Вставай! Вставай!

Я підвелася, але він досі штовхав мене. Що? Що він задумав? Він щосили штовхнув мене геть.

— Біжи! — закричав він. — Біжи!

За спиною Піти з'явився Катон. Він прорубував собі шлях крізь густі кущі й щодуху мчав до нас. Він був також мокрий із ніг до голови, а під оком у нього красувалася велика гуля. У руках він тримав меч, сам вид якого додав мені сил утікати. Я бігла, міцно притиснувши до себе лук і стріли, налітаючи на дерева, які з'являлися нізвідки, спотикаючись і падаючи. Я пробігла повз свій ставок і опинилася в незнайомій ділянці лісу. Все навколо почало розпливатися й викривлятися. Метелик роздувся до розмірів будинку, а тоді розпорошився на мільйони зірочок. Замість дерев мені ввижалася кров, вона крапала на мої черевики. З пухирців на руках почали вилазити мурахи, і я не могла їх струсити. Вони повзли вгору, по руках, по шиї. Хтось заверещав — нескінченним задиханим криком на найвищій ноті. Мабуть, то була я сама. Я спіткнулася й упала в невеличку яму з оранжевими бульбашками, які гуділи, мов гнізда мисливців-убивць. Скрутившись калачиком, я приготувалася вмерти.

Знесилена і збита з пантелику, я усвідомлювала тільки одне: щойно Піта Мелларк урятував мені життя.

А тоді мурахи дісталися моїх очей — і я зомліла.

Розділ 6

Моя свідомість опинилася в полоні кошмарів, кожен із яких був страшнішим за попередній. Усе, чого я найбільше боялася, поставало перед моїми очима в таких яскравих деталях, що я сприймала це за реальність. Щоразу, приходячи до тями, я думала: «Нарешті все скінчилося». Але ні. Кожен кінець був початком нового кошмару. Важко сказати, скільки разів мені привиділася смерть Прим. А скільки разів мені довелося пережити наново смерть батька? А свою власну? Це була нормальна реакція на укуси мисливців-убивць. Їхня отрута діє тільки на ту частину мозку, яка відповідає за страх.

Коли я зрештою прийшла до тями, то просто лежала в очікуванні наступного видіння. Але, мабуть, отрута вже вийшла з мого тіла, добряче потрусивши і виснаживши його. Я досі лежала на боці, скрутившись, немов зародок у лоні матері. Я повільно підняла руку й торкнулася очей. Виявилось, що з ними все гаразд, що ніяких мурах не було. Довелося докласти зусиль, щоб випростати руки й ноги. Мені боліло все тіло, тож не було потреби оглядати себе і з'ясовувати, яке місце ушкоджене. Рухаючись дуже-дуже повільно, я зрештою сіла. Увесь цей час я пролежала в ямі, але виявилось, що оранжеві бульбашки, які дзижчали, мов осині гнізда, були плодом моєї уяви, натомість дно ями було повністю вкрито сухим жовтим листям. Мій одяг увесь промок, але я не знала від чого: від води, вологи, дощу, а може, поту? Кілька хвилин я просто сиділа, пила маленькими ковтками воду з фляги і спостерігала за жуком, який намагався вилізти на куц жимолості.

Скільки часу я була без тями? Коли мене почали переслідувати видіння, був ранок. А зараз обід. Але одубілість у моїх суглобах свідчила про те, що минув не один день, можливо, два. У такому разі я не дізнаюся, скільки трибутів вижило, а скільки померло від укусів мисливців-убивць. Глорія і дівчина з Округу 4 точно загинули. Але залишився ще хлопець з Округу 1, обоє трибутів з Округу 2 і Піта. Чи померли вони? Якщо ні, то останні кілька днів стали для них таким самим пеклом, як і для мене. А що з Рутою? Вона така крихітна, що

навіть незначна кількість отрути в крові могла її вбити. Але... Оси не повинні були її наздогнати: вона мала значну фору.

У роті був гнилий смердючий присмак, і вода не допомагала. Я насилу дотягнулася до куща жимолості й зірвала квітку. Ніжно відірвала тичинку від пелюсток і накрапала нектару собі на язик. У роті стало одразу приємно і солодко, по язичку й горлу розлилося тепло, і на мене нахлинули спогади про літо, про рідний дім і про Гейла. Чомусь мені згадалася наша остання прогулянка до лісу й остання розмова.

«Знаєш, а ми б змогли».

«Що?»

«Змогли б покинути округ. Утекти. Жити в лісі. Тільки ти і я, ми б упоралися...»

Раптом мої думки переключилися з Гейла на Піту... Піта! Він урятував мені життя! Здається. А може, тоді отрута вже почала діяти, і я не могла відрізнити реальність від марення? Але якщо він зробив це, — а моя інтуїція підказувала, що так воно й було, — то навіщо? Можливо, він продовжував грати роль закоханого, як тоді, під час інтерв'ю? А може, він справді намагався захистити мене? Якщо так, тоді чому він об'єднався з тими кар'єристами? Безглуздя якесь.

Мені стало цікаво, як би пояснив це Гейл. Я замислилась на мить, але одразу викинула це з голови: з невідомої причини Гейл і Піта зовсім не могли співіснувати в моїй свідомості.

Отже, я зосередилася на одній справді приємній події, яка трапилася відтоді, як я опинилася на арені. У мене з'явився лук і стріли! Аж дванадцять стріл, разом із тією, яку я дістала, сидячи на дереві. На них не було й сліду гидкого зеленого слизу, який сочився з тіла Глорії, — це підтвердило мої здогадки про те, що не все там було реальним, — але засохлої крові не бракувало. Я вирішила, що помию їх пізніше, й одразу ж запустила кілька стріл у сусіднє дерево. Ця зброя була більше схожа на лук із Тренувального Центру, а не на ті, що були в мене вдома, хоча яке це має значення? Головне, що я вправлялася з ним не гірше, ніж зі своїми.

У мене з'явилася зброя, і це все міняло. Звісно, у мене залишилися сильні суперники. Але тепер я була не просто здобиччю, яка втікає, ховається і відчайдушно бореться за життя. Якби зараз із-за

кущів вискочив Катон, я б не втікала, а пристрелила його. Страшно зізнатися, але я очікувала цього моменту з нетерпінням.

Проте спочатку варто відновити сили. Мої запаси води були майже на нулі, а організм почав знову зневоднюватися. Та невелика кількість жирку, яку я наїла в Капітолії, зникла, плюс я втратила ще кілька своїх рідних фунтів. Стегнові кістки і ребра випиналися сильніше, ніж по смерті батька, коли ми кілька місяців голодували. Не варто було скидати з рахунку і поранення — опіки, порізи, синці, які я отримала в результаті зіткнення з деревами, а ще три набряки від укусів ос, які дуже напухли і почали свербіти. Я вкрила опіки шаром мазі, змастила й набряки, але це не допомогло. Моя мати знає, як лікувати такі укуси. За допомогою листочків, які виводять отруту з тіла, але вона рідко використовувала їх, тому я не пам'ятала ні назви, ані їх самих.

«Спочатку слід знайти воду, — подумала я. — Полювати можна по дорозі».

Я легко зорієнтувалася: моє збожеволіле тіло прорубало широкий тунель у густому листі, тож я вирушила в протилежному напрямку, сподіваючись, що мої вороги досі перебувають у напівреальному світі марення.

Я не могла рухатися швидко, м'язи відмовлялися виконувати будь-які різкі рухи. Тож я перейшла на повільну мисливську ходу, яку використовувала для вистежування здобичі. За кілька хвилин я помітила зайця, він став першою жертвою мого лука і стріл. Мій звичний чистий постріл в око не вдався, але байдуже, переживу. Приблизно за годину я знайшла потічок, мілкий, але достатньо широкий, щоб задовольнити всі мої потреби. День видався жаркий, сонце пекло немилосердно, тому поки вода у флязі знезаражувалася, я роздяглася догола і залізла у прохолодний струмок. Я була брудна з ніг до голови. Спочатку намагалася поливатися водою, а тоді просто лягла, дозволивши потокові змити сажу, кров і клапті шкіри, які відлущувалися від обгорілих ділянок тіла. Ополоснувши у воді свій одяг і розвішавши його на кущах, я сиділа на березі, гріючись на сонці й розплутуючи скуйовджене волосся. До мене повернувся апетит, і я з'їла крекер із беконом. Тоді назбирала трохи моху й почала стирати засохлу кров зі своєї срібної зброї.

Освіжившись, я знову помастила опіки, заплела косу і вбралася у вологий одяг, знаючи, що скоро сонце його висушить. Прямувати проти течії здалося найрозумнішою ідеєю. І я рушила вперед, цього разу вгору, і це додавало мені впевненості, тим паче поруч був струмок — джерело води не тільки для мене, але й для можливої здобичі. Я легко підстрелила якусь пташку, схожу на дикого індика. Як на мене, вона була цілком їстівна. Ближче до вечора я вирішила розпалити невеличкий вогонь, щоб спекти м'ясо. Я могла побитися об заклад, що сутінки допоможуть приховати дим, а до ночі я загашу полум'я. Випатравши здобич, я двічі оглянула тушку птахи, але не знайшла нічого підозрілого. Обскубавши пір'я, я побачила, що птаха завбільшки з курку, але товстіша і м'язистіша. Я поклала першу порцію м'яса на вогонь — і раптом щось почула. Тріснула гілка.

Миттєвим рухом я розвернулася туди, звідки пролунав тріск, і закинула лук на плече. Та не було нікого. Принаймні я нікого не бачила. А тоді помітила кінчик дитячого черевичка, який визирав із-за стовбура дерева. Мої плечі розслабилися, і я усміхнулася. Вона пересувалася лісом непомітно, мов тінь, треба віддати їй належне. Вона стежила за мною. Слова самі собою зірвалися з моїх уст:

— А знаєш, не тільки кар'єристам дозволено об'єднуватися, — мовила я.

Кілька секунд панувала тиша. А тоді з-за дерева визирнула Рута.

— Ти хочеш, щоб я стала твоїм союзником?

— А чому б ні? Ти врятувала мене від мисливців-убивць. Ти достатньо кмітлива, бо зуміла вижити. До того ж сумніваюся, що мені вдасться тебе позбутися, — сказала я. Вона кліпнула, обмірковуючи мої слова. — Ти голодна? — (Я побачила, як вона ковтнула слинку, а очі її заблищали, угледівши м'ясо). — Ходи сюди, сьогодні у мене аж два види дичини.

Рута невпевнено ступила вперед.

— Я можу вилікувати гострий біль від укусів, — мовила вона.

— Справді? — запитала я. — Як?

Вона трохи покопирсалася в мішечку, прикріпленому до пояса, і витягнула звідти жменьку листочків. Я була майже на сто відсотків певна, що саме їх використовувала й мама.

— Де ти їх знайшла?

— Їх тут багато. Ми завжди беремо ці листочки з собою, коли йдемо на роботу в сади. У нас залишилося багато гнізд, — сказала Рута. — Тут гнізд також чимало.

— Все правильно. Ти з Округу 11. Сільське господарство, — мовила я. — Значить, сади? Ось чому ти вмієш перелітати з дерева на дерево, немов на крилах.

Рута усміхнулася. Я поцілила в яблучко: це одне з умінь, яким вона пишалася найбільше.

— Що ж, давай. Полікуй мене.

Я сіла біля вогню й закотила холощу, виставляючи напоказ поранене коліно. На моє превелике здивування Рута запхала жменьку листочків у рот і почала їх жувати. Мама зробила б це в інший спосіб, та хіба у нас був вибір? Приблизно за хвилину Рута виплюнула листочки, вірніше те, що від них залишилося, і приклала густу зелену кашу до мого коліна.

— Ох! — полегшений стогін зірвався з моїх вуст, я не змогла стриматися. Було таке відчуття, ніби листочки висмоктали біль із рани.

Рута тихенько хихикала.

— На щастя, тобі вистачило глузду витягнути жала, в іншому разі тобі було б набагато гірше.

— Приклади листя до шиї! І до щоки! — мало не благала я.

Рута запхала наступну порцію листочків до рота, і я засміялася: відчувати полегшення так приємно! Я помітила довгий слід від опіку в Рути на передпліччі.

— У мене є дещо від цього.

З цими словами я відклала зброю вбік і змастила опік маззю.

— У тебе заможні спонсори, — мовила вона тужливо.

— Тобі ще нічого не присилали? — запитала я. Вона заперечно похитала головою. — Ще пришлють. От побачиш. Що ближче ми будемо до кінця, то більше людей зауважить, яка ти метка.

Я перевернула м'ясо.

— Ти не жартувала, коли говорила про союзництво? — запитала вона.

— Ані стілець, — відповіла я.

Я майже почула стогін Геймітча: зв'язалася зі слабкою дитиною! Але вона була мені потрібна. Тому що вона живуча, а ще я їй довіряю. Вона мені нагадує Прим.

— Гаразд, — сказала вона, й ми потиснули руки. — Домовилися. Звісно, цей союз тимчасовий, але навіщо згадувати про це зараз?

Рута зробила свій внесок у вечерю — жменьку їстівних корінців. Підсмажені на вогні, вони мали різкий солодкавий запах пастернаку. Рута також упізнала пташку — це дикі птахи, в їхньому окрузі їх називають дикими грусьми. Іноді в сад прилітає ціла зграя грусей, і це означає, що буде гідний обід. На якийсь час ми замовкли: поживна їжа поглинула всю нашу увагу. М'ясо груски було чудове, таке жирненьке, що коли кусаєш, по підборіддю стікає лій.

— Ох, — зітхнула Рута. — Я ще ніколи не з'їдала цілу ніжку сама.

І я готова побитися об заклад, що так воно й було. М'ясо потрапляло до її рук зовсім не часто.

— Можеш з'їсти ще одну, — мовила я.

— Справді? — запитала вона.

— Бери все, що хочеш. Тепер, коли в мене є лук і стріли, я зможу підстрелити ще. До того ж у мене є сильця. Я покажу тобі, як їх ставити, — сказала я. Рута досі невпевнено дивилася на м'ясо. — Бери, — підохотила я, простягнувши їй ніжку. — І так м'ясо довго не протримається, а в нас є ще цілий заєць.

Зрештою апетит узяв гору і, затиснувши ніжку в руках, Рута відкусила добрячий шмат.

— Я думала, що в Окрузі 11 більше їжі, ніж у нас. Адже ви її вирощуєте, — мовила я.

Очі Рути округлилися від здивування.

— О ні, нам заборонено їсти те, що ми вирощуємо.

— За це вас арештують? — запитала я.

— Порушника привселюдно шмагають батогом, — пояснила Рута. — Наш мер дуже суворий і уважно за цим стежить.

З виразу її обличчя можна було з певністю сказати, що таке траплялося частенько. В Окрузі 12 публічне шмагання — рідкість, але й таке можна було побачити. Теоретично нас із Гейлом мусили б шмагати мало не щодня за те, що ми вешталися лісами. Теоретично покарання повинно бути ще суворішим, але чиновники Округу 12 занадто вподобали нашу дичину, щоб це допустити. До того ж наш мер, батько Мадж, здається, не дуже полюбляв такі видовища. Можливо, у найменш престижного, найбіднішого округу, який до того ж усі висміюють, є свої переваги. Наприклад, Капітолій повністю нас

ігнорує, поки ми не сіпаємося й тихо видобуваємо встановлені норми вугілля.

— Вдома ви маєте достатньо вугілля? — запитала Рута.

— Ні, — відповіла я. — Ми змушені купувати його, а ще дешицю заносимо в хати на черевиках.

— Під час збирання урожаю нас годують трохи краще, щоб ми довше працювали, — мовила Рута.

— А хіба діти не повинні ходити до школи? — запитала я.

— Під час жнивовиці — ні. Тоді працюють усі, — сказала Рута.

Було цікаво слухати про її життя. Адже нам заборонено спілкуватися з жителями інших округів. Я б і не здивувалася, якби продюсери вирізали нашу розмову, бо хоча вона здавалася абсолютно безневинною, влада не хоче, щоб люди з різних округів знали про життя одне одного.

Рута запропонувала переглянути всю їжу, яка залишилася, щоб знати, що в нас є. Вона вже бачила майже всі мої запаси, залишилося ще кілька крекерів і смужок бекону. Рута назбирала багатенько корінців, мала трохи горіхів, зелені й навіть жменьку ягід.

Я уважно вивчила незнайомі ягоди.

— Ти впевнена, що вони не отруйні?

— Впевнена. Вони ростуть у нас удома. Я їла їх усі ці дні, — мовила вона і з цими словами закинула кілька ягід до рота.

Я невпевнено з'їла одну, і виявилось, що вона така ж смачна, як наша ожина. Годі було шукати кращого союзника, ніж Рута. Ми розділили харчі порівну, про всяк випадок. Якби ми опинилися нарізно, то кожна з нас була б забезпечена їжею на кілька днів. Окрім їжі, у Рути був іще шкіряний бурдюк для води, саморобна рогатка і додаткова пара шкарпеток. Також вона мала гострий камінець, який використовувала як ніж.

— Я знаю, що мої пожитки зовсім мізерні, — мовила вона, зніяковівши, — але я мала щодуху втікати від Рогу достатку.

— Ти вчинила правильно, — сказала я.

Коли я розклала всі свої речі, побачивши темні окуляри, вона широко роззявила рота.

— Як тобі вдалося їх роздобути? — запитала вона.

— Вони були в наплічнику. Та з них жодної користі. Вони не тільки не блокують сонячного проміння, але й спотворюють усе

довкола, — мовила я і знизала плечима.

— Вони не від сонця, вони для темряви, — вигукнула Рута. — Іноді, коли ми збираємо фрукти допізна, нам видають такі окуляри, особливо тим, хто вилазить найвище, куди не проникає світло факелів. Одного разу хлопець, його звали Мартин, спробував украсти пару. Він заховав окуляри в штанях. Його вбили на місці.

— Вбили хлопця за те, що він узяв ось такі окуляри? — мовила я.

— Так, хоча всі знали, що він не становить небезпеки. У Мартина були проблеми з головою. Я маю на увазі, він поводився, як трирічна дитина. Він узяв окуляри погратися, — сказала Рута.

Раптом мені спало на думку, що в Окрузі 12 безпечно, мов на небі. Звісно, люди там постійно вмирають із голоду, але важко уявити, як миротворці вбивають дитину несповна розуму. В нашому окрузі є маленька дівчинка, онучка Сальної Сей. Вона увесь час блукає Горном. У неї також не все гаразд із головою, але люди ставляться до неї, як до кімнатної тваринки: кидають їй залишки їжі та всілякі дрібнички.

— То для чого вони? — запитала я в Рути, взявши окуляри в руки.

— Коли надворі стемніє, сама побачиш, — відповіла вона. — Одягни їх сьогодні ввечері, коли сяде сонце.

Я віддала Руті кілька сірників, а вона ще раз пересвідчилася, що у мене з собою достатньо листочків у разі, якщо набряки знову розболяться. Ми загасили вогонь і рушили вгору паралельно потічку. Ми йшли, аж поки зовсім не стемніло.

— Де ти спиш? — запитала я в неї. — На деревах? — (Рута кивнула у відповідь). — У самій тільки курточці?

Рута витягнула додаткову пару шкарпеток.

— Я одягаю їх на руки.

Я згадала, які тут холодні ночі.

— Спи зі мною у спальному мішку, якщо, звісно, хочеш. Він достатньо великий для двох.

Після такої пропозиції обличчя її засяяло. Гадаю, вона на таке й не сподівалася.

Ми вибрали годящу гілку і вмостилися на ніч саме тоді, коли почав грати гімн. Цього дня смертей не було.

— Рудо, я прийшла до тям вчора. Скільки ночей я прогавила?

Звуки гімну повинні заглушити мої слова, але я все одно шепотіла. Навіть з осторогою прикрила губи долонею. Не хотіла, щоб

глядачі дізналися, що я збираюся говорити про Піту. Наслідуючи мене, Рута зробила те саме.

— Дві, — відповіла вона. — Дівчата з Округів 1 і 4 загинули. Залишилося десятеро.

— Трапилося щось дивне. Принаймні так мені здалося. Можливо, цього й не було насправді: отрута мисливців-убивць почала діяти, і мені все привиділося, — мовила я. — Пам'ятаєш хлопця з мого округу? Піту? Гадаю, він урятував мені життя. Але він був із кар'єристами.

— Він уже не з ними, — сказала Рута. — Я шпигувала за їхнім табором біля озера. Вони повернулися, перш ніж почали марити. Але його там не було. Можливо, він справді врятував тебе і тому був змушений тікати.

Я не відповіла. Якщо Піта мене врятував, то виходить, що я знову йому заборгувала. Тепер буде не так легко з ним розрахуватися.

— Якщо він справді виручив мене, то, мабуть, це входило в його плани. Він, певно, хоче, щоб люди й надалі думали, ніби він у мене закоханий.

— А, — мовила Рута і замислилася. — Мені здалося, що то була не гра.

— Звісно, що гра, — сказала я. — Він вигадав це разом із нашим ментором.

Тим часом гімн закінчився, і небо стемніло.

— Давай випробуємо окуляри.

Я витягнула окуляри й одягнула їх. Рута не жартувала. Я бачила все — від листочків на деревах до скунса, який повільно скрадався серед кущів за добрячих п'ятнадцять футів звідси. З такої відстані я б могла підстрелити його, якби захотіла. Я будь-кого могла б підстрелити.

— Цікаво, в кого ще є такі окуляри, — мовила я.

— Кар'єристи мають дві пари. У їхньому таборі біля озера є все, — сказала Рута. — Вони такі сильні.

— Ми також сильні, — відповіла я. — Просто наша сила в іншому.

— Ти сильна. Ти вмієш стріляти, — мовила вона. — А що вмію я?

— Ти можеш забезпечити себе харчами. Хіба ні? — запитала я.

— Їм харчі не потрібні. У них є все, — відповіла Рута.

— А уяви, якби в них не залишилося нічого. Уяви, якби всі їхні запаси зникли. Скільки часу вони протягнуть? Я маю на увазі тут, на Голодних іграх...

— Але ж, Катніс, вони не голодні, — сказала Рута.

— Ні, не голодні. Ось у чому проблема, — погодилася я.

І вперше за весь час у мене з'явився план. Не план захисту чи втечі, а план нападу.

— Руто, гадаю, нам час виправити ситуацію.

Розділ 7

Рута вирішила повністю мені довіритися. Щойно пролунали останні ноти гімну, як вона міцно притулилася до мене й одразу заснула. У мене також не виникало жодних підозр стосовно неї, тому я не вжила жодних заходів безпеки. Якби вона зичила мені смерті, то просто втекла б, не попередивши про осине гніздо. Мене хвилювало інше — десь глибоко всередині мені не давала спокою одна думка. Жодній із нас не під силу виграти Ігри. Та оскільки везіння поки що було на нашому боці, я вирішила зараз про це не думати.

До того ж усю мою увагу поглинув план, який нещодавно народився у моїй голові. Ми з Рутою повинні знищити запаси кар'єристів. Не знаю як, але ми мусимо це зробити. Я була на всі сто впевнена, що виживання без їжі стане для них серйозним випробуванням. Як правило, стратегія кар'єристів полягає в тому, щоб одразу захопити всі запаси їжі, отаборитися на одному місці й поступово винищувати решту трибутів. У ті роки, коли кар'єристи залишали свій табір без нагляду, — одного разу всі припаси знищила зграя страшних рептилій, іншого їх змила повінь (справа рук продюсерів), — тільки тоді вигравали трибути з менш престижних округів. Кар'єристи зростали в достатку, їх завжди добре годували, тому вони не знають, що таке голод. На відміну від нас із Рутою.

Та сьогодні я була занадто виснажена, щоб розробляти детальний план. Мої рани тільки почали загоюватися, у голові ще не прояснилося від отрути, а тепло тільця Рути, її голівка, що вмостилася в мене на плечі, — все це дало мені відчуття безпеки. Вперше я замислилась над тим, як самотньо мені було на арені досі. Як заспокоює присутність іншої людини! Я поринула в сон, сподіваючись, що ранок принесе з собою свіжі ідеї. Одне мені було відомо напевне: завтра кар'єристам буде непереливки.

Мене розбудив гарматний постріл. Небо вже ясніло, а пташки щебетали. Рута сиділа на гілці навпроти і тримала щось у руках. Ми мовчали, очікуючи ще пострілів, та було тихо.

— Як гадаєш, хто цього разу? — запитала я. Просто не могла не думати про Піту.

— Не знаю. Та хто завгодно, — відповіла Рута. — Дізнаємося ввечері.

— А хто залишився? — запитала я.

— Хлопець з Округу 1. Обоє трибутів з Округу 2. Хлопець з Округу 3. Трач і я. Ти і Піта, — мовила Рута. — Разом вісім. Зажди, є ще хлопець з Округу 10, той, що кульгає. Він дев'ятий.

Був іще хтось, але жодна з нас не могла згадати хто.

— Цікаво, як помер цей трибут, — мовила Рута.

— Цього ми не дізнаємося. Але й так добре. Смерть на якийсь час утихомирить публіку. Можливо, ми встигнемо втілити свій план, перш ніж продюсери вирішать, що події розвиваються занадто повільно, — сказала я. — А що це в тебе?

— Сніданок, — мовила Рута. З цими словами вона простягнула долоню, показуючи два великі яйця.

— Що це за яйця? — запитала я.

— Я не впевнена. Ген отам — болотиста місцевість. Там водяться якісь водяні птахи, — сказала вона.

Було б непогано спекти яйця, але ми не хотіли ризикувати й розпалювати вогонь. Гадаю, трибут, який помер сьогодні, став жертвою кар'єристів, а це означає, що вони вже оклигали від осиних укусів і готові продовжити Ігри. Ми випили сирі яйця, з'їли по заячій ніжці й закусили все це ягодами. Непоганий сніданок.

— Ти готова? — сказала я, завдаючи на плечі рюкзак.

— До чого? — запитала Рута, але судячи з того, як вона підскочила, було ясно: вона готова робити все, що я скажу.

— Сьогодні ми знищимо запаси кар'єристів, — відповіла я.

— Справді? Але як?

Її очі світилися від радості й хвилювання. В цьому вона була зовсім не схожа на Прим, для якої будь-яка пригода — то кара Божа.

— Навіть не уявляю. Ходімо, придумаємо щось під час полювання, — мовила я.

Ми майже нічого не вполювали: я була надто заклопотана, намагаючись витягнути з Руди якнайбільше інформації про кар'єристів та їхній табір. Вона стежила за ними зовсім недовго, але виявилось, що Рута досить спостережлива. Вони влаштували табір біля озера, кроків зо тридцять від Рогу достатку. Того дня, коли там була Рута, вони залишили в таборі вартового — хлопця з Округу 3.

— Хлопця з Округу 3? — запитала я. — Він також із ними?

— Так, він постійно залишається в таборі. Його також ужалила оса, оскільки він опинився неподалік, — мовила Рута. — Гадаю, його не вбили з однієї причини — кар'єристам потрібен сторож. Але він на вигляд не такий і дужий.

— Яка у нього зброя? — запитала я.

— Я бачила тільки спис. Від нас би він відбився, але Трач би його легко прикінчив, — відповіла Рута.

— А їжа лежить просто неба? — мовила я. Рута кивнула. — Щось тут не так.

— Знаю. Але я не помітила нічого дивного, — зронила Рута. — Катніс, навіть якщо ти дістанешся їжі, як ти її знищиш?

— Спалю. Може, втоплю в озері. Або заллю пальним, — сказала я — і тицьнула пальцем у животик Рути, як робила це з Прим. — А може, з'їм!

Рута захихикала.

— Не хвилюйся. Я щось вигадую. Руйнувати набагато легше, ніж будувати.

Якийсь час ми копали корінці, збирали ягоди й зелень і приглушеними голосами обговорювали стратегію. Я дізналася, що Рута — найстарша з шістьох дітей у сім'ї; вона завжди захищала молодших і ділилася з ними харчами, які добувала в лісах і на полях. А в її окрузі миротворці були набагато суворіші, ніж у нашому. Сьогодні я познайомилася зі справжньою Рудою, яка на запитання, що їй подобається найбільше в світі, відповіла:

— Музика.

— Музика? — здивувалася я.

У моєму світі з музики стільки ж користі, як зі стрічок для волосся й веселок. Хоча з веселки принаймні можна бодай про погоду дізнатися.

— У тебе є час на музику?

— Ми співаємо вдома. І на роботі також. Ось чому мені подобається твоя брошка, — мовила вона, вказавши на переспівницю, про яку я зовсім забула.

— У вас також є переспівниці? — запитала я.

— О так. З кількома я навіть подружилася. Ми співаємо разом годинами. Вони розносять мої повідомлення, — сказала вона.

— Що ти маєш на увазі? — запитала я нетерпляче.

— Зазвичай я залізаю на дерево якнайвище, тому перша помічаю прапор, який сповіщає про закінчення робочого дня. Тоді я завжди співаю одну й ту саму маленьку пісеньку, — мовила Рута. Вона перевела подих і заспівала солодким чистим голосочком чотири коротенькі рядочки. — А переспівниці розносять її по всьому саду. Так усі дізнаються, що час закінчувати, — провадила вона. — Хоча підбиратися занадто близько до їхнього гнізда небезпечно. Та це й не дивно.

Я відстебнула брошку і простягнула Руті.

— Ось, візьми. Для тебе вона важливіша, ніж для мене.

— О ні, — мовила Рута, знов затискаючи мої пальці навколо брошки. — Мені приємно дивитися на неї. Побачивши переспівницю, я вирішила, що можу тобі довіряти. До того ж у мене є це, — з цими словами вона витягнула з-під сорочки трав'яне намисто, на якому висіла грубо витесана дерев'яна зірка. Або квітка. — Талісман на везіння.

— Що ж, досі талісман вдало справлявся зі своїм завданням, — мовила я, пристібаючи переспівницю назад до своєї сорочки. — Може, тобі й справді з ним краще.

До обідньої пори у нас народився план. По обіді ми спробували втілити його в життя. Спочатку я допомагала Руті збирати гілочки і складати їх у купки для перших двох багать, третє вона зробить сама. Ми домовилися, що по всьому зустрінемося на тому місці, де ми вперше повечеряли разом. Потічок повинен допомогти мені знайти шлях назад. Перш ніж піти, я переконалася, що в Руті достатньо харчів і сірників. Я навіть наполягла, щоб вона взяла мій спальний мішок — раптом нам не вдасться зустрітися до вечора.

— А як же ти? Хіба тобі не буде холодно? — запитала вона.

— Ні, якщо поцуплю собі мішок там, біля озера, — мовила я. — Ти ж знаєш, що тут крадіжка не карається за законом, — усміхнулася я.

В останню мить Рута вирішила навчити мене свого сигналу — того, яким сповіщала про закінчення робочого дня.

— Може й не спрацювати. Але якщо ти почувеш цю пісеньку від переспівниці, то знатимеш, що зі мною все гаразд, просто зараз я ще не можу повернутися.

— А тут є переспівниці? — запитала я.

— А хіба ти не бачила? Їхні гнізда всюди, — мовила вона.

Мушу визнати, я не помітила жодного.

— Гаразд. Якщо все піде за планом, ми зустрінемося ще до вечері,
— сказала я.

Несподівано Рута кинулася до мене й обвила своїми рученятами. Повагавшись якусь мить, я пригорнула її у відповідь.

— Будь обережною, — застерегла вона.

— І ти, — відповіла я.

Тоді я розвернулася й рушила до потічка, на душі було тривожно. Я боюсь, що Руту можуть вбити... або не вбити, і тоді ми залишимося тільки вдвох з усіх трибутів, одна проти одної... Боюсь, що Рута зостається сама, і Прим також зосталася сама. Ні, у Прим є мама, і Гейл, і пекар, який пообіцяв, що вона не голодуватиме. А Рута має тільки мене...

Дійшовши до потічка, я рушила вниз за течією до того місця, де відлежувалася після атаки мисливців-убивць. Варто бути обачнішою, бо роздуми про Піту цілком заволоділи моєю увагою. Невже постріл, який пролунав сьогодні вранці, сповістив про його смерть? Якщо так, то як він помер? Від рук кар'єристів? Чи була це помста за те, що він відпустив мене? Я напружилася, намагаючись згадати все, що відбулося біля тіла Глорії, все до найменших подробиць. Піта вискочив із-поміж дерев. Він увесь мерехтів, і вже це змусило мене сумніватися, що все відбувалося насправді.

Мабуть, учора я рухалася дуже повільно: сьогодні, щоб дійти до місця, де я приймала ванну, мені знадобилося всього кілька годин. Я зупинилася поповнити запаси води і вимастити рюкзак іще одним шаром грязюки. Та хай скільки я старалася, здається, нічого не виходило. Жовтогарячий колір нічим не можна було приглушити.

З наближенням до табору кар'єристів мої чуття загострилися, і що ближче я підбиралася до них, то обережніше поводитися, дослухаючись до кожного звуку і тримаючи напоготові лук зі стрілою. Поки що я не натрапила на жодного трибута, але все було, як згадувала Рута. Зарості з солодкими ягодами. Кущі з листям, яким вона лікувала мої укуси. Скупчення осиних гнізд неподалік від дерева, на якому я ховалася від кар'єристів. То тут, то там у густому листі миготіло чорно-біле пір'я переспівниць.

Коли я наскочила на розбите осине гніздо, то на якусь мить зупинилась: мені забракло відваги, щоб іти далі. Рута дала чіткі вказівки, як дістатися звідси до однієї хорошої місцини, з якої добре стежити за табором біля озера.

«Пам'ятай, — сказала я собі. — Тепер мисливець ти, а не вони».

Я міцніше стиснула лук і рушила вперед. Дійшовши до переліску, про який мені розказувала Рута, я не могла не відмітити, наскільки вона мудра. В цьому місці ліс закінчувався, і далі була рівнина, на якій розташувався табір, але листя на кущах було таке густе, що звідси я могла спостерігати за кар'єристами непоміченою. Нас розділяло поле, де почалися Голодні ігри.

Я угледіла чотирьох трибутів. Хлопця з Округу 1, Катона і дівчину з Округу 2, а ще худорлявого блідолицього хлопця, мабуть, з Округу 3. Під час нашого перебування в Капітолії він не справив на мене жодного враження. Я зовсім нічого не пам'ятала про нього: ні його костюмів, ані балів, ані інтерв'ю. Навіть зараз, сидячи осторонь і копирсаючись у якійсь пластиковій коробці, він губився на тлі своїх кремезних зарозумілих союзників. Але, мабуть, він мав якесь особливе вміння, в іншому разі його б не залишили в живих. Дивлячись на нього, я відчувала якусь тривогу. Чому кар'єристи покладали на нього, такого кволого й ненадійного бійця, роль чатового? Чому вони просто його не вбили?

Усі четверо, здається, досі не оклигали від укусів мисливців-убивць. Навіть із того місця, де я ховалася, було добре видно набряклі гулі на різних частинах їхніх тіл. Мабуть, у них не вистачило глузду витягнути жала, а якщо й вистачило, то, швидше за все, вони навіть не здогадувалися про існування лікувальних листочків. Очевидячки, ліки, які були в Розі достатку, не допомогли.

Ріг достатку стояв на своєму звичному місці, але всередині був порожній. Більшість припасів, які зберігалися в ящиках, мішках і пластикових коробках, були акуратно поскладані пірамідкою на безпечній відстані від самого табору. Інші запаси були розкидані по периметру, майже так само, як навколо Рогу достатку на початку Ігор. Над самою пірамідою гойдався балдахін із сітки, яка могла захистити її хіба що від пташок.

Усе це було якось дивно. Відстань, сітка, присутність хлопця з Округу 3. Єдине я знала напевне: знищити запаси буде не так легко, як

здається. Тут якась пастка, і поки я не дізнаюся яка, краще не вистромляти їй носа. Мабуть, піраміда якось охороняється. Можливо, навкруги замасковані ями, або сітка-пастка, або нитка, зачепивши яку, дістанеш отруйний дротик просто в серце. Варіантів безліч.

Міркуючи над тим, як мені діяти далі, я раптом почула голос Катона. Він щось вигукнув і показав пальцем у бік лісу. Мені не потрібно було оглядатися, я знала, що це: Рута запалила перше вогнище. Ми навмисне назбирали побільше сирого дерева, щоб дим був якомога помітніший. Кар'єристи одразу ж почали озброюватися.

Розгорілася сварка. Перегиркувалися вони достатньо голосно, і я збагнула, що сперечаються вони, чи варто брати з собою хлопця з Округу 3.

— Він піде з нами. Він знадобиться нам у лісі, а тут він уже зробив усе, що міг. Ніхто не зможе їй торкнутися наших запасів, — мовив Катон.

— А як щодо нашого Ромео? — заперечив хлопець з Округу 1.

— Я вже сотню разів казав, щоб ви забули про нього. Я добряче його порізав. Це якесь диво, що він досі не сплив кров'ю. В будь-якому разі, він не в тій формі, щоб на нас напасти, — відповів Катон.

Виходить, Піта десь там, у лісі, і він серйозно поранений. Але я досі не дізналася, чому він відколовся від кар'єристів.

— Ходімо, — наказав Катон.

Він подав спис хлопцеві з Округу 3, і всі вони рушили у напрямку вогню. Останні слова, які долетіли до мене, вимовив Катон:

— Коли ми її знайдемо, я сам її вб'ю. І щоб ніхто не втручався.

Я одразу здогадалася, що він мав на увазі не Руту. Це не вона скинула на нього осине гніздо.

З півгодини я не вистромлювалася зі своєї схованки, міркуючи над тим, що робити з припасами. Єдина перевага, яку давали мені лук і стріли, — відстань. Я б могла легко поцілити в піраміду палаючою стрілою — стріляю я достатньо добре, — але не було жодної гарантії, що піраміда займеться. Швидше за все, стріла просто згасне, і що тоді? Я нічого не доможуся, та ще їй себе викрию. Кар'єристи одразу ж здогадаються, що я була тут, що в мене є спільник і що я добре вправляюся з луком і стрілами.

У мене не було іншого вибору, як підкрастися ближче і спробувати з'ясувати, як захищені припаси. Власне, я вже збиралася вийти зі своєї

схованки, коли раптом моє око вловило якийсь рух. За сотню кроків праворуч од мене з лісу вислизнула якась постать. Спочатку я подумала, що це Рута, але потім побачила, що це Лисяча Морда — саме її ми не могли згадати сьогодні вранці. Вона скрадалася до піраміди. Побачивши, що довкола нікого нема, вона побігла маленькими прудкими кроками. Але наблизившись до коробок, розкиданих навколо піраміди, вона зупинилася і роздивилася під ногами, тоді обережно стала на клаптику землі. А далі вона пострибала, то приземляючись на обидві ноги, то на одну, ледь не заточуючись, а іноді ризикувала ступити кілька кроків. Перестрибуючи через маленьку бочку, вона приземлилася на пальчики. Але втратила рівновагу і гепнулася. Я чула, як вона запищала, падаючи на руки, але нічого не трапилось. За якусь мить вона звелася на ноги й продовжила рух у напрямку припасів.

Отже, я не помилилася щодо пастки, але виявилось, що вона складніша, ніж я очікувала. Стосовно дівчини я також не помилилася: вона була достатньо хитрою, щоб здогадатися про западню, і зуміла прокласти шлях до їжі. Вона наповнила свою торбу, взявши потроху їжі з різних ящиків, крекерів із коробки, кілька яблук із мішка, який звисав із бочки. Вона брала всього по дрібці, щоб кар'єристи не помітили пропажі. Цього було навіть недосить, щоб викликати підозри. А тоді, протанцювавши свій дивний танець у зворотному напрямку, вона зникла в лісі, жива й здорова.

Від люті й розчарування я аж заскреготіла зубами. Лисяча Морда підтвердила мої найгірші здогадки. Але яка пастка вимагає такої спритності й тямущості? Невже там стільки спускових механізмів, які можуть привести її в дію? Чому дівчина запищала так жалібно, коли її руки торкнулися землі? Можна було подумати... і раптом мене осяяло: можна було подумати, що земля от-от вибухне.

— Припаси заміновані, — прошепотіла я.

Це все пояснює. І те, чому кар'єристи залишили їжу без нагляду, і реакцію Лисячої Морди, і присутність хлопця з Округу 3 — округу, який спеціалізується на виготовленні телевізорів, автомобілів і вибухівки. Але де вони роздобули міні? В припасах? Продюсери зазвичай не дають трибутам такої зброї, бо хочуть, щоб ті вбивали одне одного власноруч. Я висковзнула з-за кущів і наблизилася до одного з круглих металевих люків, крізь які трибути потрапили на

арену. Земля довкола нього була перекопана. Міни, які були зариті там, вийшли з ладу через шістдесят секунд після нашої появи на арені, але хлопець з Округу 3 зумів активувати їх знову. Такого не траплялося ще в жодних Іграх. Ладна пробитися об заклад, що це шокувало не тільки мене, але й продюсерів.

Що ж, хлопець з Округу 3 молодець, він зумів утерти їм носа, але що тепер робити мені? Щойно я наближуся до замінованої зони, як одразу зірветься перша міна. Ідея з палаючою стрілою тепер здавалася просто сміховинною. Міни вибухають під тиском. Хоча, щоб активувати їх, багато не потрібно. Одного року, стоячи на люкові, якась дівчина ненавмисне впустила на землю свій талісман, маленький дерев'яний м'ячик, і її рештки буквально довелося відшкріпати від землі.

Мої руки достатньо дужі, я б докинула туди кілька каменів — і що тоді? Можливо, підірветься одна міна. Почнеться ланцюгова реакція... Чи ні? Може, хлопець з Округу 3 так розмістив міни, що вибух однієї не вплине на інші? Щоб і злодія вбити, і припаси вберегти. Навіть якщо мені вдасться підірвати одну міну, то кар'єристи одразу ж повернуться назад. Крім того, над пірамідою звисає сітка, спеціально залишена там для того, щоб запобігти таким атакам. Мені доведеться метнути щонайменше тридцять каменів, щоб спричинити ланцюгову реакцію і знищити всю піраміду.

Я озирнулася. З-поміж дерев клубочився димок від другого вогнища, яке розпалила Рута. Мабуть, кар'єристи вже почали щось підозрювати. Нема часу на роздуми, слід діяти якнайшвидше.

Повинен бути якийсь вихід, обов'язково повинен, треба просто зосередитися. Я подивилася на піраміду, на бочки, на коробки — вони занадто важкі, щоб повалитися на землю від однієї стріли. Можливо, в одному з контейнерів пальне, і тоді ідея з палаючою стрілою не така уже й погана. Однак я відкинула її, мені не хотілося втратити всі свої дванадцять стріл, намагаючись угадати, в якому контейнері пальне. Я вже серйозно подумувала, чи не підібратися до піраміди в той сам спосіб, що й Лисяча Морда, але раптом мені в око впав пузатий мішок із яблуками. Я змогла б розрубати шнурок, на якому він висить, одним пострілом, хіба не це я зробила в Тренувальному Центрі? Мішок чималенький, але все-таки його може бути недостатньо, щоб

спричинити більш ніж один вибух. Хіба що мені вдасться зробити так, щоб яблука розсипалися...

І раптом я зрозуміла, як слід діяти. Я підійшла ближче і витягнула три стріли. Цього мені мало вистачити, щоб здійснити задумане. Я стала в стійку, зосередилася, намагаючись відгородитися від решти світу. Перша стріла розірвала мішок біля самого вершечка. Друга перетворила невелику дірку в зяючий отвір. Я бачила, як покотилося перше яблуко, коли пустила третю стрілу — вона відірвала від мішка великий клапоть тканини.

На якусь мить, здавалося, все завмерло. А тоді яблука одне по одному посипалися на землю, і я злетіла в повітря: хвиля від вибуху відкинула мене на кілька кроків назад.

Розділ 8

Падіння на тверду, майже кам'яну землю вибило з мене дух. Рюкзак зовсім не пом'якшив удару. На щастя, сагайдак зі стрілами висів у мене на плечі, а лук я міцно затиснула в руках. Земля досі тремтіла від вибуху. Але я його не чула. Я не чула взагалі нічого. Мабуть, яблука спричинили достатньо вибухів, щоб викликати ланцюгову реакцію і активувати решту мін. Я встигла затулити обличчя руками ще до того, як на мене посипався дощ із палаючих уламків. Повітря застилав їдкий дим, який зовсім не сприяв відновленню дихання.

Десь за хвилину земля перестала коливатися. Я перевернулася на бік і дала собі хвилину, щоб насолодитися видовищем тліючих уламків на тому місці, де нещодавно була піраміда. Гадаю, там уже нічого рятувати.

«Час мені забиратися звідси», — подумала я. Почувши вибух, кар'єристи на всіх парах помчать до свого табору. Однак, звівшись на рівні ноги, я зрозуміла, що втекти мені буде зовсім не легко. В голові паморочилося. Мене не просто похитувало з боку в бік, а гоїдало так, що, здавалося, дерева танцюють навколо, а земля під ногами ходить ходором. Я зробила кілька кроків, а тоді впала навколішки. Треба перечекати. Спливло кілька хвилин, але нічого не змінилося.

Зненацька мене охопила паніка. Я не повинна тут залишатися. Треба втікати. Але я не здатна йти, а на додачу ще й нічого не чую. Я приклала руку до лівого вуха, до того, яке було обернене до вибуху, і відчула, що з нього цебенить кров. Може, я оглухла не тимчасово, а назавжди? Ця думка не на жарт мене налякала. Як кожен мисливець, я покладаюся на свої вуха частіше, ніж на очі. Але я не маю права виявити переляк. Понад усякий сумнів, зараз у прямому ефірі мене бачить увесь Панем.

«Ніякої крові», — сказала я собі й тремтячими руками натягнула на голову каптур, неслухняними пальцями зав'язуючи шнурок під підборіддям. Так крові буде куди всотуватися. Я не можу йти, а повзти? Я напружилася й подалася вперед. Так, я повзла, але дуже повільно. Ріденький ліс не в змозі забезпечити мені надійне прикриття.

Моя єдина надія на порятунок — гайок Рути, в його густій зелені я ховалася досі. А тут, на відкритій місцевості, з мене легка здобич. Катон подбає про довгу й болючу смерть для мене. Але думка про те, що саме зараз на мене дивиться Прим, додала мені сил, і я дюйм по дюйму прямувала до гущавини.

Ще один вибух заскочив мене зненацька. Якась випадкова міна зірвалася від упалого ящика. Таке повторилося ще двічі. Ці останні кілька вибухів нагадали мені про те, як удома ми з Прим смажили попкорн...

Я ледве встигла заховатися. Щойно я зникла в густих заростях кущів, як на галявині з'явився Катон зі своїми поплічниками. Його люті не було меж, він так казився, аж сміх. Виявляється, в нападі злості люди справді здатні рвати на собі волосся й бити кулаками об землю. А причиною всьому була я. Тепер уявіть, наскільки близько я від них перебувала, а ще візьміть до уваги те, що я не могла ні втекти, ні захиститися, і тоді вам стане зрозуміло, яка я була налякана. Я радо зауважила, що в цих густих заростях я поза зоною досяжності камер, бо тепер уже не могла стримуватися: кусала губи та гризла нігті. Здерла з них останній шар лаку, намагаючись стримати клацання зубів.

Хлопець з Округу 3 кинув у руїни кілька каменів й, очевидячки, підтвердив, що підірвалися геть усі міни, бо кар'єристи наблизилися до уламків.

Перший спалах люті Катона переріс у новий, і він почав копати тліючі коробки й контейнери. Інші трибути вешталися довкола, намагаючись відшукати бодай якісь неушкоджені речі, але нічого не залишилося. Хлопець з Округу 3 впорався зі своїм завданням занадто добре. Здається, те саме спало на думку й Катону, тому що несподівано він обернувся до хлопця й почав на нього репетувати. Трибут з Округу 3 різко розвернувся й кинувся навтіки, але Катон підскаочив ззаду і схопив його за шию. Я побачила, як напружилися м'язи на руках Катона, й одним різким рухом він скрутив хлопцеві з Округу 3 шию.

Так швидко. Він помер так швидко.

Двоє інших трибутів, здавалося, намагалися заспокоїти Катона. Той хотів мерщій кинутися в погоню, але інші затримали його, тицяючи пальцями в небо. Спочатку це мене насторожило, але тоді я зрозуміла: «Звісно. Вони гадають, хто б не підірвав припаси, сам він також загинув». Звідки їм знати про стріли і яблука! Вони вирішили,

що пастка була непродуманою, і трибут, який намагався вкрати припаси, не тільки загинув сам, але й підірвав усю піраміду. Гарматний постріл, який сповістив про смерть трибута, могли заглушити міни, а пошматовані рештки злодія міг уже позбирати вертоліт. Отож усі трое відійшли геть, щоб дати змогу продюсерам забрати тіло хлопця з Округу 3. Вони чекали.

Здається, пролунав постріл. А тоді з'явився вертоліт і забрав тіло загиблого.

Поволі сонце закотилося за обрій. Стемніло. На небі з'явився герб і, напевно, почався гімн. На якусь мить стало темно, а тоді блимнула світлина хлопця з Округу 3, потім хлопця з Округу 10, який помер уранці. А далі знову з'явився герб. Що ж, тепер їм усе відомо. Злодій живий. У тьмяному світлі герба я побачила, як Катон і дівчина з Округу 2 вдягнули окуляри нічного бачення. Хлопець з Округу 1 запалив факел, і в його світлі я прочитала на їхніх обличчях сувору рішучість. Кар'єристи рушили до лісу на полювання.

У голові трохи прояснилося. На ліве вухо я досі нічого не чула, а от у правому почало дзеленчати, а це, безумовно, хороший знак. Не було сенсу полишати свою схованку. Тут, на місці злочину, я була в цілковитій безпеці. Вони, мабуть, вирішили, що у злодія була фора щонайменше в дві години. Тож одразу кинулися в погоню. Я ж вирішила не квапитися.

Найперше, що я зробила, — витягнула свої окуляри нічного бачення й одягнула їх. Це трохи мене заспокоїло. Тоді я випила кілька ковтків води і змила кров із вуха. Я побоялася, що запах м'яса може привернути увагу хижаків, тому вирішила повечеряти зеленню, корінцями і ягодами, які ми назбирали разом із Рутою.

Де зараз мій маленький союзник? Чи зуміла вона повернутися до місця зустрічі? Чи хвилюється вона за мене? Принаймні ми обидві живі.

Я на пальцях перерахувала трибутів, що залишилися. Хлопець з Округу 1, обоє трибутів з Округу 2, всі четверо з Округів 11 і 12. Мабуть, зараз у Капітолії вирують пристрасті навколо ставок і можливого переможця. Зараз вони, певно, без упину нас обговорюють. Може, беруть інтерв'ю у наших друзів і родичів. Проминуло ось уже кількадесят років відтоді, як трибути з Округу 12 потрапляли у першу вісімку. А тепер нас аж двоє. Хоча, якщо вірити словам Катона, Піті

залишилося вже недовго. Не те щоб слова Катона аж так важили. Хіба не він в одну мить позбувся всіх своїх припасів?

«Оголошую 74-ті Голодні ігри відкритими, Катоне, — подумала я. — По-справжньому відкритими».

Подув холодний вітерець. Я потягнулася по свій спальний мішок, коли раптом згадала, що залишила його Руті. Ну звісно, я повинна була роздобути собі інший, але з усіма цими мінами просто забула про це. Мене почало трусити. Оскільки я не могла влаштуватися на ночівлю на дереві, довелося скрутитися калачиком під кущем і закопатися в листя і соснові голки. Але тепліше не стало. Я вкрилася плівкою і розмістила рюкзак так, щоб захиститися від вітру. Стало трохи затишніше. Тільки зараз я відчула несподіваний приплив співчуття до дівчини з Округу 8, яка розпалила вогонь першої ж ночі. Тепер настала моя черга зціплювати зуби і з нетерпінням чекати на світанок. Я накидала на себе побільше листя й голок, закутала руки в куртку й скрутилася калачиком, підігнувши коліна до підборіддя. Зрештою мені вдалося заснути.

Коли я розплющила очі, світ довкола здавався мені якимсь викривленим. Мені знадобилася хвилина, щоб зрозуміти, що сонце вже давно встало, а окуляри, в яких я спала, спотворюють усе довкола. Щойно я підвелася та зняла їх, як від озера до мене долинув сміх. Я завмерла. Я чула досі погано, але ж чула! Так, моє праве вухо вловлювало звуки, хоча в ньому й далі дзеленчало. Щодо лівого, то воно принаймні більше не кривавилося.

Я визирнула з-поміж куців, злякавшись, що кар'єристи повернулися, а це означатиме, що я застряла тут на невизначений термін. Ні, це була Лисяча Морда, вона стояла посеред руїн піраміди і гучно реготала. Виявилось, що вона розумніша за кар'єристів: у попелі вона знайшла кілька корисних речей. Металевий казан. Лезо ножа. Спочатку мене спантеличила її веселість, але згодом я збагнула: позбувшись своїх припасів, кар'єристи стали вразливішими, а це означає, що в неї теж з'явився шанс. Як і в нас. Раптом мені спало на думку вийти зі своєї схованки і запропонувати їй перемир'я. Але я не піддалася миттєвому імпульсу. В її хитрій посмішці приховувалося застереження, у мене виникло відчуття, що дружба з Лисячою Мордою нічим хорошим не закінчиться. Єдине, чого від неї варто чекати, то це ножа в спину. А в мене зараз ідеальна нагода її пристрелити. Але вона

вловила якийсь звук — не мене, бо її голова обернулася геть від лісу, — і хутенько втекла. Я чекала. Але нічого не сталося. Однак, якщо Лисяча Морда передчувала небезпеку, то, може, й мені час забиратися? До того ж мені так хотілося розказати Руті про піраміду!

Я й гадки не мала, де зараз кар'єристи, тож вирішила йти назад старим маршрутом уздовж струмка. Я поспішала. В одній руці тримала лук, у другій — кусень холодної грусятини, тому що нарешті відчула справжній голод, який не могли втамувати ні зелень, ані ягоди. Я хотіла жирного м'яса. Дорогою до струмка не сталося нічого особливого. Діставшись води, я наповнила флягу й помилася, приділивши особливу увагу пораненому вуху. Тоді попрямувала вгору вздовж струмка. В одному місці на березі я помітила відбитки ніг. Кар'єристи тут були, але давно. Відбитки глибокі, бо їх залишили у вологій глині, але їх уже висушило палюче сонце. Раніше я не зважала на власні відбитки, розраховуючи на те, що легка хода і соснові голки приховують мої сліди. А тепер я роззулася, зняла шкарпетки й босоніж почала лапати по воді.

Прохолода струмка трохи оживила мене, додала сил. Мені вдалося підстрелити дві рибини, які поволі плавали у воді. Одну з них я з'їла сирію, другу приберегла для Руті.

Поступово дзеленчання у правому вусі вщухало, аж поки зовсім не зникло. Час від часу я копирсалась у лівому вусі, намагаючись усунути причину того, що не дозволяло мені вловлювати звуки. Я не могла звикнути до глухоти. Через неї я почувалася невпевненою й беззахисною. Сліпою, так би мовити. Я без упину вертіла головою, щоб уловлювати всі звуки правим вухом. Нелегко було змиритися з абсолютною пусткою там, де вчора лився потік інформації. І що довше це тривало, то меншою ставала надія на одужання.

Діставшись місця нашої першої з Рутою зустрічі, я зауважила, що сюди ніхто не приходив. Не було жодного знаку Руті — ні на землі, ні на деревах. Дивно. Уже полудень, до цього часу вона б мала повернутися. Понад усякий сумнів, ніч вона провела на дереві. Що ще їй залишалось робити в темряві, коли кар'єристи прочісували ліс в окулярах нічного бачення? До того ж третє багаття, яке вона мала розпалити, — я геть про нього забула, — дуже далеко звідси. Мабуть, вона обережна і пересувається повільно. Краще б вона поквапилася, мені зовсім не хочеться вештатися тут занадто довго. По обіді я хотіла

рушити пагорбом вгору і дорогою пополювати. Проте мені не залишилося нічого, крім як чекати.

Тож я взялася змивати кров із куртки й волосся, промила свої численні рани, кількість яких день у день зростала. Опіки вже майже загоїлися, але я все одно змастила їх маззю. Головне зараз — це уникнути інфекції. Я ще трохи покрутилася довкола і з'їла другу рибину. Для Рути я зловлю ще, хай би тільки вона повернулася якнайшвидше.

Через свою глухуватість я почувалася невпевнено на землі, тому вилізла на дерево. Якби показалися кар'єристи, то звідси їх було б набагато легше пристрелити. Сонце рухалося повільно. Я намагалася бодай якось скоротати час. Я жувала листочки, які мені дала Рута, і прикладала їх до осиних укусів, хоча в цьому не було жодної потреби. Розчісувала мокре волосся пальцями й заплітала його в косу. Сотню разів перешнуровувала черевики. Перевіряла лук і дев'ять стріл, які в мене залишилися. Трусила листочками біля лівого вуха, сподіваючись почути шелест, але марно.

Хоча я з'їла добрячий кусень грусятини та ще й дві рибини на додачу, у животі бурчало, і я зрозуміла, що попереду в мене голодний день — саме так ми називали такі дні в Окрузі 12. Скільки б ти не з'їв, усе одно відчував голод. Я нічого не робила, а просто сиділа на дереві. Від цього ставало ще гірше. Зрештою, на арені я втратила чимало калорій, мені потрібно багато їжі. До того ж тепер у мене є лук і стріли, а це додає впевненості у завтрашньому дні.

Я повільно полущила горіхи і з'їла їх. Тоді зжувала останній крекер. Далі прийшла черга грусячої шийки — знадобилося трохи часу, щоб її обсмоктати. Нарешті я впоралася з крильцями, і таким чином від груски не залишилося нічогісінько. Але ж сьогодні голодний день, і навіть після такої ситної трапези я почала мріяти про їжу. Про страви, які подавали в Капітолії. Курча під апельсиновим соусом. Торти і пудинги. Бутерброди. Макарони в зеленому соусі. Тушкована ягнятина з чорносливом. Я закинула до рота кілька листочків м'яти і наказала собі негайно припинити. М'ята допомогла. Ми часто пили м'ятний чай після ситної вечері, тож я намагалася обманути свій шлунок і повідомити йому, що трапеза вже закінчилася.

Я гойдалася на дереві, тепле сонце зігрівало мене, у роті був смак м'яти, в руках я тримала лук і стріли... відтоді як я опинилася на арені,

я ще жодного разу не почувалася так розслаблено, як зараз. Якби прийшла Рута, ми б змогли звідси забратися. Сутінки почали згущуватися, так само, як і мій неспокій. Із настанням вечора я вирушила на пошуки Рути. Принаймні я можу дійти до того місця, де вона повинна була розпалити третє вогнище, і перевірити, чи не залишила вона там якихось слідів.

Перш ніж піти, я розкидала кілька листочків м'яти навколо нашого старого кострища. Ми зібрали ці листочки далеченько звідси. У разі, якщо Рута тут появиться, вона зрозуміє, що це знак, тоді як кар'єристам вони нічого не скажуть.

Менш ніж за годину я дісталася місця, де Рута повинна була розкласти третє багаття, й одразу зрозуміла, що щось пішло не так. Сухі гілочки були акуратно складені пірамідкою, але не підпалені. Рута приготувала все, але не повернулася сюди. Десь між другим стовпом диму, який я встигла помітити, перш ніж підірвала припаси, і третім багаттям Руту спіткали неприємності.

Я ще раз запевнила себе, що вона жива. Чи ні? А не міг гарматний постріл сповістити про її смерть рано-вранці, коли обидва мої вуха ще нічого не чули? Може, її світлина з'явиться сьогодні у вечірньому небі? Ні, я відмовлялася в це вірити. Її зникненню могла бути сотня інших пояснень. Вона могла заблукати. Наразитися на зграю хижаків. Або на іншого трибута, наприклад, Трача. Тоді вона була б змушена переховуватися. Що б не трапилося, я була майже на сто відсотків упевнена, що Рута застрягла десь між другим багаттям — і третім, незапаленим. Щось змусило її затриматися, пересиджуючи на дереві.

І я вирішила з'ясувати, що саме.

Було приємно нарешті щось робити після цілого дня бездіяльності. Я непомітно скрадалася серед дерев, ховаючись у їхній тіні. Я не помітила нічого підозрілого. Жодного сліду боротьби. Я зупинилась на якусь мить, коли раптом до мене долинув спів. Я підставила праве вухо, щоб переконатися, і знову почула цей звук. Переспівниця виводила коротеньку пісеньку Рути. А це означало, що з Рутою все гаразд.

Я усміхнулася й рушила у напрямку пташки. Та заледве ступила кілька кроків, як інша переспівниця підхопила ту саму мелодію. Рута співала для них, і то зовсім недавно. В іншому разі вони б уже тьохкали якусь іншу пісню. Мій погляд ковзнув угору по деревах,

шукаючи бодай найменших ознак присутності Рути. Я прокашлялася і заспівала у відповідь, сподіваючись, що вона правильно витлумачить моє повідомлення, що зрозуміє: зі мною все гаразд і до мене можна приєднатися. Переспівниця підхопила мою пісню. І саме тоді я почула зойк.

Зойк дитини, дівчинки, ніхто на арені не зміг би видати такого звуку, окрім Рути. Я кинулася бігти, хоча й знала, що це може бути пастка, що, можливо, троє кар'єристів чекають на мене. Почувся ще один крик. Цього разу вона кликала мене на ім'я:

— Катніс! Катніс!

— Руто! — загукала я у відповідь, щоб вона знала, що я поблизу.

Щоб вони знали, що я поблизу. Можливо, цього буде достатньо, щоб привернути їхню уваги, адже все-таки я — та дівчина, яка нацькувала на них мисливців-убивць і якимсь незбагненим чином отримала одинадцять балів.

— Руто! Я йду!

Коли я вискочила на галявину, вона лежала на землі, безнадійно заплутавшись у сітці. Вона лише встигла простягнути руку крізь отвір і покликати мене на ім'я, коли гострий спис пронизав її тільце.

Розділ 9

Хлопець з Округу 1 помер перш, ніж устиг витягнути спис. Моя стріла влучила точно в ціль і глибоко засіла в його ший. Він упав на коліна, і з уст його зірвався короткий стогін, він щосили намагався витягнути стрілу, але не встиг: захлиснувся власною кров'ю. Я вихопила наступну стрілу й, оглядаючись навколо, закричала:

— З ним був ще хтось? З ним був ще хтось?

Рута сказала «ні» кілька разів, перш ніж я її почула.

Вона повернулася на бік, її маленьке тільце скрутилося навколо списа. Я миттю відсунула вбік труп хлопця й витягнула ніж, щоб звільнити Руту із сітки. З першого погляду стало зрозуміло, що її рану вже ніхто не зцілить. Гострий наконечник списа глибоко засів у животі. Я підповзла ближче й безпомічно дивилася на Руту. Не було сенсу заспокоювати її, казати, що все буде гаразд. Рута не дурна. Вона простягнула до мене руку, і я захопилася за неї, немов за рятівний трос. Так ніби помирала я, а не Рута.

— Ти підірвала харчі? — прошепотіла вона.

— Всі, до останньої крихти, — відповіла я.

— Ти повинна перемогти, — мовила вона.

— Саме це я збираюся зробити. Я переможу за нас обох, — пообіцяла я.

Пролунав гарматний постріл. Мабуть, він сповістив про смерть хлопця з Округу 1.

— Не йди, — сказала Рута і міцніше стиснула мою долоню.

— Звісно. Я залишуся з тобою, — мовила я.

Присунулася ще ближче й поклала її голову собі на коліна. Ніжно заправила за вухо її темне густе волосся.

— Заспівай мені, — мовила вона ледь чутно.

«Заспівати? — подумала я. — Що заспівати?»

Я знала кілька пісень. Хочете вірте, хочете ні, але в моєму домі також колись співали. І я співала. Батько підспівував мені своїм чудовим голосом — але відтоді як він загинув, я майже не співала. Тільки коли Прим хворіла. Я співала їй ту саму пісню, що й у дитинстві.

Співай. До очей підступили сльози, у горлі застряв клубок, але якщо така остання воля Прим, тобто Рути, то я повинна принаймні спробувати. Мені спала на думку звичайна колискова, яку співають на ніч голодним дітям. Гадаю, вона дуже стара. Вона родилася давним-давно в наших горах. Як сказав би мій учитель музики, її породило гірське повітря. Але слова в ній були прості й заспокійливі, вони обіцяли, що завтра буде краще, ніж сьогодні.

Я прокашлялася, проковтнула клубок у горлі й заспівала:

На казковому лузі під густою вербою
Застелю тобі ліжко м'якою травою,
Моя люба дитинко, засни, засни,
Хай насняться тобі казковії сни.

Заплющ оченята і руту знайди,
Вона вберігає від лиха й біди.
А я залишаюсь навіки з тобою,
Тебе огортаю своєю любов'ю.

Рута заплющила оченята. Її груди повільно підіймалися й опускалися. Я не витримала, з очей полилися сльози. Але я повинна була закінчити — заради неї.

На казковому лузі під густою вербою
Вкриє срібною місяць тебе пеленою,
Моя люба дитинко, засни, засни,
Хай насняться тобі казковії сни.

Заплющ оченята і руту знайди,
Вона вберігає від лиха й біди.

Останні рядки було ледь чутно:

А я залишаюсь навіки з тобою,
Тебе огортаю своєю любов'ю.

Навколо панувала мертва тиша. А коли переспівниці підхопили мою пісню, стало якось моторошно.

Якийсь час я сиділа поруч і не ворушилася, сльози повільно стікали по моєму обличчю і крапали на Руту. Почувся ще один гарматний постріл — Рута. Я повільно нахилилася й ніжно притиснулася губами до її скроні. Наче боялася збудити, обережно поклала її голову на землю й вивільнилася з її долоні.

Мені краще рушати далі. Щоб продюсери могли забрати тіла. Та й який сенс залишатися?.. Я перевернула хлопця з Округу 1 на спину, взяла його рюкзак і ще витягнула свою стрілу. Рюкзак Рути я також забрала, бо знала, що вона була б не проти. Проте спис я залишила. Зброю, яка зостається в тілах, забирають з арени. Мені зі списа користі ніякої, тож що швидше його приберуть звідси, то краще.

Я не могла відірвати погляду від Рути: вона здавалася ще меншою, ніж завжди, немов маленька тваринка, яка скрутилася калачиком. Я не могла покинути її просто так. Вона була такою беззахисною, хоча їй уже нічого й не загрожувало. Та хіба є сенс ненавидіти хлопця з Округу 1 — він також мертвий. Капітолій — ось кого треба ненавидіти. За те, що він зробив із нами.

У голові залунав голос Гейла. І я більше не могла ні зневажати, ні ігнорувати його нарікання на Капітолій. Смерть Рути змусила мене поглянути в обличчя власному гніву на жорстокість, на несправедливість, спрямовані проти нас. Але на арені, навіть дужче, ніж удома, я почувалася безсилою. Неможливо помститися Капітолію. Чи все-таки можливо?

Раптом я згадала слова Піти: «Просто я б волів знайти спосіб показати Капітолію, що я йому не належу. Що я не якийсь пішак в Іграх».

Тільки зараз я зрозуміла, що він мав на увазі. І раптом мені захотілося зробити щось тут-таки, негайно, щоб усіх присоромити, щоб вони відчули на собі увесь тягар відповідальності, щоб показати Капітолію: хай що з нами зроблять, у кожного трибута залишається часточка себе, часточка, яка ніколи нікому не належатиме. Що Рута була не просто пішаком в Іграх. Так само, як і я.

За кілька кроків од нас, у лісі, цвіли чудові польові квіти. Можливо, це були звичайні бур'яни, але вони були прекрасні: фіолетові, жовті й білі квіти, гордо задерши голівки, красувалися на

сонці. Я нарвала їх аж цілий оберемок і повернулася до Рути. Повільно я уквітчала її тіло. Затуливши потворну рану. Прикрасивши обличчя. Вплівши яскраві квіточки в її коси.

Цього кадру вирізати не зможуть. І навіть якщо зараз показують когось іншого, Руту все одно покажуть, коли забиратимуть тіла. Тоді всі побачать, що я зробила. Я відступила на кілька кроків і востаннє подивилася на Руту. Здавалося, що вона просто спить.

— Бувай, Рудо, — прошепотіла я. А тоді притиснула три середні пальці лівої руки до губ і простягнула їх до неї. А потім пішла, не озирнувшись жодного разу.

Пташки замовкли. Десь почувся протяжний свист переспівниці, який сповістив про наближення вертольота. Цікаво, як вона про це дізнається? Може, вона чує те, що недосяжно людині? Я зупинилася і підвела погляд. Мені не треба було обертатися, я й так знала, що відбувається. За кілька секунд пташки знову заспівали. Руту забрали.

Інша переспівниця, зовсім молоденька, ще пташа, сіла на гілку неподалік від мене і заспівала мелодію Рути. І моя пісня, і шум вертольота були їй мало знайомі, тому вона підхопила коротеньку пісеньку, яка означала, що Рута в безпеці.

— В безпеці, — мовила я та пройшла попід гілкою. — Більше не треба хвилюватися за неї.

В безпеці.

Я й гадки не мала, куди йти. Відчуття, ніби я знову вдома, яке мені подарувала Рута, випарувалося. Я безцільно блукала аж до заходу сонця. Мені було зовсім не страшно, мою пильність ніби приспали. Я була легкою мішенню. Але дещо все-таки змінилося: тепер я б убила будь-кого, хто потрапив би мені в руки. Без емоцій, без вагань, без відрази. Ненависть до Капітолія анітрохи не применшила моєї ненависті до конкурентів. Особливо до кар'єристів. Саме їм доведеться заплатити за смерть Рути.

Але навкруги не було нікого. Нас залишилося зовсім мало, а арена велика. Скоро продюсери знову вживуть заходів, щоб звести нас разом. Але гадаю, що на сьогодні достатньо крові. Може, вони також хочуть поспати.

Я саме збиралася закинути свої речі на дерево й умоститися на ніч, коли до моїх ніг упав срібний парашут. Подарунок від спонсора. Але чому зараз? Адже в мене достатньо припасів. Можливо, Геймітч

помітив, що я занепала духом, і вирішив бодай трохи розрадити мене. А може, там щось помічне на моє глухе вухо?

Я розгорнула пакунок — там був невеликий буханець хліба. Не першосортний капітолійський хліб. А з темного зерна у формі півмісяця. Притрушений насінням. Я згадала урок про хліб із різних округів, який дав мені Піта ще в Тренувальному Центрі. Це був хліб з Округу 11. Я обережно підняла ще теплий буханець. Скільки це коштувало людям з Округу 11, які самі ледве зводили кінці з кінцями? Скільком із них довелося голодувати, щоб прислати мені сюди цей один-єдиний буханець? Звісно, хліб призначався Руті. Але замість того, щоб відкликати подарунок після того, як вона померла, вони попросили Геймітча прислати його мені. Як подяку? Чи, може, вони, як і я, не любили залишатися в боргу? Байдуже, чому вони це зробили, але таке трапилося вперше. Ще ніхто досі не дарував подарунка чужому трибутові.

Я підвела голову й ступила в останні сонячні промені.

— Дякую людям Округу 11, — мовила я.

Я хотіла, аби вони знали, що я впізнала хліб. Що я посправжньому оцінила їхній подарунок.

Я вилізла на дерево так високо, як тільки змогла, — не тому, що боялася, а просто намагалася втекти якнайдалі від того, що сталося сьогодні. Мій спальний мішок, акуратно згорнутий, лежав у рюкзаку Руті. Завтра я переберу всі свої припаси. Завтра я складу новий план. А сьогодні відпочину і з'їм кілька шматочків хліба. Він добрий. Пахне рідною домівкою.

Незабаром у небі з'явився герб, а у правому вусі залунав гімн. Спочатку показали світлину хлопця з Округу 1, а тоді Руті. На сьогодні це все.

«Нас залишилося шестеро, — подумала я. — Тільки шестеро».

Міцно стиснувши хліб у руках, я заснула.

Іноді, коли все йшло не так, моя підсвідомість радувала мене приємними снами. Прогулянка до лісу разом із батьком. Година наодинці з Прим і великим тортом. Сьогодні ж мені наснилася Рута, у її коси були вплетені яскраві квіти. Вона сиділа на високому дереві й учила мене розмовляти з переспівницями. На ній не було жодної подряпини, жодної краплі крові; вона весело сміялася та співала чистим мелодійним голосом. Я ще ніколи не чула пісень, які вона

співала. Цей сон тривав цілу ніч. Прокидаючись, я чула останні нотки її пісні, які губилися в густому листі. Коли я збудилася остаточно, моя душа досі відчувала спокій і умиротворення. Я намагалася не втратити цього відчуття, але воно швидко розвіялося, залишивши мені сум і самотність.

У всьому тілі відчувалася важкість, так ніби кров у жилах перетворилася на рідкий свинець. Я втратила будь-яке бажання діяти, мені хотілося просто лежати у спальному мішку і дивитися на густе зелене листя. Я пролежала так кілька годин, не поворухнувшись жодного разу. І тільки думка про те, що Прим сидить перед телевизором і дивиться на мене, повернула мене до тями.

Я наказувала собі, що повинна зробити: «Сядь, Катніс. Тепер випий води, Катніс». Я повільно й бездумно виконувала найпростіші дії, немов робот. «Тепер перебери свої припаси, Катніс».

У рюкзаку Рути я знайшла майже порожній бурдюк для води, жменьку горішків і корінців, шматок зайчатини, запасну пару шкарпеток і рогатку. У хлопця з Округу 1 було кілька ножів, два запасні наконечники на спис, ручний ліхтарик, маленька шкіряна торбинка, аптечка, повна пляшка води й упаковка сушених фруктів. Упаковка сухофруктів! З усього розмаїття припасів він вибрав саме це. Як на мене, це ознака зухвалості. Справді, навіщо носити з собою їжу, якщо в таборі її повно? Швиденько вбиваєш своїх ворогів — і встигаєш вернутися додому ще до вечері... Я могла тільки сподіватися на те, що інші кар'єристи теж не носили з собою харчів і тепер залишилися ні з чим.

До речі, і мої запаси зменшувалися. Я доїла хліб з Округу 11 й рештки зайчатини. Чому їжа так швидко зникає? Все, що в мене зосталося, — корінці й горішки Рути, сушені фрукти й остання смужка бекону.

«Час для полювання, Катніс», — звеліла я собі.

Я слухняно спакувала речі в рюкзак. Спустившись на землю, щонайперше заховала ножі й наконечники під купою каміння, щоб більше ніхто не зміг ними скористатися. Блукаючи околицями вчора ввечері, я збилася з маршруту, але спробувала знову вийти до струмка. І зрозуміла, що йду в правильному напрямку, коли натрапила на третє незапалене багаття Рути. А незабаром наскочила на зграю диких грусей і підстрелила трьох, перш ніж вони встигли зачути небезпеку. Я

повернулася до багаття Руті й розпалила його, не боячись привернути до себе увагу.

«Де ти, Катоне? — думала я, поки пеклося м'ясо і корінці Руті. — Я чекаю на тебе».

Хтозна, де зараз кар'єристи. Або задалеко звідси, щоб заскочити мене зненацька; або впевнені, що це пастка; або... хіба таке можливо? Або злякалися мене? Вони вже знають, що в мене лук і стріли, звісно, Катон бачив, як я витягала їх із-під тіла Глорії. Але чи здогадалися вони, що це саме я підірвала їхні припаси і вбила їхнього друга? Можливо, вони гадають, що це справа рук Трача? Невже він би не помстився за смерть маленької Руті? Не те щоб вона його цікавила, але ж вони з одного округу.

А як щодо Лисячої Морди? Може, вона вешталася довкола й бачила, як я підірвала припаси? Сумніваюся. Коли вона реготала наступного ранку, мені здалося, що це було для неї приємним сюрпризом.

Гадаю, кар'єристи не подумали на Піту. Катон упевнений, що він при смерті. Мені так хочеться розказати Піті про квіти, якими я прикрасила тільки Руті! Сказати, що аж тепер я втямила, що він мав на увазі там, на даху. Можливо, якщо він виграє Ігри, то побачить, що я зробила, у вечір переможця, коли на екрані над сценою, де ми давали інтерв'ю, покажуть короткий огляд усіх подій. Тоді переможець сидітиме на почесному місці на сцені в оточенні своєї команди.

Але я пообіцяла Руті, що переможцем буду я. За нас обох. А ще важливішою була обіцянка, дана Прим.

Зараз мені здавалося, що в мене таки є шанс. Шанс на перемогу. Не тому, що в мене з'явився лук зі стрілами і що я кілька разів перехитрила Катона, хоча це теж важить. Щось трапилося в ту мить, коли я тримала Руту за долоньку, спостерігаючи, як із неї витікає життя. Зараз я сповнена рішучості помститися за неї, змусити назавжди запам'ятати її смерть, а це можливо, тільки якщо я переможу, якщо запам'ятають мене.

Я перетримала пtiцю на вогні, сподіваючись, що хтось прийде по мене і тоді я його пристрелю. Але ніхто не прийшов. Можливо, інші трибути десь ген-ген далеко саме вбивають один одного. Мене це влаштовує. Гадаю, я і так часто з'являюся на екрані, тепер нехай показують інших.

Зрештою я запакувала їжу й повернулася до озера, щоб поновити запас води. І хоча надворі ще тільки сутеніло, на мене знову накотив смуток, я вилізла на дерево й умостилася на ніч. Мозок почав прокручувати всі події відчужено. Перед очима знову і знову поставала Рута зі списом у животі, потім моя стріла пронизувала горло хлопця. Цікаво, чому мені без упину ввижається той хлопець?

А тоді я зрозуміла... він перший, кого я вбила.

Поряд з іншими даними оголошують кількість убивств, які скоїв кожен трибут, щоб допомогти людям визначитися зі ставками. Гадаю, мені приписали смерть Глорії та дівчини з Округу 4 за те, що я скинула на них осине гніздо. Але хлопець з Округу 1 був першим, кого я вбила свідомо. Від моєї руки померло безліч тварин, але тільки одна людина. Я майже чула, як Гейл каже: «Думаєш, є різниця?»

Спочатку ніякої. Натягуєш тятину, вилітає стріла. А от потім усе по-іншому. Я вбила хлопця, чийого імені навіть не знала. Десь за ним плаче його сім'я. Його друзі бажають мені смерті. Можливо, у нього була дівчина, яка вірила в те, що він повернеться...

А тоді я подумала про Руту, уявила її мертве тіло, і забула про хлопця з Округу 1. Просто викинула його з голови. Принаймні поки що.

Судячи з того, що на небі не з'явилося жодної світлини, день видався нудний. Жодної смерті. Цікаво, коли вже на нас знову обрушать якусь катастрофу, щоб звести разом? Якщо це трапиться сьогодні вночі, то треба ще встигнути поспати. Я затулила своє здорове вухо, щоб не чути гімну, але тоді до мене долинув звук сурем, і я схопилася, прислухаючись до повідомлення.

Здебільшого єдина інформація, яку отримують трибути, — це вечірня статистика смертей за день. Але інколи лунають сурми, а за ними — повідомлення. Зазвичай у такий спосіб трибутів повідомляють про бенкет. Коли їжі залишається обмаль, продюсери запрошують гравців на бенкет у якесь усім добре відоме місце, наприклад, до Рогу достатку, спонукаючи їх до бійки. Іноді справді накривають шикарний стіл, а іноді дають буханець черствого хліба, за який і змагаються трибути. Я б не пішла туди по харчі, але годі було чекати на вдаліший момент, щоб позбутися кількох суперників.

Десь високо в небі загримів голос Клавдія Темплсміта. Він привітав шістьох живих, але не запросив нас на бенкет. Він виголосив

дещо неймовірне. В Іграх відбулася зміна правил. Зміна правил! Це вже саме по собі неймовірно, оскільки в нас не було жодних правил, хіба що не сходити з люка протягом шістдесятьох секунд, ну і негласне правило не їсти одне одного. Згідно з новими правилами обоє трибутів з одного округу вважатимуться переможцями, якщо залишаться живими. Клавдій зробив паузу, а тоді повторив повідомлення ще раз.

До мене поволі дійшов зміст сказаного. Цього року можуть виграти два трибути. Якщо вони з одного округу. Можуть вижити двоє. Можемо вижити ми обоє.

Не стримавшись, я вигукнула ім'я Піти.

Частина 3
Переможець

Розділ 1

Я затулила рота долонею, але звук уже вихопився. Небо стемніло, і я почула, як жаб'ячий хор виконує свою пісню.

«Дурепа! — мовила я сама до себе. — Що ти накоїла!»

Я завмерла, чекаючи, що ось-ось із лісу вибіжать мої супротивники. А тоді згадала, що майже нікого не залишилося.

Піта важко поранений, але тепер він мій союзник. Усі мої сумніви щодо нього розвіялися; не те щоб я виправдала його попередні вчинки, просто якби один із нас власноруч убив другого, то після повернення в Округ 12 його життя перетворилося б на справжнє пекло. Насправді я б сама відчувала відразу до трибута, який після такої зміни правил негайно б не відшукав партнера зі свого округу. До того ж є сенс у тому, щоб захищати одне одного. А у моєму разі (адже ми з Пітою — закохані Ромео і Джульєтта) без цього не обійтися, якщо я й надалі хочу отримувати щедрі подарунки від співчутливих спонсорів.

Закохані Ромео і Джульєтта... Піта, либонь, увесь час підігрував цій вигадці. В іншому разі з якого б дива продюсери вносили небувалі зміни в правила? Якщо вже ухвалене рішення, що можуть перемогти одразу двоє трибутів з одного округу, то публіка просто шаленіє від нашого «роману», і приректи двох закоханих означатиме приректи на провал самі Ігри. Моєї заслуги тут немає. Я хіба що спромоглася не прикінчити Піту. А Піті вдалося переконати публіку, що він усляко боровся за моє життя. Похитав головою — і я не побігла до Рогу достатку. Побився з Катоном, щоб я отримала нагоду втекти. Навіть те, що він приєднався до кар'єристів, певно, давало йому змогу захищати мене. Виявляється, Піта ніколи не становив для мене загрози.

На цю думку я всміхнулася. Опустила руки й підставила обличчя під місячні промені, щоб камери змогли взяти його крупним планом.

Отже, кого варто остерігатися? Лисячої Морди? Хлопець із її округу вже мертвий. Вона діятиме сама, переважно вночі. Її стратегія — захищатися, а не нападати. Гадаю, навіть почувши мій голос, вона не вживатиме заходів, а просто дочекається, поки мене уб'є хтось інший.

Ще залишився Трач. Що ж, це серйозна загроза. Але відтоді як почалися Ігри, я не бачила його жодного разу. Я згадала, як насторожилася Лисяча Морда, коли почула якісь звуки біля місця вибуху. Але вона обернулася не в бік лісу, а поглянула у протилежному напрямку — туди, де я ніколи не була. Я була майже на сто відсотків упевнена, що вона втікала від Трача і що потойбіч озера починаються його володіння. Він би не зміг почути мене звідти, а якби й зміг, то я все одно вилізла на дерево занадто високо як на його зріст і вагу.

Виходить, що залишився Катон і дівчина з Округу 2, а оскільки вони обоє з Округу 2, то тепер, безумовно, святкують перемогу. Вони єдині отримали вигоду зі зміни правил... окрім нас із Пітою, звісно. Може, мені слід тікати, про всяк випадок, раптом вони почули, як я вигукнула Пітине ім'я?

«Ні, — я сама відповіла на своє запитання. — Нехай приходять».

Нехай прийдуть зі своїми окулярами нічного бачення та кремезними, важкими тілами, під якими ламаються гілки. Мої стріли легко їх дістануть. Але я знала, що вони не прийдуть. Якщо мені не вдалося заманити їх удень розпаленим багаттям, то вночі вони точно не ризикуватимуть. Якщо й з'являться, то тільки тоді, коли самі цього захочуть, а не коли хочу я.

«Не борсайся й поспи, Катніс, — звеліла я собі. — А завтра розшукаєш Піту».

Я швидко заснула, але вранці прокинулася з сильним відчуттям тривоги. Можливо, кар'єристи не наважилися б атакувати мене на дереві, але могли влаштувати мені засідку на землі. Перш ніж спуститися, я ретельно приготувалася — з'їла великий сніданок, закріпила на спині рюкзак, налаштувала зброю. Але довкола не було нічого підозрілого.

Сьогодні слід діяти обачно. Кар'єристи знають, що я намагатимуся знайти Піту. Вони можуть навмисне вичікувати на мене і тільки тоді напасти. Якщо Піта справді в такому кепському стані, як думає Катон, мені доведеться самотужки захищати нас обох. Але якщо Піта аж такий слабкий, то як він спромігся вижити? І як мені його знайти?

Я намагалася згадати все, що чула від Піти і що могло б мені допомогти в його пошуках, але нічого не спадало на думку. Тож я зосередилася на тому моменті, коли востаннє його бачила: мокрий і

блискучий, він кричав, щоб я забиралася геть. Тоді з'явився Катон зі своїм мечем. Потому як я втекла, Катон поранив Піту. Але як Піті вдалося втекти? Можливо, осина отрута не так сильно вплинула на нього, як на Катона. Може, саме ця обставина дала йому можливість уникнути неминучої смерті від рук Катона. Але в нього також були укуси. Цікаво, як далеко він забрів, перш ніж на нього подіяла отрута? І як він протримався увесь цей час? Якщо його не доби́ли поранення й осині жала, то це повинна була зробити спрага...

І мене осяяло. Без води він би не вижив. Мені це було добре відомо. Тож він ховається десь неподалік від джерела. Недалечко звідси є озеро, але сумніваюся, що Піта ховається там: занадто близько до табору кар'єристів. Є ще кілька маленьких ставків. Але осівши там, одразу перетворюєшся на ідеальну мішень. Струмок. Той, що починається біля нашого з Рутою табору і тягнеться аж до озера. Якби Піта тримався струмка, у нього завжди була б вода і він міг би не сидіти на місці. Вода змивала б його сліди. Можливо, йому б іноді вдавалося зловити рибину чи навіть дві.

Принаймні тепер було звідки починати пошуки.

Щоб збити своїх суперників із пантелику, я розпалила багаття і накидала у вогонь сирої деревини. Навіть якщо вони здогадаються, що це хитрість, сподіваюся, все одно вважатимуть, що я десь поблизу. А насправді я шукатиму Піту.

Сонце палило уже з самого ранку, і я одразу збагнула, що день буде спекотніший, ніж зазвичай. Роззувшись, я брела струмком, і прохолодна вода приємно омивала мої босі ноги. Я ледве стримувалася, щоб не погукати Піту вголос. Та доведеться шукати його за допомогою своїх очей і одного здорового вуха — або ж він сам мене знайде. Він же здогадається, що я його шукаю, правда? Адже він не такої поганої про мене думки, щоб вирішити, ніби я надаю перевагу самотності та проігнорую нове правило? Чи такої? Його вчинки важко передбачити, інколи це, звісно, добре, але в цій ситуації зовсім не грає мені на руку.

Було неважко відшукати місце, з якого я вирушила до табору кар'єристів. Там не було й найменшого сліду Піти, але це зовсім не здивувало мене. Після випадку з осами я прочесала околиці щонайменше тричі. Якби він ховався десь поблизу, я б обов'язково щось запідозрила. Струмок почав вигинатися вліво — до не знайомої

мені частини лісу. Болотисті береги були вкриті сплутаними водяними рослинами, зелень обплітала каміння, якого ставало дедалі більше. Я йшла, аж поки не стала почуватися загнаною у глухий кут. Звідси нелегко втекти чи відбитися від нападу Катона або Трача. Я уже була подумала, що вибрала хибний напрямок, що поранений хлопець не зміг би пересуватися між цими каменюками по коліна у воді, коли раптом угледіла криваву пляму на одній із кам'яних брил. Вона зовсім висохла, але розмиті лінії означали, що хтось — швидше за все, хтось не зовсім при тямі — намагався її стерти.

Опираючись на каміння, я повільно попрямувала до плями, шукаючи Піту. Знайшла ще кілька кривавих цяток, до однієї з них приклеїлися ниточки, але я не помітила жодних ознак життя. Я присіла й пошепки покликкала його на ім'я:

— Піто! Піто!

Переспівниця сіла на низеньке дерево й почала перекривлювати мене, тож я замовкла. Я втратила будь-яку надію і повернулася назад. «Мабуть, він тут не залишився, — подумала я. — Пішов далі».

Та заледве моя нога торкнулася поверхні води, як я почула голос:

— Ти прийшла, щоб прикінчити мене, любя?

Я озирнулася. Голос долинув зліва, тому я не була впевнена щодо його реальності. Він звучав якось хрипло й тихо. Але все-таки він належав Піті. Хто ще на арені назвав би мене «любою»? Мої очі ретельно оглянули берег, але там не було нікого. Тільки болото, рослини й каміння.

— Піто! — прошепотіла я. — Де ти?

У відповідь — тиша. Може, мені просто вчулося? Але ні, я впевнена, що голос був реальний, і той, хто говорив, ховався поруч.

— Піто! — скрадалася я вздовж берега.

— Не наступи на мене.

Я аж підскочила. Голос лунав із-під моїх ніг. Але там нікого не було. А тоді Піта розплющив очі: як завжди блакитні, вони чітко вирізнялися на тлі брунатного болота й зеленого листя. Я мало не задихнулася, а він обдарував мене своєю білозубою посмішкою.

Я ще в житті не бачила кращого камуфляжу. Забудьте про шпурляння тягарів. Мабуть, на своєму показовому виступі перед продюсерами Піта розмалював себе на дерево. Або на кам'яну брилу. Або на болотистий берег, зарослий бур'яном.

— Ану заплющ очі, — наказала я.

Він послухався, заплющив очі, стулив рот — і зник. Мабуть, маскування — Пітине хобі. Його обличчя й руки були так уміло розфарбовані, що здавалися цілком невидимими. Я опустила навколішки поруч із ним.

— Гадаю, ти немарно згаяв час, прикрашаючи торти.

Піта засміявся.

— Еге ж, глазур — останній захист помираючого.

— Ти не помреш, — рішуче мовила я.

— Хто сказав? — мовив він хрипко.

— Я сказала. Тепер ми в одній команді, ти ж знаєш, — зронила я.

Він розплющив очі.

— Так, я чув. Дуже благородно з твого боку було розшукати мої рештки.

Я витягнула флягу з водою і дала йому кілька ковтків.

— Тебе Катон порізав? — запитала я.

— Ліву ногу. Аж до стегна, — відповів він.

— Давай викупаємо тебе в струмку і роздивимося рани, — сказала я.

— Нахились до мене на хвилинку, — мовив він. — Мені треба щось тобі сказати.

Я нахилилася й піднесла своє здорове вухо до його вуст. Він прошепотів:

— Пам'ятай, ми досі закохані, тому можеш мене цілувати, скільки тобі заманеться.

Я відсмикнула голову, але не змогла втриматися, щоб не засміятися.

— Дякую, що нагадав. Я пам'ятатиму.

Принаймні він досі здатен з мене кепкувати. Проте, коли він почав підводитися, моя впевненість розвіялась. До струмка було всього два фути, хіба це багато? Виявилось, це дуже багато, якщо взяти до уваги, що сам Піта не міг поворушитися. Він був такий слабкий, що найкраща з нього допомога — не опиратися. Я спробувала тягнути його, але хоч як він кріпився, з вуст раз у раз зривалися болісні зойки. Болото й рослини так приросли до Піти, що мені довелося докласти чималих зусиль, аби звільнити його з їхніх обіймів. Але ми так і не

зрушили з місця, він лежав на землі, зціпивши зуби, а сльози самі котилися з очей, прокладаючи рівчаки в засохлій глині.

— Слухай, Піто, мені доведеться котити тебе до струмка. Тут зовсім мілко... Добре? — мовила я.

— Чудово, — відповів Піта.

Я присіла навпочіпки. «Байдуже, що відбуватиметься, — мовила я сама до себе, — не зупиняйся, поки він не опиниться у воді».

— На три, — мовила я вголос. — Один, два, три!

Ледве я зрушила його з мертвої точки, як була змушена зупинитися — такий жахливий стогін зірвався з його вуст. До струмка було рукою кинути, Піта лежав майже біля води. Може, так і краще.

— Гаразд, плани змінилися. Я не пхатиму тебе у воду повністю, — сказала я йому.

До того ж, якби я змогла запхати його туди, то чи витягнула б потім?

— Перекочування відміняється? — запитав він.

— Відміняється. Спробуємо тебе помити. Наглянь за лісом, добре? — мовила я.

Було важко вирішити, звідки почати. Листя й болото так затверднули, що не було видно одягу. Якщо на Піті досі щось зосталося. Якусь мить я вагалася, а тоді взялася до діла. Оголені тіла — не новинка на арені, правда ж?

У мене було дві фляги й бурдюк Рути. Я підперла їх до каменя так, щоб дві посудини постійно наповнювались водою, тоді як із третьої я мила Піту. Мені знадобилося чимало часу, але я все-таки докопалася до його одягу. Повільно розстібнула та зняла з нього куртку й сорочку. Його спідне так сильно приклеїлося до тіла, що мені довелося порізати його і вилити ще кілька пляшок води, аби відліпити тканину від ран. Через усі груди проліг довгий опік, а ще я нарахувала чотири набряки від осиних укусів, якщо брати до уваги той, що за вухом. Я трохи заспокоїлася. Це я вилікую. Спочатку вирішила потурбуватися про верхню частину Пітиного тіла, щоб бодай трохи втамувати біль, і тільки потім перейти до поранень, завданих Катоном.

Навколо Піти утворилася велика брудна калюжа, і поки він лежав у ній, не було жодного сенсу починати лікування. Тож я припідняла його і підперла об камінь. Він сидів мовчки, жодна скарга не зірвалася з його уст, поки я змивала залишки болота з його волосся та шкіри. Під

сонячними променями шкіра була зовсім блідою, і він більше не здавався дужим і мужнім. Я витягнула жала з набряків (Піта сильно кривився), але щойно приклала до ран листочки, він одразу полегшено зітхнув. Поки він грівся на сонці, я випрала його куртку й сорочку і розпростерла їх на камінні. Далі змастила маззю опік на грудях. Саме тоді я помітила, який Піта гарячий. Товстий шар болота й холодна вода приховували той факт, що в нього гарячка. Я покопалася в аптечці, яку забрала в хлопця з Округу 1, і знайшла жарознижувальні пігулки. Мама зазвичай купувала такі, коли її домашні ліки були безсилі.

— Ковтай, — звеліла я Піті, й він слухняно виконав наказ. — Ти, мабуть, голодний.

— Не дуже. Дивно, але от уже кілька днів я не відчуваю голоду, — мовив Піта.

Коли я Запропонувала йому грусятину, він скривився і відвернувся. Тільки тоді я збагнула, наскільки серйозно він хворий.

— Піто, ти повинен з'їсти бодай щось, — наполягала я.

— Воно одразу ж повернеться назад, — мовив він. Проте я змусила його прожувати кілька скибок сушеного яблука.

— Дякую. Мені вже набагато ліпше. Катніс, тепер мені можна поспати? — запитав він.

— Потерпи ще трошки, — пообіцяла я. — Спочатку я хочу оглянути твою ногу.

Якомога лагідніше я зняла з нього черевики, шкарпетки і дуже повільно, дюйм по дюйму почала стягувати штани. Я бачила розріз, який залишив меч Катона на Пітиних штанах, але й уявити не могла, що під ним. Глибока запалена рана, із якої сочилися кров і гній. Нога набрякла. Але найгірше було те, що до мене долинув гнійний запах.

Мені закортіло втекти. Сховатися в лісі, як того дня, коли до нас додому принесли парубка з опіками. Тоді я просто накивала п'ятами і полювала увесь день, поки мама з Прим ворожили над тим, із чим у мене не було ні бажання, ані відваги стикатися. Але тут, на арені, я була сама. І намагалася зберігати спокій, як завжди робила моя мама в особливо поганих випадках.

— Жахливо, правда ж? — мовив Піта. А його очі тим часом уважно вивчали мою реакцію.

— Так собі, — знизала я плечима, ніби не зауважила нічого жахливого. — Ти ще не бачив, яких людей після аварій у копальнях

приносять до моєї мами.

Звісно, я не згадала про те, як одразу втікала з дому, щойно мамі доводилося зіткнутися з чимось серйознішим, ніж застуда. Якщо бути відвертою, то й людей, які кашляли, я теж уникала.

— Найперше треба як слід промити рану.

Я стягнула з Піти штани, але залишила спідню білизну, тому що вона була в досить непоганому стані, а ще я не хотіла зачепити опухле стегно... ну гаразд, можливо, я ще й соромилася оголеного тіла Піти. Цим я також відрізнялася від своєї матері та Прим. Вони немов не помічали голизни і зовсім не соромилися. Ось така іронія долі: можливо, зараз моя сестра стала б для Піти кращою помічницею. Я підпхнула під нього квадратну плівку й почала змивати решту болота. Що більше води я виливала на Піту, то серйознішою здавалася його рана. За винятком порізу, його ноги були в більш-менш нормальному стані, якщо не брати до уваги один набряк від осинового укусу й кілька незначних опіків, із якими я швидко впоралася. Але глибокий поріз на стегні... що я можу вдіяти з ним?

— Чому б нам трохи не провітрити твою рану, а тоді... — я не завершила речення.

— А тоді ти її залатаєш? — мовив Піта.

Він дивився на мене мало не зі співчуттям, так сильно я розгубилася.

— Саме так, — мовила я. — А тим часом ти з'їси ось це.

Я подала йому кілька скибок сушеної груші й попрямувала до струмка, щоб випрати решту його одягу. Покінчивши з цим, я взялася вивчати вміст аптечки. Стандартний набір. Пов'язки, жарознижувальні таблетки, ліки від болю в шлунку. Жодного натяку на те, що було потрібно мені.

— Доведеться нам трохи поекспериментувати, — визнала я.

Я знала, що листочки, які дала мені Рута від укусів ос, помічну проти інфекції, тож вирішила почати саме з них. Кілька хвилин я притискала жменьку зеленого пожованого листа до рани, аж поки не виступив гній. Я поміркувала і вирішила, що це добре, й одразу укусила себе за щоку: мій сніданок мало не повернувся назад.

— Катніс? — мовив Піта. Я підвела погляд на його зеленувате обличчя. — А як щодо поцілунку? — прошепотів він.

Я не втрималася і розсміялася, так це було недоречно.

— Щось не так? — запитав він із награною невинністю в очах.

— Я... я не знаю, що й до чого. Я не моя мама. І не уявляю, що роблю, а ще я ненавиджу гній, — забурмотіла я. — Фу! — буркнула я, викидаючи першу порцію листя та прикладаючи наступну. — Фу!

— А як же ти полюєш? — запитав Піта.

— Повір, убивати набагато легше, ніж оце, — сказала я. — Хоча, можливо, зараз я тебе саме й убиваю.

— Можеш робити це трохи швидше? — запитав він.

— Ні. Замокни і їж свої груші, — не витримала я.

Після третього прикладання з рани витекло щонайменше відро гною, але тепер вона мала значно кращий вигляд. Набряк зійшов, і я побачила, наскільки поріз глибокий. Він сягав аж до кістки.

— Що далі, лікарю Евердін? — запитав Піта.

— Може, варто змастити рану маззю від опіків? Гадаю, вона також допомагає уникнути інфекції. А тоді, може, накласти пов'язку? — мовила я.

Я так і вчинила. Тепер усе було набагато краще. Хоча у порівнянні зі стерильною пов'язкою його спідне, здавалося, було вкрите брудом і кишіло інфекцією. Я витягнула рюкзак Рути.

— Ось, прикрийся цим, а я виперу твою білизну.

— Я не соромлюся тебе, — мовив Піта.

— Ти такий, як моя родина, — буркнула я. — Я соромлюся, ясно?

Я повернулася до нього спиною і дивилася на струмок, аж поки його білизна не плюхнулась у воду. Можливо, він почувався краще, якщо уже міг кидати.

— Знаєш, а ти трохи гидлива, як на таке смертоносне створіння, — сказав Піта, поки я прилаштувала його спідне на камінні. — Шкода, що я не дозволив тобі викупати Геймітча.

Згадавши ту сцену, я скривилася.

— Що він тобі прислав?

— Нічого, — мовив Піта.

Він замовк на мить, а тоді до нього дійшло:

— А чому ти питаєш? Тобі він уже щось прислав?

— Мазь від опіків, — мовила я безневинно. — А, і трохи хліба.

— Я завжди знав, що ти — його улюблениця, — мовив Піта.

— Я тебе прошу, та він не може перебувати зі мною в одній кімнаті, — заперечила я.

— Тому що ви такі схожі, — пробурмотів Піта.

Я проігнорувала цю репліку, адже зараз був не зовсім годящий час, щоб наговорювати на Геймітча, хоч як мені цього хотілося.

Я дозволила Піті подрімати, поки сохнув його одяг, але з настанням обідньої пори лагідно потрусила його за плече.

— Піто, підводься. Час іти.

— Йти? — запитав він збентежено. — Куди йти?

— Подалі звідси. Можливо, вниз по течії. Кудись, де ми зможемо заховатися, поки ти не відновиш сил, — мовила я.

Я допомогла йому вбратися, але вирішила, що не взуватиму черевиків, щоб ми могли брести струмком. Потім підтримала його, щоб він зміг підвестися. Він зблід, щойно випростався.

— Давай. Ти зможеш.

Але він не міг. У будь-якому разі він не зайде далеко. Ми подолали футів п'ятдесят вниз по струмку, він опирався на моє плече, але будь-якої миті міг зомліти. Я всадила його на землю і ніжно поплескала по плечу, вивчаючи тим часом територію. Звісно, я б радо вмостила його на дереві, але куди там. Проте могло бути й гірше.

Де-не-де каміння утворювало невеликі печерки. Мені впала в око одна така печерка кроків зо двадцять звідси. Коли Піта спромігся звестися на ноги, я наполовину повела, наполовину понесла його до печери. Це була далеко не найкраща схованка, та оскільки мій союзник був важко поранений, довелося задовольнитися такою. Піта був блідіший за мрамур, задихався усю дорогу, і хоча став холоднішим на дотик, його лихоманило.

Я вкрила печеру товстим шаром глици, розстелила свій спальний мішок і вклала Піту всередину. Насилу запхала йому в рот іще кілька пігулок і дала ковтнути води, але він навідріз відмовився їсти. Він просто лежав і спостерігав за моїм обличчям, поки я намагалася лозою бодай якось замаскувати вхід у печеру. Результат мене не задовольнив. Можливо, тварина б купилася на це, але очі людини швидко помітять обман. Я вмить усе розгромила.

— Катніс, — мовив Піта. Я мовчки підійшла до нього і поправила чуб, який падав йому в очі. — Дякую за те, що знайшла мене.

— Ти б також знайшов мене, якби міг, — сказала я.

Його чоло горіло. Ліки зовсім не допомогли. Раптом мені стало страшно. А що як він помре?

— Так. Тільки, якщо я не зможу віддячити тобі... — почав був він.

— Навіть не думай про таке. Я ж не просто так кілька годин поспіль чистила твою рану від гною, — урвала його я.

— Знаю. Але про всяк випадок... — намагався закінчити він думку.

— Ні, Піто. Я навіть не хочу про це говорити, — мовила я, затуливши йому долонею рота.

— Але я... — наполягав він.

Сама не знаю чому, я раптом нахилилася і поцілувала його в губи, щоб він нарешті замовк. Мабуть, поцілунок був трохи запізнілий, адже всі гадають, що ми до нестями закохані одне в одного. Я вперше поцілувала хлопця, і мабуть, це повинно було справити на мене незабутнє враження, але я не помітила нічого, окрім його неприродно гарячих губ. Жар не спадав. Я відсторонилася й заходилася поправляти спальний мішок.

— Ти не помреш. Я забороняю тобі. Зрозуміло?

— Зрозуміло, — прошепотів він.

Я вирішила подихати свіжим прохолодним повітрям. І щойно ступила назовні, як із неба впав маленький срібний парашут. Мої пальці хутенько розгорнули папір: я сподівалася, що там ліки для Пітиної ноги. А натомість побачила казанок із гарячим м'ясним бульйоном.

Геймітч дуже чітко давав мені зрозуміти, що й до чого. Один поцілунок дорівнює одній порції бульйону. Я майже чула, як він кепкує з мене: «Ти начебто закохана, сонечко. Хлопець помирає. Ворушися!»

А головне, він мав рацію. Якщо я хотіла, щоб Піта вижив, то повинна була час від часу підкидати публіці видовищні сцени. Закохані Ромео і Джульєтта борються за те, щоб повернутися додому разом. Два серця б'ються в унісон. Романтика.

Я ще ніколи не була закохана, тому для мене це буде складно. Я подумала про своїх батьків. Про те, як батько завжди приносив матері з лісу подарунки. Про те, як після його смерті вона відмовилася жити.

— Піто! — вигукнула я, намагаючись якомога точніше скопіювати інтонацію матері, коли вона говорила до батька.

Він задрімав, але я розбудила його поцілунком. Здається, від несподіванки він трохи налякався. А тоді усміхнувся, так ніби був неймовірно щасливий. Він просто чудово справлявся зі своєю роллю.

Я простягнула йому казанок:

— Піто, подивись, що прислав тобі Геймітч.

Розділ 2

Мені довелося цілу годину задобрювати, благати, залякувати і — еге ж — цілувати Піту, але зрештою він ковток по ковтку спорожнив увесь казанок. Тільки після цього я дозволила йому поспати, а сама взялася до своїх справ: повечеряла грусятиною та корінцями й подивилася звіт за день. Обійшлося без жертв. Але завдяки мені й Піті, гадаю, день видався не зовсім нудним. Можливо, продюсери вночі дадуть нам відпочити.

Я почала вертіти головою, шукаючи годяще дерево, але раптом зрозуміла, що нічого не вийде. Принаймні поки що. Я ж не можу залишити Піту самого без захисту. Я знайшла Піту зовсім недалечко, всього зо п'ятдесят кроків звідси. А якщо знайшла я, то й іншим це також до снаги. Тому я одягнула нічні окуляри, приготувала зброю і стала на варті.

Температура знижувалася неприродно швидко, і дуже скоро я промерзла до кісток. Зрештою я здалася й залізла у спальний мішок до Піти. Там було дуже тепло, і я затишно влаштувалася, аж раптом усвідомила, що там не просто тепло, а гаряче, бо мішок відбиває жар його тіла. Я торкнулася Пітиного чола — воно палало вогнем. Я не знала, що робити. Залишити його в мішку і покластися на те, що температура здолає гарячку? Витягнути з мішка і сподіватися, що нічне повітря охолодить його тіло? Зрештою я просто приклала до Пітиного чола смужку вологого бинта. Слабенькі ліки, але я не ризикнула вдатися до чогось серйознішого.

Я провела ніч, напівсидячи-напівлежачи біля Піти, зволожуючи час від часу бинт і намагаючись відігнати від себе думку про те, що тепер, коли ми разом, я набагато вразливіша, ніж була раніше. Прив'язана до землі, завжди насторожі, з важкохворою людиною на руках. Але ж я знала, що Піта поранений. І все-таки вирушила на його пошуки. Хай який інстинкт штовхнув мене на це, залишалася тільки вірити, що він не підвів мене.

З наближенням світанку я помітила крапельку поту на Пітиній губі та зрозуміла, що жар спадає. Температура була ще далеко не нормальною, але принаймні знизилася на кілька градусів. Минулого

вечора, зриваючи лозу, я натрапила на кущ Рутиних ягід. Я обскубала всі до останньої і розтерла їх із холодною водою у казанку від бульйону.

Коли я повернулася до печери, Піта саме намагався підвестися.

— Я прокинувся, а тебе не було, — мовив він. — Я хвилювався за тебе.

Усміхнувшись, я заспокоїла його:

— Ти хвилювався за мене? А на себе ти не дивився останнім часом?

— Я боявся, що Катон і Клівія наскочили на тебе. Вони завжди полюють уночі, — мовив Піта серйозно.

— Клівія? Хто це? — запитала я.

— Дівчина з Округу 2. Вона досі жива, правильно?

— Так, залишилися вони й ми, і ще Трач та Лисяча Морда, — сказала я. — Так я називаю дівчину з Округу 5. Як ти почувашся?

— Ліпше, ніж учора. Взагалі тут мені набагато краще, — мовив він. — Чистий одяг, ліки, спальний мішок... і ти.

Ну от, знову романтика. Я простягнула руку, щоб торкнутися його щоки, а він перехопив її і притиснув до губ. Я пам'ятала, як мій тато робив так, але де цього набрався Піта? Сумніваюся, що його батько чинив так із тією відьмою.

— Жодних поцілунків, поки ти не поїси, — мовила я.

Піта оперся на камінь і чемно їв із ложки ягідне пюре. Але від грусятини знову відмовився.

— Ти не спала, — сказав Піта.

— Зі мною все гаразд, — заперечила я. Але насправді я була виснажена.

— Поспи. А я сидітиму на чатах. Я одразу розбуджу тебе, як почую щось підозріле, — запропонував він. Я вагалася. — Катніс, ти не залізна.

Тут він мав рацію. Мені таки треба було поспати. І можливо, краще зробити це зараз, коли він у доброму стані й коли денне світло на нашому боці.

— Гаразд, — мовила я. — Кілька годин. А тоді розбудиш мене.

Було занадто тепло, щоб залазити у спальний мішок, тож я просто розстелила його на землі й лягла, поставивши руку на лук на той раз, якщо мені доведеться негайно стріляти. Піта сидів поруч,

притулившись до стіни і витягнувши поранену ногу, а його очі нашорошено стежили за всім, що відбувалося зовні.

— Спи, — сказав він лагідно.

Його пальці повільно перебирали моє волосся. На відміну від показових поцілунків і ніжностей, цей жест здавався природним і заспокійливим. Я не хотіла, щоб він припиняв, а він і не припиняв. Він досі гладив мене по голові, коли я заснула.

Спала я довго. Занадто довго. Тільки-но розплющивши очі, я одразу зрозуміла, що вже по обіді. Піта сидів поруч у тій самій позі. Дивно, але я почувалася захищеною — так я не відпочивала уже кілька днів.

— Піто, ти мав розбудити мене через кілька годин, — буркнула я.

— Навіщо? Я не помітив нічого підозрілого, — мовив він. — До того ж мені подобається споглядати, як ти спиш. Зовсім не хмуришся — так ти маєш набагато кращий вигляд.

Від цих слів я, звісно, насупилася, а Піта тільки посміхнувся у відповідь. Саме тоді я зауважила, що губи його пересохли. Я торкнулася його щоки. Гаряча, як вугілля в печі. Він заходився доводити, що пив воду, але мені здалося, що води не поменшало. Я дала Піті ще кілька жарознижувальних пігулок і стояла над ним, поки він не випив зо дві кварта води. Тоді оглянула незначні поранення, опіки, укуси, і не без задоволення відмітила покращення. Набралася духу й розмотала ногу.

Моє серце тьохнуло. Тут усе було гірше, набагато гірше. Більше не було гною, але набряк збільшився й тоненька прозора шкіра запалилася. А тоді я помітила, що червоні жилки поповзли вверх по нозі. Зараження крові. Якщо Піту не лікувати, він помре. Але моїм листочкам і мазі це не під силу. Нам потрібні сильні антибіотики з Капітолія. Важко навіть уявити, скільки вони коштуватимуть. Якби Геймітч зібрав усі жертви, чи тоді вистачило б грошей? Сумніваюся. Що ближче до завершення Ігор, то дорожчають подарунки. Якщо в перший день на певну суму грошей можна купити повноцінний обід, то на дванадцятий день цих грошей стане хіба що на один крекер. А так необхідні Піті ліки і в перший день коштували чимало.

— Набряк трохи збільшився, зате немає гною, — мовила я невпевнено.

— Катніс, я знаю, що таке зараження крові, — сказав Піта. — Хоча моя мама й не цілителька.

— Тобі просто треба пережити інших, Піто. Коли ми переможемо, в Капітолії тебе миттю вилікують, — мовила я.

— Непоганий план, — відповів він. Але я відчула в його голосі іронію.

— Тобі слід нормально харчуватися. Підтримувати сили. Я приготую тобі суп, — мовила я.

— Не розпалюй полум'я, — сказав він. — Воно того не варте.

— Побачимо, — буркнула я.

І рушила до струмка. Вийшовши з печери, я була вражена тим, як надворі спекотно. Я ладна була побитися об заклад, що продюсери коригують температуру, сильно підвищуючи її вдень і понижуючи вночі. Однак гарячі, розпечені на сонці камені наштовхнули мене на одну цікаву думку. Можливо, мені й не доведеться розгнічувати вогонь.

Я вместилася на великому камені на півдорозі між печерою і струмком. Знезаразивши йодом півказанка води, я поставила його під прямі сонячні промені, а всередину вкинула кілька невеликих камінців. Сама знаю, що кухар із мене ніякий. Та оскільки варити суп зовсім не важко, — кинути все в каструлю й чекати, — то була надія, що страва вийде їстівною. Я розтерла грусятину на пюре й потолочила корінці Рути. На щастя, і корінці, і м'ясо були вже підсмажені, тож їх треба було просто підігріти. Завдяки сонцю й камінню вода вже нагрілася, тому я вкинула в казанок м'ясо й корінці, опустила у воду нові камінці й вирушила на пошуки зелені, щоб хоч трохи надати страві пікантності. Дуже скоро я натрапила на зелень часнику, що ріс із-під каміння. Ідеально. Я дрібно покришила його і додала в суп, знову поміняла камінці й накрила казанок кришкою, щоб усе пропарилося.

Поблизу я не помітила слідів хижаків, але все одно мені не хотілося залишати Піту самого, тому замість вирушити на полювання, я розставила кілька силець. Залишилося сподіватися, що мені поталанить. Цікаво, як виживають інші трибути тепер, коли всі їхні запаси знищені? Принаймні троє з них, Катон, Клівія і Лисяча Морда, цілковито поклалися на припаси. Трач, очевидно, уміє прогородуватися сам. Мені здавалося, що він, як і Рута, знає чимало про

те, як знаходити їжу. Цікаво, що вони роблять зараз? Воюють між собою? Шукають нас? Можливо, один із них уже давно вистежив нас і тільки чекає слушної нагоди, щоб напасти. На цю думку мені стало зле, і я повернулася до печери.

Піта лежав у кутку на спальному мішку. Хоча він аж засяяв, коли я зайшла, вигляд він мав просто жахливий. Я поклала йому на чоло мокрий бинт, але той нагрівся, щойно торкнувся шкіри.

— Тобі щось потрібно? — запитала я.

— Ні, — відповів Піта. — Дякую. Зажди. Розкажи мені що-небудь.

— Розказати? Що? — здивувалася я.

З мене кепський оповідач. Для мене розповідати — те саме, що співати. Тільки Прим час від часу вдавалося витягнути з мене якусь історію.

— Щось щасливе. Розкажи мені про найщасливіший день у твоєму житті, — попросив Піта.

З моїх уст зірвався дивний звук, схожий чи то на зітхання, чи то на буркотіння. Щасливу історію? Для цього знадобиться докласти набагато більше зусиль, ніж для приготування супу. Я напружила мозок, намагаючись згадати щось приємне. Більшість щасливих митей мого життя були пов'язані з Гейлом і полюванням, але я подумала, що така історія не зовсім сподобається Піті, та й публіці також. Залишалася Прим.

— Я не розказувала тобі, як роздобула козу для Прим? — запитала я.

Піта похитав головою і з нетерпінням подивився на мене. Отже, я почала. Але дуже обережно. Тому що мою історію почують в усьому Панемі. Люди можуть здогадатися, що я полюю нелегально, а я не хотіла накликати підозри на Гейла, Сальну Сей, різника і навіть на миротворців, які були моїми постійними клієнтами і порушували закон.

Ось справжня історія про те, як я роздобула для Прим козу на ім'я Леді. Був кінець травня, вечір п'ятниці, залишався один день до десятого дня народження Прим. Одразу після школи ми з Гейлом вирушили до лісу, бо я хотіла вполювати достатньо здобичі, щоб купити для Прим подарунок. Можливо, тканину на нову сукню або гребінець. Наші пастки не підвели, та й ліс буяв зеленню, але в

результаті набралось не більше, ніж зазвичай у п'ятницю. Я дуже засмутилася, хоча Гейл запевнив, що на завтра ми вполюємо значно більше. Ми саме відпочивали біля струмка, аж раптом з'являється він — молодий олень, на вигляд йому щонайбільше рік. Роги тільки-тільки вибилися і досі вкриті оксамитовою шкірою. Щомиті готовий зірватися геть, але не тікає: не знайомий із людьми. Просто прекрасний.

Коли в нього поцілили дві стріли: одна в шию, друга в груди, — він уже не був таким прекрасним. Ми з Гейлом вистрелили одночасно. Олень побіг, але Гейлів ніж розтяв його горло раніше, ніж він щось утямив. Мені стало зле: вперше я вбила таку свіжу й безневинну істоту. А тоді на саму тільки думку про свіже й безневинне м'ясо у мене аж у животі забуркотіло.

Олень! За увесь час нам із Гейлом пощастило вполювати лише трьох оленів. Перша була самка, яка поранила ногу, вона не рахується. Хоча завдяки їй ми зрозуміли, що не варто тягнути тушу на Горно. Олениця спричинила неймовірний хаос, люди почали кидатися на тушу, самі встановлювали ціну й відрубували собі шматки. Але, на щастя, втрутилася Сальна Сей і відправила нас усіх до різника. Туша була сильно пошкоджена, вирвані величезні шматки м'яса, шкіра всіяна дірками. Хоча всі начебто заплатили справедливую ціну, та цілу тушу можна було продати дорожче.

Цього ж разу ми зачекали, поки надворі стемніло, і крізь дірку в паркані пробралися до будинку різника. Хоча всім відомо, що ми мисливці, було б нечемно з нашого боку серед білого дня тягнути важезного оленя вулицями Округу 12, ніби навмисне вихваляючись перед миротворцями.

Коли ми постукали з чорного ходу, нам відчинила низенька товста жінка на ім'я Руба. З Рубою не торгуються. Вона просто називає ціну, і ти пристаєш на неї або забираєшся геть, але ціна завжди справедлива. Ми одразу ж пристали на її ціну, і тому на додачу вона залишила нам кілька шматків оленини. Хоча ми порівну розділили гроші, ні Гейл, ні я ще ніколи не тримали в руках такої великої суми. Ми вирішили тримати це в секреті й на завтра зробити нашим родинам сюрприз.

Ось як я роздобула гроші на козу. Але Піті я сказала, що продала старий срібний медальйон матері. Це нікому не зашкодить.

Я продовжила оповідь із того місця, коли ми з Гейлом вирушили на ринок, щоб купити тканину на сукню. Саме тоді, коли я придивлялася до блакитної бавовни, мені в око дещо впало. На околиці Скиби живе чоловік, який тримає невеличке стадо кіз. Я навіть не знаю його справжнього імені, люди називають його просто Козар. Його суглоби опухлі й покручені, а ще він сильно кашляє — все це свідчить про те, що він провів чимало років у копальнях. Але йому пощастило. Якимось чином він спромігся заощадити трохи грошей, щоб придбати кіз, і на старості має заняття і прибуток, щоб не вмерти з голоду. Він брудний і завжди дратівливий, але кози в нього чисті і їхнє молоко багате на вітаміни, якщо ви, звісно, можете собі його дозволити.

Одна з кіз, біла в чорні латки, лежала на возі. Було легко здогадатися чому. Хтось — можливо, пес — поранив їй лопатку, й інфекція почала поширюватися. З нею було так погано, що Козар змушений був підтримувати її, щоб подоїти. Але мені здалося, що я знаю людину, яка зможе її вилікувати.

— Гейл, — прошепотіла я. — Я хочу купити цю козу для Прим.

В Окрузі 12 коза може цілковито змінити ваше життя. Тварини харчуються будь-чим, Левада — чудове пасовище, а коза дає чотири квартали молока щодня. Його можна пити, робити з нього сир, продавати. Це цілком законно.

— Вона сильно поранена, — мовив Гейл. — Краще огляньмо її зблизька.

Ми підійшли ближче й купили одну склянку молока на двох, покрутилися біля кози, так ніби просто цікавилисьь.

— Скільки дасте? — запитав Козар.

— Ми просто дивимось, — відповів Гейл.

— Що ж, дивіться швидше. Скоро вона вирушить до різника. Навряд чи хтось купуватиме її молоко, та й коштує воно вдвічі дешевше, — сказав чоловік.

— А скільки вам за неї дає різник? — запитала я.

Чоловік знизав плечима.

— Заждіть і самі почуєте.

Я розвернулася й побачила Рубу, яка саме йшла в нашому напрямку.

— Добре, що ти прийшла, — мовив Козар. — Ця дівчина накинула оком на козу.

— Не зовсім. Тільки в тому разі, якщо ви ще не домовилися, — мовила я з удаваною байдужістю.

Руба зміряла мене поглядом, а тоді скосила оком на козу.

— Ні, ми ще не домовилися. Подивіться тільки на лопатку. Готова битись об заклад, що половина туші вже не згодиться навіть на ковбасу.

— Що? — закричав Козар. — Ми ж домовилися!

— Ми домовилися про товар, на якому маленький слід від зубів. А не про таке. Продавай козу дівчині, якщо та настільки дурна, щоб її купувати, — мовила Руба.

Розвернувшись, вона ледь помітно мені підморгнула.

Чоловік оскаженив, але досі хотів позбутися кози. Ми торгувалися добрі півгодини. Навколо нас зібрався натовп цікавих. Якщо коза виживе, це буде ідеальна угода, а якщо здохне — то нечуване шахрайство. Люди приставали то на мій бік, то на бік Козара, але зрештою моя взяла.

Гейл запропонував дотягти козу до мене додому. Гадаю, він не менше, ніж я, хотів побачити вираз на обличчі Прим, коли вона угледить козу. Все ще у піднесеному гуморі, я купила рожеву стрічку та прив'язала її до шиї кози. Тоді ми поспішили додому.

Треба було бачити реакцію Прим, коли ми зайшли в дім із козою. Пам'ятаєте, це та сама дівчинка, яка розревлася, щоб урятувати бридкого kota Денді. Вона була така схвильована, що плакала й сміялася водночас. Побачивши рану, моя мама трохи завагалася, але вони з Прим одразу взялися до роботи: терли трави та вливали настоянки в горлянку тварини...

— Зовсім як ти, — мовив Піта.

Я так захопилася розповіддю, що майже забула про нього.

— О ні, Піто. У них золоті руки. Те створіння не померло б, навіть якби захотіло, — сказала я.

І прикусила язика, усвідомивши, як це прозвучало для Піти, який помирав на моїх некомпетентних руках.

— Не хвилюйся. Я не хочу вмирати, — пожартував він. — То як закінчилася історія?

— Так і закінчилась. Пам'ятаю, що тієї ночі Прим наполягла на своєму і спала разом із Леді на підлозі. І саме тоді, коли вони засинали,

коза лизнула їй в щоку, так ніби бажала на добраніч, — мовила я. — Вона вже встигла полюбити Прим.

— На ній досі була рожева стрічка? — запитав Піта.

— Гадаю, що так, — відповіла я. — А що?

— Я просто намагаюся уявити цю картину, — мовив він задумливо. — Тепер я розумію, чому той день став найщасливішим у твоєму житті.

— Я знала, що та коза стане маленькою золотою копальнею, — сказала я.

— Еге ж, звісно, я мав на увазі саме це, а не ту радість, яку ти подарувала сестрі, котру любиш так, що замість неї опинилася тут, — зауважив Піта сухо.

— Коза таки окупилася. Ще й принесла чималий прибуток, — відповіла я зверхньо.

— Що ж, їй не залишилося нічого після того, як ти врятувала її життя, — мовив Піта. — Я також збираюся розрахуватися.

— Справді? Нагадай, будь ласка, в що ти мені обійшовся? — запитала я.

— Я завдав тобі чимало клопоту. Але не хвилюйся. Це окупиться, — сказав він.

— Не мели дурниць, — мовила я. І торкнулася його чола. Температура знову підвищилася. — Жар начебто спадає, — обманула я.

Звук сурем налякав мене. Я миттю підхопилася на ноги й кинулася до виходу, адже не хотіла прогавити повідомлення. Як я й підозрювала, мій новий щирий друг Клавдій Темплсміт запрошував нас на бенкет. На щастя, ми не голодні, і я зовсім не надала ваги його пропозиції, коли раптом Клавдій сказав:

— Заждіть. Дехто з вас, мабуть, одразу відхилив моє запрошення. Але це не звичайний бенкет. Кожен із вас у відчаї: йому потрібна одна-єдина річ...

Так, я у відчаї. Мені потрібні ліки, щоб зцілити Піту.

— Кожен із вас знайде це щось на світанку біля Рогу достатку в мішечку з номером вашого округу. Подумайте двічі, перш ніж відмовитися від такої можливості. Для декого з вас це — останній шанс, — мовив Клавдій.

А тоді замовк. Його слова повисли в повітрі. Піта схопив мене за плече, і від несподіванки я аж підскочила.

— Ні, — буркнув він. — Ти не ризикуватимеш життям заради мене.

— А хто сказав, що я збиралася? — мовила я.

— Отже, ти не підеш? — запитав Піта.

— Звісно, не піду. Сам тільки подумай. Невже я добровільно здам себе в руки Катона, Клівії і Трача? Не будь дурненьким, — сказала я, підштовхуючи його назад на лежанку. — Завтра я дам їм можливість позмагатися одне з одним, і коли ми побачимо, чия світлина з'явиться ввечері на небі, складемо новий план.

— Ти зовсім не вмієш брехати, Катніс. Навіть не знаю, як тобі вдалося вижити, — і передражнив мене: — «Я знала, що та коза стане маленькою золотою копальнею... Жар начебто спадає... Звісно, не піду...»

Він похитав головою.

— Ніколи не грай у карти — програєш усе до решти, — мовив він. Від люті моє обличчя побагровіло.

— Гаразд. Я піду, і ти не зможеш мене зупинити!

— Я піду з тобою. Здолаю принаймні частину шляху. Я не доплентаюся до Рогу достатку, але якщо кричатиму гучно, хтось обов'язково почує мене і прийде добити, — сказав Піта.

— Зі своєю ногою ти не здолаєш і сотні кроків, — відповіла я.

— Тоді я повзтиму, — сказав Піта. — Якщо підеш ти, я також піду.

Він був достатньо впертий і, мабуть, достатньо дужий, щоб дотримати слова. Навіть якщо інший трибут його не знайде, то це може зробити хижак. А Піта не в силі захиститися. Мабуть, мені доведеться завалити його камінням у печері. Але хто знає, до чого призведе перенапруження, коли він почне розбирати каміння?..

— Ти волієш, щоб я просто сиділа і спостерігала, як ти помираєш? — запитала я.

— Я не помру. Я обіцяю. Якщо ти пообіцяєш не йти туди, — мовив він.

Я знала, що з ним марно сперечатися, тому й не стала.

— Тоді ти повинен пообіцяти, що робитимеш усе, як я звелю. Пити воду, будити мене тоді, коли я кажу, і з'їсти увесь суп до

останньої краплі, яким би гидким він не виявився! — мовила я різко.

— Згода. А він уже готовий? — запитав Піта.

— Чекай тут, — наказала я.

Повітря охолело, хоча сонце досі стояло високо. Я не помилилася: продюсери гралися з температурою. Цікаво, може, комусь більш за все потрібне тепле покривало? У залізному казанку суп був іще теплий. І що найдивніше, цілком їстівний.

Піта їв мовчки, навіть вишкріб дно казанка, щоб продемонструвати свій ентузіазм. Потім почав лепетати щось про те, який суп смачний. Гарячка брала верх над його свідомістю. Зараз він був схожий на п'яного як чіп Геймітча. Я дала Піті ще кілька жарознижувальних пігулок, перш ніж він остаточно відключився.

Дорогою до струмка я тільки й думала про те, що він помирає. Він протримається ще день або два, а тоді інфекція дістанеться серця, або мозку, або легень — і він помре. І я залишуся сама. Знову. В очікуванні на суперників.

Чорні думки так опанували мною, що я мало не випустила з уваги срібний парашут, який приземлився просто біля мене. Я миттю вихопила його з води, розірвала срібну тканину, під якою була маленька пляшечка. Геймітчу вдалося! Він дістав ліки — навіть не уявляю як, може, переконав романтичних дурників продати свої коштовності, — і тепер я зможу врятувати Піту! Хоча... пляшечка зовсім маленька. Мабуть, ліки дуже сильні? Раптом у мене закралася підозра. Я розкоркувала пляшечку й понюхала. Від солодкавого запаху моя веселість остаточно розвіялася. Щоб переконатися в своїх здогадках, я крапнула ліків собі на язик. У мене не залишилося жодного сумніву — це снодійний сироп. В Окрузі 12 це — найпоширеніші ліки. Дешеві, але викликають звикання. Майже кожен приймав сироп бодай раз у житті. У нас удома він також є. Мама завжди дає його буйним пацієнтам, щоб приспати їх під час накладання швів на серйозні рани, чи просто заспокоїти або допомогти людям пережити муки. Пляшечка такого сиропу може приспати Піту на цілий день, але що з того? Я так розізлилася, що мало не жбурнула подарунок Геймітча у воду, коли раптом мене осяяло. Цілий день? Це навіть більше, ніж мені потрібно.

Я розтолочила жменьку ягід, щоб приховати надмірно солодкий присмак, ще й додала кілька листочків м'яти. А тоді подалася назад до

печери.

— Я принесла тобі гостинця. Недалеко звідси знайшла кущ ягід.

Піта не вагаючись розтулив рота. Ковтнув, а тоді трохи скривився.

— Вони дуже солодкі.

— Так, це цукрові ягоди. Мама робить із них джем. Невже ти ніколи не куштував їх раніше? — мовила я, запхнувши повну ложку йому до рота.

— Ні, — відповів Піта спантеличено. — Але смак якийсь знайомий. Цукрові ягоди?

— Їх не так просто роздобути. На ринку їх не продають. Ці ягоди ростуть у лісі, — сказала я.

— Вони такі солодкі, немов сироп, — мовив він, проковтнувши останню ложку. — Сироп.

Раптом він усе втямив, його очі округлилися. Я затиснула йому рот і ніс долонею, змушуючи ковтнути останню ложку снодійного. Він спробував виблювати з'їдене, але було вже запізно, він відключився. Коли Піта востаннє подивився на мене, в його погляді читався осуд. Я зробила неприпустиме.

Я присіла навпочіпки й довго дивилася на нього, мене сповнило змішане почуття суму й задоволення. По його підборіддю стекла цівка ягідного соку, і я її витерла.

— Це хто не вміє брехати? — мовила я, хоча Піта уже не чув мене.

Та яке це мало значення. Головне, що решта Панему чули.

Розділ 3

Наступні кілька годин я збирала каміння й намагалася замаскувати вхід у печеру. Це був повільний і важкий процес, але добре попотівши й посовавши брили, я залишилася задоволена своєю роботою. Тепер печера стала схожою на одну з кучугур, яких так багато навколо. Я залишила невеличкий отвір, через який можна було протиснутися всередину, але який не впадав ув око ззовні. І це добре, бо мені треба ж десь переночувати. Та й зрештою, якщо я не повернуся з бенкету, Піта буде в схованці, а не в пастці. Хоча без ліків він навряд чи протягне довго. Якщо я помру на бенкеті, то, вочевидь, Округ 12 цього року не матиме переможця.

Я почистила дрібну кістляву рибу, яка водилася в струмку, наповнила всі місткості водою, крапнувши туди йоду, приготувала зброю. У мене залишилося всього дев'ять стріл. Я замислилася над тим, чи варто залишити Піті ніж, щоб він хоч якось міг захиститися, поки мене не буде поруч, але вирішила, що в цьому немає потреби. Гора каміння була куди кращим захистом. А от мені ніж може знадобитися. Хто знає, що мене там чекатиме?

У дечому я була на сто відсотків переконана. Принаймні Катон, Клівія і Трач з'являться біля Рогу достатку, коли почнеться бенкет. Я не була впевнена щодо Лисячої Морди — наріватися на небезпеку не в її стилі. Вона менша за мене, і до того ж неозброєна, хіба що днями їй вдалося роздобути якусь зброю. Але троє інших... треба бути насторожі. Моя перевага — відстань, я здатна вбивати на віддалі, але я знаю, що мені доведеться добре попріти, щоб дістати мішечок із номером «12», про який згадував Клавдій Темплсміт.

Я подивилася на небо, сподіваючись, що на світанку в мене буде на одного суперника менше, але день видався спокійним, і ніхто не помер. Завтра в небі точно з'явиться чиясь світлина. Бенкети завжди закінчуються смертями.

Я залізла в печеру, приготувала окуляри нічного бачення та скрутилася калачиком біля Піти. На щастя, сьогодні вдень я добре поспала. Тому зараз мені не можна засинати. Не те щоб я боялася, що хтось нападе на нас уночі, просто не хотіла проспати світанок.

Ніч була неймовірно холодною. Так ніби продюсери спрямували на арену потік крижаного повітря. Гадаю, вони так і вчинили. Я лежала поруч із Пітою в спальному мішку й хотіла всотати увесь його жар. Було дивно відчувати таку фізичну близькість до людини, яка насправді зараз так далеко. З тим самим успіхом Піта міг би бути в Капітолії, чи в Окрузі 12, чи ген на місяці, для мене він недосяжний. Ще ніколи в цих Іграх я не почувалася такою самотньою.

«Просто змирися з тим, що нічка буде не з найкращих», — підбадьорила я себе. Проте не могла не думати про маму та Прим, про те, чи спатимуть вони сьогодні. Заради такої важливої події, як бенкет на арені, заняття в школі, мабуть, скасують. Моя сім'я може подивитися Ігри по своєму старенькому пошарпаному телевізору або приєднатися до натовпу, який збереться на центральній площі й переглядатиме трансляцію на великих екранах із якісним зображенням. Залишившись удома, вони уникнуть занадто цікавих очей, але на площі отримують підтримку. Люди не пожалкують для них доброго слова, а може, й поділяться їжею. Цікаво, чи пекар відшукав їх, особливо тепер, коли ми з Пітою — одна команда, і чи дотримав свого слова підготовувати Прим.

Мабуть, увесь Округ 12 у піднесеному настрої. Адже вкрай рідко бодай один наш трибут тримався так довго! Безперечно, люди радіють за нас із Пітою, особливо тепер, коли ми разом. Коли я заплющувала очі, то легко уявляла, як вони, скупчившись біля екранів, кричать і підбадьорюють нас. Я бачила, як усі вони — Сальна Сей, Мадж і навіть миротворці, які купували в мене дичину, — радіють за нас.

І Гейл. Я добре його знаю. Він не кричить і не підбадьорює. Але він уважно стежить за подіями на арені, не пропускає жодної бійки чи несподіваного повороту, а ще він хоче, щоб я повернулася додому. Цікаво, чи бажає він того самого Піті? Ми з Гейлом не пара, але чи стали б ми парою, якби я схотіла? Він пропонував утекти разом. Може, просто усвідомлював, що триматися купи — єдиний шанс вижити за межами округу? А може, тут було щось більше?

Цікаво, як він ставиться до наших із Пітою поцілунків?

Через щілину в камінні я спостерігала за місяцем. Коли, на мою думку, настала третя година ночі, я почала останні приготування. Подбала про те, щоб у Піті була вода, і залишила поруч аптечку. Якщо я не повернуся, це йому так і так не допоможе, хіба що трохи

подовжить життя. Поміркувавши якусь мить, я зняла з нього куртку й одягнула поверх своєї. Йому вона не потрібна. Принаймні зараз, коли він у спальному мішку і в нього гарячка, а тим паче вдень, коли він у ній просто спариться. Не сплигло й кількох хвилин, а мої долоні задерев'яніли від холоду, тому я взяла запасні шкарпетки Рути, вирізала в них дірки для пальців і вдягнула на руки. Стало трохи тепліше. Я наповнила її маленький рюкзачок їжею, кинула туди флягу води, бинт, заткнула за пояс ніж і взяла лук та стріли. Я уже збиралася йти, коли згадала, що ми з Пітою досі закохані і треба цей міф підтримувати. Тож я нахилилася до Піти й довго його цілувала. Я уявила, як дехто у Капітолії пустив сльозу, і вдала, що також змахую сльозинку з ока. А тоді ковзнула крізь отвір у холодну ніч.

З кожним видихом із мого рота вилітала маленька біла хмаринка — таке крижане було повітря. Так холодно, як у нас удома наприкінці листопада. Яюсь ми з Гейлом вирушили на полювання вночі, з ліхтариками в руках. Ми сиділи разом, закутавшись у покривало й посьорбуючи трав'яний чай, і сподівалися, що здобич сама прийде нам у руки... «Ох, Гейле, — подумала я, — як би я хотіла, щоб і зараз ти прикривав мою спину!»

Рухалася я швидко, але обачно. Завдяки окулярам почувалася впевненіше, але глухота у вусі створювала дискомфорт. Я не знала напевне, що сталося з моїм вухом під час вибуху, але відчувала, що пошкоджене воно десь глибоко всередині й що завдана шкода — непоправна. Байдуже. Якщо я повернуся додому, то стану такою багатою, що зможу відновити слух.

Уночі ліс завжди має інакший вигляд. Хоча в мене й були окуляри, все одно природа навкруги здавалася якоюсь не такою, ворожою. Так ніби дерева, квіти й каміння пішли спати і прислали замість себе зловісні копії. Я вирішила не ризикувати й не шукати нового маршруту. Спершу піду струмком проти течії, а далі зверну на стежку, що веде до схованки Рути біля озера. Дорогою я не помітила жодного знаку присутності інших трибутів, жодного подиху, жодного руху. Може, я перша, а може, інші поховалися тут ще звечора. Я прийшла на годину, а може, на дві швидше зазначеного часу й залягла в кущах, очікуючи на початок різанини.

Я жувала кілька листочків м'яти, більше мій шлунок не приймав. Яке щастя, що я одягнула куртку Піти поверх своєї! Якби я цього не

зробила, довелося б стрибати й бігати, щоб зігрітися. Надворі потроху прояснювалося, але досі не було жодного знаку інших трибутів. Нічого дивного. Кожен із них відзначається або силою, або витривалістю, або хитрістю. Цікаво, вони думають, що Піта зі мною? Сумніваюся, що Трач і Лисяча Морда здогадуються про те, що він важко поранений. Нехай гадають, що він мене прикриватиме, коли я побіжу по мішок із номером «12».

До речі, де мішок? На арені вже досить світла, тож я зняла окуляри. Співали пташки, сповіщаючи про ранок. Хіба не пора? Я запанікувала. Може, я прийшла не туди, куди слід? Але ні, я пам'ятала, як Клавдій Темплсміт оголошував бенкет біля Рогу достатку. Ось він. Ріг достатку. І я тут. Де ж бенкет?

Щойно перший промінь сонця освітив Ріг достатку, як на галявині почувся рух. Земля біля Рогу розділилася навпіл, і на арені з'явився круглий стіл, вкритий білосніжною скатертиною. На столі лежало чотири пакунки: два великі чорні з цифрами «2» й «11», середніх розмірів зелений із цифрою «5» і зовсім крихітний оранжевий, — я б легко змогла його нести, прив'язавши до зап'ястя, — на якому має бути цифра «12».

Тільки-но стіл опинився в потрібному місці, з-за Рогу достатку висковзнула якась постать, ухопила зелений мішечок і втекла. Лисяча Морда! Треба віддати їй належне за таку розумну й ризиковану ідею! Всі інші причаїлися навколо галявини, чекаючи на слушний момент, готуючись до нападу, оцінюючи ситуацію, а вона взяла своє — і зникла. Ми потрапили в її пастку, ніхто не хотів переслідувати Лисячу Морду, поки його власний мішок так беззахисно лежить на столі. Лисяча Морда навмисне залишила всі інші мішки, знаючи, що візьми вона чужий — її одразу ж почнуть переслідувати. Такою повинна була бути моя стратегія! Поки я приводила до ладу розбурхані почуття: здивування, захоплення, лють, заздрість, розчарування, — рудоволоса вже добігала до лісу, й у неї годі було поцілити. Що ж. Я завжди боялася інших, але, можливо, саме Лисяча Морда — мій справжній суперник.

Вона вкрала в мене час, тому що тепер стало цілком очевидно, що наступною до столу повинна підійти я. Якщо це буде якийсь інший трибут, він може просто вхопити мій мішечок і втекти. Ні секунди не вагаючись, я кинулася до столу. Небезпеку я відчула ще до того, як

побачила. На щастя, перший ніж просвистів праворуч від мене, тож я почула, виставила руку і відбила його луком. Я розвернулася, натягнула тятиву й пустила стрілу просто в серце Клівії. Вона вчасно ухилилася й уникла фатальної рани, але стріла все-таки зачепила її ліве передпліччя. На жаль, вона метає ножі правою рукою, але принаймні це трохи її сповільнить. Поки вона витягала стрілу й оглядала рану, я помчала далі, автоматично підготувавши наступну стрілу, як справжній професіонал.

Я підбігла до столу, пальці потягнулися до маленького оранжевого мішечка. Рука пірнула під зав'язку, й мішечок повис на моєму зап'ясті — він був зовсім маленький, куди ще мені його подіти. Я розвернулася та приготувалася стріляти, коли в повітрі просвистів другий ніж. Його гостре лезо розітнуло мені праву брову, лишивши глибоку рану, з якої хлинула кров. Вона збігала мені по обличчю, заливала очі, затікала в рот, я відчувала різкий металевий присмак власної крові. Я хитнулася, але все-таки спромоглася послати стрілу в напрямку ворога. Та ще до того, як опустити руку, я знала, що змажу. А тоді Клівія кинулася на мене, повалила на землю й притиснула до землі колінами.

«Ось і все», — подумала я, мріючи тільки про те, щоб смерть була швидкою — заради Прим. Але Клівія хотіла насолодитися моментом. Вона знала, що в неї є час. Понад усякий сумнів, Катон десь поблизу, прикриває її спину, чекає на Трача і, можливо, на Піту.

— Де твій Ромео, ти, Округ 12? Ви ще не розбіглися, закохані? — запитала вона.

Що ж, поки ми балакаємо, я жива.

— Зараз він ондечки там. Підкрадається до Катона, — рикнула я. А тоді щосили загукала: — Піто!

Клівія натиснула мені на трахею кулаком, заткнувши цим самим рота. Вона завертіла головою, і я зрозуміла, що бодай ненадовго, але вона повірила моїм словам. Та оскільки Піта так і не прийшов на допомогу, Клівія знову обернулася до мене.

— Брехуха, — оскалилася вона. — Він однією ногою в могилі. Катон знає, де різати. Мабуть, ти заховала його десь високо на дереві, а сама прийшла сюди, бо це його останній шанс. Що в цьому маленькому симпатичному мішечку? Ліки для коханого? Погано, що він так ніколи їх і не отримає.

Клівія розстебнула куртку. Мене вразила неймовірна кількість ножів, прикріплених до неї. Вона обрала витончений у своїй смертоносності кривий ніж.

— Я пообіцяла Катону, що як ти потрапиш мені до рук, я подарую публіці незабутнє шоу.

Я напружилася всім тілом, спробувавши скинути її з себе, але де там. Вона важка, і хватка в неї міцна.

— Навіть не мрій, Округ 12. Ми тебе вб'ємо. Точно як твою малу союзницю... як там її звали? Ту, що скакала по деревах? Рута? Що ж, спочатку Рута, потім ти, а тоді природа сама потурбується про твого коханого. Як тобі таке? — запитала Клівія. — Гаразд, із чого почнемо?

Вона рукавом витерла кров із моєї рани і якийсь час уважно роздивлялася моє обличчя, повертаючи його з боку на бік, ніби це колода, і вирішуючи, що вирізьбити. Я спробувала вкусити її за руку, але вона вхопила мене за волосся й притиснула голову до землі.

— Думаю... — майже промуркотіла вона. — Думаю, ми почнемо з рота.

Я міцно зціпила зуби, поки вона кінчиком ножа, дразнячись, обводила мої губи.

Я не заплющуватиму очей. Те, що вона сказала про Руту, неабияк мене розізлило. Гадаю, цієї люті вистачить, щоб померти з гідністю. Таким чином я продемонструю свою непокору, я дивитимуся на Клівію доти, доки зможу, мабуть, це триватиме зовсім не довго, але я дивитимуся, я не кричатиму, не плакатиму, а просто помру, по-своєму героїчно, непідкореною.

— Думаю, губи тобі більше не знадобляться. Хочеш послати своєму коханому останній повітряний поцілунок? — запитала вона.

У мене в роті набралось чимало крові та слини, і я виплюнула все це їй в обличчя. Вона спалахнула.

— Що ж, тоді до справи.

Я приготувалася до нестерпного болю. Та щойно на губі з'явився перший поріз, якась невідома сила схопила Клівію, і я почула її зойк. Спочатку я розгубилася, не могла зрозуміти, що сталося. Невже Піта якимось чином прийшов мені на допомогу? А може, продюсери випустили хижака, щоб підлити олії у вогонь? Чи вертоліт підняв її у повітря?

Та коли я зрештою спромоглася підвести голову, то виявила, що жодна з моїх здогадок не справдилася. Ноги Клівії бовталися над землею, а сама вона опинилася в руках Трача. Побачивши таку картину, — наді мною нависала могутня постать Трача, який тримав у руках Клівію і трусив її, немов ганчір'яну ляльку, — я аж рота роззявила. Я пам'ятала, який він великий, але ще ніколи він не здавався таким здоровезним і дужим. Невже на арені він примудрився набрати ваги? Він ударив Клівію та жбурнув її об землю.

Коли він заволав, я аж підскочила. Я ще ніколи не чула, щоб він підвищував голос.

— Що ти зробила з маленькою дівчинкою? Це ти її вбила?

Клівія насилу підвелася навколішки, немов оглушена комаха. Вона була занадто ошелешена, щоб кликати на допомогу.

— Ні! Ні, це була не я!

— Ти назвала її на ім'я. Я чув. Це ти її вбила? — нова хвиля злості захлиснула його. — Ти порізала її так само, як хотіла порізати ось її? — і він тицьнув у мене.

— Ні! Ні, я... — Клівія побачила в руці Трача камінь, невеличкий, завбільшки з буханець хліба, і щосили загорлала: — Катоне! Катоне!

— Клівіє! — закричав Катон у відповідь.

Але він задалеко, їй він не допоможе. Цікаво, що він там робить? Намагається зловити Лисячу Морду чи підстерігає Піту? Чи, може, вистежує Трача, тільки неправильно обрав позицію?

Трач просто підняв камінь високо в повітря й опустив його прямо на скроню Клівії. Не було й краплі крові, але я побачила западину в її черепі й умить зрозуміла, що їй кінець. Вона була досі жива, її груди повільно то піднімалися, то опускалися, а з уст зірвався легенький стогін.

Коли Трач обернувся до мене з піднятим над головою каменем, я знала, що втікати марно. Мій лук порожній, остання стріла не поцілила у Клівію. Трач подивився на мене своїми дивними золотаво-карими очима.

— Що вона мала на увазі? Коли говорила про те, що Рута — твоя союзниця?

— Я... я... ми подружилися. Разом підірвали припаси кар'єристів. Я намагалася її врятувати. Але він дістався до неї перший. Хлопець з Округу 1, — мовила я.

Можливо, якщо він знатиме, що я допомагала Руті, то не вигадася для мене повільної садистської смерті.

— І ти його вбила? — вимогливо запитав він.

— Так. Я його вбила. І прикрасила її тіло квітами, — мовила я. — І заспівала їй колискову.

Раптом мені з очей ринули сльози. У пам'яті спливали сцени бою, Рутиної смерті. Все нахлинуло водночас: і спогади про Руту, і біль у голові, і страх перед Трачем, і стогони помираючої дівчини за кілька кроків звідси.

— Колискову? — перепитав Трач похмуро.

— Жалобну. Я співала їй, поки вона не померла, — відповіла я. — Твій округ... вони прислали мені хліб, — моя рука потягнулася вгору, але не по стрілу, якої я б і так не встигла дістати, а просто щоб утерти носа. — Тільки швидко, Трачу, гаразд?

Здається, Трач завагався. Він опустив руку з каменем і тицьнув у мене пальцем — майже звинувачувально.

— На перший раз я тебе відпускаю. За маленьку дівчинку. Ти і я, тепер ми квити. Ніяких боргів. Зрозуміла?

Я кивнула, бо я таки зрозуміла. Борги. Я сама ненавиджу бути в боргу. Це чи не єдина для мене річ, яка легко піддається розумінню. І саме в ту мить я усвідомила, що Трач не розіб'є мені каменем голову.

— Клівіє! — долинув голос Катона, тепер він був набагато ближче. І судячи з інтонації, він уже побачив мертве тіло Клівії.

— Тікай, дівчино у вогні, — мовив Трач.

Мені не треба було повторювати двічі. Я звелася на ноги і по стоптаній твердій землі чимдуж кинулася навіки від Трача та Клівії і від голосу Катона. Тільки добігши до лісу, я насмілилась озирнутися. Трач із двома великими чорними мішками зник із поля зору ген за полем — там, куди ніколи не ступала моя нога. Катон, стиснувши спис у руці, впав навколішки біля Клівії, благаючи не кидати його. За кілька секунд він усвідомить, що його благання марні. Я помчала в ліс, без упину витираючи кров, що лилася з рани, й метаючись, немов загнана поранена тварина, якою я й була. За кілька хвилин пролунав постріл, і я зрозуміла, що Клівія померла, що тепер Катон майне за одним із нас. Він піде по сліду Трача або по моєму. Мене охопив жах, у голові паморочилося, я хиталася з боку в бік, ледве тримаючись на ногах.

Про всяк випадок я приготувала стрілу, але Катон метає спис чи не далі, ніж я стріляю.

Тільки одна річ трохи мене заспокоїла. У Трача мішок Катона, в якому лежить те, що могло стати для нього останнім шансом. Ладна побитися об заклад, що Катон кинувся услід за Трачем, а не за мною. Але я все одно не зупинялася. Добігши до струмка, я стрибнула у воду, навіть не роззувшись, і побрела вниз. Я зняла шкарпетки Рути, які використовувала як рукавиці, й притиснула їх до чола, намагаючись спинити кров, але вони просякли за лічені секунди.

Якимсь чином я добрела до печери. Протиснулася крізь отвір. У напівтьмі зняла з руки маленький оранжевий мішечок, розірвала застібку й витрусила вміст на землю. Одна тоненька коробочка, а в ній шприц із довгою тонкою голкою. Не вагаючись ні секунди, я увігнула голку Піті в руку й натиснула на поршень.

Мої заплямовані кров'ю долоні потягнулися до голови, а тоді впали на коліна.

Останнє, що я запам'ятала, то був вишуканий срібно-зелений метелик, який сів мені на зап'ястя.

Розділ 4

Мене збудили важкі краплі дощу, що барабанили по даху нашого будинку. Мені зовсім не хотілося розлучатися зі сном, у коконі з товстого покривала мені було тепло й затишно, а головне — безпечно. Вдома завжди безпечно. Яюсь підсвідомо я розуміла, що болить голова. Можливо, у мене грип, і тому мені дозволили залишитися в ліжку і ще трохи поспати. Мамина рука ніжно пестить мені щоку, і я не відштовхнула її, хоча ніколи не хотіла показувати, наскільки палко я бажала того ніжного дотику. Щоб вона не зрозуміла, як сильно я за нею скучила, хоча й досі їй не довіряю. А тоді хтось заговорив до мене. Це був не мамин голос, не той, який я так сподівалася почути, і я налякалася.

— Катніс, — мовив він. — Катніс, ти мене чуєш?

Мої очі широко розплющилися, і відчуття абсолютної безпеки безслідно зчезло. Я була не вдома, не з мамою. А в похмурій холодній печері, мої босі ноги задерев'яніли від холоду, хоча й були закутані, а в повітрі витав металевий запах крові. Перед очима постало бліде змарніле обличчя хлопця, і я трохи заспокоїлася.

— Піта.

— Привіт, — мовив він. — Приємно знову бачити твої очі.

— Скільки часу я була без тями? — запитала я.

— Не впевнений. Я прокинувся вчора ввечері, а ти вже лежала біля мене у величезній калюжі крові, — сказав він. — Гадаю, кровотеча нарешті припинилася, але на твоєму місці я б не підводився.

Я обережно простягла руку до голови, але намацала тільки пов'язку. Після такого легкого руху я відчула втому і слабкість. Піта підніс до моїх губ воду, і я почала жадібно ковтати.

— Тобі вже ліпше, — мовила я.

— Набагато ліпше. Не знаю, що ти мені вколола, але це допомогло, — відповів Піта. — Сьогодні вранці я оглянув свою ногу: майже весь набряк зійшов.

Не схоже, щоб він досі сердився за те, що я його перехитрила, що таки втекла на бенкет. Можливо, це просто через те, що я така побита,

і коли я трохи оговтаюся, він іще все надолужить. Та наразі він — сама лагідність.

— Ти їв? — запитала я.

— Аж соромно зізнатися, але я проковтнув три шматки грусятини, перш ніж подумав про те, що це наші останні припаси. Але не хвилюйся, я знову сідаю на сувору дієту, — мовив він.

— Ні, добре, що ти поїв. Тобі треба їсти. Скоро я знову вирушу на полювання, — сказала я.

— Не так скоро, гаразд? — мовив він. — Тепер дозволь мені потурбуватися про тебе.

Здається, у мене не було іншого вибору. Піта почав годувати мене маленькими шматочками м'яса і родзинками, а ще я випила море води. Він розтер мені ноги і замотав їх у свою куртку, а потім по саму шию вкутає мене у спальний мішок.

— Твої черевики та шкарпетки досі вологі, та й погода несприятлива, — сказав він.

Знадвору долинув гуркіт грому, і крізь щілину в камінні я побачила, як величезна блискавка розітнула небо навпіл. У кількох місцях стеля протікала, але Піта спорудив над моєю головою щось на зразок навісу, закріпивши на стелі шматок плівки.

— Цікаво, навіщо ця негода? Я маю на увазі, хто мішень цього разу? — мовив Піта.

— Катон і Трач, — випалила я. — Лисяча Морда десь ховається у своїй норі, а Клівія... вона порізала мене, а тоді... — мій голос здригнувся.

— Я знаю, що Клівія мертва. Вчора ввечері бачив її світлину, — мовив він. — Це ти її вбила?

— Ні. Це Трач. Він проламав їй череп каменем, — відповіла я.

— На щастя, він не дістався до тебе, — мовив Піта.

Перед очима постали всі до одної сцени кривавого бенкету, і мені стало зле.

— Він дістався, але відпустив мене.

Тепер, звісно, мені довелося Піті все розповідати: про вибух, про моє вухо, про Руту і про хлопця з Округу 1, і про хліб, і про те, як Трач повернув мені борг.

— Він відпустив тебе, тому що не хотів бути перед тобою в боргу? — запитав Піта. Він просто не міг у таке повірити.

— Так. А я й не очікувала, що ти зрозумієш. У тебе завжди всього було вдосталь. Але якби ти жив на Скибі, тобі не довелося б нічого пояснювати, — мовила я.

— Навіть не намагайся. Вочевидь, я занадто темний, щоб таке зрозуміти, — віджартувався Піта.

— Це як із тим хлібом. У мене таке враження, що я на все життя тобі заборгувала, — мовила я.

— Хліб? Який хліб? Той, який я кинув тобі, коли ми були дітьми? — сказав він. — Можеш про нього забути. Я маю на увазі, ти ж урятувала мені життя, і тепер ми квити.

— Але ти не знав мене. Ми навіть жодного разу й словом не перекинулися. Окрім того, це був мій перший у житті подарунок, за який завжди важко розплачуватися. Якби ти не допоміг мені кілька років тому, мене б тут не було, — мовила я. — А все-таки — чому ти це зробив?

— Чому? Ти сама знаєш відповідь на це запитання, — відповів Піта. Я легенько похитала головою на знак незгоди. — Геймітч казав, що тебе буде важко переконати.

— Геймітч? — здивувалася я. — До чого тут він?

— Ні до чого, — відповів Піта. — Отже, Катон і Трач? Думаю, це вже занадто — сподіватися на те, що вони повбивають один одного?

Але Пітині слова ще дужче мене засмутили.

— Гадаю, ми б поладили з Трачем. Якби ми всі жили в Окрузі 12, то стали б друзями, — мовила я.

— Тоді будемо сподіватися, що його вб'є Катон, а не ми, — мовив Піта похмуро.

Мені зовсім не хотілося, щоб Катон убив Трача. Я взагалі не хотіла, щоб смерті тривали. Але цього не годиться говорити на арені. Хоч як я боролася з собою, але на моїх очах виступили гіркі сльози.

Піта схвильовано подивився на мене.

— Що таке? Тобі так боляче?

Я тільки мовчки кивнула, бо частково це була правда: мені було боляче, але не фізично.

— Піто, я хочу додому, — мовила я жалібно, немов мала дитина.

— Скоро ти повернешся. Обіцяю, — сказав він і нахилився, щоб мене поцілувати.

— Я хочу додому зараз, — сказала я.

— Знаєш що? Поспи ще трохи, і тобі обов'язково насниться дім. І ти опинишся там — оком не встигнеш кліпнути, — заспокоїв мене Піта. — Добре?

— Добре, — прошепотіла я. — Розбуркаєш мене, коли сам захочеш відпочити.

— Завдяки вам із Геймітчем я добряче відпочив. До того ж, хто знає, скільки все це триватиме...

Що він мав на увазі? Грозу? Той короткий перепочинок, який вона подарувала нам? Самі Ігри? Я не знала, але була занадто зажурена й утомлена, щоб питати.

Коли Піта мене збудив, уже вечоріло. Дощ перетворився на зливу, і в тих місцях, де раніше крізь стелю просочувалося всього кілька крапель, тепер лило як з відра. Піта підставив казанок від бульйону туди, де періцило найгірше, й пересунув плівку, щоб прикрити мене. Я почувалася значно краще, могла сидіти, а ще вмирала з голоду. Так як і Піта. Ясно: він не схотів їсти сам і з нетерпінням чекав на мене.

Залишилося зовсім мало. Два шматки грусятини, трохи корінців і жменька сушених фруктів.

— Може, варто залишити щось на потім? — запитав Піта.

— Ні. Давай з'імо все, що є. Грусятини може зіпсуватися, якщо пролежить ще бодай трохи, а ми ж не хочемо потруїтися несвіжою їжею, — мовила я, розділивши наші припаси на дві половини.

Ми намагалися їсти повільно, але обоє були такі голодні, що впоралися за кілька хвилин. Шлунок жадав більшого.

— Завтра — день полювання, — мовила я.

— На жаль, я нічим не зможу тобі допомогти, — сказав Піта. — Я ще ніколи в житті не полював.

— Я вбиватиму, а ти готуватимеш, — мовила я. — А ще ти можеш збирати ягоди й корінці.

— Якби ж тут було хлібне дерево... — мовив Піта замріяно.

— Хліб, який подарував мені Округ 11, був іще теплий, — сказала я і зітхнула. — Ось, пожуй це.

Я подала Піті листочки м'яти і сама взяла кілька.

Через грозу було важко розгледіти зображення в небі, але було зрозуміло, що сьогодні ніхто не помер. Виходить, Катон і Трач іще не прикінчили один одного.

— Куди побіг Трач? Я маю на увазі, що там — потойбіч Рогу достатку? — запитала я Піту.

— Поле. Воно простягається скільки сягає око, і поросле травною заввишки мені по плече. Можливо, десь там ростуть злаки. Там є латки різних кольорів, але зовсім немає стежок, — мовив Піта.

— Можу побитися об заклад, що там таки ростуть злаки. І Трач їх уже відшукав, — мовила я. — Ти був там?

— Ні. Ніхто не хотів вистежувати Трача в тій височенній траві. В ній є щось зловісне. Щоразу, коли я туди дивився, просто не міг не думати, що там може приховуватися. Змії, скажені тварини, сипучі піски, — сказав Піта. — Там може бути що завгодно.

Я промовчала, але Пітині слова нагадали мені заборону виходити за паркан Округу 12. У ту мить я просто не могла не порівнювати Піту з Гейлом, який, окрім загрози, побачив би в тому полі ще й потенційне джерело їжі. Як і Трач. Я не мала на увазі, що Піта легкодухий, він уже неодноразово довів свою відвагу. Але є речі, які зовсім не цікавлять тебе, коли в тебе вдома завжди є свіжий хліб, — тоді як нас із Гейлом цікавило абсолютно все. Що б Піта подумав про наші щоденні кпини стосовно порушення закону? Чи вразили б вони його? А те, що ми говорили про Панем? А Гейлова ненависть до Капітолія?

— Можливо, на тому полі росте і хлібне дерево, — мовила я. — Можливо, саме тому зараз Трач має кращий вигляд, ніж на початку Ігор.

— Може, й так. А може, в нього дуже щедрі спонсори, — відповів Піта. — Цікаво, що нам зробити, щоб Геймітч прислав хоч трохи хліба?

Моя брова вигнулася в дугу, але я вчасно згадала, що Піті нічого не відомо про повідомлення, яке Геймітч прислав мені кілька днів тому. Один поцілунок дорівнює одному казанку бульйону. Добре, що я не вибовкала згоряча все, що мені спало на думку. Бо ж публіка здогадалася б, що наш роман сфабрикований, аби викликати симпатію, а тоді годі буде сподіватися на підтримку. Треба, щоб збоку все видавалося щирим. Слід почати здалеку. Я потягнулася й узяла Піту за руку.

— Мабуть, Геймітч добряче розтратився, щоб допомогти мені тебе вирубати, — мовила я легковажно.

— Ага, до речі, — мовив Піта, сплівши пальці з моїми. — Ніколи більше не роби такого.

— А що як зроблю? — піддразнила я.

— То... то... — у нього на думці не було нічого хорошого. — Стривай хвилинку, зараз вигадую...

— Що таке? — запитала я, усміхнувшись.

— А те, що ми обоє досі живі. А це додає тобі ще більше впевненості в тому, що ти вчинила правильно, — мовив Піта.

— Я таки вчинила правильно, — зауважила я.

— Ні! Катніс, просто пообіцяй, що більше ніколи такого не зробиш! — раптом його рука до болю стиснула мою, і в голосі забриніла злість. — Не треба вмирати за мене. Більше не смій робити мені таких послуг. Гарзд?

Мене вразила його наполегливість, але в ситуації, що склалася, я одразу побачила можливість заробити харчі, тому негайно взялася до діла.

— Піто, а що як я зробила це для себе? Тобі не спадало таке на думку? Можливо, ти не один хвилюєшся про те, що... що буде, якщо...

Я запнулася. У мене не виходять промови так легко, як у Піти. І поки я говорила, зненацька мені стало боляче від думки, що я можу його втратити. Я усвідомила, як сильно мені не хочеться, щоб він помер. І справа не тільки в спонсорах. І не в тому, що станеться вдома. І навіть не в тому, що я знову залишуся сама. Справа в ньому самому. Я просто не хочу втратити хлопця з хлібом.

— Якщо що, Катніс? — мовив він ніжно.

Якби тільки ми могли залишитися наодинці, так щоб уникнути прискіпливого погляду усього Панему! Навіть якщо не отримаємо їжі... Те, що я відчувала, не стосувалося нікого, лише мене.

— Геймітч звелів мені уникати таких розмов, — мовила я ухильно, хоча насправді Геймітч ніколи не говорив нічого подібного. Мабуть, зараз він шпетить мене за те, що я все зіпсувала в такий напружений драматичний момент. Але Піта знову прийшов на підмогу:

— Тоді мені самому доведеться заповнити прогалини, — мовив він і нахилився до мене.

Це був наш перший свідомий поцілунок. Жоден із нас зараз не потерпав від лихоманки, чи болю, чи втрати свідомості. Наші губи не палали від гарячки й не німіли від холоду. Вперше від поцілунку в

мене у грудях щось ворухнулося. Тепле й цікаве. Це був перший поцілунок, після якого мені захотілося ще одного.

Але я його не отримала. Вірніше, отримала, але це був радше не поцілунок, а легенький доторк Пітиних губ до кінчика мого носа. Щось відвернуло його увагу.

— Гадаю, твоя рана знову кривавиться. Давай приляж, вже й так пора спати, — мовив Піта.

Шкарпетки майже висохли, тож я натягнула їх і змусила Піту забрати в мене свою куртку. Холод і вогкість пробирають до кісток, Піта, мабуть, також мерзне. Я наполягла на тому, що чатуватиму першою, хоча ми обоє були певні, що за такої негоди ніхто по нас не прийде. Але Піта не заспокоївся, поки я також не залізла в спальний мішок, а оскільки я вся тремтіла, не було жодного сенсу опиратися. На відміну від недалекого минулого, коли відчуття було, що Піта звідси за мільйони миль, зараз я була вражена його близькістю. Коли ми вмостилися, він підклав руку мені під голову як подушку, а другою пригорнув мене, захищаючи. Скільки часу проминуло відтоді, коли мене востаннє так обнімали? По смерті батька ніхто цього не робив. Матері я не довіряла, в її руках я б не почувалася в такій безпеці.

Я одягнула окуляри й лежала, спостерігаючи за тим, як важкі краплі дощу падають на дно печери. Ритмічно й заспокійливо, немов колискова. Кілька разів я ледве не заснула, але вчасно прокидалася, зла на все і на всіх, але в першу чергу на себе. За три чи чотири години я усвідомила, що більше не витримаю, і розбудила Піту. Здається, він зовсім не розізлився.

— Завтра, коли дощ скінчиться, я знайду нам схованку високо на дереві, де ми обоє зможемо спокійно відпочити, — пообіцяла я, перш ніж заснути.

Але наступного дня погода аніскілечки не поліпшилася. Гроза затягнулася, так ніби продюсери хотіли нас затопити. Грім був такий сильний, що, здавалося, сама земля здригалася. Піта наполягав на тому, щоб вирушити на пошуки їжі, але я переконала його, що в таку негоду ми нічого не знайдемо, що він не бачитиме вже за крок від себе, а тільки промокне до нитки, а це не призведе ні до чого доброго. Він знав, що я маю рацію, але порожнеча у наших шлунках давалася знаки.

День поступово перейшов у вечір, а погода зовсім не змінилася. Геймітч був нашою єдиною надією, але зовсім не давався про себе чути, можливо, через брак грошей — наприкінці Ігор завжди все стає неймовірно дорогим, — або він невдоволений нашою поведінкою. Я схилилася до другого варіанту. Сама-бо розуміла, що останнім часом ми не надто старалися. Ми були голодні, слабкі, наші рани ще не загоїлися. Ми весь день просиділи поруч, закутавшись у спальний мішок, щоб хоч якось зігрітися, — оце і все. Тільки й робили, що дрімали по черзі.

Я не знала, як слід поводитися, коли крутиш роман. Поцілунок минулої ночі був приємним, хоча й спланованим заздалегідь. У нас удома на Скибі повно дівчат, які вільно почуваються у таких ситуаціях. Але у мене ніколи не було на це часу, та й користі воно не приносить. У будь-якому разі, мені стало зрозуміло, що просто поцілунку тепер замало. Щоб нам отримати їжу, Геймітч вимагатиме більшого. Інстинкт підказував мені, що він хоче почути якусь особисту історію чи зізнання. Щось таке, що він намагався вибити з мене, коли ми готувалися до інтерв'ю. Тут я була безсила, а Піта — ні. Можливо, треба просто його розговорити.

— Піто, — мовила я обережно. — Під час інтерв'ю ти сказав, що покохав мене з першого погляду. Коли це сталося?

— Дай пригадаю. Думаю, в перший день школи. Нам було по п'ять років. На тобі була червона сукня, а волосся... воно було заплетене у дві косички замість однієї. Батько показав мені тебе, коли ми шикувалися, — мовив Піта.

— Твій батько? Але чому? — запитала я.

— Він мовив: «Бачиш оту маленьку дівчинку? Я хотів одружитися з її мамою, але вона втекла з шахтарем», — відповів Піта.

— Що? Ти все вигідав! — вигукнула я.

— Ні, це правдива історія, — сказав Піта. — Тоді я запитав: «З шахтарем? Навіщо їй шахтар, якщо вона могла мати тебе?» На що мій батько відповів: «Бо коли він співає... навіть пташки замовкають, щоб послухати його».

— Правда. Замовкають. Вірніше, замовкали, — мовила я.

Мене приголомшили і водночас приємно вразили такі слова. Можливо, я не бажала співати й відверталася від музики не через те,

що вважала її марною тратою часу. Просто вона нагадувала мені про батька.

— Того самого дня на уроці музики вчителька запитала, хто знає «Лісову пісню». Ти одразу ж піднесла руку. Вона підсадила тебе на крісло, і ти заспівала. Присягаюся, всі пташки за вікном замовкли, — мовив Піта.

— Та ну, — сказала я сміючись.

— Ні, насправду. Тільки-но ти закінчила співати, я зрозумів, що, як і твоя мама, я вже собі не належу, — сказав Піта. — Наступні одинадцять років я намагався набратися сміливості, щоб заговорити до тебе.

— Але безуспішно, — додала я.

— Безуспішно. Тому участь в Іграх для мене — неабияке везіння, — мовив Піта.

Якусь мить мене сповнювало всеосяжне, ірраціональне щастя, а тоді воно переросло в сум'яття. Тому що ми начебто прикидаємося, буцімто закохані, а насправді не закохані. Але Пітина історія здавалася правдивою. Особливо її частина про мого батька й пташок. І я дійсно співала в перший день школи, хоча й не могла згадати пісні. І та червона сукня... після мене її доношувала Прим, а по смерті батька вона зносилася на ганчір'я.

Це все пояснювало. Ось чому Піта наразився на материн стусан, і все заради того, щоб дати мені хліба. Тож якщо все це правда... то, може, решта також правда?

— У тебе... хороша пам'ять, — затинаючись, буркнула я.

— Я пам'ятаю все, що стосується тебе, — мовив Піта і заправив пасмо волосся мені за вухо. — А ти зовсім не звертала на мене уваги.

— Але зараз звертаю, — сказала я.

— Просто тут у мене небагато суперників, — мовив він.

Мені захотілося втекти, захотілося, щоб ми залишилися наодинці, але це було неможливо. Я немов чула, як Геймітч шепоче мені на вухо: «Кажі! Кажі!»

Я проковтнула клубок, який став у моєму горлі, та пробелькотіла:

— У тебе небагато суперників не тільки тут.

Цього разу я сама потягнулася до нього.

Наші губи вже майже зімкнулися у поцілунку, коли якийсь шум надворі змусив нас підскочити. Я схопила лук і за секунду була готова

стріляти, але знову запала тиша. Піта визирнув назовні й радісно скрикнув. Перш ніж я встигла його зупинити, він вибіг на дощ і повернувся з пакунком у руках. Це був срібний парашут, прикріплений до кошика. Я розпакувала його, а всередині була справжня трапеза — свіжі булочки, козячий сир, яблука, а головне — таріль тушкованої ягнятини з чорносливом на ложі з дикого рису. Та сама страва, про яку я розказувала Цезарю Флікермену, коли він запитав, що вразило мене в Капітолії найбільше.

Піта протиснувся у щілину, його обличчя сяяло від щастя.

— Мабуть, Геймітчу набридло спостерігати за тим, як ми голодуємо.

— Ага, — відповіла я.

І майже почула самовдоволене хихикання Геймітча: «Оце саме те, що мені потрібно, любя!»

Розділ 5

Кожна часточка мого тіла хотіла зануритися в запашну страву, хапати її жменями й запихати до рота. Але голос Піти зупинив мене:

— Краще їсти повільно. Пам'ятаєш, як ми почувалися в перший день у поїзді? Від такої ситної їжі мені стало зле, а я тоді зовсім не був голодний.

— Ти правий. Я можу просто вдихати цей чудесний аромат! — мовила я, зітхаючи.

Насправді мені хотілося поглинути все одним махом. Але ми вчинили інакше. Кожен із нас з'їв по булочці, по пів'яблука і по ложці тушкованого м'яса з рисом. Я їла крихітними порціями, — нам навіть прислали тарілки і столове срібло, — насолоджуючись кожною крихтою. Коли ми подужали це, я тужливо подивилася на решту.

— Я хочу ще.

— Я також, — мовив Піта. — Знаєш що? Почекаймо годинку, і якщо почуватимемося нормально, з'їмо ще по порції.

— Згода, — відповіла я. — Це буде довга година.

— Можливо, не така уже й довга, — мовив Піта. — То що ти хотіла сказати перед тим, як нам прислали їжу? Щось про мене... про те, що в мене небагато суперників... що найкраще в твоєму житті трапилося...

— Такого я не пам'ятаю, — мовила я, сподіваючись на те, що в печері темно й жодна камера не зафіксувала палахкотіння рум'янцю на моїх щоках.

— Звісно. Бо це ж я так подумав, — сказав Піта. — Посунься, я змерз.

Я звільнила трохи місця у спальному мішку. Ми зіперлися на скелю, моя голова спочивала на Пітиному плечі, а його руки ніжно мене пригортали. Я майже відчувала, як Геймітч підштовхує мене ліктем під ребра.

— Отже, відтоді як нам виповнилося по п'ять років, ти зовсім не звертав уваги на інших дівчат? — запитала я.

— Ні, я помічав усіх дівчат, але жодна з них не справила на мене такого враження, як ти, — відповів він.

— Гадаю, твої батьки шоковані — ти покохав дівчину зі Скиби, — мовила я.

— Навряд чи. Але мені байдуже. До того ж, якщо ми повернемося додому, ти вже не будеш дівчиною зі Скиби, ти будеш дівчиною з Поселення Переможців, — сказав Піта.

І то правда. Якщо ми виграємо, то кожен із нас отримає дім у престижному районі нашого округу, призначеному для переможців Голодних ігор. Давним-давно, коли Ігри ще тільки починалися, Капітолій збудував у кожному окрузі з дюжину таких будинків. Звісно, у нашому був зайнятий тільки один. В інших ніхто ніколи не мешкав.

Раптом мене вразила одна думка.

— Але тоді нашим єдиним сусідою буде Геймітч!

— О, чудово, — вигукнув Піта, ще дужче притиснувши мене до себе. — Ти, я і Геймітч. Як затишно! Уяви тільки: пікніки, дні народження, довгі зимові вечори біля вогню і спогади про Голодні ігри...

— Я кажу тобі, що він ненавидить мене! — мовила я, але таки не втрималася і розсміялася — Геймітч геть не пасував на роль мого сусіди-приятеля.

— Час від часу. Коли він тверезий, то ніколи не говорить про тебе нічого поганого, — мовив Піта.

— А коли він буває тверезим? — запротестувала я.

— Правда. Про що я тільки думав? О, я знаю. Цинна — ось хто тебе любить, але, мабуть, тільки за те, що ти не втекла, коли він намагався тебе спалити живцем, — мовив Піта. — З другого боку, Геймітч... ну, на твоєму місці, я б уникав його. Адже він тебе ненавидить.

— А хіба ти не казав, що я — його улюблениця?! — вигукнула я.

— Мене він ненавидить ще дужче, — мовив Піта. — Взагалі сумніваюся, що людський рід його цікавить.

Я знала, що публіка оцінить наші кепкування з Геймітча. Він так багато часу проводить серед капітолійців, що дехто з них вважає його мало не старим другом. А після Жнив, коли кожен житель Панему став свідком мертвої петлі у його виконанні, Геймітча знали всі. Його, мабуть, неодноразово витягували зі Штабу, щоб узяти інтерв'ю. Але мені було байдуже, що він там городив про нас. Я навіть трохи співчувала йому, адже більшість менторів мали партнерів, інших

переможців зі свого округу, тоді як у Геймітча не було нікого. Так, як донедавна у мене. Цікаво, як він тримається? Усе проти нього: і випивка, і надмірна увага публіки, і відповідальність за наші життя...

Смішно. Ми з Геймітчем не ладнали, але, можливо, Піта мав рацію, і ми справді схожі. Адже Геймітч чудово порозумівся зі мною через спонсорські подарунки! Наприклад, я легко розкумекала, що вода поруч, коли Геймітч не давався чути. І здогадалася, що сироп — не ліки, а снодійне. А останнє послання Геймітча, з якого стало зрозуміло, що ми повинні робити, щоб отримати їжу! Він навіть не намагався спілкуватися з Пітою. Для Піти казанок бульйону — це просто казанок бульйону, тоді як для мене — задача на логіку.

Ця здогадка просто вразила мене: дивина, як це мене не осяяло раніше. Мабуть, тому, що тільки віднедавна я почала звертати на Геймітча увагу.

— Як гадаєш, як йому це вдалося?

— Кому? Вдалося що?

— Геймітчу. Як йому вдалося перемогти в Голодних іграх?

Піта довгий час міркував, перш ніж відповісти. Геймітч кремезний, але й близько не такий дужий, як Катон або Трач. Не такий уже й вродливий. Принаймні не настільки, щоб спонсори засипали його подарунками. І він такий похмурий, що важко уявити його в команді. Геймітч міг перемогти тільки в один спосіб — і Піта озвучив його водночас із тим, як я сама дійшла цього висновку:

— Він усіх перехитрив.

Я кивнула, але теми не продовжила. Проте в душі міркувала далі: може, Геймітч тимчасово покинув пиячити, бо вважає нас досить кмітливими, щоб перемогти? А може, він і не завжди був пияком. І попервах намагався допомагати трибутам. Але не зміг більше витримувати. Як це має бути нестерпно для ментора: вчити дітей — а тоді спостерігати, як вони вмирають! Рік у рік. Тут я усвідомила: якщо мені вдасться вижити, мені теж доведеться братися до роботи. Стати ментором для дівчат з Округу 12. Думка настільки приголомшила мене, що я миттю викинула її з голови.

Приблизно за півгодини я вирішила, що досить чекати. Піта був також занадто голодний, тож зовсім не сперечався зі мною. Поки я накладала на тарілки дві невеличкі порції тушкованого м'яса з рисом,

заграв гімн. Піта притиснувся до стіни, щоб через щілину в камінні розгледіти небо.

— Сьогодні не сталося нічого цікавого, — мовила я. Бо ягнятина цікавила мене куди більше, ніж небо. — Нічого не трапилося, в іншому разі ми б почули постріл.

— Катніс, — сказав Піта тихо.

— Що? Як гадаєш, чи варто нам з'їсти ще одну булочку?

— Катніс, — повторив Піта, але я знову проігнорувала його.

— Напевно, я розділю одну навпіл. А сир залишимо на завтра, — сказала я. А тоді розвернулася й побачила, що Піта дивиться на мене.

— Що?

— Трач мертвий, — мовив Піта.

— Не може бути, — вигукнула я.

— Мабуть, постріл пролунав одночасно з громом, і ми його проґавили, — припустив Піта.

— Ти впевнений? Там же лле як із відра. Не знаю, як ти взагалі щось розгледів, — мовила я.

Відтягнула Піту від стіни і сама припала до щілини, намагаючись роздивитися темне дощове небо. Приблизно десять секунд я розгублено витріщалася на розпливчасте зображення Трача, яке поволі зникло. Просто зникло.

Я сповзла вниз по стіні, миттю забувши про все на світі. Трач мертвий. Я ж повинна радіти, хіба ні? На одного трибута менше. Та ще й такого могутнього. Але мені було зовсім не весело. Я все думала про те, як Трач відпустив мене, дозволив утекти — через Руту, яка загинула зі списом у животі...

— З тобою все гаразд? — запитав Піта.

Я ухильно знизала плечима й стиснула долоні в кулаки. Я повинна приховати біль, котрий накопив на мене, бо хто ж ставитиме на трибута, який так важко переживає смерть своїх суперників! Рута — це одне. Ми були союзниками. І вона була такою юною! Але ніхто не зрозуміє мого смутку з приводу вбивства Трача... Я вкусила себе за язик. Вбивства! На щастя, я не вимовила цього вголос. Це зовсім не зіграло б мені на руку. Натомість я мовила:

— Просто... якщо виграємо не ми... я хотіла, щоб це був Трач. Тому що він відпустив мене. А ще через Руту.

— Так, я знаю, — мовив Піта. — Але це означає, що ми ще на крок ближче до Округу 12, — він простягнув мені тарілку з їжею. — Їж. М'ясо ще тепле.

Я з'їла кілька ложок, вдаючи, ніби мені байдуже, але я немов запихалася клеєм, який було важко жувати, а ще важче ковтати.

— А ще це означає, що Катон прийде по нас.

— І тепер у нього знову є харчі, — мовив Піта.

— Б'юсь об заклад, він поранений, — сказала я.

— Чому ти так гадаєш? — запитав Піта.

— Тому що Трач ніколи б не здався без бою. Він такий дужий!.. Я маю на увазі, він був такий дужий! І билися вони на його території, — закінчила я.

— Добре, — мовив Піта. — Що сильніше поранений Катон, то краще. Цікаво, як там справи у Лисячої Морди?

— О, з нею все гаразд, — мовила я буркітливо. Я була досі зла на неї через те, що вона додумалася заховатися за Рогом достатку, а я ні. — Можливо, зловити Катона буде набагато легше, ніж її.

— А може, вони просто піймають одне одного, а ми поїдемо додому, — мовив Піта. — Все одно нам треба бути обачнішими. Зізнаюся, під час свого вартування я кілька разів задрімав.

— Я також, — визнала я. — Але сьогодні цього не повториться.

Ми мовчки доїли вечерю, і Піта зголосився стати на варті першим. Я глибоко зарилась у спальний мішок поруч із ним, одягнула на голову каптур, щоб бодай на кілька хвилин заховати обличчя від надокучливих камер. Мені було потрібно всього декілька хвилок на самоті, щоб ніхто не зміг прочитати емоцій на моєму обличчі. Я пошепки попрощалася з Трачем і подякувала йому за те, що він подарував мені життя. І пообіцяла, що завжди пам'ятатиму його і якщо виграю, то обов'язково допоможу його сім'ї і сім'ї Рути, чим зможу. А тоді поринула у спокійний глибокий сон. Вперше за останні дні мій шлунок був повний, а тепло Пітиного тіла зігрівало.

За кілька годин, коли Піта збудив мене, щонайперше я відчула запах козячого сиру. Піта простягнув мені булочку, намащену білою масою, зі скибочками яблук зверху.

— Не злись, — мовив він. — Але мені страшенно захотілося їсти. Ось твоя порція.

— Ум, добре, — промурмотіла я, нехайно відкусивши чималий кусень. М'який масний сир був точнісінько такий самий на смак, як той, що робила Прим, а яблука були солодкі й хрумкі. — Ум.

— У пекарні ми печемо домашні пироги з сиром і яблуками, — мовив Піта.

— Гадаю, це недешево задоволення, — сказала я.

— Еге ж. Моя сім'я не може собі таке дозволити. Хіба що пиріг тривалий час пролежав на прилавку і зачерствів. Практично все, що ми їмо, — черстве, — мовив Піта, дужче замотавшись у спальний мішок. Менш ніж за хвилину він захропів.

Гм. Я завжди гадала, що власники крамниць розкошують. І це правда, у Піти завжди було достатньо їжі. Але є щось сумне в тому, щоб усе життя їсти черствий хліб і задерев'янілі булочки, які ніхто не купив. У нас було все навпаки. Оскільки я приносила їжу додому щодня, то вона була така свіжа, що деколи могла й утекти.

За кілька годин дощ ущух — не поступово, а раптово. Злива припинилася, і з гілочок зривалися останні краплі води. На небі з'явився прегарний повний місяць, і тепер можна було розгледіти все без окулярів. Я не могла зрозуміти, чи місяць реальний, чи просто проекція, створена продюсерами. Незадовго до того, як я поїхала з дому, він був повний. Ми з Гейлом дивилися на нього, коли полювали допізна...

Скільки часу сплигло відтоді, як я покинула дім? Десь два тижні тому нас висадили на арену, а перед тим іще цілий тиждень тримали в Капітолії. Можливо, місяць пройшов повний цикл. Як мені хотілося, щоб то був мій місяць, той самий, що висить над лісами Округу 12! Принаймні він був би справжнім, оскільки на арені ніколи не знаєш, де закінчується реальність і починається гра уяви продюсерів.

Нас залишилося четверо.

Вперше за увесь час я дозволила собі думати про те, що у мене є непогані шанси повернутися додому. Там мене чекає слава. Багатство. Власний дім у Поселенні Переможців. Мама й Прим житимуть зі мною. Ми більше ніколи не голодуватимемо. Це немов новий вид свободи. Але тоді... що тоді? Яким буде моє життя? Досі все оберталось навколо того, щоб здобувати харчі. Заберіть у мене це — і ким я тоді стану? Ця думка налякала мене. Я подумала про Геймітча з усіма його грошима. На що перетворилося його життя? Він мешкає

сам, у нього немає ані дітей, ані дружини, він майже ніколи не вилазить із пляшки. Мені зовсім не хотілося закінчити, як він.

— Але ти будеш не сама, — прошепотіла я до себе.

У мене є мама і Прим. Принаймні поки що. А потім... мені не хотілося думати про те, що буде тоді, коли Прим виросте, а мати відійде на той світ. Я певна, що ніколи не вийду заміж, що у мене ніколи не буде дітей. Тому що ніхто не гарантує безпеки твоєї дитині, навіть якщо ти переможець. Імена моїх дітей так само будуть вписані на картки і братимуть участь у жеребкуванні на Жнива, як й імена всіх інших дітлахів. А я присяглася, що ніколи цього не допущу.

Поступово з-за обр'ю викотилося сонце і через вузьку щілину в скелі освітило Пітине лице. Ким він стане, якщо ми повернемося додому? Цей симпатичний добродушний хлопець, який так переконливо справлявся зі своєю роллю і вже змусив увесь Панем повірити в те, що він безтямно у мене закоханий? Мушу визнати, іноді я сама починала йому вірити.

«Принаймні ми залишимося друзями», — подумала я. Ніщо не змінить того факту, що ми врятували одне одному життя. А ще він назавжди залишиться хлопцем із хлібом. Ми будемо щирими друзями. І не більше. Хоча... відтоді як ми покинули Округ 12, я постійно відчувала на собі невидимий погляд Гейла, наче він без упину стежив за мною, за моїми почуттями до Піти.

Мені стало не по собі, і я почала вертітися. Я розвернулася до Піти й легенько потрусила за плече. Його очі повільно розплющилися, і щойно побачили мене, як обличчя одразу ж просяяло, так ніби він був безмежно щасливий і готовий провести зі мною на арені решту свого життя. Він нахилився, щоб подарувати мені довгий поцілунок.

— Ми гаємо час, пора полювати, — мовила я, ледве виплутавшись із його обіймів.

— Я б не назвав це гаєнням часу, — сказав він, потягнувшись. — То ми полюватимемо на голодний шлунок?

— Тільки не ми, — мовила я. — Ми повинні поїсти, щоб додалося сил.

— Згода, — сказав Піта. Але я помітила на його обличчі здивування, коли він побачив, що я розділила рештки м'яса й рису навпіл і подала йому повну тарілку. — Ми з'їмо геть усе?

— Сьогодні ми полюємо, не забувай, — мовила я, і ми мовчки взялися до сніданку.

Навіть холодним це тушковане м'ясо — найсмачніша в світі страва. Я відставила виделку вбік і почала зішкрібати рештки рису пальцями.

— Відчуваю, як Еффі Тринькіт аж трусить від моїх манер.

— Гей, Еффі, ви тільки погляньте на це! — вигукнув Піта. Він жбурнув виделку вбік і, голосно цямкаючи, буквально вилизав тарілку язиком. А тоді послав повітряний поцілунок в нікуди й вигукнув:

— Ми скучили за вами, Еффі!

Я рукою затисла йому рот, але все-таки не змогла втриматися й розсміялася.

— Тс-с! Катон може бути поблизу.

Він відштовхнув мою руку.

— А хіба мені не байдуже? Тепер у мене є ти. І ти захищатимеш мене, — мовив Піта і міцно мене обійняв.

— Ходімо, — сказала я роздратовано і спробувала виплутатися з його обіймів, але марно. Перш ніж мені вдалося вивільнитися, він іще раз мене поцілував.

Спакувавшись і вилізши назовні, ми одразу посерйознішали. Так ніби останні кілька днів у печері стали для нас свого роду відпочинком — через негоду, яка затягнулася, і через Катона, чию увагу цілком поглинув Трач. Хоча день був сонячний і привітний, ми обоє відчули, що ми знову на Іграх. Я подала Піті ніж, оскільки іншої зброї не залишилося, і він заховав його за пояс. Мої останні сім стріл (три з дванадцятьох я втратила під час вибуху і ще дві на бенкеті) гримотіли об стінки напівпорожнього сагайдака. Я не могла дозволити собі такої розкоші — втратити ще бодай одну стрілу.

— Мабуть, Катон уже почав полювання на нас, — мовив Піта. — Він не з тих, хто дає своїй здобичі шанс утекти.

— Якщо він поранений... — почала була я.

— Це не має значення, — втрутився Піта. — Якщо він здатен рухатися, то вже десь поблизу.

Через зливу струмок вийшов із берегів на кілька футів з обох боків. Ми зупинилися, щоб поновити запаси води й помитися. Я перевірила сильця, які розставила кілька днів тому, і виявилось, що

вони порожні. Нічого дивного — негода. До того ж я не бачила в цій частині ариени жодної тварини.

— Якщо ми хочемо роздобути їжу, то нам краще рухатися вгору на мої старі мисливські угіддя, — мовила я.

— Як скажеш. Просто наказуй — і я виконуватиму, — сказав Піта.

— Будь насторожі, — звеліла я. — Йди по камінню, не треба залишати слідів. А головне, пильно дослухайся — за нас обох.

Тепер уже нема сенсу сподіватися на те, що моє ліве вухо відновить здатність чути.

Якби я була сама, то брела би водою, але чи витримає течію Пітина нога? Хоча ліки затримали поширення інфекції, він був іще слабкий. Різана рана на моєму чолі теж завдає болю, але за три дні кровотеча припинилася. Про всяк випадок я не знімала пов'язки — раптом від фізичних зусиль рана знову відкриється?

Рухаючись угору, ми натрапили на те місце, де я знайшла Піту, замаскованого болотом і лозою. На щастя, через затяжний дощ тут не залишилося жодного сліду від його схованки. А це означає, що при потребі ми зможемо повернутися до нашої печери. В іншому разі я б так не ризикувала, знаючи, що на нас полює Катон.

Поступово кам'яні брили зменшувалися й перетворилися на гальку, а коли наші ноги ступили на ніжний лісовий килим із трави й соснових гілок, я полегшено зітхнула. І тут-таки усвідомила, що в нас проблеми. Мабуть, Піті було нелегко пересуватися по камінню з хворою ногою, але принаймні він так не шумів. А тепер він гучно шурхотів, слабкою ногою розкидаючи довкола соснові голки. Він не просто шумів, він волочив ногу по землі. Я розвернулася й подивилася на нього.

— Що? — запитав він.

— Ти повинен рухатися тихіше, — мовила я. — Мовчу вже про Катона, та ти розлякаєш усіх зайців у радіусі десятих миль.

— Справді? — здивувався він. — Вибач, я не помітив.

Отже, ми рушили далі, Піта пересувався трохи тихіше, але навіть одне моє здорове вухо здригалося від його гучних кроків.

— Може, знімеш черевики? — запропонувала я.

— Тут? — здивувався він, так ніби я попросила його пройтися босоніж по розпеченому вугіллю.

Я ще раз нагадала собі, що він зовсім не звик до лісу, страшного та зловісного, що він ніколи не виходив за межі Округу 12. І я знову згадала про Гейла і про його беззвучну ходу. Гейл пересувається так тихо, що іноді мені ставало моторошно; навіть коли восени листя жовтіє й опадає на землю, він рухається мов тінь. Я майже чула, як він зараз регоче.

— Тут, — відповіла я терпляче. — Я також роззуюся. Тоді ми обоє рухатимемося тихіше.

Хоча я й так рухалася безшумно. Але ми обоє зняли черевики та шкарпетки, і навіть після того я могла заприсягтися, що чую, як кожна найдрібніша гілочка тріщить під Пітиними підошвами.

За кілька годин ми дісталися нашого з Рутою табору, а я так нічого й не підстрелила. Якби вода в потічку спала, то можна було б розраховувати на рибу, але течія була ще занадто стрімкою. Коли ми зробили привал, щоб відпочити й попити води, я вирішила: Піта збиратиме ягоди й корінці, тоді як я полюватиму. Але в такому разі він стане легкою мішенню для Катона. Доведеться заховати його в якомусь надійному місці, пополювати, а тоді повернутися назад і забрати його. Але в мене було таке відчуття, що його гордість ніколи не дозволить йому пристати на таку пропозицію.

— Катніс, — мовив він. — Нам треба розділитися. Я знаю, що відлякую здобич.

— Тільки тому, що у тебе болить нога, — мовила я заспокійливо, хоча мушу зізнатися, це була правда лише частково.

— Знаю, — сказав він. — Тоді чому б тобі не піти самій? Покажи мені рослини, які можна збирати, і тоді від мене також буде користь.

— Багато буде користі, якщо з'явиться Катон і вб'є тебе.

Я намагалася говорити якомога бадьоріше, але це все одно прозвучало так, ніби Піта слабак. Дивно, але у відповідь він тільки засміявся.

— Послухай, я впораюся з Катоном. Хіба я не стикався з ним раніше?

Еге ж, стикався і чудово впорався: мало не вмер у болоті. Ось що мені спало на думку, але я промовчала. Зрештою, Піта врятував мені життя, взявши на себе Катона. Тож я спробувала іншу тактику:

— А може, ти вилізеш на дерево й добре оглянеш усе довкола, поки я полюватиму? — мовила я, намагаючись надати своєму голосу

серйозності, ніби це справді дуже важливе завдання.

— А може, ти просто покажеш мені, що тут їстівне, і підеш роздобудеш нам трохи м'яса? — мовив він, перекиривлюючи мене. — Але не відходь далеко, тобі може знадобитися моя допомога.

Я важко зітхнула і показала йому кілька їстівних корінців. Адже їжа нам потрібна. Одного яблука, двох булочок і шматка сиру надовго не вистачить. Я вирішила полювати поблизу. Залишилося сподіватися, що Катон звідси далеко.

Я навчила Піту свистіти по-пташиному — не таку мелодію, як свистіла Рута, а простий коротенький звук, — тож тепер ми могли сповістити одне одного, що з нами все гаразд. На щастя, Піта легко засвоїв урок. Тож я залишила йому свій рюкзак і рушила далі.

Мені немов знову було одинадцять, я була ніби прив'язана, але не до паркана, а до Піти. Я відійшла всього на двадцять або тридцять кроків. Але цього виявилось достатньо, тут ліс кишів тваринами і різними звуками. Кілька разів ми перегукнулися по-пташиному, і це додало мені впевненості, я рушила далі й зовсім скоро вполювала двох зайців і жирну білку. Я вирішила, що на сьогодні цього достатньо. Можливо, варто ще розставити сильця й порибалити в струмку. Цього всього, ще й Пітиних корінців на додачу, повинно вистачити.

Рухаючись назад, я усвідомила, що от уже кілька хвилин, як ми не перегукувалися. Коли на мій свист ніхто не відгукнувся, я кинулася до Піти. За кілька секунд я натрапила на рюкзак і купку акуратно покладаних корінців біля нього. На землі була розгорнула плівка, а на ній — ягоди. Але де Піта?

— Піто! — загукала я в паніці. — Піто!

Позаду зашелестіли кущі, я розвернулася й мало його не пристрелила. На щастя, в останню секунду я відсмикнула лук, і стріла поцілила в дуб ліворуч від Піти. Він підскачив, розсипавши жменю ягід на землю.

Мій страх переріс у лють.

— Що ти робиш? Ти повинен був бути тут, а не вештатися лісом!

— Далі по течії я знайшов кущ ягід, — виправдовувався він.

— Я свистіла. Чому ти не відповів? — накинулася я на нього.

— Я не чув. Мабуть, вода заглушила твій свист, — мовив він, а потім підійшов і поставив руки мені на плечі. Саме тоді я зрозуміла, що тремчу.

— Я перелякалася, що Катон убив тебе! — я заледве не кричала.

— Ні, зі мною все гаразд.

Піта пригорнув мене, але я й не ворухнулася.

— Катніс?

Я відштовхнула його, намагаючись привести до ладу свої почуття.

— Коли двоє людей домовляються про сигнал, то вони завжди залишаються в зоні досяжності цього сигналу. І якщо хтось із них не відповідає, значить, у нього неприємності, ясно?

— Ясно! — мовив він.

— Добре. Бо саме таке трапилося з Рутою, і я бачила, як вона померла! — мовила я.

Розвернулася, підійшла до рюкзака й відкоркувала нову пляшку води. Але я ще не була готова пробачити Піті. Я поглянула на їжу. Булочки і яблука були на місці, але хтось з'їв частину сиру.

— А ще ти їв без мене!

Насправді мені було байдуже, їв він чи ні, просто мені кортіло далі сваритися на нього.

— Що? Ні, я не їв, — виправдовувався Піта.

— Ага, виходить, яблука з'їли сир, — огризнулася я.

— Я не знаю, що з'їло сир, — відповів Піта виразно й повільно, наче йому вже уривався терпець. — Але це був не я. Бо я був біля струмка, збирав ягоди. Хочеш скуштувати?

Насправді я хотіла, але не мала наміру здаватися так скоро. Я підійшла й роздивилася їх. Я ще ніколи таких не бачила. Ні, бачила. Але не на арені. Це не ягоди Рути, хоча й дуже схожі. У Тренувальному Центрі нам також таких не показували. Я нахилилася вперед, узяла кілька ягід й уважно придивилася.

І немов почула батьків голос: «Не ці, Катніс. Ніколи не їж цих ягід. Це вовче лико. Вони отруйні. Ти помреш іще перш, ніж вони потраплять у шлунок».

Саме тоді пролунав гарматний постріл. Я різко розвернулася, перелякавшись, що Піта повалився на землю, але він стояв на місці й від здивування вигнув брови. За сотню кроків від нас з'явився вертоліт і підняв у повітря те, що залишилося від кощавого виснаженого тіла Лисячої Морди. Її руде волосся виблискувало на сонці.

Я мала здогадатися, тільки-но побачила сир...

Піта схопив мене за руку і підштовхнув до дерева.

— Вилазь нагору. Він буде тут за кілька секунд. Так у нас буде більше шансів.

Я зупинила його і заспокоїла:

— Ні, Піто, її убив не Катон, а ти.

— Що? Я жодного разу не бачив її відтоді, як почалися Ігри, — мовив він. — Як я міг її вбити?

У відповідь я тільки простягнула йому жменьку ягід.

Розділ 6

Мені знадобилося кілька секунд, щоб усе пояснити Піті. Те, як Лисяча Морда крапа їжу в таборі кар'єристів ще до того, як я підірвала їхні запаси, як вона брала всього потроху, щоб ніхто не зауважив, як вона без вагань з'їла ягоди, гадаючи, що ми самі їх їмо.

— Цікаво, як вона знайшла нас, — мовив Піта. — Гадаю, це моя провина. Мабуть, від мене й справді забагато шуму.

Вистежити нас було так само легко, як стадо худоби, але я не хотіла його образити:

— Піто, вона дуже кмітлива. Була кмітлива. Але ти її перехитрив.

— Я ненавмисне. І це так несправедливо! Я маю на увазі, що ми обоє померли б, якби вона не з'їла тих ягід, — мовив він, а тоді сам виправив себе. — Ні, звісно ж, ми б не померли. Ти впізнала їх, чи не так?

Я мовчки кивнула:

— Ми називаємо їх вовчим ликом.

— Одна тільки назва чого варта, — сказав Піта. — Вибач, Катніс, я справді думав, що це ті самі ягоди, які мені приносила ти.

— Не вибачайся. Це означає, що ми ще на крок ближче до дому, еге ж? — підбадьорила його я.

— Я позбудуся решти ягід, — мовив Піта.

Він охайно зсунув їх на купку на плівці й хотів струсити геть, коли я вигукнула:

— Зажди!

Я витягнула шкіряний мішечок, який належав хлопцеві з Округу 1, і вкинула в нього кілька жмень ягід.

— Якщо Лисяча Морда купилась на це, то може, це спрацює і з Катном. Якщо він вистежуватиме нас, а ми випадково загубимо мішечок, то можливо, він їх з'їсть...

— Тоді привіт, Округ 12, — мовив Піта.

— Саме так, — сказала я, прив'язуючи мішечок до пояса.

— Тепер Катону відомо, де ми, — мовив Піта. — Якщо він десь поблизу, то напевно бачив вертоліт і зрозумів, що ми вбили Лисячу Морду. Зараз він піде по нашому сліду.

Піта мав рацію. Можливо, це саме той шанс, на який сподівався Катон. Але навіть якщо ми негайно втечемо, нам усе одно доведеться смажити м'ясо, і тоді вогонь нас видасть.

— Розпалімо багаття. Просто тут, — запропонувала я і почала збирати гілочки.

— Тобі хочеться зіткнутися з ним? — запитав Піта.

— Мені хочеться їсти. Краще приготувати їжу, поки в нас є такий шанс. Якщо Катон знає, де ми, то нехай знає. Але також йому відомо, що нас двоє і що ми вистежили й убили Лисячу Морду. А це означає, що ти одужав. А розпаливши ватру, ми даємо йому зрозуміти, що ми не ховаємося, а навпаки, чекаємо на нього. На його місці ти б прийшов? — запитала я.

— Мабуть, ні, — мовив Піта.

У розгнічуванні багать Піті не було рівних. Він примудрявся запалити вогонь із вогких гілочок усього за кілька хвилин. Я також не забарилася і швидко впоралася з тушками зайців і білки, загорнула корінці в листочки, щоб вони пропарилися на вогні. Ми по черзі збирали зелень й уважно стежили за всім довкола, очікуючи несподіваної появи Катона. Але, як я й передбачала, ніхто не з'явився. Коли їжа зготувалася, я акуратно спакувала все в плівку, залишивши дві заячі ніжки, які ми з'їли по дорозі.

Я хотіла заглибитися в ліс, вилізти на високе дерево й отаборитися там на ніч. Але Піта опирався такій ідеї:

— Я, на відміну від тебе, не вмію лазити по деревах, та ще і з такою ногою. До того ж, Катніс, не думаю, що мені вдасться заснути на висоті п'ятдесятьох футів над землею.

— Але ж, Піто, залишатися на землі небезпечно, — наполягала я.

— Може, нам варто повернутися в печеру? — запропонував Піта.
— Вода неподалік, і там легко захищатися.

Я зітхнула. Це означає, що нам доведеться змарнувати кілька годин, щоб вернутися туди, звідки ми сьогодні вранці вийшли. Але хіба Піта просить аж так багато? Він увесь день беззаперечно виконував мої вказівки, і я впевнена, що на моєму місці він би ніколи не наполягав, щоб я лізла на дерево. Крім того, сьогодні я поводитися з Пітою не дуже лагідно. Спочатку насварила його за те, що він занадто шумить, потім накричала за те, що він зник. Щойно ми вийшли з печери, як наш роман немов за водою сплив. Чи то від пекучого сонця,

чи від страху перед Катоном. Мабуть, Геймітча це зовсім не здивувало. А як зреагує на це публіка...

Я потягнулася до Піти й поцілувала його.

— Звісно. Давай повернемося в печеру.

Здається, мої слова його заспокоїли.

— Що ж, я не думав, що переконати тебе буде так легко.

Я обережно витягнула стрілу з дуба. Для нас кожна стріла — це харчі, безпека і життя.

Ми вкинули у вогонь іще трохи сирого дерева, потурбувавшись про те, щоб дим клубочився вгору кілька годин, хоча я досі була впевнена, що це не заманить Катона. Коли ми повернулися до струмка, я помітила, що вода спала і течія сповільнилася, тож запропонувала рухатися по воді. Піта радо пристав на мою пропозицію, до того ж виявилось, що у воді він рухається набагато тихіше. Шлях був нелегким, хоча ми й прямували вниз та ще й підкріпилися зайчатиною. Ми обоє були виснажені довгою прогулянкою, до того ж не зовсім ситі. Я тримала лук наготові у разі появи Катона або якої рибини, але струмок був на диво порожній.

Поки ми добрили до печери, ноги замерзли, а сонце вже сідало за обрій. Ми наповнили пляшки водою і рушили далі. Тут, на арені, де все таке дике й чуже, печера стала для нас домівкою. В ній тепліше, ніж на дереві, бо кам'яні стіни захищають від сильного вітру, який здійнявся на заході. У нас була багата вечеря, але Піта закуняв, навіть не доївши. По кількох днях бездіяльності наше сьогоднішнє полювання цілком його виснажило. Я наказала йому лізти в спальний мішок і відклала Пітину порцію на потім. Він одразу ж заснув. Я щільніше закутала його в спальний мішок і поцілувала в чоло, цього разу не на публіку, а для себе. Тому що була невимовно вдячна йому за те, що він є, за те, що він вижив, що я не опинилася сам на сам із Катоном.

Жорстоким смертоносним Катоном, який міг скрутити шию одним помахом руки, який зумів здолати Трача, який із самого початку мав на мене зуб. Мабуть, його ненависть до мене зародилася тоді, як я перевершила його й отримала найвищий бал за показовий виступ. Такий хлопець, як Піта, просто б не звернув на це уваги. А Катона це зачепило за живе. Взагалі його все дратувало. Згадайте тільки його реакцію, коли він побачив підірвані припаси! Інші, звісно, теж

засмутилися, але він мов з ланця зірвався. Зовсім не здивуюся, якщо виявиться, що він несповна розуму.

Небо засвітилося, на ньому з'явився герб Капітолія, а тоді світлина Лисячої Морди. За кілька секунд вона зникла назавжди. Піта не зронив ні слова, але гадаю, він почувався погано після її смерті, хоча це й була випадковість. Не можу сказати, що я скучатиму за нею, адже я зовсім її не знала, радше просто захоплювалася її вчинками. Гадаю, якби нам дали якусь логічну задачу, вона б упоралася з нею найшвидше. Якби ми навмисне підлаштували все, щоб заманити її в пастку, б'юся об заклад, вона б ніколи не попалася і не з'їла б тих ягід. Вона купилася на Пітине неуцтво. Я так сильно боялася недооцінити своїх ворогів, що майже забула, що переоцінювати їх також не варто.

Це знову наштовхнуло мене на думку про Катона. Щодо Лисячої Морди, то я принаймні знала її тактику, а з Катonom усе набагато складніше. Дужий, підготовлений до складних ситуацій, та чи розумний? Цього я не знаю. Принаймні не рівня Лисячій Морді. Та й контролювати себе, на відміну від неї, він зовсім не вміє. У нападі люті він легко втрачає здоровий глузд. Не те щоб у цьому я від нього відрізнялася. Раптом я згадала, як від злості пустила стрілу в смажене поросся, вірніше в яблуко, яке воно тримало в роті. Можливо, насправді у нас із Катonom більше спільного, ніж я думала.

Незважаючи на фізичну втому, мій розум працював жваво. Тож я вирішила не будити Піту й дозволити йому відпочити трохи довше, ніж зазвичай. Коли я розбуркала його, надворі вже займався світанок. Піта винувато подивився на мене, в його погляді читалось сум'яття.

— Я спав цілу ніч. Це не чесно, Катніс, ти повинна була мене збудити.

Я потягнулася й ковзнула у спальний мішок.

— Тепер моя черга спати. Розштовхаєш, якщо трапиться щось цікаве.

Очевидячки, нічого цікавого не трапилося, бо розплющивши очі, я зрозуміла, що вже обід і надворі неймовірно спекотно.

— Наш приятель не давався чути? — запитала я.

Піта заперечно похитав головою.

— Ні, він на диво спокійно поводиться.

— Як гадаєш, коли продюсери знову зженуть нас докупи? — запитала я.

— Ну, Лисяча Морда померла майже добу тому. Гадаю, цього часу більш ніж достатньо, щоб зробити ставки та знову занудьгувати. Тож це може статися будь-якої миті, — мовив Піта.

— Ага, в мене таке відчуття, що це станеться вже сьогодні, — мовила я. Сіла й подивилася на мирну галявину. — Цікаво, як вони це зроблять.

Піта промовчав. На таке запитання немає відповіді.

— Що ж, поки вони не почали, немає сенсу марнувати день, який можна використати для полювання. Але, мабуть, нам варто з'їсти стільки, скільки втримають наші шлунки: хтозна, які неприємності можуть чекати на нас сьогодні, — мовила я.

Поки я готувала ситний обід, Піта спакував наші пожитки. Я витягнула все: рештки зайчатини, корінці, зелень, намастила булочки залишками сиру. А білку і яблуко залишила на потім, про всяк випадок.

Ми швидко впоралися, від зайця залишилися самі кісточки. По моїй бороді стікали масні патьоки, руки також вимастилися. Якою нечупарою я стала! Можливо, на Скибі я й не приймала ванну щодня, але була більше схожа на людину, ніж зараз. Хіба що ноги я мию в струмку кілька разів на день.

Нам зовсім не хотілося полишати печеру. В мене було таке відчуття, що це наша остання ніч на арені. Сьогодні ми помремо або виживемо, іншого не дано. Я востаннє поплескала долонею по теплому камінню, і ми рушили до струмка, щоб помитися. Шкіра так бажала прохолодної води, що аж свербіла. Я навіть вирішила помити голову й наново заплести косу. Можливо, я ще встигну привести до ладу свій одяг. Ми наблизилися до струмка, вірніше до того, що від нього залишилося, і я нахилилася, щоб іще раз відчути приємну прохолоду води.

— Як змілів наш струмок! Мабуть, продюсери висушили його, поки ми спали, — мовила я.

Раптом я згадала, як на початку Ігор від зневоднення у мене пошерхнув язик, боліло все тіло й туманилось у голові. І мені стало страшно. Хоча наші тіла ввібрали достатньо вологи, а пляшки повні, палюче сонце й два спрагли трибути здатні дуже швидко їх спорожнити.

— Озеро, — мовив Піта. — Ось куди нас хочуть заманити.

— Можливо, у ставках є ще трохи води, — мовила я з надією в голосі.

— Можемо перевірити, — сказав Піта, але я знала, що він просто мене підбадьорює. Я сама розуміла: коли ми прийдемо до ставка, де я відмочувала ногу, там також не буде й краплі води. Але ми все одно завітаємо туди, аби ще раз переконатися в тому, що нам і без того відомо.

— Ти правий. Нас заманюють до озера, — сказала я.

Туди, де зможуть загнати нас у безвихідь. Де гарантований кривавий бій.

— Підемо зараз — чи коли у нас зовсім не залишиться води?

— Зараз. Ходімо просто зараз, поки ми ситі й добре відпочили. Покінчімо з цим, — мовив він.

Я кивнула. Дивно яось. Але я почувалася так, ніби це перший день Ігор. Ніби нічого не змінилося. Двадцять один трибут мертвий, але мені ще потрібно вбити Катона. А й справді, хіба не він завжди був моїм єдиним суперником? Тепер мені здавалося, що інші трибути були просто незначними перешкодами, які відвертали увагу від справжньої битви. Мосі з Катonom.

Але ні, поруч зі мою стоїть хлопець. Я відчуваю його ніжні руки на своїй шкірі.

— Два проти одного. Перевага на нашому боці, — мовив Піта.

— Скоро ми будемо в Капітолії, — відповіла я.

— Ладен битися об заклад, що так воно і буде, — сказав він.

Якийсь час ми просто стояли, міцно обнявшись, відчуваючи одне одного, ловлячи кожен сонячний промінчик, дослухаючись до кожного подиху вітру. А тоді, не мовивши й слова, розвернулися й рушили до озера.

Тепер мені було байдуже, що Пітина важка хода змушувала метушитися гризунів і розлякувала птахів. Ми повинні здолати Катона, і я б радше зробила це тут, ніж на рівнині. Але сумніваюся, що мені дадуть можливість обирати. Якщо продюсери хочуть, щоб ми зіткнулися на рівнині, то так воно й буде.

Ми вирішили перепочити й зупинилися біля того дерева, на яке кар'єристи колись мене загнали. Лушпайки від гнізда мисливців-убивць, побиті дощем і висушені палючим сонцем, досі лежали під ним. Я доторкнулася кінчиком черевика до невеличкого уламка — і він

одразу ж розпорошився й полетів за вітром. Я не втрималася й поглянула на дерево, на якому ховалася Рута, щоб попередити мене і врятувати мені життя. Осине гніздо. Опухле тіло Глорії. Жахливі галюцинації...

— Ходімо звідси, — мовила я, бо воліла якнайшвидше втекти з цього окутаного темрявою місця. Піта не заперечував.

Оскільки ранок у нас почався пізно, то поки ми дійшли до озера, уже вечоріло. Там не було жодного сліду Катона. Взагалі жодного сліду, окрім золотого Рогу достатку, який виблискував у променях призахідного сонця. Я згадала трюк Лисячої Морди, і ми обійшли Ріг достатку зусібч, аби переконатися, що Катон не втне з нами такого самого трюку. А тоді мовчки, немов дотримуючись інструкції, рушили до озера й наповнили фляги водою.

Я примружилася, поглядаючи на сонце.

— Сподіваюся, нам не доведеться битися з ним уночі. У нас тільки одна пара окулярів.

Піта акуратно крапнув у воду кілька крапель йоду.

— Можливо, саме цього він і чекає. Що ж робити? Ходімо назад у печеру?

— Можна. Або пошукаймо дерево. Але спершу дамо йому ще півгодини. А тоді вже заховаємося, — відповіла я.

Ми сиділи біля озера, зовсім не ховаючись. Який тепер сенс ховатися! Потойбіч рівнини з дерева на дерево пурхали переспівниці, перекидаючись веселими мелодіями, ніби яскравими м'ячиками. Я глибоко вдихнула — й заспівала коротеньку пісеньку Рути. І відчула, як пташки затихли, дослухаючись до нової мелодії і очікуючи продовження. В абсолютній тиші я ще раз проспівала ту саму пісеньку. Спочатку її підхопила одна переспівниця, потім й інші. А тоді уся галявина сповнилася веселим тьохканням.

— Ти зовсім як твій батько, — мовив Піта.

Мої пальці потягнулися до брошки, пристебнутої до сорочки.

— Це пісенька Рути, — мовила я. — Гадаю, птахи досі її пам'ятають.

Мелодії накладалися одна на одну, музика дедалі наростала, створюючи неземну гармонію. Завдяки Руті саме під таку мелодію робітники з Округу 11 розходилися по домівках. Цікаво, чи співає її хтось зараз, коли Рути немає?

Я заплющила очі та просто слухала — насолоджувалася прекрасною піснею. А тоді щось порушило гармонію. Нізвідки почали вклинюватися грубі, далеко не вишукані ноти. Мелодія тонула в шумі. Раптом переспівниці одностайно тривожно тьохнули.

Ми негайно підхопилися на ноги, Піта висмикнув із-за пояса ніж, я приготувалася стріляти. І тут-таки з кущів вискочив Катон і кинувся до нас. У нього не було списа, він узагалі нічого не тримав у руках, але біг на нас, мов навіжений. Моя перша стріла поцілила йому в груди, але неймовірно — відбилася й упала на землю.

— У нього бронезилет! — гукнула я до Піти.

І саме тоді Катон наблизився впритул. Я випросталася і приготувалася відбивати атаку, але він кулею пролетів між нами, навіть не скинувши швидкості. Якщо зважити на його задишку і на піт, який ріками лився з розпашілого обличчя, біжить він уже давно. Не для того, щоб дістатися нас. Він утікає! Але від чого?

Мої очі гарячково прочісували ліс, коли на рівнину вискочила перша істота. Уже розвертаючись, я побачила бічним зором, що до неї приєдналося ще з півдюжини тварин. А тоді я сліпо кинулася вслід за Катонем, мріючи тільки про одне — врятувати свою шкуру.

Розділ 7

Мутанти! Ну звісно. Таких я ще в житті не бачила, але в мене не було жодного сумніву — це не породження природи. Вони нагадували велетенських вовків, але хіба вовки можуть із легкістю ходити на задніх лапах? Який вовк здатен звеліти решті зграї бігти за ним, витягнувши вперед лапу, немов руку? А ці істоти поводяться саме так. Вони ще здалеку навіюють страх, а зблизька вони, мабуть, лихі й потворні.

Катон щодуху промчав попри нас до Рогу достатку. Не зронивши й слова, я кинулася за ним. Якщо він вважає Ріг найбезпечнішим місцем, то я не збираюся з ним сперечатися. Крім того, якби я й встигла видертися на дерево, то чи до снаги це Піті з його хворою ногою?.. Піта! Щойно я торкнулася долонями металевої поверхні Рогу достатку, як згадала, що я не сама, що я — член команди. Піта відстав десь на п'ятнадцять кроків. Кульгав він швидко, як міг, але мутанти все одно скорочували віддаль. Я вистрелила у напрямку зграї. Стріла поцілила і таки вбила одного мутанта, але його місце тут-таки зайняли кілька інших.

Піта махав мені рукою, щоб я лізла на Ріг:

— Давай, Катніс! Лізь!

Він мав рацію. На землі мені не захистити жодного з нас. Я подерлася нагору, впираючись у Ріг руками й ногами. Цей Ріг зі щирого золота схожий на плетені роги, в які ми збираємо врожай, на його поверхні є маленькі рівчаки та шви, за які можна вчепитися. Але за цілий день на палючому сонці металева поверхня Рогу так нагрілася, що обпікала руки.

Катон лежав на самому вершечку Рогу на висоті двадцятьох футів від землі. Скрутившись калачиком, він намагався віддихатися й потроху приходив до тями. Ось мій шанс прикінчити його! Я зупинилася на півдорозі й приготувала ще одну стрілу, аж тут почувала, як зойкнув Піта. Він уже добіг до Рогу, але мутанти насадили йому на п'яти.

— Лізь! — гаркнула я. Піта подерся нагору, але йому заважала не тільки хвора нога, але й ніж, який він тримав у руці. Я поцілила

стрілою в горло першому мутанту, який лапою уже торкнувся металу. Не встиг він померти, як інші кинулися на нього й роздерли гострими кігтями. Саме тоді я зауважила, які велетенські в них кігті. Чотири дюйми завдовжки й гострі, мов лезо бритви.

Піта доліз уже до половини Рогу, і я схопила його за руку й потягнула нагору. Раптом я згадала, що нагорі нас чекає Катон, але його тіло досі здригалось від судом, і взагалі зараз мутанти цікавили його куди більше, ніж ми. Він пробурмотів щось нерозбірливе. Його слова загубилися в дикому гарчанні мутантів.

— Що? — крикнула я.

— Здається, він питає, чи здатні мутанти видертися аж сюди... — підказав Піта, і я одразу ж зиркнула вниз.

Мутанти почали гуртуватися. Зібравшись до купи, вони знову стали на задні лапи. Моторошне видовище — вони так схожі на людей! Усі вкриті товстим хутром: одні — прямим і лискучим, інші — кучерявим, та барвою відрізняються: від чорного як воронове крило до білявого. Було в їхній зовнішності ще щось — таке, що навіювало страх і змушувало волосся ставати дибки, але я не могла втямити що.

Вони торкалися мордами Рогу, нюхаючи й пробуваючи метал на язик, дряпали поверхню кігтями й обмінювались гучними протяжними звуками. Мабуть, таким чином вони спілкувались, бо одразу ж зграя, немов по команді, відійшла вбік. А тоді один із них, великий мутант із шовковистим білявим хутром, розбігся й застрибнув на Ріг. Очевидячки, він мав неймовірно сильні ноги, позаяк не доскочив до нас хіба десятих футів. Його рожеві губи розтягнулися в посмішці, й із пащеки вихопилося гарчання. Якусь мить він звисав із Рогу, і саме в той момент я усвідомила, що не давало мені спокою. Ті зелені блискучі очі не були ні вовчі, ані собачі. Вони — людські. Щойно це спало мені на думку, як я помітила тоненький ошийник із цифрою 1, оздоблений коштовним камінням. Я аж скрикнула з несподіванки. Біляві коси, зелені очі, номер округу... це Глорія.

З моїх вуст зірвався зойк, а лук у руці здригнувся. Я не хотіла квапитися, знаючи, що запас стріл майже вичерпаний. Спочатку варто подивитися, чи зможе ця істота вилізти на Ріг. Але переконавшись, що їй це не до снаги, — вона почала з'їжджати вниз, дряпаючи кігтями гладку поверхню, — я все одно вистрілила. Стріла поцілила в горло, тіло сіпнулося — і з глухим звуком гепнулося на землю.

— Катніс? — Піта міцно стиснув мені руку.

— Це вона! — насилу вичавила я.

— Хто? — запитав Піта.

Я завертіла головою, вивчаючи кожного мутанта, уважно придивляючись до розміру й кольору хутра. Невеличка істота з рудим хутром і хитрими очима... Лисяча Морда! А ось попелясте хутро й карі очі хлопця з Округу 9, який помер під час нашої сутички за наплічник! Найважче було дивитися на найменшого мутанта з темним блискучим хутром, величезними карими очима й ошийником із трав, на якому висіла цифра «11». Ця істота дивилася на мене сповненими люті очима й без упину вишкірювала зуби. Рута...

— Що таке, Катніс? — запитав мене Піта і ніжно потрусив за плече.

— Це вони. Всі наші. Рута, і Лисяча Морда, і... всі інші трибути, — вичавила я нарешті.

Впізнавши їх, Піта хапнув ротом повітря.

— Що з ними зробили? Ти ж не думаєш... що це їхні справжні очі?

Очі — це не найстрашніше. А от що робиться у них у головах... Може, їхній мозок зберігає спогади справжніх трибутів? Може, їх запрограмували ненавидіти нас за те, що ми вижили, тоді як вони всі загинули? А ті, кого вбили ми особисто... може, вони прагнуть помститися за свою смерть?

Та перш ніж я встигла мовити бодай слово, мутанти почали нову атаку на Ріг достатку. Вони розділилися на дві групи, оточили нас із двох боків і, відштовхуючись міцними ногами, намагалися доскочити до нас. Пара щелеп голосно клацнула за кілька дюймів від моєї руки, і водночас я почула Пітин зойк. Його тіло смикнулося й потягнуло мене за собою. Якби Піта не тримав мене за руку, то вже опинився б на землі. Мені довелося докласти чимало зусиль, щоб утриматися на звивистому Розі. А інші трибути все підступали й підступали.

— Вбивай, Піто! Вбивай! — несамовито волала я.

Не знаю, що там сталося, але він, мабуть, зарізав-таки тварюку, бо тяжіння зменшилося. Я допомогла Піті видряпатися назад, де на нас чекало менше з двох лих.

Катон досі лежав, але, здається, вже віддихався, і я знала, ще трохи — і він спробує зіштовхнути нас на землю в лапи смерті. Я поклала стрілу на тятиву — але одразу ж вистрілила в Трача. Хто ще

міг стрибнути так високо? Зрозумівши, що мутантам не під силу доскочити до нас, я відчула незначне полегшення, але щойно обернулася обличчям до Катона, як тіло Піти сіпнулося вбік. Я була майже впевнена, що це мутанти знову вчепилися в нього, аж раптом Пітина кров заляпала мені обличчя.

Наді мною майже на краєчку Рогу стояв Катон, безжалісно стискаючи Пітине горло. Піта вчепився йому в руку, але де там, куди йому до Катона! Він тільки сіпався, ніби не міг вирішити, що важливіше — хапнути кілька ковтків повітря чи затиснути криваву рану, яку мутант полишив на його литці.

Я націлила одну з останніх двох стріл у голову Катона, знаючи, що стріляти по тілу безнадійно: воно повністю вкрите тісним бронежилетом тілесного кольору. Сучасна броня з Капітолія! Можливо, саме вона була тією останньою надією, по яку він приходив на бенкет? Захист від моїх стріл? Що ж, йому забули вислати шолом для голови.

Але Катон тільки посміхнувся.

— Пристрель мене — і він упаде разом зі мною.

І він мав рацію. Якщо я поцілю в нього і він потрапить у лапи мутантів, то Піта помре разом із ним. Мене загнали в глухий кут. Якщо я вб'ю Катона, Піта помре. Але якщо Катон уб'є Піту, то гарантовано отримає стрілу в око. Ми стояли непорушно, немов статуї, кожен із нас силкувався знайти вихід зі складної ситуації.

Мої м'язи напружилися — ледве не лускали, а зуби гучно скреготіли. Мутанти затихли; я чула тільки, як шалено пульсує кров у моєму здоровому вусі.

Пітині губи посиніли. Якщо я негайно не почну діяти, то він задихнеться — і все. Тоді Катон спробує використати його тіло як зброю проти мене. Раптом я втямила, що саме задумав Катон, тому що він припинив реготати, губи його застигли в переможній посмішці.

Зібравши всі сили, Піта відірвав руку від рани на литці й підніс угору пальці, перемашені кров'ю. Але не для того, щоб смикнути руку Катона геть від горла: Пітин вказівний палець відхилився від курсу й намалював чіткий хрест на зворотному боці Катонів долоні. Катон збагнув, що це означає, рівно на одну секунду пізніше, ніж я. Переможної посмішки ніби й не було. Але він запізнився: моя стріла вже поцілила йому в руку. Він зойкнув і рефлексивно відпустив Піту.

Піта гойднувся назад, і в якусь мить мені здалося, що вони обоє впадуть. Я кинулася вперед і встигла зловити Піту, а Катон, посковзнувшись у калюжі Пітиної крові, полетів на землю.

Вчувся звук удару, свист повітря, яке вилетіло з Катонових грудей, а тоді мутанти накинулися на нього. Ми з Пітою міцно притиснулися одне до одного, чекаючи на гарматний постріл, на завершення Ігор, на те, щоб нас звідси нарешті забрали. Але нічого не відбувалося. Ще не час. Тому що це кульмінація Голодних ігор і публіці потрібне справжнє шоу.

Я не дивилася вниз, але до мене долинали гучне гарчання, виття й зойки болю — і людські, і звірині. Катон спробував відбити атаку мутантів. Спочатку я не могла зрозуміти, як йому це вдається, а тоді згадала, що все його тіло від кісточок до шиї закуте в захисний панцир. Саме тоді я усвідомила, якою довгою може стати наступна ніч. Мабуть, Катон має ніж, або меч, або яку іншу зброю, заховану під одягом, тому що раз у раз зривалися передсмертні верески мутантів і час від часу чувся скрегіт металу об метал, коли лезо ножа черкало об золотий ріг. Битва не велася в одному місці, а поступово пересувалася навколо Рогу достатку, і я зрозуміла, що Катон намагається здійснити маневр, який може врятувати йому життя: наблизитися до хвоста Рогу й знову видертися нагору, до нас. Але зрештою, незважаючи на його міць і підготовку, Катона здолали.

Не знаю, скільки часу минуло — можливо, година чи дві, — відтоді як Катон упав на землю й мутанти почали вовтузити його, аж поки зрештою не затягнули всередину Рогу достатку. «Тут вони його прикінчать», — подумала я.

Але гарматного пострілу досі не було.

Настала ніч, пролунав гімн, а на небі не з'явилося жодної світлини. Катон іще живий. Свідченням цього були слабкі стогони, які долинали з-під металевого Рогу. Здійнявся крижаний вітер, і це нагадало мені, що Ігри не закінчилися і можуть тривати ще хтозна скільки. І ніхто не гарантує нам перемоги.

Я переключила увагу на Піту й побачила, що з його ноги цебенить кров. Усі наші речі залишилися біля озера, де ми їх кинули, утікаючи від мутантів. У мене немає ні бинтів, ні пов'язок, зовсім нічого, щоб зупинити кровотечу. Незважаючи на холодний вітер, я розстібнула

куртку, зняла сорочку і якнайшвидше одягнула куртку назад. І навіть за такий короткий час промерзла до кісток, і зуби мої без упину цокотіли.

У блідому місячному сяйві Пітине обличчя здавалося білішим від снігу. Я змусила його прилягти, а тоді помацала рану. Тепла густа кров потекла по пальцях. Самої пов'язки тут недостатньо. Я бачила, як у таких випадках мама накладала джгут, спробую і собі зробити так. Я відірвала рукав від сорочки, двічі обмотала його навколо Пітиної ноги трохи вище коліна і зав'язала вузол. У мене не було палки, тож я дістала останню стрілу, застромила у вузол і туго закрутила. Це ризиковано — Піта може втратити ногу, та коли доводиться вибирати між життям і ногою, чи варто замислюватися? Я замотала рану рештою сорочки й прилягла біля Піти.

— Тільки не спи, — наказала я йому.

Я не була впевнена, чи це справді небезпечно з погляду медицини, просто боялася, що як він засне, то вже ніколи не прокинеться.

— Тобі холодно? — запитав він.

З цими словами він розстебнув куртку, я міцно притиснулася до нього, і він знову її зацепив. Стало трохи тепліше, наші тіла зігрівали одне одного, але ніч тільки починалася. Температура дедалі знижувалася, і металевий Ріг достатку, такий гарячий удень, перетворювався на лід.

— У Катона ще є шанси, — прошепотіла я до Піти.

— Ти сама в це віриш? — запитав Піта, натягаючи на мене каптур. Його трусило дужче, ніж мене.

Наступні кілька годин були найгіршими в моєму житті. Сам тільки холод був чого вартий, але справжніми тортурами було слухати Катона — його марні стогони, благання і навіть скиглення. Мені було байдуже, хто він і чим завинив, я просто хотіла, щоб мутанти чимшвидше його прикінчили, аби він не страждав.

— Чому його просто не вбили? — запитала я Піту.

— Ти сама чудово знаєш, — відповів він і міцніше обняв мене.

І я справді знала. Жоден із глядачів не зможе відірвати від телевізора очей. З погляду продюсерів, це — фінальна крапка в Голодних іграх.

Це тривало нескінченно довго, аж поки остаточно затуманило мій мозок, стерло всі спогади й надії на майбутнє, знищило все, залишивши мені тільки теперішнє, яке, здавалося, ніколи не зміниться.

Мені завжди буде холодно і страшно, і до мене долинатимуть болісні стогони помираючого хлопця.

На Піту накотила дрімота, і щоразу, коли він засинав, я вигукувала його ім'я дедалі голосніше, тому що знала: якщо він помре зараз, я остаточно з'їду з глузду. Він тримався, можливо, більше заради мене, ніж заради себе самого, адже поринути в нетямю принесло б йому зараз невимовне полегшення. Але адреналін, який пульсує у моїй крові, не дасть мені знепритомніти, тому я не дозволю цього й Піті. Просто не можу дозволити.

Час, здається, застиг на місці, єдина ознака того, що він таки минає, — ледь помітний рух місяця в небі. Час від часу Піта вказував мені на нього, наполягаючи, що місяць таки пересувається. В такі моменти я відчувала, як у мені починає жевріти надія, але за якусь мить страшна ніч знову поглинала мене.

Нарешті Піта прошепотів, що настав світанок. Я розплющила очі й побачила, як зірки згасають у блідому світлі світанку. І зауважила, як Піта змарнів. Йому недовго залишилося. Єдиний порятунок для нього — мерщій повертатися в Капітолій.

Але гарматний постріл досі не пролунав. Я притиснулася здоровим вухом до Рогу достатку й розрізнила голос Катона.

— Гадаю, він уже однією ногою в могилі, — мовив Піта. — Катніс, може, ти його пристрелиш?

Якщо Катон лежить біля самого входу в Ріг, можливо, я б його дісталася. Це було б актом милосердя з мого боку.

— Моя остання стріла — в джгуті на твоїй нозі, — мовила я.

— То забори її, — сказав Піта і розстебнув куртку, щоб випустити мене.

Я витягнула стрілу й щосили замотала Пітину рану сорочкою. Тоді почала розтирати долоні, намагаючись зігрітися. Коли я підповзла до краю Рогу й перекилася вниз, то відчула, як Пітині руки міцно мене схопили.

Мені знадобилося всього кілька секунд, щоб розгледіти в тьмяному світлі калюжу крові й Катона в ній. А тоді цей розтерзаний шматок м'яса, який колись був моїм ворогом, глухо застогнав, і я здогадалася, де в нього рот. Мені здалося, що він вимовив одне-єдине слово:

— Будь ласка.

Жалість, а не помста спрямувала мою стрілу йому в голову. Піта одразу ж потягнув мене назад. У руках моїх був лук, тятива досі вібривала.

— Ти поцілила? — прошепотів він.

У відповідь пролунав гарматний постріл.

— Отже, ми виграли, Катніс, — мовив він байдуже.

— Ура, — насилу вичавила я з себе, але в моєму голосі не було й натяку на радість.

Неподалік від Рогу розсунулася трава, і немов за сигналом, всі мутанти, які ще залишалися, зникли під землею.

Ми чекали на вертоліт, який повинен забрати останки Катона, на сурми, які мали сповістити про нашу перемогу, але нічого не сталося.

— Гей! — гукнула я в повітря. — Що відбувається?

У відповідь до мене долинуло веселе щебетання пташок, які вже почали прокидатися.

— Можливо, це через тіло. Нам слід відійти подалі, щоб вертоліт забрав його, — мовив Піта.

Я напружила мізки та спробувала згадати все, пов'язане з закінченням Ігор. Чи потрібно відходити на безпечну відстань від тіла останнього мертвого трибута? Думки плуталися, більше нічого не спадало на гадку.

— Гарзд. Ти зможеш дошкандибати до озера? — запитала я.

— А в мене є інший вихід? — мовив Піта.

Ми зіскочили на землю. Руки й ноги повністю оніміли. Якщо так зле мені, то як Піта взагалі зможе пересуватися? Я першою звелася на рівні ноги, розім'яла заціпенілі кінцівки і вирішила, що підтримуватиму його. Ми так-сяк спромоглися доплентатися до озера. Я зачерпнула в долоню трохи води для Піти, а тоді для себе.

Переспівниця високо й протяжно свиснула, і коли прилетів вертоліт, щоб забрати тіло Катона, на моїх очах виступили сльози радості й полегшення. Тепер заберуть і нас. І ми поїдемо додому.

Але знову нічого не сталося.

— На що вони чекають? — тихо запитав Піта.

Потому як я витягнула зі джгута стрілу й Піта прошкандибав кілька кроків до озера, його рана знову відкрилася й сильно кривавилася.

— Не знаю, — відповіла я.

Що б не спричинило затримки, я не могла спокійно спостерігати, як Піта стікає кров'ю. Я пошукала патичок і майже одразу натрапила на стрілу, яка відбилася від броні Катона. Згодиться. Тільки-но я нахилилася, щоб підняти її, у повітрі пролунав голос Клавдія Темплсміта:

— Мої вітання фіналістам 74-х Голодний ігор! Попередня поправка, внесена в правила, скасовується. Після детального вивчення статуту Ігор з'ясувалося, що можливий тільки один переможець, — сказав він. — Удачі вам, і нехай везіння завжди буде на вашому боці!

А тоді запала тиша. Я безтямно витріщалася на Піту, поки слова Клавдія доходили до мене. Отже, ніхто й не збирався дарувати життя нам обом. Із тимчасовою зміною правил продюсери сподівалися зробити цьогорічні Ігри незабутніми — найдраматичнішими. А я, як дурепа, купилася!..

— Якщо добре поміркувати, то тут нічого дивного, — мовив Піта лагідно. І він, міцно зціпивши зуби від болю, звівся на рівні ноги й рушив до мене. Немов у сповільненому кіно, він потягнувся до пояса й витягнув ніж...

Не усвідомлюючи, що дію, я інстинктивно підняла лук, поклала стрілу на тятиву й націлила прямисінько в його серце. Піта вигнув брову — я і бічним зором зауважила, як ніж його з плеском зник в озері. Я випустила зброю з рук і відступила. Обличчя палало від сорому.

— Ні, — мовив Піта. — Давай, стріляй.

З цими словами він прошкутильгав до мене й уклав зброю мені в руки.

— Я не можу, — сказала я. — Я не буду.

— Давай! А то знову пришлють мутантів чи ще щось вигадують. Я не хочу померти, як Катон, — зронив він.

— Тоді пристрель ти мене, — вигукнула я розлючено, пхнувши зброю йому в руки. — Пристрель мене, і їдь додому, і живи з цим!

Саме в ту мить я зрозуміла, що померти зараз тут — набагато легше, ніж жити потім удома.

— Ти ж знаєш, що я ніколи цього не зроблю, — сказав Піта, відмахнувшись від лука. — Добре, я все одно помру першим, — мовив він і почав розмотувати рану на нозі.

— Ні, ти не вчиниш самогубства! — крикнула я, а тоді впала навколішки й почала наново замотувати його рану.

— Катніс, — сказав він. — Але я так хочу.

— Ти не смієш залишати мене тут саму, — буркнула я. Бо якщо він помре, я ніколи не зможу покинути арену, решту свого життя я подумки проведу тут, намагаючись знайти вихід, якого не бачу зараз.

— Послухай, — мовив він, піднімаючи мене на ноги. — Нам обом добре відомо, що має бути переможець. Ним може стати тільки один із нас. Будь ласка, стань ним. Заради мене.

І він заходився доводити, як міцно кохає мене, як не бажає жити без мене, але я не слухала, бо попередні слова, які зірвалися з його вуст, застрягли в мене в голові й не давали спокою.

«Нам обом добре відомо, що має бути переможець».

Так, мусить бути переможець. Без нього Голодні ігри втратять сенс, а продюсери підведуть Капітолій. Можливо, їх навіть стратять, повільно й болісно, і їхню страту транслюватимуть у прямому ефірі по всій країні.

А якби ми з Пітою обоє померли... чи принаймні продюсери б так гадали...

Пальці потягнулися до шкіряного мішечка, прив'язаного до пояса. Піта помітив цей рух і схопив мене за зап'ястя.

— Довірся мені, — прошепотіла я.

Він довго не зводив із мене очей, а тоді відпустив. Я розв'язала мішечок і висипала жменьку ягід йому на долоню. Тоді насипала жменьку собі.

— На рахунок «три»?

Піта нахилився й ніжно мене поцілував.

— На «три», — мовив він.

Ми стояли спинами одне до одного, тримаючись за руки.

— Піднеси ягоди вгору. Нехай усі побачать, — сказав Піта.

Я розтулила долоню, й чорні ягоди заблищали на сонці. Я востаннє стиснула Пітину руку на прощання, і ми почали рахувати. «Один». Можливо, я помилилася. «Два». Можливо, їм байдуже, якщо ми обоє помремо. «Три!» Занадто пізно щось змінювати. Я піднесла руку до рота, востаннє роззирнувшись. Щойно ягоди посипалися мені в рот, як загриміли сурми.

Над нашими головами пролунав несамовитий голос Клавдія Темплсміта:

— Стривайте! Зупиніться! Леді й джентльмени, я радий повідомити вам імена переможців 74-х Голодних ігор. Це Катніс Евердін і Піта Мелларк! Трибути з Округу 12!

Розділ 8

Я виплюнула ягоди й почала терти язик курткою, щоб жодна крапля соку не потрапила в шлунок. Піта підштовхнув мене до озера, і ми обоє прополоскали роти водою, а тоді кинулися обніматися.

— Ти випадково не проковтнув бодай ягоду? — хотіла я переконатися.

Він заперечно похитав головою.

— А ти?

— Якби проковтнула, то вже була би мертва, — відповіла я.

Його губи заворушилися, він щось казав, але голос заглушило ревисько натовпу, який зібрався в Капітолії, — воно лунало звідусіль. Мабуть, увімкнули гучномовці.

Над нашими головами з'явився вертоліт, і в повітрі повисли дві драбини. От тільки я не збиралася відпускати Піту далеко від себе. Я допомогла йому вилізти на драбину, і наші ноги одночасно ступили на перший щабель. Електричне поле паралізувало наші рухи, але цього разу я була навіть рада: я не була впевнена, що Піта зміг би самотужки довго протриматися на драбині. Я подивилася вниз — хоча наші м'язи були знерухомлені, Пітина нога продовжувала кровити. І щойно по нас зачинилися двері вертольота, як Піта знепритомнів.

Мої пальці так міцно вчепилися в його куртку, що коли нас захотіли роз'єднати, тканина порвалася, і в моїх руках залишився потріпаний клапоть. Все було готове до операції, лікарі в стерильних білих костюмах, масках і рукавичках одразу ж узялися до справи. Піта був такий блідий! Він нерухомо лежав на срібному столі, в нього повтикали різноманітні трубки й дроти. В якусь мить я забула, що все позаду, що Ігри закінчилися, — я угледіла в лікарях нову загрозу, нову зграю мутантів, які намагаються вбити Піту. У відчаї я кинулася до нього, але мене зловили чийсь дужі руки й зачинили в сусідній кімнаті. Тепер нас розділяли скляні двері. Я кидалася, билася об скло, та марно. Ніхто не звертав на мене уваги, за винятком капітолійського служки, який підійшов до мене й запропонував попити.

Я притулилася обличчям до дверей і з'їхала на підлогу, погляд бездумно блукав між дверима та склянкою у моїй руці. Вона була

холодна, повна апельсинового соку, із якого стирчала святкова біла трубочка. Склянка якимсь дивним чином дисгармоніювала з моєю брудною закривавленою рукою, з чорними нігтями і шрамами. Від самого тільки запаху апельсинового соку в мене потекла слинка, але я обережно відставила його вбік, не довіряючи нічому такому чистому й гарному.

Крізь скляні двері я споглядала, як гарячково й зосереджено лікарі чаклують над Пітою. Бачила, як по трубках стікає якась рідина, спостерігала за десятками кнопок і лампочок на стіні, значення яких не розуміла. Я не була впевнена, але мені здалося, що Пітине серце двічі зупинялося.

Я ніби знову опинилася вдома, коли до нас приносили безнадійно пораненого шахтаря, або жінку, яка третій день не може розродитися, або виморену голодом дитину, яка бореться з пневмонією. Тоді на обличчях матері й Прим з'являвся точно такий самий вираз. Що ж, саме час утікати до лісу й ховатися поміж дерев, поки пацієнт не помре — тоді з околиці Скиби долинуть звуки молотків, які майструють домовину. Але я залишилася, мене стримували не тільки стіни вертольота, але й та дивна сила, що прив'язує коханих в останні хвилини життя. Як часто мені доводилося бачити їх на нашій кухні, вони сновигали навколо стола й не могли знайти собі місця. І я завжди запитувала себе: «Чому вони не йдуть геть? Навіщо їм це бачити?»

Тепер я знала навіщо. Вони не мали іншого вибору.

Я помітила чийсь очі, які прискіпливо вивчали мене, і зрозумівши, що це моє власне відображення, здригнулася. Дикий погляд, запалі щоки, скуйовджене волосся. Божевільна. Дика. Скажена. Тепер стало зрозуміло, чому всі тримаються від мене подалі.

За кілька хвилин я збагнула, що ми приземлилися на даху Тренувального Центру, і Піту забрали, а мене залишили. Я почала щосили битися об скло й волати, але щойно побачила, як десь далеко промайнуло рожеве волосся, — мабуть, це була Еффі, вона повинна прийти на допомогу, — як ззаду мене штрикнули голкою.

Коли я прокинулася, то спочатку боялася поворухнутися. Зі стелі звисали лампи, які випромінювали тьмяне жовте світло, але цього було достатньо, щоб зрозуміти, що крім мого ліжка, в кімнаті немає нічого. Я не помітила ні дверей, ані вікон. У повітрі витав різкий запах антисептиків. Із моєї правої руки стирчало кілька трубок, які тягнулися

до стіни та зникали в ній. Я була гола, але делікатні простирадла ніжили й заспокоювали шкіру. Я невпевнено підняла ліву руку. Її не тільки помили, а ще й почистили нігті, надали їм ідеальної овальної форми, а шрамів від опіків ніби й не було. Я торкнулася щоки, губ, горбатого шраму над бровою, а тоді провела пальцями по шовковистому волоссю і завмерла. З побоюванням я покуйовдила волосся біля лівого вуха. Ні, мені не здалося. Я знову чую.

Я спробувала сісти в ліжку, але широкий пояс на талії стримував і обмежував рухи, тому я звелася всього на кілька дюймів. Таке фізичне обмеження налякало мене, і я запанікувала. Я саме намагалася вирватися, вилізти з-під пояса, коли стіна роз'їхалася і до кімнати увійшла рудокоса дівчина-авокс із тацею в руках. Її присутність заспокоїла мене, і я припинила смикатися. Мені хотілося стільки всього дізнатися, але я боялася, що така фамільярність із мого боку не піде їй на користь. Швидше за все, мене досі знімають десятки непомітних камер. Вона поставила тацю мені на коліна й натиснула якусь кнопку — і ліжко піднялося. Тепер я сиділа. Поки вона поправляла подушки, я ризикнула й поставила їй одне запитання. Я вимовила його чітко і так гучно, як тільки дозволив мені заржавілий голос, — щоб ніхто не подумав, що в нас є секрети.

— Піта живий?

У відповідь вона кивнула, і коли подавала мені ложку, я відчула легенький дружній потиск її руки.

Гадаю, вона ніколи не бажала мені смерті. І Піта живий. Звісної що живий. Тут є все необхідне обладнання. Однак досі я не була повністю в цьому впевнена.

Дівчина вийшла, і двері беззвучно зачинилися. Я відчула несподіваний напад голоду та звернулася до таці. На ній стояла миска прозорого бульйону, невеличка порція яблучного соусу і склянка води. «І це все?» — подумки буркнула я. Хіба обід на честь мого повернення не повинен бути дещо багатшим? Але приступивши до трапези, дуже скоро я зрозуміла, що й цього мені забагато. Шлунок ніби всохся до розмірів горіха, і мені одразу спало на думку, що я провела в цій кімнаті чимало часу, адже в останній день на арені я без проблем проковтнула набагато більший сніданок. Як правило, між закінченням змагань і представленням переможця минало кілька днів, адже потрібно залатати рани, втамувати голод і надати презентабельного

вигляду тому, що залишилося від переможця. Цинні й Порції також знадобиться трохи часу, щоб створити костюми для останнього виходу на публіку. Геймітч та Еффі повинні підготувати все для бенкету зі спонсорами й погодити запитання для нашого останнього інтерв'ю. Мабуть, зараз удома, в Окрузі 12, коїться справжнє божевілля. Там організують масштабні святкування на честь нашого з Пітою приїзду. Ще б пак! Останні тридцять років трибути з нашого округу не поверталися додому.

Домівка! Прим і мама! Навіть згадка про вошивого kota Денді змусила мене усміхнутися. Скоро я буду вдома!

Мені хотілося вилізти з клятого ліжка. Побачити Піту й Цинну, більше дізнатися про те, що відбувається. А чому б ні? Я почуваюся добре. Але щойно я почала метушитися, як холодна рідина з однієї з трубок потекла по моїх венах, і я одразу ж відключилася.

Тривалий час усе повторювалося. Я прокидалася, їла, і хоча більше не намагалася встати, мене знову присипляли. Я ніби постійно перебувала в дивних нескінченних сутінках. І майже нічого не пам'ятала. Рудоволоса дівчина-авокс більше не приходила; шрами мої поступово зникали, а ще я розрізняла голос. Може, мені вчувалося? Чи я й справді чула лемент чоловіка? Але в тому голосі не було капітолійського акценту, він радше нагадував про домівку. Мене переслідувала думка, що хтось мене шукає. І це заспокоювало.

Одного разу, отямившись, я не помітила ні поясу, ні трубок. Усі обмеження зникли, і я могла вільно рухатися. Спочатку я сіла, але, подивившись на свої руки, завмерла. Шкіра була ідеальна: гладенька та блискуча. Щезли не тільки ті шрами, які я отримала на арені, але й усі інші, котрі назбиралися на моїх руках за довгі роки полювання. Чоло стало гладеньке як атлас, і коли я спробувала відшукати опік на литці, то не намацала там геть нічого, навіть шраму.

Я обережно звисила ноги з ліжка, побоюючись, що вони можуть не витримати моєї ваги, але виявилось, що ноги міцні та стійкі. На краю ліжка лежав одяг; роздивившись його, я здригнулася. То був костюм із тих, які всі трибути носили на арені. Я витріщилася на нього, так ніби він кусався, а тоді згадала, що саме в такому вигляді всі переможці виходять привітати свою команду.

Я одягнулася менш ніж за хвилину й підійшла до стіни, де мали бути двері. Неозброєним оком я їх не побачила, але знала, що вони там

є. І я не помилилася: за кілька секунд стіна беззвучно роз'їхалася в боки, утворивши для мене прохід. Я ступила в широкий порожній коридор, в якому не було жодних інших дверей. Але й тут вони повинні бути. За одними з них Піта. Тепер, коли я прийшла до тьми й могла знову рухатися, я дедалі більше хвилювалася за нього. З ним усе гаразд, дівчина-авокс не стала б мене обманювати. Але я повинна сама його побачити.

— Піто! — крикнула я, адже запитати було ні в кого.

У відповідь хтось гукнув мене на ім'я, але це був не Піта. Я впізнала цей голос. Спочатку він викликав роздратування, а тоді радість. Еффі!

Я розвернулася й побачила, що всі вже чекають на мене у великій світлій кімнаті — Еффі, Геймітч і Цинна. Ноги без вагань самі понесли мене до них. Можливо, така поведінка зовсім не личила переможцю, можливо, переможець має бути стриманішим, зверхнім, особливо тепер, коли його знімають на камеру, але мені було байдуже. Я щодуху мчала до них і, на своє превелике здивування, найперше кинулася в обійми Геймітча. А коли він прошепотів мені на вухо: «Ти чудово впоралася, люба», — в голосі його зовсім не відчувалося іронії. Еффі пустила сльозу, вона без упину гладила мене по голові й усе повторювала, як вона переконувала всіх, що ми — справжні перли. Цинна просто міцно обняв мене і не сказав нічого. А тоді я помітила, що Порції немає, і розхвилювалася.

— Де Порція? Вона з Пітою? Із ним усе гаразд, правда? Я маю на увазі, він живий? — випалила я.

— З ним усе гаразд. Вас хочуть воз'єднати на церемонії в прямому ефірі, — мовив Геймітч. — Іди з Цинною. Він тебе підготує.

Мені було затишно поряд із Цинною, я відчувала, як його рука на моєму плечі оберігає й веде геть від надокучливих камер. Ми подолали кілька коридорів до ліфта, який довів нас у фойє Тренувального Центру. Лікарня містилася глибоко під землею, ще далі, ніж спортзал, у якому трибути вчилися в'язати вузли й практикувалися в метанні списів. Вікна у фойє були затемнені, й по периметру стояло кілька охоронців. Більше там нікого не було — ніхто не бачив, як ми перетнули фойє й попрямували до ліфта. В цій порожнечі наші кроки гучно відлунювали. А поки ми їхали на дванадцятий поверх, перед

моїми очима поставали обличчя всіх трибутів, які загинули під час Ігор, і мені стало не по собі.

Коли двері ліфта відчинилися, на мене накинулися Вінія, Флавій і Октавія. Вони були в такому екстазі й цокотіли так швидко, що я просто не звертала уваги на їхнє щебетання. Все було й так зрозуміло. Вони дуже раді бачити мене, а я їх. Хоча я й наполовину так не скучила за ними, як за Цинною. Так людина радується іграм домашніх улюбленців після важкого робочого дня.

Спочатку мене затягнули до їдальні, де на мене чекав справжній обід — ростбіф, і горошок, і м'які булочки, — хоча мою порцію досі чітко обмежували. Коли я попросила добавки, мені відмовили.

— Ні, ні, ні. Ти ж не хочеш, щоб усе це вернулося назад просто на сцені, — мовила Октавія і непомітно підсунула мені булочку під столом, аби показати, що вона на моєму боці.

Ми повернулися до моєї кімнати, і Цинна вийшов, передавши мене в руки підготовчої команди.

— О, твоє тіло повністю відшліфували, — мовив Флавій із заздрістю в голосі. — На шкірі не залишилося жодного дефекту.

Проте коли я подивилася на себе в дзеркало, то єдине, що впало мені в око, були маслаки. Я стала не просто кістлявою — я могла легко порохувати власні ребра.

Для мене приготували ванну, а тоді взялися до мого волосся, нігтів і макіяжу. Вони без упину теревенили, мені й не потрібно було нічого відповідати, і це мене цілком улаштовувало, оскільки у мене не було жодного бажання говорити. Смішно було їх слухати, бо хоча вони й обговорювали Ігри, вся їхня розмова крутилася довкола того, де вони були і що робили під час тієї чи тієї події.

— Я була ще в ліжку!

— Тільки я пофарбувала брови, як...

— Присягаюся, я мало не зомлів!

Усе оберталось навколо них і зовсім не навколо тих хлопців і дівчат, які померли на арені.

В Окрузі 12 ми ніколи так не переймалися Іграми. Ми зціплювали зуби й дивилися їх, бо мусили, а тоді, тільки-но Ігри закінчувалися, одразу поверталися до своїх справ. Щоб не зненавидіти свою підготовчу команду, я просто пропускала все, що вони городили, повз вуха.

До кімнати увійшов Цинна, тримаючи в руках скромну жовту сукню.

— Ти досі не викинув із голови ідею з «дівчиною у вогні»? — запитала я.

— Ще б пак, — мовив він і накинув сукню на мене.

Я одразу ж помітила накладні подушечки у себе на грудях, які додавали моєму тілу тих форм, що їх у мене вкрав голод. Руки самі потягнулися до грудей, і я насупилася.

— Знаю, — мовив Цинна, перш ніж я встигла щось сказати. — Але продюсери хотіли виправити цей недолік хірургічним методом. Геймітч довго сперечався з ними. Зрештою ми вирішили піти на компроміс.

Я вже збиралася поглянути на своє віддзеркалення, та він зупинив мене:

— Зажди! Не забудь узутися.

Вінія допомогла мені одягнути шкіряні сандалії без каблуків, і я обернулася до дзеркала.

Дівчина у вогні. Легка прозора тканина переливається золотавою барвою. Навіть незначний рух змушує її виблискувати. У порівнянні з цією сукнею мій костюм для виїзду на колісниці був занадто крикливим, а сукня для інтерв'ю — мало не вульгарною. У сьогоднішній же сукні я була схожа на свічечку.

— Що скажеш? — запитав Цинна.

— Ця сукня краща за всі попередні, — мовила я. Коли я нарешті спромоглася відірвати погляд від блискучої тканини, мене підстерігало потрясіння. Волосся було розпущене, а на голові красувалася звичайна стрічка. Макіяж зовсім не показний, він тільки заокруглював гострі риси мого обличчя. На нігтях — прозорий лак. Простенька сукня, зібрана на ребрах, а не на талії, спадала тільки до колін. Сандалії без каблуків. Я була схожа на саму себе. Проста, скромна, як дівчинка. Дівчинка, якій заледве виповнилося чотирнадцять. Безневинна. Незагрозлива. Так, трохи дивно, що Цинна вирішив показати мене у такому світлі, особливо якщо брати до уваги, що я тільки-но виграла Голодні ігри.

Це все не просто так. Цинна ніколи нічого не робить випадково. Я вкусила себе за губу, намагаючись зрозуміти, що у нього на меті.

— Я думала, це буде щось... серйозніше, — сказала я.

— Гадаю, Піті більше сподобається так, як є, — відповів він обережно.

Піті? Ні, це не для Піти. Це для Капітолія, і для продюсерів, і для публіки. Хоча я досі не могла зрозуміти, що має Цинна на меті, та знала, що Ігри ще не закінчені. В ухильній відповіді Цинни я вловила застереження. Сталося щось таке, про що він не може говорити в присутності своєї команди.

Ми спустилися ліфтом до спортзалу. Зазвичай переможець Ігор і його команда з'являються перед публікою з-під сцени. Спочатку підготовча команда, а тоді куратор, стиліст, ментор і нарешті переможець. Тільки цього року все трохи змінили, адже було два переможці, які мали одного куратора й ментора. Я опинилася в погано освітленому залі, що містився під сценою. Тут уже вмонтували новенький металевий люк, який повинен доправити мене нагору. На підлозі ще були залишки тирси, а в повітрі витав запах свіжої фарби. Цинна і його команда залишили мене саму, щоб підготуватися до виходу й зайняти свої місця. В темряві я помітила тимчасову стіну приблизно за десять кроків од мене. Гадаю, за нею стоїть Піта.

Через гучне завивання натовпу я не почула, як до мене наблизився Геймітч і торкнувся плеча. Я підскочила й інстинктивно приготувалася до захисту.

— Спокійно, це я. Дай-но подивлюся на тебе, — мовив Геймітч. Я витягнула руки й покрутилася. — Нормально.

Не зовсім схоже на комплімент.

— Але? — мовила я.

Геймітч зміряв мене поглядом і, здається, прийняв рішення.

— Без жодних «але». Може, обнімемося на щастя?

Що ж, дивно чути таке від Геймітча, але зрештою, ми ж перемогли. Можливо, немає нічого незвичного в тому, що ми обнімемося. Тільки коли мої руки опинилися на його плечах, я зрозуміла, що потрапила в пастку. Він заговорив, дуже швидко і тихо, моє розпущене волосся затуляло його губи.

— Слухай. У вас неприємності. Подейкують, Капітолій біситься через те, що ви витворили на арені. Влада не терпить, коли над нею потішаються, а через вас із Капітолія глузує весь Панем, — мовив Геймітч.

Моїм тілом прокотилася хвиля страху, але я усміхалася, так ніби Геймітч говорить щось приємне, позаяк зараз усі камери спостерігають за моєю реакцією.

— І що?

— Єдиний ваш порятунок у тому, що ви без тьми закохані одне в одного і діяли в стані афекту, а отже, не відповідаєте за свої вчинки, — з цими словами Геймітч відсторонив мене і поправив мою стрічку. — Зрозуміло, люба? — це могло стосуватися чого завгодно.

— Зрозуміло, — відповіла я. — Ви сказали Піті?

— Немає потреби, — мовив Геймітч. — Він у цьому по вуха.

— А я, ви думаєте, ні? — запитала я, поправляючи на шії Геймітча яскраво-червоний метелик — понад усякий сумнів, це справа рук Цинни.

— Відколи для тебе має значення, що я думаю? — мовив Геймітч. — Краще займімо свої місця, — він підвів мене до металевого люка. — Сьогодні твій вечір, люба. Насолоджуйся, — він поцілував мене в чоло і зник у темряві.

Я обсмикнула сукню: була б вона довшою — прикрила б мої тремтячі коліна. Але одразу ж зрозуміла, що в цьому немає сенсу. Все моє тіло тремтіло, немов осиковий листок. Я сподівалася, що глядачі спишуть це на збудження. Зрештою, це ж мій вечір!

Я задихалася від вологого запаху цвілі, який витав під сценою. На тілі виступив холодний липкий піт, і я не могла позбутися відчуття, що важкі дошки от-от упадуть мені на голову й поховають заживо під уламками сцени. В ту мить, коли я покинула арену, коли засурмили сурми, я начебто мала опинитися в цілковитій безпеці. Назавжди. На решту свого життя. Але якщо вірити Геймітчу, — а у мене не було жодних підстав йому не вірити, — я ще ніколи не була в більшій небезпеці, ніж зараз.

А це набагато гірше, ніж знати, що хтось полює на тебе на арені. Там би я просто померла. Все, кінець історії. Але тут, якщо я не впораюся з роллю закоханої дівчинки — роллю, яку щойно запропонував мені Геймітч, — крім мене, можуть постраждати ще й Прим, мама, Гейл і всі жителі Округу 12.

Але в мене ще є шанс. Смішно, але на арені, коли я збиралася з'їсти отруйні ягоди, то думала тільки про те, як перехитрити продюсерів, а не про те, як мої дії тлумачитимуть у Капітолії. Але

Голодні ігри — це їхня зброя, і ніхто не сміє її здолати. Тож тепер Капітолій поводитиметься так, ніби все було у них під контролем. Так ніби вони самі підштовхнули нас до подвійного суїциду. Але це спрацює тільки в тому разі, якщо ми їм підігруватимемо.

А Піта... Якщо щось піде не так, Піта також постраждає. Але що відповів Геймітч, коли я запитала, чи знає Піта про ситуацію? Про те, що йому й надалі доведеться вдавати без тями закоханого в мене? «Немає потреби. Він у цьому по вуха».

Невже Піта на крок попереду мене — «по вуха» у ситуації, здогадався про небезпеку? Чи... може, він справді «по вуха» закоханий? Не знаю. Я ще навіть не пробувала розібратися зі своїми почуттями до Піти. Все так складно! В чомусь мною керували вимоги Ігор. У чомусь — лють до Капітолія. У чомусь я зважала на те, як це сприймуть в Окрузі 12. Можливо, я поводитися так, бо це був єдиний правильний вихід. А може, Піта й справді був мені небайдужий.

Поміркую над цим удома, в тиші та спокої, заховавшись у лісах, де ніхто не спостерігатиме за мною. Не тут, під пильним поглядом усього Капітолія. Та коли я нарешті опинюся в своєму лісі? Хтозна. А зараз почнеться останній, найнебезпечніший тайм Голодних ігор.

Розділ 9

Залунав урочистий гімн, і Цезар Флікермен привітав публіку. Чи відомо йому, як багато важить тепер кожне слово? Мабуть, що так. Він обов'язково спробує нам допомогти. Судячи з бурхливих оплесків публіки, на сцені з'явилися наші підготовчі команди. Я уявила, як Флавій, Вінія і Октавія поважно виходять на сцену, без упину кланяючись і посилаючи повітряні поцілунки вируючому натовпу. Понад усякий сумнів, вони пишаються собою. Тоді оголосили вихід Еффі. Як довго вона чекала на цю мить! Сподіваюся, вона таки насолодиться нею, адже Еффі, хай яка недалеко, завжди вирізнялася інтуїцією і, мабуть, уже здогадалася, що в нас неприємності. Порцію та Цинну зустріли ще більшим шквалом аплодисментів: ну звісно, це був просто неперевершений дебют. Тільки тепер я збагнула, чому Цинна вибрав для мене саме цю сукню. Сьогодні я повинна здаватися маленькою невинною дівчинкою. Поява Геймітча викликала бурхливу реакцію з боку глядачів, і оплески не вщухали щонайменше хвилин п'ять. Що ж, він упорався зі своїми обов'язками просто на відмінно. Він уберіг не одного, а аж двох трибутів! А що як він не попередив би мене? Як би я поводитися тоді? Чи хизувалася б своєю вигадкою з ягодами перед усім Капітолієм? Ні, гадаю, що ні. Але все одно я б поводитися не так, як зараз. Просто зараз. Адже я вже відчуваю, як металевий люк поволі піднімає мене нагору.

Світло прожекторів засліплювало. Від оглушливого реву метал під моїми ногами здригався. А тоді всього за кілька кроків од мене з'явився Піта. Він був такий чистий, здоровий і гарний, що я ледве його впізнала. Але його усмішка залишилася така сама, як на арені, навіть Капітолій не зумів її змінити. Побачивши Піту, я одразу кинулася йому в обійми. Він похитнувся й відступив на крок, мов заточився, і саме тоді я зауважила тонкий металевий ціпок у його руці. Він випростався, і ми просто стояли, тримаючи одне одного в обіймах, а публіка тим часом шаленіла. Він цілував мене, а я увесь час подумки запитувала його: «Ти знаєш? Ти знаєш, у якій ми небезпеці?» Приблизно через десять хвилин Цезар Флікермен підійшов до Піти й поплескав його по плечу, даючи зрозуміти, що пора продовжувати

церемонію, але Піта просто відштовхнув його, навіть не глянувши. Глядачі божеволіли. Усвідомлював Піта чи ні, але він поводився саме так, як того прагнула публіка.

Зрештою втрутився Геймітч і добродушно підштовхнув нас до крісла переможця. Зазвичай на сцені стояло велике різьблене крісло, на яке перед показом короткого огляду Ігор садовили трибута-переможця, та оскільки нас було двоє, продюсери приготували для нас червоний оксамитовий диванчик. Зовсім маленький. Із тих, що мама називає «гніздечком закоханих». Я так тісно притулилася до Піти, що мало не вилізла йому на коліна, але самого погляду Геймітча вистачило, щоб дати мені зрозуміти: цього не досить. Тоді я зняла сандалі, підібгала ноги, а моя голова спочила на Пітиному плечі. Його рука одразу ж обняла мене, і я ніби знову опинилася в печері — міцно пригорнулася до нього, мов намагалася зігрітись. Сорочка його була з того самого матеріалу, що й моя сукня, але Порція одягнула його у довгі чорні брюки. Не було й сандалів, натомість його чорні солідні черевики впевнено ступали по сцені. Шкода, що Цинна не вбрав мене так само — я почувалася такою вразливою у цій тоненькій сукні! Але гадаю, так було задумано.

Цезар Флікермен зронив кілька жартів, а тоді прийшов час для справжнього шоу. Воно триватиме рівно три години і є обов'язковим для перегляду в усьому Панемі. Коли погасло світло і на екрані з'явився герб, я зрозуміла, що не готова до цього. Мені зовсім не хотілося дивитися, як померли мої двадцять два суперники. На арені я вже побачила аж занадто. Серце шалено калатало, і я мало не втекла. Як інші переможці зуміли пережити це самі-одні на сцені? Під час шоу в куточку екрану час від часу показують реакцію переможців. Я намагалася згадати, як реагували трибути в попередні роки... Деякі не приховували тріумфу, здіймали кулаки в повітря, били себе в груди. Більшість були занадто приголомшені, щоб хоч якось реагувати. Єдине, що утримувало мене у «гніздечку закоханих», це Піта — однією рукою він пригортав мені за плечі, а другою міцно тримав мої стиснуті в кулаки долоні. Ну звісно, попереднім переможцям не доводилося хвилюватися через те, що Капітолій хоче помститися...

Щоб утиснути кілька тижнів у три години, потрібна неабияка майстерність, особливо беручи до уваги кількість камер, які постійно стежили за нами. Власне, той, хто монтував кадри, обирав, яку саме

історію розказати Панему. Цього року, вперше за всю історію Ігор, розказали історію кохання. Так, ми з Пітою перемогли, але з самого початку нам приділяли більше уваги, ніж іншим. Мене це влаштовувало, адже тепер нам буде легше вдавати шалено закоханих, шукаючи порятунку від Капітолія, а ще це означає, що менше часу приділять смертям інших трибутів.

Перші півгодини були присвячені подіям, які відбулися ще до виходу на арену: Жнивам, виїзду на колісницях, оцінкам, які ми отримали за показові виступи, ну і, звісно, інтерв'ю. Всі ці кадри супроводжувалися дуже оптимістичними саундтреками, від чого мені ставало тільки гірше, оскільки майже всі, кого показували на екрані, вже мертві.

Тільки-но трибути опинилися на арені, камери зосередилися на різанині біля Рогу достатку, а тоді кадри смерті трибутів чергувалися з кадрами про нас із Пітою. Безумовно, саме Піта ніс на своїх плечах увесь тягар нашого роману. Тепер я побачила те, що бачила публіка: як він збив із пантелику кар'єристів щодо мене, як не спав цілу ніч під деревом із гніздом мисливців-убивць, бився з Катонем, щоб я отримала змогу втекти, і навіть лежачи в багнюці, шепотів уві сні моє ім'я. У порівнянні з ним я здавалася просто безсердечною — тікала від вогняних куль, скидала на супротивників осині гнізда, підривала припаси, — аж поки не вирушила на пошуки Рути. На екрані повністю показали її смерть: і спис, і як я не встигла їй допомогти, і мою стрілу, що поцілила в горло хлопцеві з Округу 1, і як Рута померла у мене на руках. І коліскову. Від першої до останньої ноти. Щось усередині мене мов замкнулося, і я нічого не відчувала. Наче спостерігала за незнайомцями, які брали участь в інших Голодних іграх. Тільки зауважила, що ту частину, де я прикрасила Рутине тіло квітами, випустили.

Правильно. Навіть у цьому відчувався дух спротиву.

Змінилася я, коли оголосили, що з одного округу можуть вижити два трибути. Я голосно викрикнула Пітине ім'я — й одразу ж затиснула рот рукою. Якщо досі й здавалося, що я байдужа до Піти, то тепер я все виправила: я знайшла його, доглядала, втекла на бенкет по ліки і без упину його цілувала. Поява мутантів і смерть Катона були просто жахливими, але я знову замкнулася в собі й почувалася так, ніби це сталося не зі мною.

А тоді показали епізод із ягодами. Чути було, як глядачі шикають одне на одного: не хотіли проґавити ні кадру. Моїй вдячності режисеру не було меж: фільм закінчили не тим моментом, як нас оголосили переможцями, а показали, як я билася об скляні двері вертольота, волаючи ім'я Піти, поки лікарі намагалися його оживити.

Це найкращий момент, щоб підвищити мої шанси на виживання.

Знову пролунав гімн, і ми підвелися, бо на сцені з'явився сам президент Сніґоу. За ним дріботіла маленька дівчинка з подушечкою в руках, на якій лежала корона. Корона була одна, і натовп загудів: чю голову вона увінчає? — аж раптом президент Сніґоу покрутив її — і корона розділилася навпіл. Однією половинкою він увінчав чоло Піти. На його обличчі грала щира усмішка. Він досі посміхався, одягаючи другу половинку на мою голову, але вираз його очей, що опинилися всього за кілька дюймів від моїх, був безпощадний, як у змії.

І я збагнула, що хоча отруїтися ягодами ми з Пітою збиралися вдвох, в тому, що нам спало це на думку, винна саме я. Бо я — підбурювач. І карати слід мене...

Ми з Пітою без упину кланялися й усміхалися. Я саме махала рукою публіці, коли Цезар Флікермен попрощався з глядачами, побажав їм доброї ночі й нагадав, щоб вони не забули подивитися завтрашнє інтерв'ю. Так ніби у них є вибір.

Нас із Пітою запросили в особняк президента на Пир Переможців, де у нас зовсім не було часу для того, щоб поїсти, оскільки всі капітолійські чиновники й особливо щедрі спонсори розштовхували одне одного ліктями — і все заради того, щоб сфотографуватися з нами. Їхні сяючі обличчя поступово згасли після кількох чарок алкоголю. Час від часу мої очі зустрічалися з підбадьорливим поглядом Геймітча або жахаючим позирком президента Сніґоу, але я й далі сміялася, дякувала і без упину позувала. Єдине, чого я не зробила жодного разу за вечір, — не відпустила Пітиної руки.

Коли ми повернулися на рідний наш дванадцятий поверх Тренувального Центру, сонце вже вистромилося з-за обрїю. Я гадала, що нарешті зможу побалакати з Пітою, але Геймітч відіслав його з Порцією готуватися до інтерв'ю і особисто провів мене до дверей моєї кімнати.

— Чому мені не можна з ним поговорити? — запитала я.

— Наговоритесь, коли ми повернемося додому, — мовив Геймітч.
— Іди в ліжку. У вас прямий ефір рівно о другій.

Незважаючи на втручання Геймітча, я все одно вирішила зустрітися з Пітою наодинці. Покрутившись у ліжку кілька годин, я вислизнула в коридор. Перше, що мені спало на думку, перевірити дах, але там нікого не було. Після вчорашнього святкування навіть вулиці міста спорожніли. Я повернулася в ліжку, а тоді вирішила піти просто в Пітину кімнату; проте коли я смикнула за ручку, то зрозуміла, що двері замкнені ззовні. Я одразу ж подумала на Геймітча, а тоді мені спало на думку, що Капітолій стежить за моїми діями. Від самого початку Голодних ігор я ні на мить не залишалася на самоті, але цього разу відчуття було іншим, мов ішлося про мене особисто. Мов я ув'язнена й очікую на виконання вироку. Я залізла назад у ліжку й прикидалася, що сплю, аж поки прийшла Еффі й повідомила про ще один «важливий, важливий, важливий день!».

Мені дали заледве п'ять хвилин, щоб з'їсти мисочку рису з м'ясом, поки підготовча команда не прибрала мене до рук. Мені досить було їм сказати: «Люди від вас у захваті!» — і наступні кілька годин можна було й рота не розтуляти. А тоді прийшов Цинна і розігнав їх. Він сам одягнув мене у білу прозору сукню і рожеві туфлі. Сам зробив мені макіяж, і під його вмілими руками я засвітилася м'яким рожевим сяйвом. Ми говорили про те, про се, і я так і не наважилася запитати в нього нічого важливого, оскільки після інциденту з дверима не могла позбутися відчуття, що за мною постійно стежать.

Інтерв'ю мало відбутися тут-таки, у вітальні. Для нас звільнили місце, притягнули зі сцени «гніздечко закоханих» і втопили його у вазах із червоними й рожевими трояндами. У кімнаті було всього кілька камер. І жодної публіки.

Коли я увійшла до вітальні, Цезар Флікермен привітно обняв мене.

— Мої вітання, Катніс. Як самопочуття?

— Добре. Трохи хвилююся через інтерв'ю, — відповіла я.

— Не варто. Ми чудово проведемо час, — мовив він, підбадьорливо поплескавши мене по щоці.

— Я не вмію говорити про себе, — сказала я.

— Хай що ти скажеш, усім сподобається, — мовив він.

«Ох, Цезарю, — подумала я, — якби ж то воно було так! От тільки президент Снігоу, може, вже готує для мене для мене «нешасний випадок».

До кімнати увійшов Піта — у червоно-білому вбранні він мав неперевершений вигляд — і одразу ж відтягнув мене вбік.

— Ми так рідко бачимося! Здається, Геймітч затявся тримати нас нарізно.

Власне, Геймітч затявся втримати нас серед живих, але в кімнаті було забагато вух, тому вголос я мовила:

— Так, останнім часом він став таким відповідальним!

— Ще трошки — і ми поїдемо додому. Там він не зможе постійно стежити за нами, — мовив Піта.

Від його слів мене кинуло в дрож, але не було часу аналізувати чому, бо все було готове до ефіру. Ми присіли на диванчик дещо стримано, але Цезар мовив:

— Вам нічого приховувати. Ну ж бо, можеш пригорнутися до нього, якщо бажаєш. На вас укупочці так приємно дивитися!

Тож я щільніше притиснулася до Піти, і він міцно обняв мене.

Лунає зворотній відлік — і ми з'являємося в прямому ефірі перед цілою країною. Цезар Флікермен, як завжди, неперевершений: піддражнює нас, жартує, коли треба — задихається від емоцій. Вони з Пітою поладили ще під час першого інтерв'ю, тому тепер продовжували жартувати й реготати, тож я просто усміхалася якнайчастіше і намагалася говорити поменше. Я маю на увазі, що мені таки довелося щось казати, але при першій же нагоді я передавала естафету Піті.

Однак поступово Цезар почав ставити запитання, які вимагали розлогих відповідей.

— Що ж, Піто... З того, що ти розповідав, ми дізналися, що ти закохався з першого погляду... У якому віці? Невже у п'ять років?

— Саме так, щойно вперше її побачив, — мовив Піта.

— А як щодо тебе, Катніс? Гадаю, публіка, затамувавши подих, спостерігала, як ти поступово закохувалася. Коли ти усвідомила, що закохана? — запитав Цезар.

— У-у, важке питання... — я тяжко зітхнула, тоді засміялася, потім втупилася у свої руки. Допоможіть!

— Я здогадався про це, коли там, на дереві, ти скрикнула його ім'я, — мовив Цезар.

«Дякую, Цезарю!»

Я поміркувала, а тоді вхопилася за цю ідею:

— Так, гадаю, що саме тоді. Я маю на увазі, що доти я просто намагалася не думати про свої почуття до Піти, адже все було так складно і від таких думок ставало тільки гірше. Але тоді, на дереві, все змінилося, — сказала я.

— Як гадаєш, чому? — не вгавав Цезар.

— Можливо... саме тоді з'явилася реальна можливість... вберегти його, — мовила я.

Геймітч визирнув із-за плеча оператора і полегшено зітхнув, і я переконалася, що зробила все правильно, що тепер усе позаду. Цезар витягнув носовичка і зворушено підніс до очей. Я відчула, як Піта притулився чолом до моєї скроні й запитав:

— Отож ти мене вберегла, і що ти збираєшся робити зі мною далі?

Я обернулася до нього.

— Заховаю в безпечному місці.

У відповідь він поцілував мене, і всі присутні в кімнаті почали зітхати й охкати.

Цезар вирішив, що саме час перейти до розмови про поранення, які ми отримали на арені: опіки, укуси, порізи. Та коли він дійшов до мутантів, я ледве стримувалася: міцно зціпила зуби й сиділа мовчки, незважаючи на те, що ми були в прямому ефірі. Я отямилася тільки тоді, коли Цезар запитав у Піти, як працює його «нова нога».

— Нова нога?! — вигукнула я і, не втримавшись, задерла йому холошу. — О ні, — прошепотіла я, обмацуючи пластико-металеву конструкцію, яка замінила Піті ногу.

— Тобі не сказали, — мовив Цезар лагідно. Я похитала головою.

— У мене не було можливості, — зронив Піта, знизавши плечима.

— Це я в усьому винна, — сказала я. — Це все через той джгут.

— Ну звісно, саме ти винна в тому, що я вижив, — мовив Піта.

— Він правий, — підхопив Цезар. — Якби не ти, він би просто стік кров'ю.

Я знала, що так і є, але все одно дуже засмутилася. Мало не розплакалася, але вчасно згадала, що зараз на мене дивиться ціла країна, тому зарилась обличчям у Пітину сорочку. Кілька хвилин Цезар

умовляв мене, щоб я заспокоїлася і вилізла з-під Пітиної руки, де я заховалася, а коли я зрештою заспокоїлася, він припинив набридати мені своїми запитаннями. Власне, він узагалі більше не чіпав мене, поки не дійшло до ягід.

— Катніс, я знаю, що ти була не при собі, але я просто мушу запитати. Тоді, коли ви ладні були з'їсти ягоди... Про що ти думала?.. — мовив він.

Перш ніж відповісти, я довго мовчала, намагаючись зібратися на думці. Ось він — переломний момент, коли я повинна зробити вибір: кинути Капітолію виклик — чи прикинутися до нестями закоханою й бити на те, що я настільки боялася втратити Піту, аж геть не тямала, що дію. Мабуть, від мене чекали довгої драматичної промови, але все, на що я спромоглася, це ледь чутне:

— Не знаю. Я просто... не могла змиритися з думкою про те, що... мені доведеться жити без нього.

— Піто! Хочеш щось додати? — запитав Цезар.

— Ні. Катніс сказала за нас обох, — мовив він.

Цезар зітхнув, і все закінчилося. Люди сміялися, плакали, обнімали й вітали нас, але я була досі не впевнена в тому, що все позаду. Я підійшла до Геймітча й прошепотіла:

— Все гаразд?

— Усе просто ідеально, — відповів він.

Я повернулася до своєї кімнати, щоб зібрати речі, але виявилось, що у мене немає нічого мого, окрім брошки Мадж. По закінченні Ігор хтось приніс її назад до моєї кімнати. Потім нас везли вулицями у машині з затемненими вікнами; на вокзалі чекав поїзд. У нас ледве вистачило часу, щоб попрощатися з Цинною та Порцією, хоча ми все одно побачимося за кілька місяців, коли їздитимемо з турами по всіх округах як переможці Голодних ігор. Це ще один спосіб Капітолія нагадати про те, що Голодні ігри ніколи не закінчуються. Нам вручатимуть безглузді почесні відзнаки і вдаватимуть, що обожнюють нас.

Поїзд рушив, і ми занурилися в ніч, і тільки виїхавши з тунелю, я вперше за увесь час Ігор зітхнула з полегкістю. Еффі, ну і, звісно, Геймітч супроводжували нас додому. Ми щедро повечеряли й мовчки дивилися повтор інтерв'ю по телевізору. Секунда по секунді Капітолій віддалявся від нас, і я почала думати про домівку. Про Прим і маму.

Про Гейла. Я вибачилась і вийшла, щоб зняти сукню й перевдягнутися у звичайну сорочку і штани. Повільно змивши увесь макіяж і заплівши косу, я стала знову схожою на себе. Катніс Евердін. Дівчину, яка живе на Скибі. Полює в лісах. Торгує на Горні. Я подивилася в дзеркало, намагаючись згадати, ким я була, а ким ні. Коли я нарешті приєдналася до попутників, Пітина рука на моєму плечі вже здавалася зовсім чужою.

Коли поїзд зупинився на дозаправку, нам дозволили вийти подихати свіжим повітрям. Тепер не було потреби охороняти нас. Ми з Пітою гуляли вздовж колії, тримаючись за руки, і зараз, коли ми опинилися наодинці, я не знала, що й сказати. Піта зупинився, щоб нарвати мені польових квітів. Коли він подарував їх мені, я силкувалася вдати радість. Звідки йому було знати, що рожеві й білі квіточки — цвіт дикої цибулі — нагадують мені, як ми збирали їх із Гейлом!

Гейл. На саму тільки думку про те, що за кілька годин я побачу Гейла, у мене всередині все похололо. Але чому? Важко пояснити. Я просто почувалася так, ніби брехала, ніби зрадила когось, хто мені довіряв. А точніше, я зрадила двох. Під час Ігор у мене не було часу, щоб над цим замислюватися. А тепер Ігри закінчилися, і я їду додому.

— Щось не так? — запитав Піта.

— Нічого, — відповіла я.

Ми рушили далі, проминувши поїзд. Я була більш ніж упевнена, що тут немає камер, захованих по куцах. Але все одно не знала, що казати.

Раптом нізвідки з'явився Геймітч і до смерті налякав мене, поклавши руку мені на плече. І хоча довкола була пустка, він буркнув напівпошепки:

— Ви двоє молодці. Продовжуйте в такому ж дусі, коли ми прибудемо в округ, поки камери заберуться геть. Усе буде добре.

Я мовчки дивилася йому вслід і уникала Пітиного погляду.

— Що він мав на увазі? — здивувався Піта.

— Це все Капітолій. Їм не сподобалася наша ідея з ягодами, — випалила я.

— Що? Про що ти говориш? — запитав він.

— Вони угледіли в наших діях дух спротиву. Тож останні кілька днів Геймітч давав мені настанови щодо того, як поводитися. Щоб не

погіршити і без того складної ситуації, — мовила я.

— Настанови? Але мені...

— Він знав, що ти кмітливий і сам упораєшся, — сказала я.

— Я й не підозрював, що маю з чимось упоратися, — мовив Піта.
— Виходить, усе, що ти робила й казала останні кілька днів... і, мабуть, іще на арені... це все була просто стратегія, яку ви розробили вкупі з Геймітчем?

— Ні. Адже на арені я навіть не могла поговорити з Геймітчем, правда? — вичавила я.

— Але ти знала, що в нього на думці, еге ж? — мовив Піта.

Я прикусила губу.

— Катніс?

Раптом він випустив мою руку, і я ступила крок назад, щоб утримати рівновагу.

— Все це було заради перемоги в Іграх, — промовив Піта. — Все, що ти робила й говорила. Це все була просто гра.

— Не все, — сказала я, міцно притискаючи квіти.

— А скільки? Хоча байдуже. Гадаю, насправді важливіше, що залишиться після того, як ми повернемося додому, — мовив він.

— Не знаю. Що ближче ми під'їжджаємо до Округу 12, то важче мені зрозуміти власні почуття, — буркнула я.

Він чекав на подальше пояснення, але я мовчала.

— Що ж, принаймні дай знати, коли нарешті зрозумієш, — сказав він, і біль у його голосі пронизав мене.

Він розвернувся і пішов геть. Я переконалася, що слух мій повністю відновився, бо незважаючи на гудіння двигуна, чула кожен Пітин крок. Заки я повернулася в поїзд, Піта уже ліг спати у своєму купе. Наступного ранку він також не показався. Вийшов зі свого купе тільки тоді, коли ми в'їхали в Округ 12. Він мовчки кивнув мені, на його обличчі не було жодної емоції.

Мені так хотілося сказати йому, що він до мене несправедливий! Що ми були зовсім не знайомі. Що я робила все заради того, аби вижити, аби ми обоє вижили. Що я просто не могла пояснити свої стосунки з Гейлом, бо сама не знаю напевне. Що не варто кохати мене, бо я ніколи не вийду заміж, тож рано чи пізно Піта просто мене зненавидить. Та навіть якби в мене й були якісь почуття до нього, то це не мало жодного значення, бо я не хочу такої любові, яка веде до

створення сім'ї, народження дітей. Невже він її хоче? Після всього, що ми пережили?

А ще я хотіла сказати, що встигла за ним скучити. Але це було б нечесно з мого боку.

Тому ми просто стояли і мовчки поглядали на нашу маленьку похмуру залізничну станцію. У вікно я побачила, що на платформі аж кишить від камер. Усі прагнуть подивитись на наше повернення додому...

Краєм ока я помітила, що Піта простягнув мені руку. Я невпевнено зиркнула на нього.

— Ще раз? На публіку? — мовив він. У голосі його не було люті. Там була порожнеча, а це набагато гірше. Хлопець із хлібом тікає від мене.

Я взяла Пітину долоню і міцно стиснула у своїй, приготувавшись до зустрічі з камерами і більш за все на світі боячись тієї миті, коли мені доведеться її відпустити.

сл.1

Suzanne Collins
THE HUNGER GAMES

Переклад з англійської Уляни Григораш

*Присвячую Джеймсу Проймосу.
Автор*

Усі права застережені. Жодну частину цієї публікації не можна відтворювати, зберігати в системі пошуку інформації чи передавати в будь-якій формі будь-яким способом — електронним, механічним, ксерокопіюванням або іншим способом — без попереднього письмового дозволу власника.

ISBN 978-617-538-027-7

© Suzanne Collins, text, 2008

© Tim O'Brien, jacket art, 2008

© Уляна Григораш, переклад, 2010

© ТОВ «Видавництво «Країна Мрій», 2010

ГОЛОДНІ ІГРИ

Найкращим романом і досі залишаються «Голодні ігри» — зворушлива, яскрава й чудово написана антиутопія про телевізійні реаліті-шоу. Завдяки незабутній героїні ця книжка полонить і дівчат, і хлопців.

«Таймс»

> У СВІТІ ПРОДАНО ПОНАД ДВА МІЛЬЙОНИ КНИЖОК <
> ПЕРЕКЛАДЕНО НА 27 МОВ <

сл.3

УДК 821.111-312.9

ББК 84.7 США

К60

Коллінз С.

К 60 Голодні ігри : Роман / Сюзанна Коллінз ; Пер. з англ. У. Григораш. — К.: КМ Publishing, 2010. — 384 с.

На руїнах континенту, колись відомого як Північна Америка, блискучий Капітолій об'єднав дванадцять округів у країну Панем. Щоб тримати підлеглих у покорі, Капітолій вигадав жорстоке реаліті-шоу — Голодні ігри, в яких щороку хлопець і дівчина з кожного округу змушені битися на смерть. Під час святкування Жнив шістнадцятирічна Катніс Евердін і її друг Гейл беруть участь у жеребкуванні — це приречення всіх дітей Панему від дванадцяти до вісімнадцяти років. Кілька років поспіль їм щастило — жереб падав на інших, та чи буде прихильною до них доля і на ці Жнива? Ба гірше: а що як зараз невблаганна рука Капітолія роз'єднає Катніс і Гейла назавжди?

Голодні ігри uaobook.com.ua

